

TZ-one

ANGLICKO-ČESKÝ ČESKO-ANGLICKÝ

TECHNICKÝ SLOVNÍK

- více než 100 000 hesel a příkladových spojení
- odborná terminologie z 96 oborů
 - průmyslová odvětví
 - přírodovědecké obory
 - výpočetní technika
 - telekomunikace
 - jaderná fyzika

...nejen pro firemní praxi

**ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

**ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

Informace pro uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v žádné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je určeno jen osobě, která ji legálně nabyla, a to v rozsahu stanoveném autorským zákonem.

Jakékoliv neoprávněné užití jako např. kopírování, úpravy, konverze do jiných formátů, prodej, pronájem, půjčování, darování, umístování na servery, sdílení atp. je zakázáno!

Odborný konzultant: Josef Heger, Agentura PENTAGLOT

první vydání 2013

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one

ISBN 978-80-87873-10-6 (PDF verze)

PŘEDMLUVA

Anglicko-český/ česko-anglický odborný slovník má uživatelům nabídnout rozsáhlou lexikograficky zpracovanou tematiku převážně technických a vědeckých oborů v anglickém a českém jazyce.

Heslář zahrnuje více než 100 000 termínů z 96 oborů. Pomíjí základní slovní zásobu a věnuje se především odborným výrazům ve stěžejních oborech. Vedle tradičních průmyslových odvětví a vybraných výrazů přírodovědeckých oborů byla též přiměřená pozornost věnována technické terminologii nových, progresivních odvětví, jako jsou výpočetní technika, zpracování dat, informační technika, telekomunikace a jaderná fyzika. Jako zdroje pro sestavení souboru termínů a pojmů nám posloužily terminologické prameny, vícejazyčné odborné slovníky a moderní lexikografické příručky, jakožto i rozsáhlá terminologie z vlastní praxe. Příprava si vyžádala spolupráci s odborníky jednotlivých oborů a provedení odpovědného výběru termínů tak, aby slovník umožnil zprostředkování poznatků technických a ekonomických oborů od základních pojmů až po nejnovější termíny.

Z úsporných důvodů využívá slovník hnízdování hesel, která jsou uspořádána alfabetycky. Struktura členění slovníku nabízí přehlednou orientaci při vyhledávání hlavních i odvozených hesel s využitím různé tučnosti a řezů písma. Členění textu vychází z principu srozumitelnosti, stručnosti a přehlednosti.

Doporučujeme všem, aby se před prací se slovníkem seznámili s jeho strukturou. Užívání slovníku předpokládá již jistou znalost anglického jazyka.

Uvědomujeme si, že rozsah odborné slovní zásoby nemůže být zdaleka vyčerpávající, proto rádi přivítáme vaše podněty a připomínky, které by mohly další upravené vydání zkvalitnit.

Autoři

POKYNY PRO UŽIVATELE

ROZLIŠOVACÍ ZNAKY

Hesla

Hlavním rozlišovacím znakem je tučnost písma. Základní heslo včetně synonym je vysazeno tučným stojatým písmem. Doplňující informace jsou vysazeny tučným menším stojatým písmem. Příslušný ekvivalent v obyčejném menším řezu písma.

abietin *m* (pryskyřičný olej) abietine *chem.*

Zkratky a rod podstatných jmen jsou vyznačeny obyčejnou kurzívou.

adresování *n* addressing *poč.*

RODY PODSTATNÝCH JMEN jsou vyznačeny zkratkami:

m (maskulinum) pro rod mužský
f (femininum) pro rod ženský
n (neutrum) pro rod střední
pl (plurál) pro množné číslo

aeronaut *m* aeronaut
aklimatizace *f* acclimatization
kachlíkování *n* tiling
alifáty *mpl* aliphatics

TYPY HESEL

Jednoslovná hesla

Terminologická slovní spojení jsou řazena podle řídicího podstatného jména v 1. pádě. Znamená to, že např. termín tovární budova nebude v hesláři pod „H“, nýbrž pod „B“ jako budova, tovární. Inverzi slovního pořádku proti přirozenému naznačuje čárka (,). Výjimku tvoří vlastní jména, která jsou uváděna v přirozeném slovosledu. Rovněž překlady hesel jsou psány vždy v přirozeném slovosledu.

obelisk *m* needle *arch.*, obelisk *arch.*

adekvátnost *f* modelu model adequacy *arch.*

budova *f*, **tovární** factory building

Nepovolaným vstup zakázán No admittance

HESLOVÉ ODSTAVCE

Vztahuje-li se ke klíčovému slovu více termínů, je využit tzv. **heslový odstavec**. Čtvereček (■) je v heslovém odstavci uveden pro přehlednost a rychlejší vyhledávání. Slovní spojení vztahující se ke klíčovému heslu (ať v přirozeném nebo převráceném slovosledu) jsou řazena abecedně.

agregát *m* aggregate *min., stroj.;* ... ■ ~, **budící** excitation set *el.* ■ ~, **čerpací** pumping set, water-pumping set ■ ~, **kompresorový**...

Tilda (~) nahrazuje jednoslovné nebo víceslovné heslo, popř. část slova, opakující se v dalších slovních spojení.

bagr *m* (plovoucí) dredger; (pozemní) excavator; (rýhovač) digger ■ ~, **čelní** trench hoe ■ ~, **dra-pákový** clamshell dredger ■ ~, **korečkový** bucket dredger, bucket-ladder dredger...

Lomítko (/) odděluje klíčové slovo, které je dále nahrazeno tildou (~).

Závorky () s textem psané kurzivou obsahují všechny doplňující informace k heslu. V závorkách psaných v obyčejném řezu písmem uvádíme dvojí možné znění hesla nebo překladu.

polyvinyl/acetal polyvinylacetal ▪ ~ **acetate** polyvinylacetát ▪ ~ **propionate** polyvinylpropionát
▪ ~ **resin** vinylová pryskyřice, vinylová plastická hmota

břit m (nože) (cutting) edge; (*škrabáku, vah*) blade; (*při hloubení se spouštěnou výztuží*) bottom ring...

STRUKTURA HESLOVÉHO ODSTAVCE

1. klíčové heslo - čelist

čelist *f* jaw *stroj.*; (*opěry*) shoe, steady pad; (*skl-čidla*) chuck jaw; (*svěrací, upínací*) chucking jaw, clamping jaw; clip; (*česacího stroje*) nipper *text.*

2. slovní spojení v převráceném slovosledu - ▪ ~, **brzdová** (čárka naznačuje inverzi slovního pořádku proti přirozenému)

▪ ~, **brzdová** brake clip *žel.*, brake shoe *žel.*, *aut.*, gripper

3. slovní spojení v přirozeném slovosledu - ▪ ~ **nůžek**

▪ ~ **nůžek** shear blade, shear knife

POUŽITÉ ZKRATKY

<i>akust.</i>	akustika	<i>min.</i>	mineralogie
<i>am.</i>	americká angličtina	<i>młyn.</i>	mlýnský průmysl
<i>apod.</i>	a podobně	<i>mot.</i>	motory
<i>arch.</i>	architektura	<i>n</i>	střední rod
<i>astr.</i>	astronomie	<i>n.</i>	nebo
<i>aut.</i>	automobilový průmysl	<i>např.</i>	například
<i>barv.</i>	barvy, pigmenty	<i>neskl.</i>	nesklonné
<i>biochem.</i>	biochemie	<i>n. dop.</i>	námořní doprava
<i>brit.</i>	britská angličtina	<i>obuv.</i>	obuvnický průmysl
<i>cukr.</i>	cukrovarnictví	<i>opt.</i>	optika, optické přístroje
<i>div.</i>	divadelní stavby, divadelní technika	<i>pap.</i>	papírenský průmysl
<i>dop.</i>	doprava	<i>petr.</i>	petrografie
<i>dřev.</i>	dřeviny, zpracování dřeva	<i>piv.</i>	pivovarský průmysl
<i>el.</i>	elektřina, elektrotechnika	<i>pl</i>	množné číslo
<i>energ.</i>	energetika	<i>plast.</i>	plasty
<i>f</i>	ženský rod	<i>plet.</i>	pletařství
<i>farm.</i>	farmaceutický průmysl	<i>plt</i>	pomnožné podstatné jméno
<i>film.</i>	filmařství	<i>poč.</i>	počítače, výpočetní technika
<i>fol.</i>	fotografie	<i>polygr.</i>	polygrafie
<i>fyz.</i>	fyzika	<i>potr.</i>	potravinářský průmysl
<i>gen.</i>	genetika	<i>prášk. metal.</i>	prášková metalurgie
<i>geod.</i>	geodézie	<i>pryž.</i>	gumárenský průmysl
<i>geofyz.</i>	geofyzika	<i>přád.</i>	přádelnictví
<i>geogr.</i>	geografie	<i>půd.</i>	půdoznalství
<i>geol.</i>	geologie	<i>rad.</i>	radiotechnika, radiolokace
<i>geom.</i>	geometrie	<i>radiochem.</i>	radiochemický
<i>geot.</i>	geotechnika	<i>reg.</i>	regulace
<i>hod.</i>	hodinářství	<i>rop.</i>	těžba, zprac. ropy a zemního plynu
<i>horn.</i>	hornictví	<i>sklár.</i>	sklářský průmysl
<i>hovor.</i>	hovorový výraz	<i>slév.</i>	slévárenství
<i>hut.</i>	hutnictví	<i>spektr.</i>	spektroskopie
<i>hydr.</i>	hydraulika, hydromechanika	<i>stat.</i>	statistika
<i>hydrol.</i>	hydrologie	<i>stav.</i>	stavebnictví, stavební stroje
<i>chem.</i>	chemie, chemický průmysl	<i>stroj.</i>	strojí součástky, konstrukce strojů
<i>chromat.</i>	chromatografie	<i>st. sil.</i>	stavba silnic
<i>j. fyz.</i>	jaderná fyzika	<i>svař.</i>	svařovací technika
<i>ker.</i>	keramický průmysl	<i>syst.</i>	systematický
<i>kosm.</i>	kosmonautika	<i>telef.</i>	telekomunikace
<i>kov.</i>	kování	<i>tep. zpr.</i>	tepelné zpracování
<i>kož.</i>	koželužství, kožedělný průmysl	<i>text.</i>	textilní průmysl
<i>kryst.</i>	krystalografie	<i>tkalc.</i>	tkalcovství
<i>kvas.</i>	kvasný průmysl	<i>triv.</i>	triviální název
<i>kybern.</i>	kybernetika	<i>třísk. obr.</i>	třískové obrábění
<i>lesn.</i>	lesnictví	<i>TV</i>	televize
<i>let.</i>	letectví	<i>úprav.</i>	úpravárenství
<i>lis.</i>	lisování	<i>válc.</i>	válcování
<i>lod.</i>	stavba lodí, lodářský průmysl	<i>vodohosp.</i>	vodohospodářství
<i>log.</i>	logika	<i>vrt.</i>	vrtná technika
<i>m</i>	mužský rod	<i>výbuš.</i>	výbušniny
<i>mat.</i>	matematika	<i>vzduchotech.</i>	vzduchotechnika
<i>mech.</i>	mechanika, teorie mechanismů	<i>zem.</i>	zemědělství
<i>mech. h.</i>	mechanika hornin	<i>zast.</i>	zastaralý výraz
<i>met.</i>	metalurgie	<i>zbroj. tech.</i>	zbrojní technika
<i>meteo.</i>	meteorologie	<i>zkouš. mat.</i>	zkoušení vlastností materiálu
<i>metr.</i>	metrologie, měřicí technika	<i>žel.</i>	železniční stavby

ANGLICKO-ČESKÁ ČÁST

A a

A.C. generator alternátor, generátor střídavého proudu

A.C. induction motor střídavý, motor asynchronní

abacus abakus *stav.*, sloupová nadhlavice *stav.*; souřadnicová síť; počítadlo

abalienate převést právní titul, zcizit *práv.*

abampere abampér, absolutní ampér

abamurus podpěrná zeď *stav.*

abandon opustit, zanechat, vzdát se, zřít se čeho; smazat (*bez předchozího uložení*) *poč.*, ukončit (*operaci*); opustit (*dílní dílo*) *horn.*, zastavit provoz (*dolu*) *horn.*

abandoned opuštěný; nedobytný (*pohledávka*) *ek.*; vytěžený *horn.* ■ ~ **area** stařina (*prostor*) *horn.* ■ ~ **goods** nepřijaté zboží

abandonment opuštění; přenechání; zřeknutí se práva; opuštění (*od žaloby*)

abate otesávat; tepat; ubývat (*např. síla*); snižovat (*cenu*)

abatement snížení, zmenšení; odstranění; dřevní odpad; srážka (*z ceny*) *ek.*, sleva *ek.*, rabat *ek.*; odročení soudního procesu

abating měkčení *kož.*

abatjour abažúr; pohyblivá žaluzie; stínítko

abattoir jatky

abaxial abaxiální, mimoosový

Abbe's number Abbeovo číslo

Abbe's refractometer Abbeho refraktometr

abbey opatství (*chrám*) *stav.*

abbreviate zkrátit (*slovo*) *poč.*; krátit (*zlomek*) *mat.*

abbreviated dial(l)ing zkrácená telefonní volba *tel.*

abbreviation zkratka; kódování

abbreviatory zkratkový

abbreviature zkratka; výpis

abcoulomb absolutní coulomb (*10 coulombů*)

abduce odvést, odvádět

abequose abekvosa

aberration aberace, odchylka, výchylka; systematická chyba *poč.* ■ ~ **of light** aberace světla

abeyance odklad *ek.*; utajený stav *fyz.*

abhenry absolutní henry

abherent separátor *chem.*, separační prostředek *chem.*

abide dodržet, řídit se

ability dovednost, obratnost, zručnost; způsobilost; možnost; kapacita ■ ~ **of loess** **subsidence** proseďavost spraše ■ ~ **to flow** schopnost téci *fyz.*;

kapalnost (*živice*) *plast.* ■ ~ **to pay** platební schopnost, solventnost ■ ~ **to work** práceschopnost, pracovní způsobilost

abiogenesis abiogeneze

abiogenetic abiogenetický

abiotic abiotický, neslučitelný s životem, neživotný

ablation ablace

able nadaný, schopný; oprávněný ■ ~ **to pay** schopný platit *ek.*, solventní *ek.* ■ ~ **to work** práceschopný

abnegation popírání

abnormal abnormální, neobvyklý, nesprávný, mimořádný, výjimečný; nadměrný ■ ~ **wear** nadměrné opotřebení

abolition odstranění; zrušení

abort zrušení, náhlé ukončení programu *poč.*; přerušený start *let.*, přerušení letu *let.*; ztroskotat

abortion přerušení, nedokončení; selhání (*plánu*); potrat

abortive nepodařený, neúspěšný, nezdařilý; předčasný

about kolem, dokola, okolo, asi, přibližně

above nad; přes; shora uvedený ■ ~ **average** nadprůměrný ■ ~ **critical** nadkritický ■ ~ **ground** nadzemní; povrchový ■ ~ **sea level** nad mořem, nad hladinou moře (*údaje nadmořské výšky*)

abradability ošetruvzdornost; ošternost (*koksu*)

abradant brusivo, brusný materiál

abrade brousit, obrušovat; pískovat; oškrabávat

abraded platform abrazní plošina *geol.*

abrading obrušování, obrus; brusný (*např. materiál*) ■ ~ **agent** brusivo, brusný materiál

abraser brusivo, brusný materiál

abrasion ošetr, ošetr; obrus, obrušování; opotřebování; abraze *geol.*; zarovnávaní ■ ~ **belt** brusný pás

■ ~ **dust** brusný prach, brusiny ■ ~ **hardness** vrypová tvrdost ■ ~ **polishing** leštění broušením ■ ~ **resistance** odolnost proti ošetr, ošetruvzdornost ■ ~ **test** zkouška odolnosti proti opotřebení

abrasive brusivo, brusný materiál; brusný, brousící ■ ~ **action** odírání, obrušování; brousící účinek;

abrazivní působení ■ ~ **band** brusný pás ■ ~ **belt polishing** nejjemnější broušení (*brusný papír*)

■ ~ **cleaning** čištění pískováním *slév.*, pískování *slév.* ■ ~ **diamond** průmyslový diamant *stroj.* ■ ~ **disc** brusný kotouč ■ ~ **grain** brusné zrno ■ ~ **hardness** vrypová (*povrchová*) tvrdost; tvrdost brusiva

■ ~ **ingredient** brusná přísada ■ ~ **material** brusný materiál, brusivo ■ ~ **paper** brusný papír ■ ~ **peeling** abrazivní čištění, abrazivní loupání ■ ~ **polishing** leštění broušením ■ ~ **power** brusivost, obrušnost

■ ~ **quality** brusivost ■ ~ **resistance** odolnost proti odírání ■ ~ **solid** abrazivní látka ■ ~ **stick** brousek

■ ~ **storage hopper** zásobník brusného písku ■ ~ **surface** třecí plocha ■ ~ **wear** ošetr; opotřebení odíráním, opotřebení ošetr ■ ~ **wheel** brusný kotouč, lešticí kotouč

abrasiveness abrazivnost, obrušovací schopnost

abridge zkrátit, zmenšit; omezit

abridged zkrácený, zmenšený

abridgement zkrácení; zkrácené znění, výtah
abrine abrin
abrogate odstranit, zrušit, anulovat
abrogation of an agreement anulování smlouvy
abrupt příkrý, strmý; ulomený, roztržený; náhlý, prudký; nesouvislý ▪ ~ **discharge** okamžitý výboj *el.* ▪ ~ **slope** prudké klesání
abruption přerušení, přetrhnutí
abscess mušle, pecka (*v kovu*); absces, hlíza; vřed
abscissa úsečka *mat.* (*x-ová, vodorovná souřadnice v kartézské soustavě*)
absence nedostatek, absence, nepřítomnost, neúčast, neexistence ▪ ~ **from work** pracovní absence
absentee absentér, nepřítomný účastník; nezvěstný (*osoba u soudu*)
absenteeism absentérství, absence (*celková*)
absinth(e) absint (*hořký alkoholický nápoj z pelyňku*); pelyněk
absinthin absintin
absocoulomb absolutní coulomb
absolute absolutní, naprostý, úplný, reálný ▪ ~ **address** absolutní adresa (*při programování počítače*), reálná adresa ▪ ~ **altitude** absolutní výška, nadmořská výška ▪ ~ **branch** absolutní skok *poč.* ▪ ~ **ceiling** absolutní dostup *let.*, teoretický dostup *let.* ▪ ~ **code** strojový kód, absolutní kód ▪ ~ **continuity** absolutní spojitost *mat.* ▪ ~ **coulomb** absolutní coulomb ▪ ~ **counting** absolutní měření *j. fyz.* ▪ ~ **degree** teplotní stupeň (*podle Kelvinovy stupnice*) *fyz.* ▪ ~ **delay** absolutní zpoždění ▪ ~ **diamagnetic constant** reluktance, magnetický odpor ▪ ~ **dielectric constant** absolutní permitivita ▪ ~ **dimension** absolutní rozměr ▪ ~ **efficiency** absolutní účinnost ▪ ~ **figure** absolutní částka ▪ ~ **fix** absolutní poloha *let.* ▪ ~ **humidity** absolutní vlhkost ▪ ~ **language** strojový jazyk ▪ ~ **level** absolutní úroveň ▪ ~ **magnitude** absolutní hodnota, absolutní veličina; absolutní velikost (*hvězdy*) *astr.* ▪ ~ **majority** nadpoloviční většina ▪ ~ **mass** absolutní hmotnost *fyz.*, hmotnost ve vakuu *fyz.* ▪ ~ **measurement** absolutní měření ▪ ~ **mobility** absolutní pohyblivost ▪ ~ **motion** absolutní pohyb ▪ ~ **orientation** absolutní orientace ▪ ~ **potential** absolutní potenciál ▪ ~ **pressure** absolutní tlak ▪ ~ **rate theory** teorie absolutních rychlostí ▪ ~ **scale** absolutní stupnice, Kelvinova stupnice ▪ ~ **sensitivity** absolutní citlivost *poč.* ▪ ~ **system** absolutní systém ▪ ~ **temperature** absolutní teplota, teplota podle Kelvinovy stupnice ▪ ~ **time** absolutní čas ▪ ~ **unit of current** absolutní jednotka proudu, absolutní ampér ▪ ~ **value** absolutní hodnota ▪ ~ **vector** absolutní vektor ▪ ~ **velocity** absolutní rychlost ▪ ~ **viscosity** absolutní viskozita, dynamická viskozita ▪ ~ **volt** absolutní volt
absolutely absolutně, dokonale
absolutization absolutizace; vysoušení rozpouštědla
absolve zprostit, zbavit; osvobodit
absorb absorbovat, vstřebávat, pohlcovat, tlumit,

odčerpát
absorbability schopnost absorpce, vstřebatelnost; pohltivost; nasákavost; tlumivost (*nárazů*)
absorbable absorbovatelný
absorbance absorbance
absorbate absorbát, absorbovaná látka
absorbed absorbovaný, pohlcený, spotřebovaný ▪ ~ **charge** zbytkový náboj (*magnetu*) ▪ ~ **particle** pohlcená částice *j. fyz.*
absorbency savost papíru
absorbent absorbent, absorpční činidlo; absorpční, absorbuující, vstřebávající ▪ ~ **cartridge** pohlcovač (*dýchacího přístroje*); regenerační patrona ▪ ~ **fabric** absorpční tkanina ▪ ~ **paper** absorpční papír
absorber absorbér; pohlcovač, pohlcovací nádoba; tlumič; pračka; absorpční činidlo
absorbing/ capacity absorpční kapacita, absorpční schopnost ▪ ~ **capacity for heat** pohltivost tepla, tepelná akumulace ▪ ~ **column** absorpční kolona *chem.* ▪ ~ **isotope** absorbuující izotop *j. fyz.*; pohlcovač neutronů *j. fyz.* ▪ ~ **power** absorpční schopnost, pohltivost, jímavost, nasákavost ▪ ~ **tower** absorpční věž
absorbite aktivní uhlí
absorbance pohltivost, absorptance, činitel pohlcování (*světelného toku*)
absorptiometer měřič pohltivosti
absorption absorpce, pohlcování; tlumení (*otřesů*); útlum *rad.*; absorpční ▪ ~ **bulb** absorpční nádobka ▪ ~ **capacity** absorpční mohutnost, jímavost, pohltivost, nasákivost ▪ ~ **chamber** absorpční komora ▪ ~ **column plate** patro absorpční kolony ▪ ~ **control** absorpční kontrola *j. fyz.*, řízení metodou pohlcování neutronů *j. fyz.* ▪ ~ **cross-section** účinný průřez pro absorpci ▪ ~ **equivalent** absorpční ekvivalent ▪ ~ **free** neabsorbující ▪ ~ **hygrometer** absorpční vlhkoměr ▪ ~ **limit** absorpční mez, mez absorpce ▪ ~ **medium** absorpční prostředí, pohlcující prostředí, absorbující látka ▪ ~ **of heat** pohlcování tepla, absorpce tepelného záření ▪ ~ **of light** pohlcování tepla ▪ ~ **of moisture** pohlcování vlhkosti ▪ ~ **of shocks** tlumení otřesů; zachycování nárazů ▪ ~ **of water** absorpce vody, pohlcování vody ▪ ~ **of waves** pohlcování vln *rad.* ▪ ~ **pipette** absorpční pipeta ▪ ~ **plant** absorpční zařízení ▪ ~ **power** pohltivost, jímavost, nasákavost, nasákivost ▪ ~ **pyrometer** optický pyrometr ▪ ~ **shielding** absorpční stínění ▪ ~ **spectroscopy** absorpční spektroskopie ▪ ~ **spectrum** absorpční spektrum ▪ ~ **tower** promývací věž, sušící válec, chlorkalciová věž; absorpční kolona ▪ ~ **tower place** patro absorpční kolony ▪ ~ **trap** absorpční kapsa, absorpční pojistka, absorpční předloha ▪ ~ **tube** absorpční trubice, chlorkalciová trubice; absorpční kolona
absorptive absorpční, pohltivý, pohlcující, nasákavý, nasákivý ▪ ~ **height** sací výška ▪ ~ **power** absorpční schopnost; koeficient absorpce; schopnost absorbovat záření

absorptivity absorpční schopnost, absorptivita, pohltivost, součinitel pohltivosti, nasákavost, extinkční koeficient

abstata ampere statampér, absolutní elektrostatičká jednotka proudu

abstract výpis, výtah (*článku*); abstrahovat, oddělit, provést výtah (*článku*); abstraktní, odtažitý
 ▀ ~ **symbol** abstraktní symbol

abstraction oddělování; oddvžení; výraz *poč.* ▀ ~ **of pillars** těžba pilířů *horn.*

abundance nadbytek, hojnost; přebytek; četnost, vydatnost

abundant hojný, vydatný

abuse zneužití; zneužit

abut dotýkat se, přiléhat; spojovat natupo; dosedat natupo; hraničit, sousedit

abutment podpora, opěra; boční opění; podpěrný pilíř, břehový pilíř; šikmá opora (*mostu*); patka klenby ▀ ~ **block** umělá opěra, tížná opěra, tížný blok (*např. klenbové přehrady na boku*) ▀ ~ **joint** tupý spoj; spojení natupo ▀ ~ **piece** parapet; práh (*dveřního rámu*) ▀ ~ **pressure** patkový tlak *horn.* ▀ ~ **wall** opěrná zeď

abutting dosedající, přilehlý ▀ ~ **joint** tupý spoj; tupý svar

abvolt absolutní volt (*zn. aV; 10⁻⁸ voltů*)

abyss propast; jícen

abyssal hlubinný, abysální

A.C. (Alternating Current) střídavý proud

acacia gum arabská guma, klovatina

academic akademický, vědecký

Acadian akad (*střední kambrium*) *geol.*

acajou mahagonové dřevo

acanthus (leaf) akantový list *stav.*

acaricide akaricid (*prostitředek na hubení roztočů*)

accelerant urychlovač, katalyzátor; urychlující, zrychlující

accelerate urychlit, zrychlit

accelerated urychlený, zrychlený ▀ ~ **development** urychlený rozvoj ▀ ~ **reaction** urychlená reakce, pozitivně katalyzovaná reakce ▀ ~ **stall** dynamické přetažení *let.* ▀ ~ **tannage** rychločinění *kož.*

accelerating zrychlování, urychlování; zrychlující, urychlující ▀ ~ **ability** akcelerační schopnost ▀ ~ **chamber** urychlovací komora *j. fyz., en.* ▀ ~ **controller** regulátor zrychlení *en.* ▀ ~ **force** urychlující síla, zrychlující síla ▀ ~ **impact** urychlovací náraz *j. fyz.* ▀ ~ **period** rozjezd, perioda rozjezdu ▀ ~ **potential** zrychlovací napětí ▀ ~ **relay** rozjezdové relé, spouštěcí relé ▀ ~ **resistor** rozjezdové relé; spouštěcí relé ▀ ~ **tube** urychlovací trubice ▀ ~ **voltage** zrychlovací napětí *j. fyz., el.*

acceleration akcelerace, urychlení, zrychlení ▀ ~ **constant** konstanta zrychlení ▀ ~ **noise** akcelerační hluk ▀ ~ **period** akcelerační perioda

accelerative effort urychlující síla, zrychlující síla

accelerator akcelerační, urychlovač; katalyzátor; pedál plynu *aut.* ▀ ~ **for hardening** urychlovač

tvrdnutí ▀ ~ **principle** akcelerační princip ▀ ~ **spring** pružina plynu *aut.*

accelerometer akcelerometr, měřič zrychlení

accendibility hořlavost; zápalnost

accendible hořlavý; zápalný

accent diakritické znaménko; akcent, přízvuk

accentuate vyznačovat (*tiskem*); zdůrazňovat, zvýrazňovat (*v tisku*)

accentuated zdůrazněný (*členící prvek*)

accentuation zdůraznění; předzkreslení (*ve vysílači*); kontrastnost *for.*

accept akceptovat, přijmout, uznat, souhlasit ▀ ~ **a call** přihlásit se *tel.*, ohlásit se *tel.* ▀ ~ **gauge** přejímací kalibr

acceptability přijatelnost, vhodnost

acceptable akceptovatelný, přijatelný, únosný; přípustný (*odchylka*) ▀ ~ **deviation** přípustná odchylka, dovolená odchylka (*regulované veličiny*)

acceptance akceptování, přijetí, schválení, souhlas; přebírání, převzetí (*zboží*), přejímka (*práci*); přijetí (*hovoru*) *tel.*; schválení *poč.*, příjem (*zprávy*) *poč.* ▀ ~ **certificate** přejímací protokol ▀ ~ **gauge** přejímací kalibr *stroj.* ▀ ~ **of finished job** přejímka práci

accepted přijatý, vyhovující

accepting přijímací (*stanice*) ▀ ~ **station** přijímací stanice

acceptor akceptor, příjemce; přijímač (*podnětů*); akceptant (*směnky*) *ek.* ▀ ~ **impurity** akceptorová příměs, nečistota akceptorového druhu (*produkující díry*) *el.*

access přístup, příchod, příjezd; vchod, vstup; výběr (*místa v paměti*) *poč.*; přístupový (*adresa*) *poč.*, výběrový (*kód*) *poč.*; vyvolat (*data z počítače*) *poč.* ▀ ~ **balcony** pavlač ▀ ~ **code** přístupový kód, výběrový kód ▀ ~ **condition** podmínka přístupu ▀ ~ **for firefighting** přístup pro protipožární zásah ▀ ~ **front** vstupní strana, průčelí ▀ ~ **hatch** výlez (*na půdu*) ▀ ~ **hole** kontrolní otvor, přístupový otvor; vstupní průlez ▀ ~ **key** přístupový klíč ▀ ~ **level** úroveň přístupu ▀ ~ **method** přístupová metoda, metoda výběru ▀ ~ **network** přístupová síť (*účastnická*) ▀ ~ **panel** poklop v podhledu, výlez ▀ ~ **permission** povolení přístupu ▀ ~ **point** připojení; místo připojení ▀ ~ **ramp** přístupová rampa ▀ ~ **right** povolení přístupu, oprávnění k přístupu ▀ ~ **road** přístupová cesta, příjezdová komunikace ▀ ~ **shaft** vstupní šachta *horn.* ▀ ~ **table** přístupová tabulka

accessability přístupnost, dostupnost, dosažitelnost

accessibility dostupnost

accessible dosažitelný, dostupný, přístupný ▀ ~ **region** dostupná oblast

accession přistupování; zpřístupnění; přírůstek (*majetku*)

accessories příslušenství, doplňkový artikl; vybavení, výstroj, výzbroj; pomocné zařízení

accessory vedlejší, pomocný; průvodní jev; doplněk (*zařízení*); (spolu)účastník ▀ ~ **part** náhradní díl,

náhradní součástka ■ ~ **plant** pomocné zařízení; pobočný závod ■ ~ **plate** kompenzátor (*u polární-začíného mikroskopu*)

accident porucha, havárie; nehoda, neštěstí, úraz; nerovnost, nepravidelnost (*povrchu*); náhoda ■ ~ **assistant squad** záchranná četa ■ ~ **emergency case** lékárníčka ■ ~ **hazard** úrazové riziko ■ ~ **rate** nehodovost, úrazovost ■ ~ **to machinery** porucha stroje

accidental náhodný, neúmyslný, nezaviněný; občasný, nahodilý; vedlejší ■ ~ **contact** nahodilý dotek *el.* ■ ~ **killng** zabití jako následek nehody ■ ~ **release** havarijní únik ■ ~ **variance** náhodná disperze *fyz.* ■ ~ **xenolith** xenolit (*cizorodá hornina uprostřed magmatu*) *geol.*

acclimatization aklimatizace (*přizpůsobování novým životním podmínkám*)

acclimatize aklimatizovat, přizpůsobit (*např. teplotě*)

acclimatized aklimatizovaný

acclivous stoupající, příkrý

accolade spojka *polygr.*, závorka *polygr.*

accommodate přizpůsobovat; zařizovat; ubytovat, umístit, uložit; vyhovovat; vypomoci (*financně*)

accommodating úslušný, ochotný; výhodný; kulantní

accommodation akomodace, přizpůsobení; ubytování, nocleh; umístění, rozmístění; urovnání, narovnání, vyrovnání; dohoda; finanční výpomoc, půjčka na krátkou dobu ■ ~ **accordion door** harmonikové dveře, skládací dveře ■ ~ **services** ubytovací služby ■ ~ **standard** bytový standard, úroveň vybavení bytu ■ ~ **unit** bytová jednotka

accompany doprovázet, provázet

accompanying průvodní

accomplish plnit; dokonat, dokončit

accord dohoda, smlouba; sladit; propůjčit

accordance souhlas; shoda; konkordance (*vrstev*)

accordant souhlasný, konkordantní

accordion skládací posuvné dveře; výhodný; skládací posuvná příčka ■ ~ **to contract** v souladu se smlouvou, podle dohody ■ ~ **door** shrnovací dveře ■ ~ **folding** harmonikové skládání *polygr.*

accessible přístupný (*břeh*)

account účet, konto; výkaz, vyúčtování; úvaha, referát; výpověď; zisk, prospěch; příčina; klient (*v reklamě nebo v marketingu*); účtovat, vykazovat; udávat důvod ■ ~ **history** historie účtu ■ ~ **payable** účet dodavatele, účet věřitele ■ ~ **section** účtárna

accountability (z)odpovědnost; evidenční povinnost; prokazatelnost přístupu *poč.*

accountancy účetnictví ■ ~ **department** účtárna

accountant účetní; účetní revisor

accounted for vyučtovány

accounting účetnictví, účetní evidence; konto, účet; soupis; odpovědnost; referát, zpráva, popis, vysvětlení; úsudek, úvaha; účetní ■ ~ **check digit** evidenční kontrolní číslice ■ ~ **department** účtárna ■ ~ **process** zúčtování ■ ~ **statement** účetní výkaz

accounts účetní uzávěrka; účty ■ ~ **payable**

remittance zaplacení pohledávek

accomplement spojení, vazba; svlak; postavení (*sloupů*) blízko sebe *stav*; kleště *stav*.

acoustic shielding protihluková bariéra

accreditation akreditace, zplnomocnění

accredited akreditovaný, pověřený, schválený

accretion nános, náplav; narůstání, přírůstek

accretions připálenina, usazenina (*v peci*)

accruals přírůstky; výdaje a příjmy příštích období *úč.*

accrue nahromadit, akumulovat; narůstat (*o úrocích*) *ek.*

accumulate akumulovaný; nahromaděný; celkový; akumulovat, (na)hromadit, nakupit

accumulated kumulovaný, akumulovaný ■ ~ **deviation** kumulovaná odchylka *mat.* ■ ~ **error** kumulovaná chyba, součtová chyba, celková odchylka

accumulating/ dial sčerné počítadlo ■ ~ **electrode** akumulární elektroda

accumulation akumulace; nahromadění, shromážďo-

vání; jímání; nános *geol.*, usazenina *geol.* ■ ~ **of capital** akumulace kapitálu ■ ~ **of energy** akumulace energie ■ ~ **of heat** akumulace tepla, jímání tepla ■ ~ **of stress** koncentrace napětí ■ ~ **refrigeration** akumulární chlazení

accumulative akumulární, hromadný, kumulativní ■ ~ **dimension** součtová kóta; celkový vnější rozměr

accumulator akumulátor; zásobník (*energie*); sběrač; střadač (*počítače*); akumulátorový

■ ~ **car** akumulátorový vozík ■ ~ **charge** náboj akumulátoru

■ ~ **charging** nabíjení akumulátoru ■ ~ **jar** nádoba

akumulátoru ■ ~ **locomotive** akumulátorová

lokomotiva ■ ~ **plant** nabíjecí stanice ■ ~ **register**

operační registr ■ ~ **room** akumulátorovna ■ ~ **truck**

akumulátorový vozík ■ ~ **vessel** vana akumulátoru

■ ~ **voltage** akumulátorové napětí

accuracy přesnost, správnost ■ ~ **class** třída přesnosti

■ ~ **of dimension** rozměrová přesnost ■ ~ **of**

manufacture výrobní přesnost ■ ~ **rating** třída

přesnosti ■ ~ **to shape** přesnost tvaru ■ ~ **to size**

rozměrová přesnost

accurate přesný, správný ■ ~ **dimension** přesný rozměr;

přesná kóta ■ ~ **scanning** přesné snímání *rad.*

accusation obvinění, nařčení, obžaloba

aceanthrene acenantren

acenaphthalene acenaftalen

acenaphthene acenaften

acentric acentrický

acephenanthrene acenenantren

acerb ostrý; trpký *potr.*

acerbity ostrost; trpkost *potr.*

acescence octové kvašení; kysání

acescency nakyslost, kyselost, navinulost

acetacetate acetoctan

acetal acetal ■ ~ **resin** polyacetátová pryskyřice, polyformaldehyd, polyoxymetylen

acetaldehyde acetaldehyd

acetalization acetalizace

acetamide acetamid
acetamidine acetamidin
acetate octan, acétat ▫ ~ **butyrate** acetobutyrát (*celulózy*) ▫ ~ **cellulose fibre** acetátové vlákno *text.*; acetátová stříž *text.* ▫ ~ **fibre** acetátové vlákno *text.*; acetátová stříž *text.* ▫ ~ **film** acetátový film, acetylcelulókový film; acetátová fólie ▫ ~ **kinase** acetatkinasa
acetic octový ▫ ~ **acid** kyselina octová ▫ ~ **acid fermentation** octové kvašení; kysání ▫ ~ **aldehyde** acetaldehyd, etanal, octový aldehyd ▫ ~ **amide** acetamid, amid kyseliny octové
acetification octování; octové kvašení; kysání; výroba octu, octářství
acetify octovat; octově kvasit
acetoacetaldehyde acetoacetaldehyd, aldehyd acetoctový
acetoacetate acetooctan, acetoacetát
acetoacetic acid kyselina acetoctová
acetohydrazonol acetohydrazonol
acetoïn acetoïn
acetylolysis acetylolyza
acetometer octoměr
acetone aceton ▫ ~ **azine** acetonazin ▫ ~ **cyanohydrin** acetonkyanhydrin ▫ ~ **extract** acetonový extrakt ▫ ~ **resin** acetonová živice *plast.*
acetonemia acetonemie, přítomnost acetonu v krvi
acetamide acetamid
acetonitrile acetonitril, nitril kyseliny octové
acetonylacetone acetonylaceton
acetonylidene acetonyliden
acetophenetidin fenacetin
acetophenone acetofenon
acetophenone oxime oxim acetofenonu, acetofenon-oxim
acetose octově kyselý
acetostearin acetostearin (*změkčovadlo*) *plast.*
acetous octový; kyselý
acetoxyl acetoxyl
acetyl acetyl ▫ ~ **bromide** acetylbromid ▫ ~ **cellulose** acetylcelulóza, acétat celulózy ▫ ~ **chloride** acetylchlorid ▫ ~ **fluoride** acetylfluorid ▫ ~ **phosphate** acetylfosfát
acetylatable acetylovatelný
acetylate acetylovat
acetylation acetylace
acetylcellulose acetylcelulóza
acetylcholine acetylcholin
acetylene acetylen ▫ ~ **apparatus** vyvíječ acetylenu ▫ ~ **cylinder** acetylenová láhev ▫ ~ **dichloride** acetylendichlorid, 1,2-dichloretylen ▫ ~ **generator** vyvíječ acetylenu ▫ ~ **hydrocarbon** acetylenový uhlovodík, alkin ▫ ~ **welding** svařování acetylenem
acetylenic acetylenický, nenasycený (*s trojnou vazbou*) ▫ ~ **hydrocarbon** acetylenický uhlovodík, acetylen, alkin
acetylid acetylid
achieve dosáhnout, dokázat

achievement výkon; dosažení (*dobrých výsledků*); vymoženost ▫ ~ **test** výkonnostní test
achiral achirální
achlorhydria achlorhydrie (*nepřítomnost kyseliny chlorovodíkové v žaludeční šťávě*)
achrodextrin achrodextrin
achromatic achromatický, bezbarvý, bez pigmentu ▫ ~ **lens** achromatická čočka
achromatism achromatizmus, bezbarvost
achromic bezbarvý, bez pigmentu
achromycin achromycin
acícula jehlicovitý krystal
acicular jehlicovitý, jehličkový ▫ ~ **iron ore** železná ruda, goethit
acid kyselina; leptat kyselinou; kyselý, trpký ▫ ~ **agglomerate** kyselý aglomerát *hut.* ▫ ~ **attack** účinek kyselin, působení kyselin ▫ ~ **azide** azid (*kyseliny*) ▫ ~ **base equilibrium** rovnováha kyselina-zásada ▫ ~ **Bessemmer converter** Bessemmerův konvertor ▫ ~ **Bessemmer process** bessemerování, Bessemmerův pochod ▫ ~ **Bessemmer steel** Bessemmerova ocel, bessemerová ocel ▫ ~ **bottom** kyselá půda ▫ ~ **burn** popálenína kyselinou ▫ ~ **carbonate** hydrouhlíčan, bikarbonát ▫ ~ **cleaning process** moření (*kovů*) *hut.*, čištění v kyselinách *hut.* ▫ ~ **converter process** bessemerování ▫ ~ **cure** vulkanizace chlорidem sírým ▫ ~ **embossing** matování kyselinou (*skla*) *sklář.* ▫ ~ **ester** ester kyseliny ▫ ~ **fan** kyselinotvorný ventilátor ▫ ~ **forming** kyselinotvorný ▫ ~ **frosting** matování kyselinou (*skla*) *sklář.* ▫ ~ **gas** kyselý plyn ▫ ~ **hearth** kyselá nistěj (*pece*) *hut.* ▫ ~ **measurer** kyselinoměr ▫ ~ **of lemons** kyselina citronová ▫ ~ **phosphate** superfosfát ▫ ~ **pickling** kyselé moření, moření v kyselinách ▫ ~ **polishing** chemické leštění *sklář.*, leštění kyselinou *sklář.* ▫ ~ **resisting** kyselinovzdorný ▫ ~ **soil** kyselá půda ▫ ~ **solution** kyselý roztok ▫ ~ **stability** kyselinovzdornost, odolnost vůči kyselinám ▫ ~ **stain** chemické mořidlo ▫ ~ **strength** síla kyseliny ▫ ~ **sulphite** hydrosiřičitan ▫ ~ **tank** nádrž na kyselinu, nádoba na kyselinu
acidic kyselý
acidific kyselinotvorný; okyselovací
acidification okyselení
acidify okyselit, okyselovat
acidimeter acidimetr, kyselinový hustoměr
acidimetry acidimetrie
acidity acidita, kyselost ▫ ~ **of ground** kyselost půdy
acidobasic acidobazický
acidoid acidoidní (*půda*)
acidophilous milk acidofilní mléko
acidosis acidóza
acidproof kyselinovzdorný, odolný vůči kyselinám ▫ ~ **paint** kyselinovzdorná nátěrová barva; kyselinovzdorný povlak
acidulate okyselovat
acidulation okyselení, zpracování kyselinou

acidulous water kyselka
acierage naváření oceli, zocelování
aciform jehlovitý
acinose bobulovitý, zrnitý
acknowledge (*ACK*) potvrzení; potvrdit, přiznat; potvrzovací (*znak, signál*)
acknowledged potvrzený (*přenos dat*) poč.
acknowledgement uznání, poděkování; potvrzení (*příjmu*); potvrzovací (*znak*) poč.
acinal horizontální *geol.*, bez sklonu *geol.*
acline aklina, magnetický rovník
acme vrchol, kulminační bod
acompetitive inhibition akompetitivní inhibice
aconitic acid kyselina akonitová
aconitine akonitin
acorn hrot, špička; žalud
acorone akoron
acoustic akustický, zvukový; viz **acoustical**
 ▪ ~ **absorber** akustický pohlcovač; tlumič zvuku
 ▪ ~ **absorption** pohlcování zvuku ▪ ~ **alarm** zvuková výstraha ▪ ~ **altimeter** akustický výškoměr
 ▪ ~ **barrier** zvuková bariéra ▪ ~ **ceiling** zavěšený akustický podhled ▪ ~ **clip** pružný závěs (*podhledu*), spona s pružnou vložkou ▪ ~ **coupling** akustická vazba ▪ ~ **damping** tlumení zvuku ▪ ~ **dazzle** ohlušení zvukem ▪ ~ **deck** akustický podhled *am.*
 ▪ ~ **dispersion** disperze zvuku ▪ ~ **engineering** technická akustika ▪ ~ **jar** dutinový rezonátor, (*vestavěná*) rezonující nádoba ▪ ~ **lining** akustické obložení; akustické vyložení ▪ ~ **noise** akustický šum ▪ ~ **response** zvuková odezva ▪ ~ **signal** akustická návěst ▪ ~ **stiffness** akustická tuhost
 ▪ ~ **tile** zvukotěsná obkládačka; zvukoizolační deska; podhledová deska (*akustického stropního podhledu*)
 ▪ ~ **warning** akustická výstraha, akustický poplach
 ▪ ~ **wave** akustická vlna
acoustical akustický, zvukový; viz **acoustic**
 ▪ ~ **material** zvukově izolační materiál, materiál pro akustické účely ▪ ~ **radiator** akustický zářič
 ▪ ~ **resistance** akustický odpor
acoustics akustika ▪ ~ **of rooms** akustika místností, akustičnost místností
acousto-electric effect akustoelektrický jev (*v polo-vodiči*)
acquaintance informovanost
acquire získat, nabýt; pořídit; osvojit si ▪ ~ **energy** nabýt energii, získat energii
acquirer nabyvatel
acquisition získání, nabytí, pořízení (*koupi*); sběr (*dat*) poč., pořizování (*dat*) poč. ▪ ~ **of data** sběr dat ▪ ~ **of information** sběr informací, příjem informací
acquittal of a debt splacení dluhu
ACR (*airfield control radar*) letištní radiolokátor
acre akr (*4046,87 m²*)
acreage výměra v akrech, počet akrů
acrid ostrý, pálivý, palčivý, štiplavý
acridine akridin

acridone akridon
acriflavine akriřflavin
acrimonious ostrý, prudký, žiravý
acritol akrit
acrobatic aeroplane akrobatický letoun
acrocentric akrocentrický
acrolein akrolein
acromyocine akromyocin
acronym akronym poč.
acropodium podstavec (*plastiky*)
acropolis akropole
acroteria sokl, pedestal
acroterion akrotérie *arch.*
acroterium akrotérie *arch.*
acrylaldehyde akrylaldehyd, propenal, akrolein
acrylamide akrylamid, amid kyseliny akrylové
acrylate akrylan, akrylát
acrylic acid kyselina akrylová
acrylic resin akrylová pryskyřice
acrylic sheet plexisklo
acrylonitrile akrylonitril, vinylkyanid
acryloyl akryloyl
acrylyl chloride akrylylchlorid, chlorid kyseliny akrylové
act úkon, akt; působení; zákon; protokol, spis; nařízení, usnesení; konat, vykonávat; zastupovat; působit (*o napětí, síle*)
actinic aktinický *fol.*, fotochemický *fol.*
actinide aktinid
actinium aktinium ▪ ~ **bromide** bromid aktivity
actinodaphnine aktinodafnin
actinoids aktinoidy
actinolite aktinolit *min.*
actinometer aktinometr
actinomycin aktinomycin
actinon aktinon *chem.*
action činnost, působení, vliv, účinek; akce, jednání; chod, běh (*stroje*); činnost poč., zákrok (*operátora*) poč., úhoz (*na klávesnici*) poč. ▪ ~ **area plan** územní projekt, podrobný územní plán ▪ ~ **chart** funkční schéma, diagram činnosti ▪ ~ **desk** manipulační stůl
 ▪ ~ **lag** akční zpoždění ▪ ~ **period** funkční perioda
 ▪ ~ **turbine** rovnotlaká turbína, akční turbína
actinometer aktinometr *meteol.*, *fol.*
activable aktivovatelný
activate aktivovat, oživovat, regenerovat, spustit, uvést v činnost, zapnout (*zařízení*) ▪ ~ **button** spouštěcí tlačítko
activated aktivní, aktivovaný, oživený; aktivární (*energie*) *j. fyz.* ▪ ~ **adsorption** aktivovaná adsorpce, chemisorpce ▪ ~ **carbon** aktivní uhlí ▪ ~ **charcoal** aktivní dřevěné uhlí ▪ ~ **molecule** aktivovaná molekula, vybušená molekula ▪ ~ **sludge tank** aktivární nádrž ▪ ~ **tool** nastřelovací pistole *stav.*
activating (**re**)agent aktivující přísada, aktivátor *fyz.*, *chem.*
activation aktivace, oživování, regenerování, uvedení v činnost, spuštění (*programu*) ▪ ~ **cross-section**

aktivační průřez ■ ~ **energy** aktivační energie
 ■ ~ **polarization** aktivační polarizace ■ ~ **record**
 aktivační záznam ■ ~ **yield** výtěžek aktivace

activator aktivátor

active účinný, aktivní; provozuschopný; wattový *el.*
 ■ ~ **capital** aktiva *ek.*, oběžné prostředky *ek.*, oběžný
 kapitál *ek.* ■ ~ **cell** aktivní buňka ■ ~ **chlorine** aktivní
 chlor, atomární chlor ■ ~ **cutting edge** činný řezný
 břit ■ ~ **deposit** radioaktivní usazenina ■ ~ **element**
 aktivní prvek ■ ~ **energy** činný výkon *el.*, wattová
 energie *el.* ■ ~ **flight** aktivní let ■ ~ **hydrogen** aktivní
 (atomový) vodík ■ ~ **input** činný (wattový) příkon
el. ■ ~ **molecule** aktivní molekula ■ ~ **network**
 aktivní síť, síť se zdrojem elektromotického napětí
 ■ ~ **output** činný výkon *el.* ■ ~ **oxygen** aktivní
 kyslík, ozon ■ ~ **power** činný výkon, wattový
 výkon ■ ~ **principle** účinný základ, účinná složka
 ■ ~ **screen** aktivní obrazovka ■ ~ **storage** zásobní
 prostor (*nádře někdy včetně ochranného prostoru*)
hydrol.; aktivní paměť *poč.* ■ ~ **volcano** činná sopka
 ■ ~ **zone** aktivní zóna *fyz., el.*, silové nehomogenní
 pole *fyz., el.*

activity aktivita, (ú)činnost, působnost ■ ~ **grade**
 stupeň aktivity ■ ~ **level** úroveň aktivity *j. fyz.*
 ■ ~ **report** výkaz o činnosti, zpráva o činnosti
 ■ ~ **sequence** posloupnost činnosti

actual skutečný, efektivní, reálný, absolutní
 ■ ~ **address** absolutní adresa ■ ~ **allowance**
 skutečná úchylnka ■ ~ **capacity** využitelná kapacita,
 užitečná kapacita; skutečný výkon ■ ~ **current**
 skutečný proud, účinný proud ■ ~ **depreciation**
 skutečné opotřebení ■ ~ **deviation** skutečná úchylnka
 ■ ~ **dimension** skutečný rozměr, skutečná míra
 ■ ~ **discharge** skutečný průtok ■ ~ **fact** skutečnost
 ■ ~ **moisture** momentální (*okamžitá*) vlhkost
lesn. ■ ~ **output** skutečný výkon, užitečný výkon;
 skutečná těžba ■ ~ **size** skutečný rozměr, skutečná
 velikost ■ ~ **time** reálný čas, skutečný čas

actuate ovládat, řídit; uvádět do pohybu, uvádět do
 chodu; pohánět; aktualizovat; budít *el.*; spouštět
poč.

actuated ovládaný, řízený; uváděný v činnost; hnaný,
 poháněný; aktualizovaný; buzený *el.*

actuating ovládání, řízení, manipulace; uvádění
 do chodu, spouštění; budící, ovládací, regulační;
 hnací, pohonný ■ ~ **appliance** ovládací zařízení;
 řídicí orgán ■ ~ **by foot** nožní ovládání ■ ~ **circuit**
 ovládací obvod *el.* ■ ~ **current** vybavovací proud
el., budící proud *el.* ■ ~ **device** ovládací zařízení
en., poč. ■ ~ **element** ovládač *en.*, ovládací prvek
en. ■ ~ **force** budící síla, hnací síla ■ ~ **key** ovládací
 tlačítko ■ ~ **mechanism** servopohon; akční člen *poč.*
 ■ ~ **motor** servomotor ■ ~ **pulse** budící impulz *el.*
 ■ ~ **push-button** ovládací tlačítko *el.*

actuator ovládač

actuality působivost

acuity crack ostrá trhlina *j. fyz.*

acumination zahrocení; hrot; ostrost (*obrazu*)

acuminous zahrocený

acute zahrocený, ostrý, prudký, silný, akutní, proni-
 kavý (*zvuk*); čárka (*diakritika*) ■ ~ **accent** apostrof
 ■ ~ **angled** ostrohranný; ostroúhlý ■ ~ **irradiation**
 krátkodobé ozáření ■ ~ **triangle** ostroúhlý
 trojúhelník

acutinine akutinin

acyclic acyklický; jednopólový *en.*

acyl acyl (*radikál*) *chem.* ■ ~ **azide** acylazid
 ■ ~ **bromide** acylbromid ■ ~ **chloride** acylchlorid
 ■ ~ **fluoride** acylfluorid ■ ~ **halide** acylhalogenid
 ■ ~ **iodide** acyljodid ■ ~ **phosphate** acylfosfát
 ■ ~ **transferase** acyltransferasa ■ ~ **urea**
 acylmočovina

acylable acylovatelný

acylate acylovat

acylation acylace

acyloin acyloin

adamantage adamantan

adamantine spar odrůda korundu

Adams catalyst Adamsův katalyzátor

adapt adaptovat, přizpůsobit, převzít, upravit

adaptability adaptabilitnost, přizpůsobivost

adaptable adaptabilní, přizpůsobivý

adaptation adaptace, přizpůsobení, úprava

adapter redukční tvarovka; přechodový nátrubek;
 nástavec, adaptér; přizpůsobovací člen; vymezovací
 kroužek (*závitové pojistky*) ■ ~ **sleeve** upínací
 pouzdro (*valivého ložiska*)

adapting piece tvarovka (*potrubní*)

adaption adaptace, přizpůsobení, úprava

adaptive adaptivní, přizpůsobivý ■ ~ **controller** adap-
 tivní regulátor ■ ~ **system** adaptivní systém ■ ~ **use**
 adaptace, restrukturační, přestavba do nové funkce

adatom adatom, adsorbovaný atom

adcut logotyp *polygr.*

add přidat, doplnit, při(po)číst; přiložit (*náklad*);
 připlatit ■ ~ **in memory** přidavná paměť (*vnitřní*)
 ■ ~ **in program** přidavný program, pomocný
 program ■ ~ **on** přidavné zařízení (*hardware*) *poč.*;
 přidavná funkce (*software*) *poč.*; připojený, přidáný
 ■ ~ **on memory** přidavná paměť

added/ metal kovová přísada, kovová příměs

■ ~ **outlay** dodatečný výdaj ■ ~ **reinforcement**
 přidavná výtěž ■ ~ **substance** přísada

addend sčítanec *mat.*

addendum dodatek, doplněk; přepracovaný podklad;
 výška hlavy zubu (*ozubeného kola*) *stroj.*

adder sumátor, sčítačka; superpoziciční zesilovač *TV*

addiction závislost (*na návykových látkách*), návyk
 (*na něco*), toxikomanie

adding sčítání, přidávání, sčítací (*prvek*) ■ ~ **machine**
 sčítačka (*stolní*) ■ ~ **up** sečtení

addition přidavek, dodatek, připočítání; sčítání;
 přísada; příměs, přimíšenina; přidavek *hut.*; tavivo
hut. ■ ~ **agent** přísada; příměs ■ ~ **compound**
 adiční sloučenina, molekulová sloučenina ■ ~ **of**
vectors sčítání vektorů ■ ~ **reaction** adiční reakce

▪ ~ **rubber** adiční kaučuk ▪ ~ **without carry** negace ekvivalence *mat.*, nonekvivalence *mat.*

additional dodatkový, doplňkový, doplňující, dodatečný, zvláštní (*znak*) ▪ ~ **air** přídavný vzduch ▪ ~ **battery** přídavný akumulátor ▪ ~ **building** přístavba ▪ ~ **charge** dodatečný poplatek *ek.*, přírážka *ek.*, vícenáklady *ek.*; dobíjení *el.* ▪ ~ **cost** dodatečné náklady *ek.*, vícenáklady *ek.* ▪ ~ **device** přídavné zařízení ▪ ~ **discount** mimořádná sleva ▪ ~ **equipment** přídavné zařízení *poč.*, dodatkové zařízení *poč.* ▪ ~ **expenditure** dodatečný výdaj ▪ ~ **fee** přírážka *ek.* ▪ ~ **fertilizing** přihnojování *zem.* ▪ ~ **firing** pomocné topení ▪ ~ **flotation** kontrolní flotace, přeflotování ▪ ~ **insurance** připojištění ▪ ~ **lane** přídavný pruh ▪ ~ **load** dodatečné zatížení, přitížení, příkladka ▪ ~ **memory** přídavná (*pomocná*) paměť ▪ ~ **parameter** doplňující parametr ▪ ~ **pressure** přídavný tlak ▪ ~ **reinforcement** přídavná výztuž ▪ ~ **requirement** dodatečný požadavek ▪ ~ **set** pomocné zařízení, pomocný agregát ▪ ~ **softening** doměkčování (*vody*) ▪ ~ **support** doplňková výztuž ▪ ~ **tax** daňová přírážka ▪ ~ **treatment** dodatečná úprava

additive přísada, příměs; přídavný, doplňkový, dodatkový, pomocný; sčítací, součtový; adiční *chem.* ▪ ~ **colour display** aditivní barevná prohlížečka ▪ ~ **constant** součtová konstanta ▪ ~ ~ **oil** aditivovaný olej ▪ ~ ~ **property** aditivní vlastnost

additivity aditivita

addle zkažený; zatuchlý

address oslovení; adresa; adresovat; adresový ▪ ~ **adjustment** úprava adresy ▪ ~ **assignment** přiřazení adresy ▪ ~ **book** adresář ▪ ~ **card** navštívenka, vizitka ▪ ~ **change** změna adresy ▪ ~ **code** kód adresy ▪ ~ **constant** adresová konstanta ▪ ~ **error** chyba adresy ▪ ~ **for service** adresa pro doručení ▪ ~ **header** hlavička adresy ▪ ~ **key** klíč adresy ▪ ~ **label** visačka (*na zavazadlo*); adresní štítek (*nalepovací*); relativní adresa *poč.* ▪ ~ **list** soubor adres, seznam adres ▪ ~ **operation** adresová operace ▪ ~ **pattern** formát adresy ▪ ~ **search** vyhledávání adresy ▪ ~ **selection** volba adresy, výběr adresy ▪ ~ **side** uliční strana, hlavní průčelí ▪ ~ **structure** struktura adresy ▪ ~ **substitution** předadresování *poč.*, změna adresy *poč.* ▪ ~ **transfer** přesun adresy, přenos adresy ▪ ~ **validity** platnost adresy

addressable adresovatelný ▪ ~ **record** adresovatelný záznam

addressed adresovaný ▪ ~ **memory** adresovaná paměť počítače

addressee adresát, příjemce

addressing adresování *poč.*; adresový *poč.* ▪ ~ **level** úroveň adresování ▪ ~ **machine** adresovací stroj

adduct adukční sloučenina *chem.*

adenine adenin ▪ ~ **nucleotide** adeninnukleotid

adenohypophysis adenohypofýza

adenosine adenosin ▪ ~ **diphosphate** adenosindifosfat

▪ ~ **triphosphate** adenosintrifosfat

adenovirus adenovirus

adenylic acid adenylová kyselina

adenylosuccinate adenylsukcinát

adequate adekvátní, přiměřený, odpovídající ▪ ~ **accuracy** postačující přesnost

ader wax surový ozokerit *geol.*, zemní vosk *geol.*

adermin adermin, vitamin B₆, pyridoxin

adhere přilnout, připojit se, lepit, spojovat, přidržovat se, dodržovat

adherence adheze, přilnavost; dodržování, zachování; množina izolovaných bodů (*dané množiny*) *mat.*

adherent přivrženec, stoupenec; přilnavý, lpící, slepený, srostlý ▪ ~ **point** bod dotyku *mat.*

adhesion adheze, přilnavost, lnutí, soudržnost ▪ ~ **agent** aktivant, přísada *st. sil.* ▪ ~ **force** adhezni síla

adhesive lepidlo, pojivo; adhezni, přilnavý, lepivý, lpící, lepkavý ▪ ~ **agent** lepidlo, pojivo ▪ ~ **attachment** přilepení ▪ ~ **capacity** přilnavost ▪ ~ **foil** lepící fólie ▪ ~ **force** adhezni síla ▪ ~ **label** nálepka, samolepka ▪ ~ **power** adheze, přilnavost, lepivost, lepkavost, klíživost ▪ ~ **tape** (samo)lepící páska ▪ ~ **water** vázaná voda

adhesiveness adheze, přilnavost; lepivost, lepkavost, klíživost

adiabata adiabata (*křivka vyjadřující vztah mezi tlakem a objemem plynu*) *fyz.*

adiabatic adiabáta; adiabatický ▪ ~ **compression** adiabatická komprese, adiabatické stlačení ▪ ~ **expansion** adiabatická expanze ▪ ~ **power** adiabatický příkon ▪ ~ **reactor** adiabatický reaktor ▪ ~ **variation** adiabatická změna

adion adion; adsorbovaný ion

adipate adipát

adipic acid adipová kyselina, kyselina hexandiová

adipose tukový

adipoyl adipoyl

adit štola *horn.*; vchod do stoly *horn.* ▪ ~ **for draining** odvodňovací štola ▪ ~ **level** stolové patro

adjacent přilehlý, hraničící, sousední; bezprostřední (*nadloží*)

adjoin přiléhat, hraničit, sousedit; připojovat; přidávat

adjoining sousední, vedlejší ▪ ~ **piece** styčný tybník

adjoin přidružený *mat.*, připojený *mat.* ▪ ~ **process** přidružený proces

adjourn odložit, odročit, přerušit (*jednání*)

adjudicate soudně rozhodnout

adjunct asistent, výpomocná síla; doplněk, příloha, přídavek; připojený, přidružený

adjust nastavovat, seřizovat (*stroj*); opravovat; přizpůsobovat, upravovat, regulovat; odsouhlasit (*účty*); zaostřovat *opt.*; likvidovat škodu *poj.*; přizpůsobit (*soubor*) *poč.*, upravit (*adresu*) *poč.*

adjustability nastavitelnost, regulovatelnost

adjustable nastavitelný, seřiditelný; přizpůsobitelný, regulovatelný; přemístitelný, přestavitelný, posuvný ▪ ~ **bearing** naklápečí ložisko *stroj.* ▪ ~ **braking**

stupňovité brzdění *žel.* ■ ~ **clamp** nastavitelná svorka ■ ~ **clearance** nastavitelná vůle *stroj.* ■ ~ **collar** stavěcí kroužek ■ ~ **pedal** nastavitelný pedál ■ ~ **pitch airscrew** stavitelná vrtule ■ ~ **reamer** stavitelný výstružník ■ ~ **resistor** nastavitelný odpor; reostat ■ ~ **seat** nastavitelné sedadlo ■ ~ **spanner** stavitelný klíč; francouzský klíč ■ ~ **stop** nastavitelná záračka *stroj.* ■ ~ **voltage** regulační napětí *el.* ■ ~ **wrench** francouzský klíč

adjusted nastavený; upravený; očištěný; přesný ■ ~ **sequence** uspořádaná posloupnost *mat.*

adjuster montér; instalátor; regulátor (*nastavení*); likvidátor škod *poj.*, havarijní dozorce *poj.* ■ ~ **bolt** regulační šroub, nastavovací šroub ■ ~ **cotter** průtlačný klín, stavěcí klín

adjusting adjustování, nastavení, seřízení; regulace; namontování, zasazení; oprava; přizpůsobení; lícování; odsouhlasení (*účtů*); zaostření *opt.*; justování (*sazby*) *polygr.*; likvidace (*škody*) *poj.*; nastavovací, regulační; vyrovnávací ■ ~ **collar** stavěcí kroužek *stroj.* ■ ~ **contact** nastavitelný kontakt *el.* ■ ~ **device** regulační zařízení ■ ~ **element** ovládací prvek; nastavovací člen *el.* ■ ~ **entry** opravná položka *ek.* ■ ~ **equipment** regulační zařízení ■ ~ **gauge** seřizovací měrka ■ ~ **item** opravná položka ■ ~ **lever** regulační páka *stroj.* ■ ~ **motion** regulační pohyb, regulační zařízení *stroj.* ■ ~ **pin** montážní kolík *stroj.*; rektifikační jehla *geod.* ■ ~ **resistor** nastavitelný odpor, reostat ■ ~ **ring** stavěcí kroužek *stroj.* ■ ~ **screw** regulační šroub, seřizovací šroub ■ ~ **tool** olovnice ■ ~ **valve** regulační ventil

adjustment adjustace, nastavení, seřízení, úprava (*zásahe*), přizpůsobení; regulování; uspořádání; odsouhlasení účtů *ek.*; pojistná náhrada, výpočet pojistné náhrady; nastavovací, regulační ■ ~ **eccentric (of a drum brake)** seřizovací excentr; výstředník (*bubnové brzdy*) ■ ~ **lever** nastavovací páka *stroj.* ■ ~ **of gauge** kalibrování měřidla ■ ~ **of prices** přizpůsobení cen ■ ~ **pin** rektifikační jehla *geod.* ■ ~ **pressure** nastavovací tlak ■ ~ **wedge** stavěcí klín

adjutage hubice; výtoková tryska; trubkový nástavec; násadec *stroj.*

adjuvant adjuvans

adlumine adlumin

admeasurement vyměření, změření, výměra

administer spravovat, řídit; vykonávat (*úředně*)

administration administrativa, správa, řízení

administrative administrativní, správní ■ ~ **centre** správní centrum

administrator správce, hospodář; vykonavatel *práv.*

admirality coal nespěkávé uhlí; chudé antracitové uhlí

admissibility přípustnost

admissible přípustný, povolený, dovolený, tolerovaný ■ ~ **error** přípustná chyba ■ ~ **load** přípustné zatížení, dovolené zatížení ■ ~ **stress** dovolené namáhání *el.*

admission vstup, vtok, přívod, přístup, nasávání; doznání, přiznání ■ ~ **edge** přeopusťcí hrana *stroj.* ■ ~ **fee** vstupné; zápisné ■ ~ **free** volný vstup, vstupné zdarma ■ ~ **hole** vstupní otvor ■ ~ **line** přívodní potrubí; admisní křivka ■ ~ **of steam** přívod páry ■ ~ **office** přijímací kancelář ■ ~ **opening** nasávací otvor ■ ~ **pipe** nasávací trubka *aut.*; přívodní trubka *aut.* ■ ~ **space** objem plnění, plnění (*valce parního stroje*)

admit přiznat, přijmout, uznat (*reklamaci*); vpouštět, přivádět; vstupovat

admittance admittance *el.*, zdánlivá vodivost *el.*

admixit přimístit

admixture příměs, přimíšenina; přísada; přídavek

admonition napomenutí, výstraha

adobe nepálená hliněná cihla, vepřovice; stavba z nepálených cihel

adopt přijímat, osvojovat si; schvalovat; uznávat; zaujímat (*stanovisko*)

adoption adopce; přijetí, schválení

adorn (vy)zdobit

ADP (automatic data processing) automatické zpracování dat

adrenaline adrenalin

adrenergic adrenergický, adrenergní

adrenolytic adrenolytický

adrenosterone adrenosteron

adrift unášený proudem *lod.*, unášený větrem *lod.*

adsorb adsorbovat, pohlcovat

adsorbate adsorbát, adsorbovaná látka

adsorbbed/atom adsorbovaný atom ■ ~ **gas** adsorbovaný plyn ■ ~ **ion** adsorbovaný ion ■ ~ **molecule** adsorbovaná molekula ■ ~ **water** adsorbovaná voda

adsorbent adsorbent, adsorbující látka

adsorption adsorpce ■ ~ **apparatus** adsorbér, adsorpční zařízení ■ ~ **column** adsorpční sloupec, adsorpční kolona ■ ~ **equilibrium** adsorpční rovnováha ■ ~ **force** adsorpční síla ■ ~ **isotherm** adsorpční izoterma ■ ~ **substance** adsorbent, adsorbující látka ■ ~ **surface** adsorpční povrch, adsorpční plocha

adsorptive adsorptivní

adulterated znehodnocený přimíšeninami, falšovaný

advance postup; záběr; posun; pokrok, zlepšení, zušlechťení; povýšení; ražení *horn.*, hloubení *horn.*; předstih (*proudu před napětím*) *el.*; předstih (*fázový*) *poč.*; záloha, závavek; přiložení k ceně (*při dražbě*) *ek.*; zvyšovat; postoupit (*dopředu*); posunovat, stoupat v ceně, stoupat v hodnotě; poskytnout zálohu ■ ~ **account** účet záloh *ek.* ■ ~ **axle** vodicí náprava ■ ~ **booking** předprodej ■ ~ **boiler** předvrtávání ■ ~ **control** regulace předstihu zapalování ■ ~ **credit** předběžný úvěr, předfinançovací úvěr ■ ~ **fire** předstih (*zážehu*), předzápal ■ ~ **germination** předklíčování *lesn.* ■ ~ **heading** předrážka *horn.*, chodba ražená v předstihu *horn.*; směrná chodba *horn.* ■ ~ **lever** nastavovací páčka zapalování *aut.*; předstihová páka

žel. ■ ~ **mining** dobývání do pole *horn.* ■ ~ **motion** posuvný pohyb, postupný pohyb ■ ~ **of money** finanční záloha ■ ~ **payment** akontace, záloha (*při placení*), zálohová platba ■ ~ **sign** návěst před křižovatkou ■ ~ **signal** předzvěst *žel.* ■ ~ **system** těžení do pole (*dobývání uhelné sloje současně s otvirkou od jámy k hranici*) *horn.* ■ ~ **timbering** hnaná výdřeva *horn.*; hnané pažení *horn.* ■ ~ **wage payment** záloha na mzdu ■ ~ **workings** příprava; přípravné práce

advanced zvýšený (*cena*); vyšší (*stadium*), pokročilý, zdokonalený, pokrokový, progresivní, vyspělý ■ ~ **ignition** předzápal *aut.*

advancement povýšení, funkční postup; pokrok, vývoj

advancer posouváče fáze *el.*

advancing postup(ování); posun, posuv; přibližování; urychlování; předstih(ování); stoupání (*cen*); navrhování, předkládání; dobývání do pole *horn.* ■ ~ **on the strike** směrné dobývání *horn.*, dobývání ve směru ložiska *horn.* ■ ~ **sign** předzvěst; návěst (*dopravní značka*) ■ ~ **support** posuvná výztuž *horn.* ■ ~ **to the dip** úpadní dobývání *horn.*

advantage prospěch, užitek; výhoda; přednost; převaha, náskok

advantageous výhodný ■ ~ **tariff** zvýhodněný tarif

advection advekce (*přenos tepla vodorovným prouděním vzduchu*) *meteo.*

adventure důl; obchodní podnik

adverse nepříznivý, nežádoucí, odmítavý, zamítavý; pasivní (*balance*) ■ ~ **criticism** odmítavá kritika ■ ~ **slope** protisklon, návodní sklon

adversely nepříznivě, zaujatě

advertise oznamovat, upozorňovat; inzerovat, propagovat; publikovat, uveřejňovat

advertisement oznámení; reklama; inzerát, propagace; veřejná vyhláška

advertising inzerce, reklama; nábor; reklamní, propagační ■ ~ **expenses** propagační náklady ■ ~ **material** reklamní materiál ■ ~ **sign** reklamní tabule, reklamní štít

advertising am. inzerce, propagace, reklama

advertographer akcidenční sazeč *polygr.*

advice oznámení, sdělení, vyrozumění; pokyn, poučení, rada ■ ~ **bureau** poradna ■ ~ **note** návštěví; avízo (*o odeslání objednaného zboží*); ohlášení předem; oznámení (*o platbě*) ■ ~ **of delivery** doručenka; zpráva o doručení

advise oznámit, avizovat, varovat, radit, poučit ■ ~ **advisor** poradce, znalec, školitel

advisory poradní ■ ~ **engineer** inženýr poradce, expert ■ ~ **opinion** posudek; expertiza ■ ~ **services** poradenství

adze tesářská sekera, tesle

aedicule edikula *arch.*

aeoliation činnost větru *geol.*, vyvívání *geol.*

aeolian eolický, navátý *geol.* ■ ~ **deposit** navátý písek, větrný nános

aeon éra *geol.*

aequorin ekvorin

aerage větrání, ventilace

aerate větrat, provětrat; kypřit (*písek*)

aerated provzdušněný ■ ~ **concrete** provzdušněný

beton, lehký beton ■ ~ **flow** provzdušněný proud

aerating větrání; provzdušňování; kypření (*půdy*);

větrací, provětrávací ■ ~ **system** větrací systém

aeration větrání, ventilace; provzdušňování; zkyprění

(*písku*); nasycení plynem ■ ~ **flue** větrací kanál,

větrací komín, větrací průduch

aerator aerátor, provzdušňovač; stroj na kypření písku, kypřič písku

aerenchyma aeranchem

aerial anténa *rad.*; vzdušný, nadzemní, letecký; závěsný

■ ~ **acrobatics** letecká akrobacie ■ ~ **connection**

připojení antény ■ ~ **infrared thermography**

letecká termografie ■ ~ **lead** anténní svod ■ ~ **line**

povrchové vedení, venkovní vedení ■ ~ **navigation**

letecká navigace ■ ~ **photo(graph)** letecký snímek

■ ~ **photograph converter** obkreslovač leteckých

snímků ■ ~ **platform** pojízdná plošina ■ ~ **railway**

visutá lanovka ■ ~ **spraying** letecký postřik

■ ~ **survey** letecké vyměřování, letecký průzkum,

letecká topografie ■ ~ **telegraphy** bezdrátová

telegrafie ■ ~ **temperature** teplota vzduchu

■ ~ **triangulation** aerotriangulace, snímková

triangulace

aerification provzdušňování, zplyňování

aerify zplynovat; nasycovat vzduchem

aeroba aerob

aerobic aerobní (*za přístupu vzduchu*) ■ ~ **decom-**

position aerobní rozklad ■ ~ **process** aerobní

proces

aerocamera letecká fotokamera

aerochlorination aerochlorace

aerocraft letadlo

aerodronics aerodonetika, nauka o plachtění

aerodrome letiště; letištní ■ ~ **beacon** letištní maják

■ ~ **control radar** letištní radiolokátor ■ ~ **control**

tower letištní dispečerská věž ■ ~ **zone** letištní

okresk, letištní prostor

aerodromics nauka o letectvu

aerodynamic aerodynamický; proudnicový ■ ~ **braking**

aerodynamické brzdění *let.* ■ ~ **drag** aerodynamický

odpor ■ ~ **efficiency** aerodynamická účinnost

fyz., let. ■ ~ **force** aerodynamická síla ■ ~ **load**

aerodynamické zatížení ■ ~ **raising** aerodynamický

vztlak *let.* ■ ~ **turbine** plynová turbína (*s uzavřeným*

cyklem) ■ ~ **twist** aerodynamické zkrroucení

aerodynamics aerodynamika

aeroembolism aeroembolizmus, kesonová nemoc

aerofilter Stroganův filtr, aerofiltr (*k čištění odpadních*

vod)

aerogenerator větrná elektrárna

aerograph střikací pistole (*retušerská*) *polygr.*

aerohydroplane hydroplán, vodní letoun

aeroline letecká trať; letecká společnost

aerolite aerolit *meteo.*, silikátový meteorit *meteo.*
aerological aerologický *meteo.*
aerologist aerolog *meteo.*
aeromechanic letecký mechanik
aeromechanics aeromechanika (*nauka o rovnováze a pohybu plynů*)
aerometer plynový hustoměr, vzduchoměr
aeronaut aeronaut, letec
aeronautical letecký; leteckonavigační ■ ~ **chart** letecká mapa
aeronautics aeronautika, letectvo
aeronavigation letecká navigace
aerophare rádiový maják
aerophysics aerofyzika
aeroplane letadlo, letoun
aeropot letiště
aerosite pyrrargyrit *geol.*
aerosol aerosol ■ ~ **droplet** kapička aerosolu ■ ~ **generator** zmlžovač
aerospace kosmický prostor (*včetně atmosféry*)
 ■ ~ **craft** kosmické letadlo, kosmická loď ■ ~ **industry** kosmický průmysl
aerospatial letecko-kosmický
aerostat aerostat, letadlo lehčí než vzduch
aerostatic aerostatický
aerostatics aerostatika
aerothermodynamics aerotermodynamika
aerugo měděnka, patina
affair věc, záležitost; řízení, obchod
affect ovlivňovat, působit (*na něco*), postihnout, účinkovat
affected ovlivněný, postižený
afferent aferentní
affiliate připojit, přidružit, spojit, přičlenit; přičleněná organizace
affiliated přidružený, spojený, přičleněný ■ ~ **branch** filiálka, pobočka
affinage afinace *cukr.*; vytahování (*kovu, drátu*)
affinated sugar afináda *cukr.*, afinovaný cukr *cukr.*
affination afináda *cukr.*; vytahování (*kovu, drátu*) *hut.*
 ■ ~ **sugar** afináda *cukr.*, afinovaný cukr *cukr.*
affinity afinita, slučivost, chemická příbuznost
affirm připevnit, připojit, přilepit; vyslovit souhlas, ujišťovat, prohlásit; potvrdovat (*soudně*)
affirmation potvrzení; prohlášení, výrok; přísežná výpověď
affirmative kladný (*odpověď*)
affix připojovat, přilepovat, připevňovat; přípona
 ■ ~ **a seal** opatřovat plombou
affixion připojení, přilepení, připevnění
affluence blahobyt, bohatství, hojnost, nadbytek
affluent bohatý (*společnost*), blahobytný; přítok (*řeky*)
afflux přívod, přítok
afford poskytovat, udělovat; dovolit si, dopřát si, moci (*si koupit*)
afforest zalesňovat
afforestation zalesnění, zalesňování

afatoxin aflatoxin
afloat plovoucí, nesený vodou, na hladině; na palubě lodi
after potom, poté, později; po, za ■ ~ **sales service** poprodejní servis
afterbay dolní voda, dolní rejdá (*plavební komory*)
afterbleaching dobělování *text.*
afterbody záď *lod.*
afterburning dohořívání (*směsi ve spalovacím motoru*); přídavné spalování *let.*
aftercooler dochlazovač (*kompresoru*)
aftercooling dochlazování *potr.*
afterdeck záďová paluba *lod.*
aftereffect dodatečné působení; dodatečný účinek
afterflame další samovolné hoření
aftergas dusivý plyn
afterglow dosvit *TV*; doznívání emise *meteo.*; dožeh *text.*
aftermarket následný trh
afternoon shift odpolední směna
afterpulsing dokmitávání
afterrun doběh (*při destilaci*) *chem.*
afterstrut zadní vzpěra *let.*
aftertouch retušování *fov.*
aftertreat ošetřování (*betonu*)
aftertwist dokrut (*nití*) *text.*
against proti (*čemu*), ve srovnání (*s čím*)
agar agar *potr.*
agaric mineral vápenná moučka *min.*
agate achát *min.*; 5/12 bodové písmo *polygr.*; tiskařské leštítko *polygr.*
age věk, stáří; epocha; životnost, trvanlivost; stárnout ■ ~ **hardenable alloy** vytvřovatelná slitina
 ■ ~ **hardening** vytvřování (*hliníkových slitin*), tvrzení stárnutím ■ ~ **of rocks** stáří hornin
 ■ ~ **of sludge** stáří kalu ■ ~ **resistor** stabilizátor, zpomalovač stárnutí
aged starý; zastaralý, neplatný; dozrálý
ageing stárnutí (*materiálu*); zrání (*potravinářských výrobků*) *potr.*; žloutnutí papíru *pap.*; přirozené radioaktivní rozpadávání *j. fyz.*; paření *text.*; stárnoucí; způsobující stárnutí ■ ~ **process** stárnutí; zrání (*potravinářských výrobků*) *potr.* ■ ~ **resistance** odolnost proti stárnutí
agency agentura, kancelář, služba; zastoupení (*firmy*), zastupitelství, jednatelství; zprostředkování
agenda agenda; program jednání; zápisník
agent agent, jednatel, zástupce (*obchodní*), zprostředkovatel; činidlo, prostředek ■ ~ **for protection from corrosion** antikoroziní prostředek
 ■ ~ **of fusion** tavidlo ■ ~ **of mineralization** mineralizátor *geol.*
agglomerate aglomerát, spečenec; shluk; nános; aglomerovat, spěkat (*se*); nahromadit, shlukovat se
agglomerated aglomerovaný, spěkaný ■ ~ **ore** aglomerovaná ruda
agglomerating aglomerační *hut.* ■ ~ **plant** aglomerační zařízení ■ ~ **strand** aglomerační pás

agglomeration aglomerace, spékání; shlukování, shluk

agglutinant pojivo; aglutinační, lepicí

agglutinate aglutinát, sopečná spečená hmota; aglutinovat, shlukovat, sražet ■ ~ **ability** pojivost, vaznost

agglutinin aglutinin

aggradation nános, náplav, naplavenina

aggravate zhoršit

aggregate agregát; soustava strojů; štěrk, kamenivo; přísada do betonu; součet *ek.*, úhrn *ek.*; spojit (v celek), shlukovat seskupovat; agregátní, celkový, úhrnný ■ ~ **amount** celková částka *ek.*, úhrn *ek.* ■ ~ **capacity** celková výkonnost; výkonnost agregátu ■ ~ **coarse** nadsítný štěrk ■ ~ **demand** celková poptávka ■ ~ **drier** sušič kameniva ■ ~ **sand** prosátý štěrkopísek

aggregated agregovaný, souhrnný, úhrnný; spojený, smontovaný, sestavený

aggregates kamenivo

aggregation agregace, nahromadění, seskupování

aggressive agresivní, útočný ■ ~ **medium** agresivní prostředí ■ ~ **substance** škodlivina

aggressivity agresivita (např. vody)

aging zrání (potravinářských výrobků), stárnutí (materiálu); paření *text.*

agitate (pro)míchat; (pro)třepat; budit *j. fyz.*

agitation míchání, promíchávání; třepání; proudění ■ ~ **type flotation machine** flotační míchačka úprav.

agitator agitátor *horn.*, mísidlo *horn.*; míchadlo, míchačka; lopatkové kolo (ventilátoru) ■ ~ **sprocket** natřásací řetězka *zem.*, natřásáč *zem.*

aglet sběrovací jehla; návléčka (šněrovadla)

aglopорite aglopорit, aglomerovaná škvára

aglow žhnoucí, žhavý, rozžhavený

aglycone aglykon

agmatine agmatin

agone agona (čára nulové magnetické deklinace) *geogr.*

agonist agonista

agravic beztlížný

agreed price smluvní cena

agreeing shodný, soulasný

agreement souhlas (s čim), shoda, dohoda, kontrakt, domluva, ujednání, úmluva, svolení ■ ~ **to sell** smlouva o prodeji

agribusiness agrokompex, zemědělský podnik

agricultural zemědělský, rolnický ■ ~ **chemistry** agrochemie ■ ~ **cooperative** zemědělské družstvo ■ ~ **drain** meliorační drenáž ■ ~ **lime** vápno (na hnojení) ■ ~ **work** zemědělská práce

agriculture zemědělství

agriculturist agronom

agrochemical agrochemikálie; agrochemický

agroclavine agroklaavin

agro-town zemědělské město

aid pomoc, podpora; pomocný prostředek, pomůcka

■ ~ **team** výpomocná brigáda

aileron křídélko *let.*

aim značka, cíl *geod.*; cílit, nastavovat, zaměřovat
aiming zaměřování, sledování cíle; cílový ■ ~ **circle** cílový znak, cílový kruh ■ ~ **point marking** cílová značka (vrtulníkovoého letiště) *let.* ■ ~ **symbol** cílový znak

air vzduch, ovzduší, atmosféra; tah; větrat, provětrávat, sušit na vzduchu; vzduchový, vzdušný ■ ~ **accident** letecká nehoda ■ ~ **acetylene flame** plamen vzduch-acetylen ■ ~ **agitated mixer** pneumatický míšič ■ ~ **assist forming** vakuové tváření ■ ~ **blast** vítr, dmýchaný vzduch; proud vzduchu; vlna přetlaku; dmýhání; dmýchadlo ■ ~ **blast cleaning** čištění proudem vzduchu, ofoukání ■ ~ **blast nozzle** vzduchová hubice, vzduchová tryska ■ ~ **blasting** vhnání vzduchu ■ ~ **blower** větrák, dmýchadlo (na vzduch) ■ ~ **blowing** dmýhání vzduchu, foukání vzduchu ■ ~ **box** okružní větrovod (kuplovní) *hut.*; vzduchová komora; větrník (čerpadla) ■ ~ **braking** brzdění vzduchem, aerodynamické brzdění ■ ~ **break** unikání vzduchu ■ ~ **break contactor** vzduchový stykač ■ ~ **breaker** vzduchový vypínač, vzduchový jistič ■ ~ **brush** stříkací pistole ■ ~ **bubble** vzduchová bublina ■ ~ **buffer** vzduchový tlumič, vzduchový nárazník ■ ~ **cargo** letecký náklad ■ ~ **carrying** letecká doprava ■ ~ **cement gun** tryska pro stříkání torkretu *horn.* ■ ~ **chamber** vzduchová komora; větrník (čerpadla) ■ ~ **change** výměna vzduchu ■ ~ **channel** vzduchový kanál, vzduchovod; odvodušňovací kanálek; průduch ■ ~ **chimney** větrací komín, odvodušňovací trubka ■ ~ **chock** odvodušňovací kohout ■ ~ **chuck** pneumatické sklíčidlo ■ ~ **classifier** vzduchový klasifikátor ■ ~ **cleaner** čistič vzduchu, vzduchový filtr ■ ~ **collector** sběrač vzduchu; zásobník vzduchu, vzduchojem ■ ~ **compressor** vzduchový kompresor ■ ~ **condition** klimatizace, úprava vzduchu; upravovat vzduch ■ ~ **conditioned** klimatizovaný ■ ~ **conduit** větrací potrubí, vzduchovod ■ ~ **consumption** spotřeba vzduchu ■ ~ **cooled heat exchanger** vzduchem chlazený výměník tepla ■ ~ **cooler** chladič vzduchu ■ ~ **course** větrná chodba ■ ~ **crash** letecká nehoda, letecké neštěstí ■ ~ **cushion** vzduchový polštář ■ ~ **dam** větrná hráz, větrná přehrada ■ ~ **discharge purification system** systém čištění vzduchu ■ ~ **distribution system** rozvod vzduchu ■ ~ **draught** průvan, tah vzduchu ■ ~ **drive** pneumatický pohon ■ ~ **drying** sušení na vzduchu, přirozené sušení ■ ~ **duct** vzduchovod, vzduchový kanál; větračka *horn.*, lůta *horn.*; větrovod (kuplovní) *hut.* ■ ~ **eddy** vzdušný vír ■ ~ **elutriation** vzduchové třídění, vzduchové prosévání ■ ~ **elutriator** vzduchový třídící ■ ~ **entraining agent** provzdušňovací přísada, provzdušňovací prostředek ■ ~ **entrainment** provzdušňování ■ ~ **escape** odvodušňovací otvor, unikání vzduchu, průduch ■ ~ **exhaust** odsávání

vzduchu ▫ ~ **exit** výstup vzduchu ▫ ~ **fan** vzduchový ventilátor ▫ ~ **feeder** vzduchová hadice ▫ ~ **filter** vzduchový filtr ▫ ~ **filtering** filtrace vzduchu ▫ ~ **fleet** letectvo, letadlový park ▫ ~ **flooding** vhnání vzduchu (*do ložiska ropy*) ▫ ~ **floatation** flotace vzduchem ▫ ~ **flow** proud vzduchu ▫ ~ **flue** vzduchový kanál, vzduchovod; větrací kanál, větrací komín, větrací trouba ▫ ~ **flushing** profouknutí stlačeným vzduchem ▫ ~ **for combustion** spalovací vzduch ▫ ~ **forging hammer** pneumatický buchar ▫ ~ **free** odvzdušněný, bez vzduchu, neobsahující vzduch ▫ ~ **freight** letecký náklad; letecká nákladní doprava ▫ ~ **freight tariff** tarif pro leteckou nákladní přepravu ▫ ~ **funnel** difuzor *aut.*; větrací jáma ▫ ~ **gap** vzduchová mezera ▫ ~ **gate** větrací chodba *horn.* ▫ ~ **gauge** tlakoměr, barometr, manometr (*k měření deprese větru*) ▫ ~ **gun** střikací pistole; pneumatická nýtovačka ▫ ~ **hammer** pneumatické kladivo, pneumatická sbíječka, pneumatický buchar ▫ ~ **hardening lime** vzdušné vápno ▫ ~ **head** větrací chodba *horn.* ▫ ~ **heater** ohříváč vzduchu; ohříváč větru *horn.* ▫ ~ **heating apparatus** ohříváč vzduchu ▫ ~ **holder** zásobník vzduchu, vzduchojem ▫ ~ **horn** pneumatická houkačka *aut.* ▫ ~ **hose** vzduchová hadice, hadice na stlačený vzduch ▫ ~ **hostess** letuška ▫ ~ **house** nafukovací objekt ▫ ~ **hydraulic** pneumaticko-hydraulický ▫ ~ **humidifier** zvlhčovač vzduchu ▫ ~ **humidity** vlhkost vzduchu ▫ ~ **impurity** znečištění vzduchu ▫ ~ **inlet** přívod vzduchu; otvor pro přívod vzduchu ▫ ~ **intake** přívod vzduchu; (na)sávání vzduchu ▫ ~ **intake scoop** sběrač nasávaného vzduchu ▫ ~ **ion** aeroion, vzdušný iont ▫ ~ **jacket** vzduchový plášť ▫ ~ **jet** vzdušník *aut.*, proud vzduchu *aut.*; vzduchová tryska *aut.* ▫ ~ **leakage** unikání vzduchu; netěsné místo; větrné ztráty (*při větrání*) ▫ ~ **level** vodováha, libela; větrací horizont ▫ ~ **lift agitator** pneumatické míchadlo ▫ ~ **light troffer** osvětlovací a vzduchotechnická stropní kazeta ▫ ~ **line** vzduchové potrubí, vzduchovod; vzdušná čára, ortodroma (*nejkratší spojnice dvou míst*) *geod.*; venkovní vedení *el.* ▫ ~ **liquefying** zkapaňování vzduchu ▫ ~ **lock** vzduchový uzávěr; větrní komora *horn.*; vzduchová kapsa (*v potrubí*) ▫ ~ **mechanics** aeromechanika ▫ ~ **mixture** vzduchová směs ▫ ~ **moistener** zvlhčovač vzduchu ▫ ~ **motion** proudění vzduchu ▫ ~ **navigation aids** navigační zařízení ▫ ~ **nozzle** vzduchová tryska, vzdušník ▫ ~ **operated** pneumatický, pneumaticky řízený, ovládaný stlačeným vzduchem ▫ ~ **outlet** výstup vzduchu; otvor na odvádění vzduchu ▫ ~ **partition** větrná přehrada *horn.* ▫ ~ **pick** sbíječka ▫ ~ **pipe** větrací lůta *horn.* ▫ ~ **pipe connection** vzduchová přípojka ▫ ~ **pit** větrací jáma *horn.* ▫ ~ **pocket** vzduchová kapsa (*v potrubí*); vzduchová bublina (*v kovu*); vzduchová dutina *stav.* ▫ ~ **pollution** znečištění ovzduší, exhalace ▫ ~ **preheater** předehříváč vzduchu ▫ ~ **press** pneumatický lis ▫ ~ **pressure brake** pneumatická

brzda, brzda na stlačený vzduch ▫ ~ **pressure drop** tlakový rozdíl ▫ ~ **pump** kompresor; hustilka; vývěva ▫ ~ **purger** odvzdušňovač ▫ ~ **purifier** čistič vzduchu; vzduchový filtr ▫ ~ **raid precaution** civilní protiletecká obrana ▫ ~ **rammer** pneumatická pěchovačka *slév.* ▫ ~ **reduction** redukční pražení ▫ ~ **reheater** ohříváč vzduchu ▫ ~ **release** vypouštění vzduchu ▫ ~ **relief** částečné odpuštění vzduchu ▫ ~ **renewal** výměna vzduchu ▫ ~ **reservoir** vzduchojem ▫ ~ **route** letecká trasa, letecká linka ▫ ~ **sampler** zařízení na odebrání vzorků vzduchu, vzduchový vzorkovač; plynový vzorkovač ▫ ~ **sander** pneumatická lešticí bruska; leštica ▫ ~ **scrubber** pračka vzduchu; moký čistič vzduchu ▫ ~ **separator** vzduchový třídič ▫ ~ **service** letecká doprava; letecko-technická služba ▫ ~ **setting** tuhnutí na vzduchu ▫ ~ **shaft** větrací jáma *horn.* ▫ ~ **sifter** pneumatický třídič *horn.* ▫ ~ **slaked lime** hašené vápno (*zasucha*) ▫ ~ **slaking** dohašování (*vápna v omítce*), hašení vápna (*zasucha*) ▫ ~ **slide** vzduchové šoupátko, vzduchové hradítko ▫ ~ **slot** vzduchová šterbina ▫ ~ **space** vzduchová mezera ▫ ~ **space insulation** vzduchová izolace ▫ ~ **split** větrná přehrada, větrná hráz ▫ ~ **spray nozzle** provzdušňovací tryska ▫ ~ **stabilized structure** přetlaková konstrukce, pneumatická konstrukce ▫ ~ **starting** vzduchové spouštění ▫ ~ **strainer** vzduchový filtr ▫ ~ **stream** proud vzduchu, vzdušný proud ▫ ~ **suction box** lapač prachu ▫ ~ **supply** přívod vzduchu, dodávka vzduchu; množství přiváděného vzduchu; výkon kompresoru ▫ ~ **supply hosepipe** vzduchová hadice ▫ ~ **suspension** pneumatické zavěšení; pneumatické odpružení ▫ ~ **swirl** vzdušný vír ▫ ~ **tamper** pneumatická pěchovačka, pneumatické sadadlo ▫ ~ **tank** zásobník na stlačený vzduch, vzduchojem; vzdušník ▫ ~ **taxi way** vzdušná pojezdová dráha *let.* ▫ ~ **temperature** teplota vzduchu ▫ ~ **terminal** terminál na letišti ▫ ~ **termination network** bleskosvodná síť ▫ ~ **ticket** letenka ▫ ~ **tower** kompresor pro huštění pneumatik (*u čerpací stanice*) ▫ ~ **track** vzdušná trasa, skutečná trať letadla ▫ ~ **traffic regulations** předpisy pro leteckou dopravu ▫ ~ **transport** letecká doprava, letecká přeprava ▫ ~ **treatment** úprava vzduchu ▫ ~ **tube** odvzdušňovací trubice, provzdušňovací trubice; vzdušný chladič; větráčka *horn.* ▫ ~ **tunnel** aerodynamický tunel ▫ ~ **turbine** vzduchový motor *horn.*; větrná turbína ▫ ~ **twirl** vzdušný vír ▫ ~ **tyre** pneumatika ▫ ~ **valve** vzduchový ventil; větrací ventil ▫ ~ **vent** větrací otvor; vývod vzduchu; odvzdušňovací kanálek ▫ ~ **vessel** zásobník vzduchu; větrník (*u čerpadla*) ▫ ~ **void** vzduchová dutina, vzduchový pór, vzduchová bublina (*v betonu*) ▫ ~ **volcano** bahenní sopka ▫ ~ **water air conditioning system** klimatizace „vzduch-voda“ **airborne** letadlový, palubní; dopravovaný letadlem; roznášený vzduchem

airburst vzdušný výbuch
airbus dopravní letadlo
aircraft letadlo ▫ ~ **accident** letecká nehoda
 ▫ ~ **computer** palubní počítač ▫ ~ **fuel** letecké palivo
 ▫ ~ **gate** odletová nástupní hala, odletová brána
 ▫ ~ **radio-installation** palubní radiostanice
 ▫ ~ **sprayer** letadlový postřikovač
airdiox system rozpojování hornin stlačeným vzduchem
airdrome letiště, letištní plocha; letištní
airfield letiště, letištní plocha
airfreighter dopravní letadlo
airing rack sušák (*na prádlo*)
airless vzduchoprázdný, bez vzduchu
airline letecká trať, letecká linka, aerolinie; vzdušná trasa
airliner dopravní letadlo
airplane letadlo, letoun
airport letiště (*dopravní*) ▫ ~ **beacon** letištní maják
airscrew thrust tah vrtule
airshaft větrací jáma *horn*.
airshed hangár
airship vzducholoď
airspace vzdušný prostor, vzduchová mezera (*ve dvoj-skle*)
airspeed indicator ukazatel vzdušné rychlosti, rychloměr
airtight vzduchotěsný, neprodyšný, hermetický
 ▫ ~ **seal** neprodyšný uzávěr ▫ ~ **transmitter** palubní vysílač
airway vzdušná cesta, letová trať; provětrávací vzduchová mezera; vzduchovod; větrní chodba *horn*.
airy room vzdušná místnost
aisle ulička (*mezi lavicemi, v dopravním prostředku*); dílenská chodba; boční chrámová loď *arch.*; průsek *zem.* ▫ ~ **wall** boční zeď
aiwan ajván *arch.*
ajacine ajacin
aklavinone aklavinon
akuammicine akuammicin
akyrism manýra, použití napodobeniny
alabaster alabastr; alabastrová sádra, jemná štukatérská sádra ▫ ~ **glass** mléčné sklo ▫ ~ **plate** štukartonová deska
alabastrite alabastrová sádra
alamethicin alameticin
alane alan
alaninamide alaninamid
alaninol alaninol
alantoin alantoin
alarm poplachový signál; poplachové zařízení ▫ ~ **and warning system** poplachové zařízení ▫ ~ **device** poplachové zařízení, varovné zařízení, výstražné zařízení
 ▫ ~ **equipment** výstražné zařízení ▫ ~ **horn** poplachová houkačka ▫ ~ **message** výstražná zpráva
 ▫ ~ **signal** poplachový signál, výstražný signál; poplachová návěst ▫ ~ **system** zabezpečovací

systém, poplašné zařízení (*proti odcizení*) ▫ ~ **valve** pojistný ventil
albedo albedo, součinitel odrazu
albedometer albedometr
albert coal albertit (*odřídla asfaltitu*) *geol.*
Albian stage alb *geol.*
albinism albinismus
albite albu, sodný živec
albitization albitizace
albumen bílek
albumin albumin ▫ ~ **glue** albuminové lepidlo
albuminate albuminát
albuminoid bílkovný; bílkovinný; bílkovinně podobný; albuminoid
alchemist alchymista
alchemy (*těž alchymy*) alchymie
alclad obložený hliníkem
alcohol alkohol, líh ▫ ~ **acid** hydroxykyselina
 ▫ ~ **burner** líhový kahan ▫ ~ **containing beverage** alkoholický nápoj
 ▫ ~ **content** obsah alkoholu
 ▫ ~ **distillation** destilace alkoholu ▫ ~ **distillery** lihovar
 ▫ ~ **plant** lihovar
alcoholate alkoholát
alcoholic alkoholický, líhový ▫ ~ **extract** alkoholický extrakt
 ▫ ~ **fermentation** alkoholické kvašení
alcoholometer alkoholometr, lihoměr
alcohololysis alkohololýza
alcove alkovna; výklenek ve zdi (*od podlahy*)
aldehyde aldehyd
alder olše, olšové dřevo
aldimine aldimin
alditol alditol
aldohexonic acid aldohexonová kyselina
aldohexose aldohexosa
aldolase aldoláza
aldolization aldolizace
aldose aldóza
aldoside aldozid
aleatory variable náhodná veličina *mat.*
alert výstraha, poplach, varování ▫ ~ **box** výstražné okno, výstražný rámeček ▫ ~ **signal** výstražný signál
alertness bdělost, ostražitost; hbitost, čilost
alexipharmic protijed; protijedový
algebra algebra; algebraická struktura, algebraický systém
 ▫ ~ **of sets** množinová algebra
algebraic(al) algebraický ▫ ~ **equation** algebraická rovnice
 ▫ ~ **fraction** algebraický zlomek ▫ ~ **system** algebraická soustava
algid studený, chladný
alginate alginát *chem., plast.*
Algomian algoman *geol.*
Algonkian algonkium *geol.*
algorithm algoritmus *mat.* ▫ ~ **of control** algoritmus řízení
algorithmic algoritmičtý
alias alternativní (*zástupné*) jméno
aliasing schodovitost, vzorkování

alicyclic alicyklický *chem.* ■ ~ **compound** alicyklická sloučenina

alidade al(h)idáda *geod.*, záměrné pravítko *geod.*
■ ~ **level** alhidádová libela *geod.*

aliform křídlový

alight přistávat *let.*, přistát *let.*

alighting speed přistávací rychlost

align uspořádat (*podle určitého řádu nebo algoritmu*); vyrovnávat (*do přímký*), srovnat do jedné úrovně; vytyčit (*trasu*); seřízovat (*přístroj*); srovnat (*stojku horn.*)

aligned vyrovnaný, vyřízený, seřízený; sousový; seřízený

aligner screw rektifikační šroub, vyrovnávací šroub

alignment vyrovnání do přímký; vyrovnání do řady; sousost; zarovnání, srovnání; regulace, usměrňování; seřízení (*přístroje*); vytyčovací trasa *geod.*; účaři (*pisma*) *polygr.*; vyrovnání (*dělního díla*) *horn.* ■ ~ **of the line** trasování ■ ~ **pin** lícovaný kolík ■ ~ **wire** vodič drát

aliment potrava, pokrm

alimental výživovací

alimentary potravinový; jedlý; výživný

alimentation výživa; stravování

aline srovnat, vyrovnat (*do řady, do osy*)

aliphatic alifatický ■ ~ **hydrocarbon** alifatický uhlovodík, alkan

aliphatics alifáty, alifatické sloučeniny

alite alit

alitzing alitování (*hliníkování difuzí*)

alive pod proudem, pod napětím; v činnosti, v chodu; produktivní (*o ložisku*) *geol.*; aktivní (*záznam*)

alizarin alizarin

alkadiene alkadien

alkadiyne alkadiin

alkalescence alkalita, zásaditost; alkalizace

alkali alkálie, žiravina, zásada; hydroxid alkalického kovu; alkalický ■ ~ **aggregate reaction** bazická reakce s kamenivem (*v betonu*) ■ ~ **cellulose** alkaliceleulóza ■ ~ **feldspar** anortoklas ■ ~ **free** bezalkalický ■ ~ **free glass** bezalkalické sklo ■ ~ **fusion** alkalické tavení ■ ~ **lye** alkalický louch ■ ~ **solubility** rozpustnost v alkáliích

alkaliferous obsahující alkálie

alkalimetry alkalimetrie (*titrace zásadou*)

alkaline alkalický, bazický, zásaditý ■ ~ **hydrolysis** alkalická hydrolyza ■ ~ **splitting** alkalické štěpení ■ ~ **storage battery** alkalický akumulátor ■ ~ **water** alkalická voda, zásaditá voda

alkalinity alkalita, zásaditost

alkaliproof odolný proti alkáliím

alkalize alkalizovat

alkaloid alkaloid

alkane alkan, parafinický uhlovodík

alkanoic acid alkanová kyselina

alkanone alkanon

alkanoyl alkanoyl

alkene alken, olefinický uhlovodík

alkenylation alkenylace

alkenyne alkenin

alkoxide alkoxid

alkoxycarbonyl alkoxykarbonyl

alkyd alkyd *plast.* ■ ~ **resin** alkydová pryskyřice

alkyl alkyly (*radikál*) ■ ~ **aryl ether** alkylyaryler

■ ~ **aryl ketone** alkylyarylketon ■ ~ **benzene**

sulfonate alkylybenzensulfonan ■ ~ **ester** alkylyester

■ ~ **halide** alkylyhalogenid ■ ~ **phosphate** alkylyfosfat

■ ~ **sulfate** alkylylsulfat

alkylable alkylovatelný

alkylacetylene alkylyacetylen

alkylate alkylát; (z)alkylovat

alkylation alkylyace

alkylene nitrosite alkylyennitrosit

alkylene oxide alkenoxid, epoxyalkan

alkyloxide alkyloxid

alkyne alkin, uhlovodík s trojitou vazbou

all celý; vše; docela, naprosto ■ ~ **aged** různověký

lesn. ■ ~ **air air conditioning system** vzduchový klimatizační systém ■ ~ **ceramic** celokeramický

■ ~ **electric interlocking apparatus** elektrické stavědlo *žel.* ■ ~ **floatation process** úprava flotací

■ ~ **glass** celoskleněný ■ ~ **glass wall** celoskleněná stěna ■ ~ **metal** celokovový ■ ~ **pass** širokopásmový

rad. ■ ~ **plastic** celoplastový ■ ~ **purpose** víceúčelový, univerzální ■ ~ **purpose controller** univerzální regulátor

■ ~ **silk** čisté hedvábí; hedvábná tkanina ■ ~ **steel body** celocelová konstrukce, celokovová konstrukce ■ ~ **stretcher bond** běhemová vazba

■ ~ **weather** nezávislý na počasí ■ ~ **welded** celosvařovaný ■ ~ **wood** celodřevěný

allantoic acid alantová kyselina

allele alela

allelocatalytic alelokatalytický, vzájemně se katalyzující

Allen head screw imbusový šroub

allergen alergen

alleviate zmírnit, ulehčit, upokojit, zmenšit

alley alej, stromořadí; (*steplá*) ulička, (*úzký*) průchod

alliance aliance, spolenectví

allicine allicin

allied spojenecký; spřízněný

alligation mísení, přimíchávání, ředění

alligator wrench klíč na trubky, aligátorový klíč

alligating popraskání nátěru (*hluboké*), praskliny (*nátěru*) tvaru „krokodýlí kůže“

alliine alliin

allobar allobar (*nepřirodní izotop*)

allocate alokovat, přidělit, vyměřit; stanovit, určit; rozdělit (*podle klíče*)

allocated přidělený, přiřazený

allocation přidělení, přiděl, udělení zakázky, zadání veřejných prací; rozdělení, rozvrh; vyměření, stanovení; vyhrazení (*paměti, prostředků*) ■ ~ **of costs**

rozvrh nákladů *ek.*, alokace nákladů *ek.* ■ ~ **of tolerance** stanovení tolerance

allocator alokátor *poč.*, přidělovací program *poč.*

allochthonous alochtonní *geol.*; cizorodý, druhotný
alogamy alogamie
alogene alogenní, cizorodý
alomone alomon
allonge alonž (*papír přiložený ke směnce*)
allophe alofán *min.*
allopolyoidy alopolyloidie
allopregnane allopregnan
allosteric alosterický
allostery alosterie
allot přidělit, rozdělit, přikázat, určit
allotment rozdělení, přiděl, podíl; přidělení (*např. důlního pole, dobývacího prostoru*); důlní pole, důlní míra; dobývací prostor; parcela, pozemek (*přidělený*); parcelace; rozdělení akcií z nové emise *ek.*, emise cenných papírů zájemcům *ek.* ■ ~ **garden** zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*)
alotriomorphic alotriomorfní *geol.*, xenomorfní *geol.*
alotropic alotropický, polymorfní, mnohotvarý
allotropies alotropie, mnohotvárnost
allottee upisovatel akcií
allotype allotyp
allover celoplošný (*vzorek*)
allow dovolit, povolit, připustit; umožnit
allowable dovolený (*např. tlak, teplota, normou*), povolený, přípustný; odpočítatelný, odečítatelný ■ ~ **bearing capacity** dovolené namáhání základové půdy *stav.*, únosnost půdy *stav.* ■ ~ **item** odpočítatelná položka *ek.* ■ ~ **load** dovolené zatížení, přípustná zátěž ■ ~ **settlement** přípustné sedání *geol.* ■ ~ **stress** dovolené napětí, dovolené namáhání ■ ~ **variation** dovolená odchylka, přípustná tolerance ■ ~ **voltage** dovolené napětí
allowance dovolení, povolení; přípustná odchylka, tolerance; licovací vůle; přídavek (*na obrábění, smršťení*); rezerva; nadmíra *lesn.*; náhrada důlních škod; odškodné, (*peněžení*) příspěvek, vyměřená částka; sleva (*dodatečná*), srážka, skonto; pevný plat ■ ~ **contraction** dovolené smršťení ■ ~ **for grinding** přídavek na broušení ■ ~ **for machining** přídavek na obrábění *stroj.* ■ ~ **in weight** váhová tolerance
allowed dovolený, přípustný
alloxan aloxan
alloxazine aloxazin
alloy slitina; legovací kov, legující prvek; písmovina *polygr.*; legovat ■ ~ **cast iron** legovaná slitina ■ ~ **treated steel** nízkolegovaná ocel
alloyed slitinový ■ ~ **steel** legovaná ocel
alloying legování, slévání; legující; legovací
alluvial aluviální, naplavený, naplaveninový ■ ~ **bench** aluviální terasa ■ ~ ~ **deposit** říční náplav ■ ~ **fan** náplavový kužel, náplavová lavice, nánosový kužel, dejekční kužel (*svahových sutí*) ■ ~ **flat** aluviální niva, údolní niva ■ ~ **mining** těžba z aluviálních náplavů; rýžování (*dobývání rud z naplavenin*) ■ ~ **plain** aluviální rovina; údolní niva; náplavové území, záplavové řečiště ■ ~ **sand** naplavený písek

■ ~ **terrace** aluviální terasa, akumuláční terasa
alluviation naplavování; nanášení; agradace
alluvium nános, naplavenina; záplava
alluvium aluvium, mladší čtvrtohorný; nános, naplavenina ■ ~ **sediments** náplav, naplavenina
allyl alyl (*jednomocný radikál*) *chem.* ■ ~ **alcohol** alylalkohol
allylic alylový
allysine allysin
almanac ročenka; knižní kalendář
almandine almandin *min.*
almond mandle
almost-metric pseudometrika *mat.*
alnico alnico (*slitinová ocel obsahující hliník, nikl a kobalt*)
aloft ve vzduchu *let.*; nad palubou *lod.*, v lanoví *lod.*
aloin aloin
Aloxite aloxit (*syntetický korund*) *ker.*
alpaca alpaka, pakfón
alpax silumin (*slitina*)
alpha alfa (*tranzistoru*) *el.*, číselník proudového zatížení *el.* ■ ~ **active** alfa(radio)aktivní, vyzařující záření alfa ■ ~ **brass** alfa mosaz ■ ~ **emitter** zářič alfa *j. fyz.* ■ ~ **particle bombardment** ozařování částicemi alfa, bombardování částicemi alfa ■ ~ **radiation** záření alfa ■ ~ **receptor** alfa-receptor
alphabet abeceda
alphabetic abecední ■ ~ **character** abecední znak *poč.* ■ ~ **code** abecední kód *poč.* ■ ~ **file** abecední soubor *poč.* ■ ~ **listing** abecední seznam ■ ~ **order** abecední pořadí
alphanumeric(al) alfanumerický, abecedně číslcový, znakový ■ ~ **address** abecedně-číslcová adresa ■ ~ **representation** alfanumerické zobrazení ■ ~ **sorting** alfanumerické třídění
alpine alpínka, vysokohorská rostlina
Alpine folding alpské vrásnění *geol.*
alstonine alstonin
altar oltář; obřadní stůl
alter (vy)měnit, přeměnit; upravovat, adaptovat
alterable měnitelný
alteration změna, obměna, pozměnění, úprava, adaptace, modifikace; přestavba, předělávka
altered dimension změněná kóta, upravená kóta
alternate alternativa, druhá možnost; střídavý; záložní; střídát (*pravidelně*); střídát se, alternovat; kolísat ■ ~ **layout** alternativní uspořádání ■ ~ **load** dynamické zatížení ■ ~ **route** náhradní komunikace, náhradní trasa ■ ~ **routing** alternativní směřování, náhradní směřování; směřování oklikou *el.* ■ ~ **solution** náhradní řešení
alternately střídavě
alternating střídající; změna; střídavý, střídající; na střídavý proud ■ ~ **axis** rotačně reflexní osa (*symetrie*), alternující osa ■ ~ **current (AC)** střídavý proud ■ ~ **load** střídavé zatížení, proměnné zatížení ■ ~ **stress** střídavé napětí; střídavé namáhání

alternation střídání; změna ■ ~ **of stress** změna napětí, změna namáhání
alternative alternativní, varianta, obměna; střídavý, výměnný, náhradní ■ ~ **plan** protínávrh
alternator alternátor, generátor na střídavý proud, synchronní generátor ■ ~ **belt** řemen alternátoru
altimeter altimetr *geol.*, (*barometrický*) výškoměr *geol.*
altimetry výškopis *geol.*, měření výšek *geol.*
altitude výška ■ ~ **traverse** výškový tah *geol.*
altitudinal výškový
altogether coal netříděné uhlí, těžné uhlí
altritol altritol
altro-hexose altro-hexóza
altrose altróza
alum kamenec (*vodnatý podvojný siran*) ■ ~ **leather** jircha *kož.* ■ ~ **liquor** roztok kamence; jirchářská jácha *kož.*
alumina oxid hlinitý (*přirozený*) ■ ~ **cement** bauxitový cement
aluminat hlinitan
aluminic hliníkový; hlinitý ■ ~ **acid** kyselina hlinitá
aluminium hliník ■ ~ **bronze** hliníkový bronz
 ■ ~ **carbide** karbid hliníku ■ ~ **casting** hliníkový odlitek; lití hliníku ■ ~ **coat** hliníková vrstva, hliníkový povlak ■ ~ **coating** hliníkování (*ponorem*)
 ■ ~ **foil** hliníková fólie ■ ~ **nitride** nitrid hlinitý
 ■ ~ **oxide** oxid hlinitý ■ ~ **pig** hliníkový bochník *met.* ■ ~ **section** hliníkový profil; hliníkový nosník
 ■ ~ **sheet** hliníková fólie ■ ~ **sideboard** hliníková bočnice ■ ~ **silicate** křemičitan hlinitý ■ ~ **works** hliníkárna, hliníková huť
aluminized pohliníkováný
aluminizing hliníkování difúzí, (*tepelné*) hliníkování
aluminoborate glass hlinitoboritě sklo
aluminosilicate aluminosilikát, hliníto-křemičitan
aluminothermic aluminotermický ■ ~ **process** aluminotermie, aluminotermický postup, redukce oxidu kovu hliníkovým práškem ■ ~ **welding** aluminotermické svařování
aluminous hliníkový; hlinitý
aluminum *am. viz aluminium*
alunite (*těž alumstone*) alunit *min.*
alure ochoz na zdi *arch.*, zaatikový ochoz *arch.*
Amagat unit Amagatova jednotka
amalgam amalgám *chem.*; spojení *mat.*, sjednocení *mat.*
amalgamate amalgamovat *úprav.*; sloučit, splynout, fúzovat
amalgamating amalgamace; amalgamační
amalgamation amalgamace; splynutí, sloučení, fúze, včlenění ■ ~ **pan** amalgamační pánev, amalgamátor
amanitin amanitin
amass akumulovat, hromadit
amber jantar *min.*; žluté světlo (*v dopravní signalizaci*)
 ■ ~ **mica** flogopit *geol.*, hořečnatá slída *geol.*, biotit *geol.*

ambident ambidentní
ambient všesměrový, okolní, obklopující ■ ~ **pressure** okolní tlak, atmosférický tlak ■ ~ **temperature** teplota vzduchu, teplota okolí
ambiguous nejednoznačný, mnohoznačný, vícevýznamový, dvojsmyslný
ambit ambit *stav.*; ochoz *stav.*
ambo ambona, řečníště *arch.*
ambrein ambrein
ambulance sanita
ambulant ambulantní, přenosný, pojezdný
ameliorating species meliorační dřevina *zem.*
amend odškodné *ek.*, náhrada *ek.*; zménit, opravit
amendment doplněk, korekce, změna; dodatek (*ke smlouvě*); náhrada (*škody*); pozměňovací návrh; novela (*zákona*) ■ ~ **file** změnový soubor
amenity pohodlí, komfort; hygienické zařízení; společenské vybavení; výhodná poloha
American ashes surová potaš
american cloth smaltovaný povrch, smaltový povlak
american leather smaltovaný povrch, smaltový povlak
americium americium
amethyst ametyst (*drahokamová odrůda křemene*) *min.*
ametropia ametropie *opt.* (*vada refrakce, lomivosti oka*)
amidate amidace, převedení v amid
amide oxime amidoxim
amidine amidin
amidopyrine amidopyrin, pyramidon
aminating agent aminační činidlo
amination aminování
amine amin
amino acid aminokyselina
amino compound aminosloučenina
aminoalcohol aminoalkohol
aminoalkylation aminoalkylace, zavedení aminoalkylové skupiny
aminolysis aminolýza, štěpení aminy
aminomethylation aminometylace, zavedení aminometylové skupiny
aminoplastic aminoplasty; aminoplastický, z aminoplastu
aminyl aminyl
aminylene aminylen
amitosis amitóza
ammeter (AM) ampérmetr *el.*
ammeter shunt bočník ampérmetru
ammite oolit *geol.*
ammonal amonal *chem.* (*bezpečnostní trhavina*)
ammonia čpavek, amoniak; vodný roztok amoniaku
 ■ ~ **alum** kamenec, siran hliníto-amonný ■ ~ **ash** amoniaková soda ■ ~ **leaching** moření čpavkem
 ■ ~ **liquor** amoniaková voda ■ ~ **nitrogen** čpavkový dusík ■ ~ **process** syntéza amoniaku ■ ~ **recovery** výroba čpavku (*z čpavkové vody*) ■ ~ **soda ash** amoniaková soda, bezvodný uhličitán sodný ■ ~ **synthesis** syntéza amoniaku ■ ~ **water** amoniaková voda

ammoniacal amoniakový, čpavkový
ammoniation amonizace (*biochemický pochod, při kt. se uvolňuje amoniak*)
ammonite amonit *geol.* (*vymřelí hlavonožci*); amonit (*bezpečnostní trhavina*)
ammonium amonium (*jednomocný radikál*) *chem.*
 ▪ ~ **aluminium sulphate** síran hlinitoamonný
 ▪ ~ **chloride** chlorid amonný ▪ ~ **nitrate** dusičnan amonný ▪ ~ **phosphate** fosforečnan amonný
 ▪ ~ **sulphate** síran amonný
ammonolysis amonolýza (*štěpení chem. vazby působením amoniaku*)
amoxidation amoxidace
ammunition munice, střelivo
amoeba měňavka
amorphous amorfní, beztvář ▪ ~ **carbon** amorfní uhlík ▪ ~ **condition** amorfní stav
amortization amortizace, umořování (*dluhu*), odpis (*nehmotného majetku*) ▪ ~ **calculation** výpočet amortizace
amortize amortizovat, umořit, splácet
amount částka, obnos, suma; množství, velikost, rozsah, šíře ▪ ~ **of clouds** oblačnost *meteo.* ▪ ~ **of current** spotřeba proudu ▪ ~ **of moisture** obsah vlhkosti ▪ ~ **paid** zaplacená částka
ampere ampér (*zn. A; jednotka elektrického proudu*)
 ▪ ~ **conductor** ampérvodič *el.* ▪ ~ **gauge** (též *ampere meter*) ampérmetr *el.* ▪ ~ **hour** (*AH*) ampérhodina *el.*
ampereturn ampérváživ *el.* (*starší jednotka magnetického potenciálu a magnetomotorického napětí, zn. Az*)
amperometry amperometrie (*elektrochemická metoda odměrné analýzy*)
ampersand ampersand, logický člen AND (&)
amphibian obojživelník (*automobil, letadlo*); obojživelný ▪ ~ **sequence** amfibolický sled
amphibolite amfibolit (*přeměněná hornina složená převážně z amfibolu a žilce*) *geol.*
amphidiploidy amfidiploidie
amphigene amfigen *geol.*, leucit *geol.*
amphimorphic amfimorfní, vzniklý postupně několika procesy
amphiphilic amfifilní
amphitheatre amfiteátr; kar *geol.*, horní závěr ledovcového údolí *geol.*
ampholyte amfolyt (*sloučenina s vlastnostmi kyselými ni. zásaditými podle reakce prostředí, amfoterní elektrolyt*)
amphoterit amfoterní (*reagující jako kyselina i zásada*) *chem.*
ampicilin ampicilin (*polosyntetické antibiotikum*)
ample rozsáhlý; vydatný, bohatý; neomezený
amplification zesílení *el.*; zisk *el.*; rozšíření *opt.*
 ▪ ~ **stage** stupeň zesílení
amplifier (též *amplifying element*) zesilovač
amplify zesilovat *rad.*; zvětšovat
amplitude amplituda *fyz., el.*; výkmit *fyz., el.*, hloubka

vlny *fyz., el.* ▪ ~ **decrement factor** útlum výkyvů, teplotní útlum ▪ ~ **frequency response** amplitudová kmitočtová charakteristika *rad.* ▪ ~ **sampling** amplitudové vzorkování ▪ ~ **shift keying** (*ASK*) klíčování amplitudovým posuvem
ampoule ampule, ampulka
amusement zábava
amygdaloidal rock mandlovec *geol.*
amyl amyl (*radikál*) *chem.* ▪ ~ **alcohol** amylalkohol
amylaceous škrobovitý
amylase amyláza *potr.*, diastáza *potr.*
amylene amylen *chem.*, penten *chem.*
amylogenic škrobovorný
amyloid amyloid; škrobovitý
amylon maltóza, sladový cukr
amylum škrob
amyrin amyrin
An (*actinon*) aktinon *j. fyz.*, aktiniová emance *j. fyz.*
anabatic anabatický, výstupný, vzestupný ▪ ~ **wind** vzestupný vítr
anabolic anabolikum; anabolický
anabolism anabolizmus
anacampitic sound ozvěna, echo
anacastic lomový *opt.*
anaclastics dioptrika (*nauka o lomu světla*)
anaerobic anaerobní, bez přístupu vzduchu
 ▪ ~ **decomposition** anaerobní rozklad ▪ ~ **process** anaerobní proces
anaesthesia anestézie
anaesthetic anestetikum (*látko působící znečitlivění*)
anaesthetized anestetizovaný
anaglyph anaglyf *arch.*, reliéfní ornament *arch.*
analectic analetikum (*lék zvyšující činnost životně důležitých orgánů*)
analgetic analgetikum (*lék utišující, zmírňující bolest*)
anallobaric area oblast stoupajícího tlaku (*vzduchu*) *meteo.*
analog analogový ▪ ~ **amplifier** analogový zesilovač
 ▪ ~ **circuit** analogový obvod ▪ ~ **code** analogový kód ▪ ~ **computer** analogový počítač ▪ ~ **display** analogové zobrazení ▪ ~ **plotter** analogový zapisovač křivek ▪ ~ **quantity** analogová hodnota
 ▪ ~ **representation** analogové zobrazení ▪ ~ **storage** analogová paměť ▪ ~ **to digital conversion** analogově číslicový převod
analog(ue) detector analogový požární detektor
analogic(al) analogický
analogous analogický, obdobný; shodný, souhlasný
 ▪ ~ **pole** souhlasný pól *el.*
analogy analogie, obdoba; podoba, příbuznost (*barev*)
analyse rozebrat, rozkládat, analyzovat
analyser analyzátor (*přístroj*)
analysis analýza, rozbor; výpočet, matematická analýza ▪ ~ **of fuel** rozbor paliva ▪ ~ **of truss** statická analýza *mech.*; řešení osových sil prutové soustavy ▪ ~ **of variance** disperzní analýza, analýza odchylky

analyst analytik, laborant

analytic(al) analytický ▫ ~ **balance** analytické váhy
 ▫ ~ **signal** analytický signál ▫ ~ **study** analytický
 výzkum ▫ ~ **weighing** analytické vážení

analytics analytika

analyze analyzovat

analyzer analyzátor

anaphase anafáze

anastigmat anastigmat (*objektiv s vyrovnaným korigo-
 vaným astigmatizmem*)

anatase anatas *min.* (čtverečný nerost, kyslíčnický
 titanu)

anatomical anatomický

ancestor primární jev, primární proces; východisková
 poloha

anchor kotva; kotvení, skoba; kleština; kleště;
 zajišťovací blok, zarážka; kotevní; (za)kotvit;
 připevnit ▫ ~ **arm** kotevní rameno ▫ ~ **block** zemní
 kotva, kotevní blok, kotevní hranol ▫ ~ **bolt** kotevní
 šroub, kotevní svorník ▫ ~ **buoy** kotevní plavátka
 ▫ ~ **cable** kotevní lano ▫ ~ **clamp** kotevní svorka
el. ▫ ~ **daivt** kotevní jeřáb(ek) ▫ ~ **flange** kotevní
 příruba (*střešní vpusti*) ▫ ~ **ice** dnový led, hlubinný
 led ▫ ~ **link** kotevní tyč ▫ ~ **male cone** kotevní
 kuželík ▫ ~ **mooring** zakotvení; uvázání (*lodě*)
 ▫ ~ **pin** kotevní čep; kotevní svorník ▫ ~ **plate**
 kotevní deska ▫ ~ **pole** kotevní sloup *el.* ▫ ~ **post**
 kotevní kůl; rozpěra ▫ ~ **prop** rozpěrná stojka
 ▫ ~ **rope** kotevní lano ▫ ~ **tower** kotevní věž;
 výztužný stožár *el.* ▫ ~ **wall** zemní kotva; kotevná
 stěna ▫ ~ **yoke** kotevní třmen

anchorage (za)kotvení; připevnění; zapuštění;
 kotviště ▫ ~ **cable** kotevní lano ▫ ~ **male cone**
 kotevní kuželík ▫ ~ **of a roof bolt** zabudování
 svorníku ▫ ~ **of the cable** zakotvení lano

anchored (za)kotvený ▫ ~ **bearing** kotevné ložisko;
 kotevná podpora ▫ ~ **complex** zakotvený komplex,
 fixovaný komplex

anchoring kotvení; připevnění; upevnění; zapuštění
 ▫ ~ **pulley** kotevní kladka

ancillary pomocný; doplňkový; pobočný; služební
 ▫ ~ **circuit** pomocný obvod ▫ ~ **equipment** pomocné
 zařízení, přídavné zařízení ▫ ~ **operations** pomocné
 práce ▫ ~ **spillage** pomocný případ ▫ ~ **wage costs**
 nejlepší mzdové náklady

ancon ankona (*nosný článek (konzola) podpirající
 římsu nadpraží v jónském rádu*)

AND function logický součin

andalusite andalusit *min.* (*kosočtverečný nerost,
 bezvodý křemičitan hliníku*)

andesine andezin (*trojklonný nerost, hlinítokřemičitan
 vápníku a sodíku*) *min.*

andesite andezit (*výlevná hornina různé barvy odpoví-
 dající složením dioritu*) *geol.*

andosol andosol *geol.* (*půdní typ vytvářející se na
 sopečném popelu*)

Andrew's cross Ondřejův kříž *arch.*

androgen androgen (*pohlavní steroidní hormon*)

androgenesis androgeneze (*vývoj jedince, jehož
 buňky obsahují pouze haploidní jádra samčího
 genotypu*)

androstate androstan

androsterone androsteron (*pohlavní steroidní hor-
 mon*)

anechoic room anechoická komora, bezozvňový
 prostor

anemogram anemogram *meteo.* (*záznam anemo-
 grafu*)

anemograph anemograf *meteo.* (*přístroj zazname-
 návající rychlost a směr větru*)

anemometer anemometr *meteo.* (*přístroj k měření
 rychlosti n. rychlosti a směru větru*)

aneroid barometer aneroid, kovový barometr

anethole anetol (*krytalická, voničí látka*)

aneurin aneurin, thiamin, vitamin B₁

anex měnič aniontů *j. fyz.*, anex *j. fyz.*

angle úhel; roh, nároží; (*ostrá*) hrana; úhelník
 (*ocelový*); ostré koleno (*tvarovka*); příčná chodba

horn. ▫ ~ **bar** úhelník; úhlové železo; L-profil (*tyč*);
 rohový sloupek (*lomeného okna*) ▫ ~ **bending**

machine ohybačka ▫ ~ **bevel** šikmost; sklon;
 pokosník *stav.* ▫ ~ **bisector** osa úhlu ▫ ~ **bond**

úhlová vazba (*zdíva*) *stav.* ▫ ~ **brick** rohová cihla
 ▫ ~ **cutting** úhlová fréza ▫ ~ **dozer** boční shrnovač

▫ ~ **dunter** rýhování, šalírování, rázování ▫ ~ **error**
 úhlová chyba, úhlová úchyłka ▫ ~ **face** šikmý porub

▫ ~ **fillet** koutový přechod, koutové zaoblení;
 koutový náběh (*pod krytinou*) ▫ ~ **fish-plate**

kolejnicová spojka *žel.* ▫ ~ **gauge** úhlová měrka,
 úhломěr; Bitterlichova hůl (*při relaskopování*)

lesn. ▫ ~ **iron** ocelový úhelník, ocel profilu L,
 úhlová ocel, úhelník ▫ ~ **joint cover** úhlová spojka

žel. ▫ ~ **lever** úhlová páka, lomená páka, kolenová
 páka ▫ ~ **of bedding** sklon vrstev *geol.* ▫ ~ **of lag**

úhel fázového zpoždění ▫ ~ **of lead** úhel stoupání
 (*závitu*); fázový předstih ▫ ~ **of oscillation** rozkmit

▫ ~ **of repose** (*těž angle of rest*) přirozený úhel
 sklonu, přirozený sklon; svahový úhel; sypaný

úhel (*míra svažitosti půdy*) ▫ ~ **of strike** směrný
 úhel (*vrstvy, žíly*); směrník ▫ ~ **paddle** koutové

hladítko, rohové hladítko, koutová špachtle ▫ ~ **pipe**
 oblouková tvarovka, ohnutá trubka, kolenová trubka

▫ ~ **plane** římsovník (*hoblík*); koutová zednická
 škrabka ▫ ~ **plate** úhlová opěrka, úhlová deska,
 upínací úhelník; styčnicková deska ▫ ~ **pole** nárožní

stoup *el.* ▫ ~ **pulley** obváděcí buben; vodící kladka
 ▫ ~ **sheave** vodící kladka *stroj.* ▫ ~ **transmission**

kuželový převod, kuželový soukolí

angled úhlový; hranatý; rohový ▫ ~ **housing** (*lemovací
 střešní*) manžeta ▫ ~ **lighting luminaire** směrové
 svítidlo

anglesite anglesit *min.* (*kosočtverečný nerost, síran
 olovnatý*)

angling hole úklonný vrt

angostura angostura

angular úhlový; rohový, nárožní; hranatý, ostrohranný;

šikmý ▪ ~ **belt** klínový řemen *aut.* ▪ ~ **cutting tool** rohový nůž ▪ ~ **deformation** smyková deformace
 ▪ ~ **displacement** úhlová odchylka, fázový posuv
 ▪ ~ **hole** šikmý vrt, úklonný vrt ▪ ~ **momentum**
 moment impulzu, moment hybnosti ▪ ~ **motion**
 rotační pohyb ▪ ~ **rotation** pootočení ▪ ~ **section**
 hranatý profil, hranatý průřez ▪ ~ **step** kosý stupeň
(schod) ▪ ~ **velocity** úhlová rychlost

angularity hranatost, ostrohrannost; šikmá poloha
(pod úhlem)

anhaline anhalin, hordenin

anharmonic anharmonický

anharmonicity anharmoničita, anharmoničnost

anhydrate dehydrovat, zbavovat vody

anhydride anhydrid *(anhydridy; sloučeniny vzniklé z jiných sloučenin odnětím jedné n. více molekul vody)*

anhydrite anhydrit *(kosočtverečný nerost, síran vápenatý) miner.*

anhydrous bezvodý, zbavený vody ▪ ~ **ammonia**
 bezvodý čpavek ▪ ~ **lime** pálené vápno, nehašené
 vápno *(z čistého vápence)* ▪ ~ **sulfate of lime** *am.*
 pálená sádra, bezvodá sádra

aniline anilin *(organická aromatická sloučenina)*,
 aminobenzen

animal zvíře, živočich ▪ ~ **glue** živočišné lepidlo
 ▪ ~ **house** zvěřinec ▪ ~ **room** vivárium

animated graphics animovaná grafika

animation animace, ožívování

anion anion *(ion se záporným elektr. nábojem)*
 ▪ ~ **exchanger** měnič aniontů, anex

anionic aniontový ▪ ~ **polymerization** aniontová
 polymerace

anionoid anionoidní

anionotropic anionotropní

anionotropy anionotropie

anise oil anýzová silice

anisobaric anizobarický *meteo.*

anisole anizol *(éter příjemné vůně)*, metoxybenzen

anisometric anizometrický

anisotropic(al) anizotropní

anneal žíhat *hut.*; chladit *(sklo) sklář.*; spojit denatu-
 rovaná vlákna DNA

annealed žíhaný *hut.*; chlazený *sklář.*

annealing žíhání; tepelná úprava; chlazení *(skla)*;
 žíhací ▪ ~ **furnace** žíhací pec ▪ ~ **temperature** *(též*
annealing heat) žíhací teplota *hut.*; chladičí teplota
(skla) sklář.

annellate anelovat, připojit ve formě kruhu

annellation anelace, připojení kruhu

annex přístavba, přístavek; dostavba; křídlo budovy;
 přidružená obec; příloha *(k dokladu) ek.* ▪ ~ **building**
 přístavba, dostavba

annexation zábor

annihilation anihilace *j. fyz.* *(jev záležíci v přeměně*
částice a její antičástice na jiné antičástice),
 zánikové záření *j. fyz.*; anihilační

anniversary volume sborník; ročenka

annotation anotace, komentář, poznámka *(na výkrese)*
announce oznámit, prohlásit; *(sb)* ohlásit *(koho)*

announcement oznámení *(veřejné)*, vyhlášení,
 ohlášení; vyjádření

annual ročenka; jednoletá rostlina; (každo)roční,
 celoroční; výroční ▪ ~ **average** roční průměr
 ▪ ~ **demand** roční odběr ▪ ~ **flow** roční průtok
(vody) ▪ ~ **layer** letokruh *lesn.* ▪ ~ **mean** roční
 průměr ▪ ~ **output** roční výkon, roční produkce
 ▪ ~ **ring** letokruh *lesn.* ▪ ~ **shoot** letorost *lesn.*

annul anulovat, (z)rušit, stornovat, odvolat

annular kruhový, prstencový, mezikružný ▪ ~ **area**
 mezikruží ▪ ~ **borer** korunkový vrták *horn.*
 ▪ ~ **furnace** kruhová pec, kruhovka ▪ ~ **ring**
 mezikruží *geom., arch.*; kroužek *stroj.*

annulated prstencovitý

annulene annulen

annulment anulování, zrušení, storno, odvolání;
 prohlášení o neplatnosti ▪ ~ **of a contract** zrušení
 smlouvy

annulus mezikruží *geom., arch.*

annunciator přístrojová deska; signalizace,
 signalizační panel; vizuální hlásič

anodal anodový *el.*

anode anoda *el.*; anodový *el.* ▪ ~ **compartment**
 anodový prostor ▪ ~ **conductance** anodová vodivost
 ▪ ~ **current** anodový proud ▪ ~ **dissipation** anodová
 ztráta; anodový rozptyl ▪ ~ **drop** pokles anodového
 napětí, anodový spád ▪ ~ **efficiency** anodová
 účinnost ▪ ~ **leading-in-wire** anodový přívod
 ▪ ~ **liquor** anodový elektrolyt ▪ ~ **rays** anodové
 záření ▪ ~ **voltage supply** zdroj anodového napětí

anodendrine anodendrin

anodic anodový, anodický ▪ ~ **grinding** anodické
 broušení ▪ ~ **oxidation** anodová oxidace, anodická
 oxidace, eloxování ▪ ~ **polarization** anodová
 polarizace, anodická polarizace ▪ ~ **protection**
 anodická ochrana ▪ ~ **reaction** anodická reakce
 ▪ ~ **stripping** anodové rozpouštění, anodické
 rozpouštění ▪ ~ **treatment** anodické okysličování,
 anodická oxidace, anodické zpracování

anodize anodovat, anodicky oxidovat

anodized anodizovaný, anodicky oxidovaný

anodizing anodizace *(povrchová úprava)*, anodické
 okysličování, eloxování

anodyne anodynum *(prostředek zmírňující bolesti)*

anolyte anolyt *(elektrolyt v anodovém prostoru*
elektrolyzéry)

anomalous anomální, nepravidelný ▪ ~ **viscosity** ano-
 mální viskozita *fyz.*

anomaly anomálie

anomer anomer

anomeric anomerní

anomericism anomerie

anonymous anonymní, bezejmenný

anorectic anorektikum

anorthite anortit *(nerost ze skupiny plagioklasů) min.*

anoxic anaerobní, bez přístupu vzduchu

answer odpověď; odezva (*na signál nebo vzruch*); řešení *mat.*; (z)odpovídat, ručit
answering service automatická informační služba (*telefonní*)

anta anta *arch.*, (*samostatně řešený*) pilastr *arch.*

antacid antacidum (*přípravek proti překyselení žaludku*)

antagonism antagonismus

antamanide antamanid

antarafacial antarafaciální

antecedent předchůdce; antecedentní *geol.*

antechamber předpokoj, předsíň, čekárna; předkomůrka *aut.*

anteclise anteklíza *geol.* (*velká kladná vrásavá struktura na velké ploše*)

antemural vnější opevnění (*hradu*) *arch.*

antenna anténa ▪ ~ **array** anténní soustava, anténní řada *rad.* ▪ ~ **change-over switch** anténní přepínač ▪ ~ **efficiency** účinnost antény ▪ ~ **power** anténní výkon ▪ ~ **tuning** ladění antény

anteroom předpokoj, předsíň, čekárna, vstupní hala

antetype prototyp

ante-venna markýza, stínící stříška

anthemion anthemion *arch.* (*plastický n. malovaný pásový ornament z rostlinných tvarů*)

authorization schválení, udělení plné moci

anthracene antracen *chem.* (*aromatický uhlivodík*)

anthracite antracit *geol.* (*nejstarší kamenné uhlí s největším obsahem uhlíku*) ▪ ~ **coal** antracitové uhlí, antracit

Anthracolithic system permokarbon *geol.* (*kumulativní označení pro uloženiny karbonského a permského útvaru*)

anthraconite antrakonit (*uhlím znečištěný kalcit*)

anthrol antrol

anthrone antron

anthryl antryl

anti proti ▪ ~ **crisis measure** protikrizové opatření ▪ ~ **fire equipment** hasicí zařízení ▪ ~ **glare screen** clona proti oslnění ▪ ~ **government** protivládní ▪ ~ **inflammatory** protizánětlivý ▪ ~ **inflationary measure** protiinflační opatření ▪ ~ **noise screen** protihluková ochrana, protihluková bariéra ▪ ~ **sun glass** protisluneční sklo ▪ ~ **theft bars** mříže proti vloupání

antialiasing vyhlazování hran

antiallergic antiatergikum (*prostředek proti přecitlivělosti*); antiatergický

antiasthmatic antiastmatikum; antiastmatický

antibackup zpětná zarážka

antibacterial protibakteriální

antibandig glass bezpečnostní sklo

antibiotic antibiotikum; antibioteický

antibody protilátka

antibonding antivazebný, protivazebný

anticatalyst antikatalyzátor, katalytický jed

anticipate anticipovat, předpokládat, očekávat, předvídat, předcházet, jednat předem

anticipated předpokládaný

anticipation anticipace, očekávání; zaplacení před koncem lhůty

anticlastic antiklast

anticlinal antiklinální *geol.* ▪ ~ **bend** antiklinální ohyb

▪ ~ **dome** klenba, dóm ▪ ~ **limb** křídlo antiklinály

anticline antiklinála *geol.* (*část vrásky vyklenutá nahoru, sedlo*)

anticlockwise levotočivý (*proti směru otáčení hodinových ručiček*)

anticlutter odrušovací ▪ ~ **circuit** odrušovací obvod *el.*

anticoagulant antikoagulační činidlo

anticommutation antikomutace

anticompetitive protikonkurenční

anticonatamination clothing ochranný oděv *j. fyz.*

anticooperativity antikooperativita

anticorrosive antikoroziní ▪ ~ **coating** antikoroziní nátěr

anticroasing finishing nemačková úprava *text.*

anticyclone anticyklona *meteo.*, oblast vysokého tlaku vzduchu *meteo.*

antidazzle neoslňující ▪ ~ **screen** stínitko *aut.*, clona proti oslnění *aut.*

antidazzling clonění, stínění; clonící, stínící

antidegradant antioxidant *chem.*

antidetonañt antidetonañt (*přísada do motorových paliv*), antidetonañní látka

antidetonañtion timbering antidetonañní výdřeva *horn.*, antidetonañní výztuž *horn.*

antidote antidotum (*látka používaná k zrušení jedovatého účinku při otravách jedem*)

antidumping protidumpingový

antielectron antielektron *j. fyz.*, pozitron *j. fyz.*

antiferromagnetic antiferomagnetický

antifire protipožární ▪ ~ **wall** protipožární stěna

antifluatuor vyrovnávací komora

antifoam(er) odpěňovač, odpěňovač, činidlo zabraňující pěnění

antifoaming odpěňování; protipěnicí, odpěňovací ▪ ~ **agent** odpěňovač, odpěňovač, činidlo zabraňující pěnění ▪ ~ **oil** odpěňovací olej

antifreezing rozmrazování; mrazuvzdorný, nezamrzající

antifrost agent přísada proti zamrznutí

antifrothing oil odpěňovací olej

antifungal fungicidní, protiplísňový

antigen antigen

antihum tlumič hluku

antihum stabilizační *el.*

anticing salt rozmrazovací sůl

antikickback chain bezpečnostní řetěz *lesn.*

antiknock antidetonañt, antidetonañní přísada, přísada proti klepání ▪ ~ **additives** antidetonañní přísady, protivznetové přísady ▪ ~ **agent** antidetonañt, antidetonañní prostředek ▪ ~ **compound** antidetonañní sloučenina ▪ ~ **value** antidetonañní hodnota (*paliva*)

antilogarithm antilogaritmus

antimagnetic antimagnetický, nezmagnetovatelný
antimatter antihmota *j. fyz.*
antimeson antimezon *j. fyz.*
antimetabolite antimetabolit
antimildew component fungicidní prostředek, fungicid
antimissile antiraketa
antimonate antimoničnan
antimonic antimoničný
antimonide antimonid
antimonite antimonit *min. (kosočtverečný nerost); antimonitan chem.*
antimonopolist antimonopolní
antimony antimon *chem.* ▫ ~ **flint glass** antimonové křišťálové sklo ▫ ~ **glance** antimonit *min.* ▫ ~ **mirror** antimonové zrcadlo ▫ ~ **pentachloride** chlorid antimoničný ▫ ~ **pentaoxide** oxid antimoničný ▫ ~ **tetrachloride** chlorid antimoničitý ▫ ~ **trichloride** chlorid antimonitý ▫ ~ **trioxide** oxid antimonitý
antimycotic antimykotický, protiplísňový
antineoplastic antineoplastický
antineutrino antineutrino *j. fyz.*
antineutron antineutron *j. fyz.*
antinode kmitna *akust.*
antinoise odrušovací *el.*
antinucleon antinukleon
antinucleus protijádro *j. fyz.*
antioxidant inhibitor antioxidační prostředek, antioxidační přísada
antiparallel antiparalelní
antiparallelogram rovnoramenný lichoběžník
antiparticle antičástice *j. fyz.*
antiphase protifáze *fyz.*, opačná fáze *fyz.*
antipinking fuel vysokootačkové palivo *let.*
antipipe compound prášek omezující tvoření staženin *válc., slév.*, lunkerit *válc., slév.*
antipodal antipodní, protichůdný ▫ ~ **point** protilehlý bod *geom.*
antipolar antipolára; antipolární
antipole protipól *el.*, protilehlý pól *el.*
antipollution standard norma přípustného znečištění *j. fyz.*
antiproton antiproton
antiprotorefractive protihnilobný ▫ ~ **finishing** protihnilobná úprava
antiqua antikva *polygr. (druh písma; stojaté písmo)*
antiquark antikvark *j. fyz. (antičástice ke kvarku)*
antique antika; starožitnost; patinovat, dávat patinu stáří
antiradical antiradikál *mat.*
antireflection coating (ochranný) antireflexní povlak
antiresonance antirezonance
antirheumatic antirevmatikum; antirevmatický
antirust(ing) ochrana proti korozi; chránící před rezavěním
antiscale composition prostředek proti tvoření kotelního kamene
antiseptic antiseptikum (*protihnilobný prostředek*);

antiseptický, protihnilobný ▫ ~ **agent** antiseptikum, protihnilobný prostředek ▫ ~ **finishing** antiseptická úprava ▫ ~ **paint** dezinfekční nátěr
antisiphon trap vzdušný a vodní lapač, vzdušný a vodní uzávěr (*sifon*)
antiskid protiskluzový, protismykový; neklouzavý ▫ ~ **chain** protismykový řetěz *aut.* ▫ ~ **treatment** protismyková úprava *aut.* ▫ ~ **tyre** protismyková pneumatika *aut.*
antispasmodic antispazmický prostředek; antispazmický, protikřečový
antispillage device postranice (*dopravníku*)
antistatic antistatický prostředek; antistatický ▫ ~ **finishing** antistatická úprava *text.*
antistick separační prostředek (*k vystřikování tvármic*) *průž.*; antiadhezivní prostředek *chem.*
antisticking agent prostředek proti slepování, separační prostředek, rozpojovací prostředek
antisymmetric vibration antisymetrická vibrace
antisymmetrizer antisymmetrizátor
antithesis protiklad
antithetical correlation záporná korelace *mat.*
antitoxic antitoxický
antitoxin antitoxin
antitumour protinádorový
antivibrating compound antivibrační směs
antiviral program antivirový program *poč.*
antiwear agent protiotěrová přísada
antiwear protection protiotěrová ochrana, ochrana proti opotřebení
anuecate bezjaderný
anvil kovadlina *stroj.*; (*dolní*) kovadlo (*lisu*); babka (*klempířská*); pevný dotek, měřicí kontakt (*kalibru, měřidla*) ▫ ~ **stake** babka (*do kovadliny*)
apartment apartmá; byt (*ve vícebytovém domě*); nájemní (*vícebytový*) dům, činžovní dům ▫ ~ **building** obytný dům, obytný blok ▫ ~ **complex** sídliště (*komplex vícepodlažních domů*) ▫ ~ **house** nájemní dům, činžovní dům
apatite apatit
aperiodic aperiodický, neperiodický ▫ ~ **motion** aperiodický pohyb
aperture apertura *opt.*; ústí, štěrбина; oko (*síta*); světlost ok (*síta*) ▫ ~ **of sieve** jmenovitý rozměr *síta*; světlost ok *síta* ▫ ~ **stop** clona světelnosti *opt.*
apex hrot; vrchol (*tělesa*); východ (*žily*) *geol.* ▫ ~ **angle** vrcholový úhel *geom.*
aphanite afanit *geol. (vulkanická hornina, v níž nelze jednotlivé součástky rozeznat pouhým okem)*
aphanitic afanitický, velmi jemnozrný, celistvý ▫ ~ **lava** balvanitá láva *geol.*
apical apikální, hrotový, vrcholový, směrem k vrcholu
apiculture včelařství
apigenin apigenin (*rostlinné barvivo*)
APL programovací jazyk APL *poč.*
aplanatic aplanatický *opt.*, bez odchýlení (*světelných paprsků*) *opt.* ▫ ~ **refraction** aplanatický bod *opt.*
aplanatism aplanatismus *opt.*

aplastic neplastický
apochromatic objective apochromát *opt.*, apochromatický objektiv *opt.*
apochromatism apochromatizmus *opt.*
apoise vyvážený, v rovnováze
apomorphine apomorfín
aporphine aporfín
apostrophe apostrof
apparatus aparát, přístroj; aparatura, přístrojové zařízení, příslušenství ▪ ~ **for oxygen treatment and reviving** oživovací přístroj ▪ ~ **housing** kryt přístroje ▪ ~ **sensitivity** citlivost přístroje
appear zřejmý, zjevný; patný; zdánlivý ▪ ~ **energy** celková energie ▪ ~ **equilibrium** zdánlivá rovnováha ▪ ~ **half-life** zdánlivý poločas (*rozpadu*) *j. fyz.* ▪ ~ **image** zdánlivý obraz ▪ ~ **input** zdánlivý příkon *el.* ▪ ~ **output** (též *apparent power*) zdánlivý výkon ▪ ~ **pressure** přetlak ▪ ~ **superposition** zdánlivé překryvání (*vrstvami*), epigeneze
appeal stížnost, žaloba; odvolání; výzva
appearance vystoupení; objevení se; vzhled; zjev ▪ ~ **of the road** vzhled komunikace ▪ ~ **potential** prahový potenciál
appellation označení, pojmenování; titul; odvolání (*k soudu*)
append připojit, doplnit, rozšířit, přidat, připsat
appendage příslušenství, přídavek; (*nenosná*) přístavná konstrukce
appendix appendix, dodatek (*k dokumentu*), příloha
appentice přístavek (*s pultovou střechou*) *stav.*
appertizing apertizace *potr.*, konzervování teplou cestou (*sterilizací*) *potr.*
appetizer aperitiv
applanaton zarovnáni
apple coal měkké uhlí
appliance zařízení, přístroj, prostředek, přípravek, pomůcka, spotřebič; upotřebení, použití ▪ ~ **panel** rozvodná deska *el.*, pojistková skříň *el.*
applicability aplikovatelnost, použitelnost, upotřebitelnost
applicable aplikovatelný, použitelný, upotřebitelný
applicant žadatel, uchazeč, kandidát; přihlašovatel, navrhovatel
application aplikace, (po)užití, upotřebení; nanášení (*nátěru, malty, lepidla*); žádost; prosba; přihláška; aplikační ▪ ~ **corroboration** doložení žádosti ▪ ~ **development** vývoj aplikace ▪ ~ **form** přihláška, tiskopis přihlášky, přihláškový formulář ▪ ~ **generator** generátor aplikací ▪ ~ **life** doba zpracovatelnosti (*tuhnotočho materiálu*) ▪ ~ **of computer technology** nasazení počítačové techniky ▪ ~ **of force** působení síly ▪ ~ **of load** zatěžování ▪ ~ **point** působíště (*sily*) ▪ ~ **program** uživatelský program *poč.*, aplikační program *poč.* ▪ ~ **software** aplikační programové vybavení *poč.*, aplikační software *poč.* ▪ ~ **system** aplikační systém
applicator aplikátor.
applied aplikovaný, užitý, přiložený, působící,

praktický, nanesený (*nátěr, lepidlo*) ▪ ~ **chemistry** praktická chemie, aplikovaná chemie ▪ ~ **computer technology** (*ACT*) užitá počítačová technologie ▪ ~ **informatics** aplikovaná informatika ▪ ~ **mechanics** aplikovaná mechanika, užitá mechanika ▪ ~ **research** aplikovaný výzkum
apply aplikovat, (po)užívat, upotřebit, uplatnit; nanášet (*nátěr*); vztahovat se (*k čemu*); (*for sth*) požadovat (*co*); (*to sb for sth*) obrátit se (*na koho ve věci*) ▪ ~ **a load** zatěžovat ▪ ~ **pressure to the tool** tláčit na nástroj ▪ ~ **the brakes** (za)brzdít
appoint ustanovit, určit, vyměnit
appointment ustanovení, nařízení, předpis; jmenování (*do funkce*)
apportion rozdělovat, rozvrhnout; přidělovat, přidělit
apportionment rozdělení, rozvržení, přidělení ▪ ~ **of costs** rozvrh nákladů
apposition apozice, růst přikládáním nových vrstev ke starším
appraisal posouzení, vyhodnocení; posudek, hodnocení (*pracovníka*); odhad
appraise ocenit, vyhodnotit, zhodnotit; odhadnout
appreciable znatelný, nezanedbatelný
appreciate ocenit; hodnotit, posoudit; odhadnout
apprentice učeň; čekatel
approach přístup, příjezd, příchod, vjezd; přiblížení, přibližování; příjezdová komunikace; rejda (*plavební komory*); nájezd na most; koncepce *poč.*, metoda řešení *poč.*; přiblížit se; nabíhat (*o řemeni na řemenici*) ▪ ~ **angle** úhel náběhu (*frézy*) ▪ ~ **bank** příjezdový násyp, příjezdová rampa ▪ ~ **cut** vstupní zářez *horn.* ▪ ~ **end of runway** práh vzletové a přistávací dráhy ve směru přiblížení *let.* ▪ ~ **radar** přibližovací radiolokátor ▪ ~ **ramp** příjezdová rampa ▪ ~ **road** příjezdová cesta, nájezd na most ▪ ~ **viaduct** příjezdni viadukt
approached from two sides přístupný ze dvou stran
approbation aprobace; schválení, souhlas, úřední uznání ▪ ~ **of a building** kolaudace stavby
appropriate speed přiměřená rychlost
appropriation dotace; přivlastnění, osvojení si; zcizení; vyhrazení
approval schválení, povolení, souhlas ▪ ~ **note** schvalovací osvědčení; potvrzení o převzetí ▪ ~ **of building** kolaudace stavby
approved schválený, povolený k použití, vyzkoušený, osvědčený ▪ ~ **rating** přípustné zatížení
approximate přibližný; přibliž se ▪ ~ **number** přibližné číslo
approximation aproximace; přibližování, přibližení
appurtenance dodatek; příslušenství
apron kryt, viko; zástěra; uzávěr, clona (*skrejepru*); těsnící (*injekční*) clona; krycí deska (*soustruhu*); kryt motoru, kapota; nekonečný dopravní řetěz; suportová skříň; ochranné sklo (*proud větru*) *aut.*; řetězový dopravník s unášecími deskami; rampa; klín hobliku; odbavovací plocha, přistávací

plocha; klapačka (*hoblovky*); parapetní prkno; lišta pod parapetním prkmem; lub stolu; deska podjezí, dno podjezí; předscéna, proscénium ▫ ~ **flashing** ochranný plech, oplechování ▫ ~ **flight** hrabka (*člámkového dopravníku*) ▫ ~ **rail** dveřní vlys (*příčnik*) se zámkem

aprotic aprotický

apse apside *arch.*

apsis bod obratu, inflexní bod

apt vhodný, způsobilý, schopný

aptitude způsobilost; schopnost ▫ ~ **test** zkouška způsobilosti

aqua regia lučavka královská

aquadag akvadag (*koloidní emulze grafitu s vodou*) *j. fyz.*

aquamarine akvamarín (*zelená až modrá odrůda berylů*) *min.*

aquetry stanovení vody (*titrační*)

aquaplaning klouzání (*kol po mokré dráze*) *aut., let.*

aquarelle akvarel

aquarium akvárium

aquatic vodní

aqueation hydratace (*sloučení, slučování látky s vodou; adice molekuly vody k jiné látce*)

aqueduct akvadukt, vodovodní most, umělé zařízení pro vedení vody (*potrubí, kanál, tunel apod.*)

aqueous vodní; vodnatý; vodný, hydratační, obsahující vodu ▫ ~ **corrosion** koroze působením vlhkosti ▫ ~ **phase** vodná fáze ▫ ~ **process** vodný proces ▫ ~ **solution** vodný roztok ▫ ~ **stratum** vodní vrstva

aqueousness vodnatost

aquiferous vodonosný, zvodnělý

aquifuge nepropustná hornina, nepropustná vrstva

aquosity vodnatost

arabesque arabeska *polygr.*

Arabic figures arabské číslice

arabinaric acid arabinarová kyselina

arabinitol arabinitol

arabinose arabinóza

arabinoside arabinosid

arable land orná půda *zem.*, ornice *zem.*

araometer přístroj na měření hustoty kapalin

aragonite aragonit

arbitrary libovolný; rozhodčí ▫ ~ **variable** nezávisle proměnná *mat.*

arbitration arbitráž, rozhodčí řízení; posouzení; vyšetření ▫ ~ **award** arbitrážní rozhodnutí, arbitrážní výrok ▫ ~ **sample** arbitrážní vzorek

arbitrator arbitř, rozhodčí

arbor upínací tm (*frézy*); vřetenostroj; stopka (*rozpínacího výstružníku*); hřidel (*hodinek*)

arborescent stromovitý *lesn.*, dendritický *lesn.*

arc oblouk; obloukový výboj *el.*; přeskočit (*o jiskře*) ▫ ~ **extinguishing** zhášení elektrického oblouku

▫ ~ **furnace** oblouková pec ▫ ~ **lamp** oblouková lampa *el.*, obloukova *el.* ▫ ~ **melting** obloukové tavení, tavba elektrickým obloukem ▫ ~ **plasma**

oblouková plazma ▫ ~ **shear cutting machine** zářezový stroj (*razící*) *horn.* ▫ ~ **voltager** napětí oblouku *el.* ▫ ~ **welding** svařování elektrickým obloukem ▫ ~ **welding cable** svařovací kabel

arcade arkáda, podloubí, pasáž, průchod (*s obchody*)

arcature arkatura (*románská ozdoba*) *arch.*

arch oblouk (*geometrický*); klenba, (vy)klenutí; zaoblení; překlad *stav.*, překladový nosník *stav.*; oblouková výztuž *horn.*; antiklinála *geol.*; podjezd; klenout se; ohýbat do oblouku ▫ ~ **abutment** klenbová opěra, krajní opěra obloukového mostu ▫ ~ **action** klenbové působení *mech.* ▫ ~ **boom** výztuž klenby *hut.* ▫ ~ **brick** klenbová cihla ▫ ~ **culvert** klenutý propustek *stav.*, klenutá propust *stav.* ▫ ~ **dam** klenbová přehrada, klenbová hráz ▫ ~ **pressure** klenbový tlak ▫ ~ **ring** oblouk (*konstrukce*), klenbový pás, zdvo klenby ▫ ~ **span** rozpětí oblouku, rozpětí klenby; rozestup opěrných pilířů ▫ ~ **stone** klenbový kámen ▫ ~ **type drier** oblouková sušárna ▫ ~ **walling** klenba; klenutí; klenbová zděná výstroj

archaic map historická mapa

archband archivolta (*profilovaná čelní část oblouku*) *arch.*

Archean archaikum *geol.*, archeozoikum *geol.*, prahory *geol.*; archaický, prahorní

arched obloukový, klenutý, ohnutý, kupolovitý ▫ ~ **beam** obloukový nosník

Archeozoic archaikum *geol.*, archeozoikum *geol.*, prahory *geol.*

Archimedean drill švídřík

arching klenutí materiálu (*u pásového dopravníku*); vyklenutí; klenbové působení; vytvoření horninové klenby

archipelago archipel *geol.* (*skupiny ostrovů, většinou téhož původu, souostroví*)

architect architekt, stavitel; generální projektant

architectonic architektonický, stavitelský; architektonicky uspořádaný

architectonics architektonika, nauka o architektuře

architect-planner urbanista, architekt územního plánu

architectural architektonický, stavitelský ▫ ~ **acoustics** prostorová akustika, stavební akustika ▫ ~ **design** architektonické řešení, stavební projekt ▫ ~ **engineering** architektura, stavitelství ▫ ~ **metal** obkladový plech ▫ ~ **model** maketa (*objektu*) ▫ ~ **work** architektonické dílo

architecture architektura, stavitelství; stavební sloh; stavba

architrave architráv *stav.* (*spodní vodorovná část kladí spočívající na hlavicích sloupů, epistyl*), podřímsí *stav.*

archive archiv; archivní; archivovat ▫ ~ **copy** archivní kopie, záložní kopie

archives archiv

archiving archivace, archivování

archivolt archivolta *stav.*, ozdobná oblouková římsa *stav.*

archstone klenbový kámen *stav.*

archtop obloukové nadpraží

archway klenuté podloubí, oblouková chodba, klenutý průchod, oblouková brána

arcing hoření oblouku, spálení v oblouku, jiskření
 ■ ~ **fault** obloukový zkrat ■ ~ **process** tavení (*při bodovém sváření*); hoření oblouku

arctic arktický

arcuated obloukovitý, klenbový, obloukovitě prohnutý
arduous strmý, příkrý; obtížný, náročný; vytrvalý, soustavný

are ar

area plocha, plošný obsah; prostor, oblast, zóna; terén; (*podzemní*) osvětlovací a větrací šachta *horn.*

■ ~ **burning rate** plošná rychlost hoření ■ ~ **code** telefonní předvolba, směrové číslo UTO ■ ~ **forecast** oblastní předpověď *meteo.* ■ ~ **management** územní řízení ■ ~ **of contact** styčná plocha ■ ~ **of cut** plocha řezu *stroj.* ■ ~ **of deposit** plocha ložiska *horn.* ■ ~ **of explosion** zóna výbuchu ■ ~ **of high pressure** oblast vysokého tlaku vzduchu *meteo.* ■ ~ **of low pressure** oblast nízkého tlaku vzduchu *meteo.* ■ ~ **of passage** průtokový průřez, průtočná plocha ■ ~ **of section** plocha průřezu ■ ~ **of subsidence** poklesová oblast *horn.*, oblast sedání *horn.* ■ ~ **of tension** oblast napětí ■ ~ **stage** arénové jeviště *div.*, aréna *div.* ■ ~ **type flowmeter** objemový průtokoměr ■ ~ **vector** plošný vektor *poč.* ■ ~ **worked** rubaná plocha *horn.*, plocha záběru při rubání *horn.*

areal oblastní, plošný, povrchový, areální ■ ~ **density** plošná hustota *j. fyz.*

arecaidine arekaidin

arena jeviště (*amfiteátru*); letní divadlo

arenaceous písčité, pískovité ■ ~ **arenite** arenit *geol.*, psamit *geol.* ■ ~ **marl** opuka *geol.*, písčité slín *geol.* ■ ~ **quartz** křemenný písek *geol.* ■ ~ **rock** pískovec *geol.*

arendiazonium salt arendiazoniová sůl

arenose písčité, obsahující písek

argent stříbro; stříbrný

argentan slitina niklu, mědi a zinku

argentation (po)stříbření

argenteous stříbronosný

argentiferous stříbrný, stříbrnosný, obsahující stříbro

argentite argentit, přírodní sulfid stříbrný

argentometry argentometrie (*srážecí metoda odměrné analýzy stanovení látek*)

argil hlína (*hrncářská*), (*bílý*) jíl

argillaceous jílovitý, hlinitý ■ ~ **earth** jílovitá zemina ■ ~ **marl** hlinitý slín ■ ~ **ore** jílovitá ruda

argilliferous jílovitý, obsahující jíl

argillo-calcite stín

arginase argináza (*enzym*)

argon argon

argument parametr; úsudek vedoucí k důkazu; nezávisle proměnná *mat.*; argument (*komplexního čísla*) *mat.*

arid aridní *meteo.*, bezvodý *meteo.*

aridity aridita *meteo.*, suchost *meteo.*

arise vzniknout, vznikat, nastat

aristolochine aristolochin

Aristotelian logic aristotelovská logika

arithmetic aritmetika; aritmetický ■ ~ **average** aritmetický průměr ■ ~ **constant** aritmetická konstanta ■ ~ **distribution** aritmetické rozložení ■ ~ **element** aritmetický prvek ■ ~ **instruction** aritmetická operace ■ ~ **mean** aritmetický průměr, střední hodnota ■ ~ **operation** aritmetická operace ■ ~ **operator** aritmetický operátor ■ ~ **product** aritmetický součin ■ ~ **progression** aritmetická řada, aritmetická posloupnost ■ ~ **unit** aritmetická jednotka, operační jednotka

arity arita

ark archa; přenosný chlív *zem.*

arkose arkóza (*usazená hornina*)

arm rameno, páka; rukojeť; raménko (*pevného disku*) *poč.*; křídlo vrásky; šikmá stojka *horn.* ■ ~ **of crane** rameno jeřábu, výložník jeřábu ■ ~ **of the anchor** kotevní rameno ■ ~ **saw** ramenová pila ■ ~ **support** opěrka ruky; loketní opěrka

armament výzbroj; zbrojení

armature armatura, výzbroj, výstroj; ocelová výtuž (*do betonu, kamenné konstrukce, plastiky*); kotva *el.* ■ ~ **conductor** vodič kotvy ■ ~ **hub** náboj kotvy ■ ~ **shaft** armaturová šachta ■ ~ **winding wire** drát vinutí kotvy

armorize cementovat *hut.*, nauhličovat *hut.*, nauhličit *hut.*

armorizing cementování *hut.*, nauhličení *hut.*; cementovací, nauhličovací

armour pancéř, pancéřování; kovové vyztužení; kování; armovat, pancéřovat, vyztužovat, okovat

armoured armovaný, pancéřovaný, okovaný ■ ~ **door** okované dveře, pancéřované dveře, ohnivzdorné dveře

armouring pancéř; pancéřování, vyztužování, výtuž, kování; vyztužovací

armrest loketní opěra; opěrka ruky

army vojsko, armáda

aroma aroma, vůně ■ ~ **compound** aromatická složka ■ ~ **strength** intenzita aromatu

aromate aromát

aromatic aromatický, vonný, kořeněný ■ ~ **compound** aromatická sloučenina ■ ~ **hydrocarbon** aromatický uhlovodík, aromát ■ ~ **rearrangement** přesmyk aromatické struktury

aromatization aromatizace

arrange srovnat, uspořádat; zabudovat, vestavět; dohodnout; organizovat

arranged domluvený, sjednaný, ujednaný ■ ~ **for** připravený

arrangement uspořádání, úprava, rozmístění, rozložení, rozčlenění; soustava, řád, systém; (*výtvarná*) kompozice ■ ~ **in parallel** paralelní zapojení *el.*, zapojení vedle sebe *el.* ■ ~ **of lines** kolejisté *žel.* ■ ~ **of reinforcement** uspořádání

výztuže ▪ ~ **of rivets** rozmístění nýtů ▪ ~ **of winding** způsob vinutí *el.*

arranging úprava; uspořádání, řazení; zprostředkování

arras nástěnná tkanina, tapisérie

array uspořádání; seskupení; mřížka; matice *mat.*; pole (*skupina prvků*); směrová soustava (*anténová rad.*) ▪ ~ **dimension** rozměr pole ▪ ~ **segment** úsek pole

arrears nedoplatek *ek.*; nedodělávky ▪ ~ **of work** nedodělek, nedodělaná zakázka

arrest zástava, zastavení (*stroje*); zachycení, záchyt, aretace (*přístroje*); zastavit, zachytit

arrestation point kritický bod, bod změny (*skupenství*)

arrester zachycovač, lapač; odkalovač; bleskojistka; svodič ▪ ~ **catch** zarážka; západka ▪ ~ **gap** jiskřičtě bleskojistky *el.*

arresting aretační, záchytný ▪ ~ **gear** záchytné zařízení *let.* ▪ ~ **stop** zarážka

arrestment aretace; zachycení; zastavení (*stroje*); zaražení (*pohybu*)

arris nároží, ostrá hrana, ostrouhlý roh; hřeben; žebro; průřez V; hrana mezi kanelami (*dórkými*) *arch.* ▪ ~ **edge** zkosená hrana *arch.* ▪ ~ **tile** hřebenovka, hřebenová taška

arriswise úhlopříčně, stromkovitě (*kladený*) *arch.*

arrival příjezd, příchod, přilet, přistání; dovoz, dodávka, došlá zásilka, došlé zboží; přírůstek (*do zásob*)

arrow ukazatel; šipka; šíp; střelka (*kompasu*); šipkový ▪ ~ **key** kurzorová klávesa *poč.*, kurzorový ovladač (*klávesnice*) *poč.* ▪ ~ **pin** měřický hřeb

arrowhead kótovací šipka; hrot šipu

arsane arzan

arsenate arzenat (*sůl kyseliny arzeničné*)

arsenate(III) arzenitan

arsenic arzen; arzenik; arzeničný ▪ ~ **bloom** arzenový květ, arzenit, oxid arzenitý ▪ ~ **trioxide** oxid arzenitý

arsenical arzenový, obsahující arzen ▪ ~ **iron** arzenopyrit ▪ ~ **nickel** nikelin ▪ ~ **pyrite** arzenopyrit

arsenide arzenid (*arzenidy; sloučeniny arzenu s kovy*)

arsenious arzenitý

arsenite arzenitan (*sůl kyseliny arzenité*)

arsenobenzene arzenobenzen

arsenolite arzenit *geol.*, arzenolit *geol.*

arsenopyrite arzenopyrit (*jednoklonný nerost, sírník železa a arzenu*)

arson založení požáru, zhářství

art dovednost, zručnost, technika; (*výtvarné*) umění ▪ ~ **glass** umělecky ztvárněné sklo, vzorované sklo ▪ ~ **of building** architektura, stavitelství ▪ ~ **studio** výtvarný ateliér

arterial arteriální, tepenný, hlavní (*např. silnice*) ▪ ~ **highway** dopravní tepna ▪ ~ **road** hlavní silnice, výpadová silnice

artery arterie, (*dopravní*) tepna, hlavní trať, magistrála

artesian artéský ▪ ~ **spring** artéský pramen ▪ ~ **water** artéská voda, napjatá voda ▪ ~ **well** artéská studna, artéský vrt

article zboží, výrobek; druh zboží; článek (*v tisku*); paragraf (*zákona*)

articles podmínky, stanovy, ustanovení; zboží, výrobky ▪ ~ **of manufacture** průmyslové zboží

articulate (roz)členit; vyjádřit; spojit kloubem

articulated členěný; vyjádřený; kloubový ▪ ~ **arch** oblouková kloubová výztuž, klenba s kloubovou spárou ▪ ~ **bus** kloubový autobus ▪ ~ **cantilever** kloubová stropnice *horn.* ▪ ~ **coupling** kloubová spojka ▪ ~ **joint** kloubový spoj, kloubové spojení ▪ ~ **spindle** kloubové vřeteno ▪ ~ **steering tractor** traktor s kloubovým řízením ▪ ~ **truck** nákladní vozidlo s přívěsem

articulation kloubové spojení; členění; napojení, návaznost; zdůraznění

artifact artefakt (*uměle vyrobený předmět, lidský výtvor*)

artificial umělý, falešný, nepravý, syntetický ▪ ~ **abrasive** umělé brusivo ▪ ~ **eration** umělé provzdušňování ▪ ~ **ageing** umělé stárnutí *pap., plast.*; urychlené dozrávání (*betonu*) *stav.* ▪ ~ **constraint** umělé ohraničení *mat.* ▪ ~ **crop** porost *lesn.*, kultura (*vzniklá setím nebo sadbou*) *lesn.* ▪ ~ **crystal** umělý krystal ▪ ~ **drying** umělé sušení ▪ ~ **fibre** umělé vlákno, syntetické vlákno ▪ ~ **forest reproduction** umělá obnova lesa ▪ ~ **isotope** umělý izotop ▪ ~ **leather** umělá kůže, koženka ▪ ~ **oil** umělý tuk ▪ ~ **radioactivity** umělá radioaktivita ▪ ~ **sausage skin** umělé střevo ▪ ~ **spinning fibre** buničinová stříž, umělé předivo ▪ ~ **stone** umělý kámen

artisan (*umělecký*) řemeslník

artist umělec; malíř; návrhář *polygr.*

artwork umělecké dílo, kresba (*pro reprodukci do knihy, časopisu atd.*); předloha (*obvodu*) *poč.*

aryl aryl (*radikál*) ▪ ~ **ester** arylester ▪ ~ **halide** arylhalogenid

arylating arylování

aryne aryn, dehydroaren

asbestos azbest *min.*, osinek *min.* ▪ ~ **board** azbestová deska, osinková deska ▪ ~ **cement** azbestocement, osinkocement ▪ ~ **cement pipe** azbestocementové potrubí ▪ ~ **cement roofing** azbestocementová krytina, osinkocementová krytina ▪ ~ **cement sheets** azbestocementová krytina ▪ ~ **cloth** azbestová tkanina ▪ ~ **felt** azbestová plst ▪ ~ **flue** azbestový komín, azbestocementový průduch ▪ ~ **gasket** azbestové těsnění, osinková ucpávka ▪ ~ **lining** azbestové obložení ▪ ~ **packing** azbestové těsnění, osinkové těsnění, osinková ucpávka ▪ ~ **rope** azbestový provazec ▪ ~ **sealing** azbestové těsnění ▪ ~ **slate** azbestocementová krytina ▪ ~ **wire gauze** azbestová síťka; osinková síťka ▪ ~ **wool** azbestová vlna, osinková vlna

ascend stoupat, vystupovat (*vzhůru*)

ascendable dostupný, přístupný; pochůzný; průlezný (*komín*) ▫ ~ **chimney** komín se stupadly
ascender horní dotah (*písmena*) *polygr.*; písmeno s horním dotahem *polygr.*

ascending stoupající, vzestupný ▫ ~ **order** vzestupné pořadí ▫ ~ **pipe** svislá trubka, stoupačka, stoupačí potrubí ▫ ~ **sequence** vzestupné pořadí ▫ ~ **sort** vzestupné třídění

ascension stoupání, vzestup; vystupování

ascensional stoupající, stoupavý, vzestupný

ascent stoupání, vzestup; nabírání výšky; rampa (*sklonová*); výstup (*po schodech*); výjezd (*z dolu*), vyfáření

ascertain zjistit, určit (*objem provedených prací*)

aschistic aschistní *geol.*, neodštěpený (*u vyvřelin*) *geol.*

ascumycetes askumycéty *potr.*

aseismic area aseizmická oblast, oblast bez zemětřesení

ash jasan; jasanové dřevo; (*sopečný*) popel, popelovina; zpopelňovat ▫ ~ **blinding** vyrovnání škvárou ▫ ~ **can** popelnice, nádoba na odpadky ▫ ~ **cellar** popelník ▫ ~ **coal** popelovitě uhlí, uhlí s velkým obsahem popelovin ▫ ~ **content** obsah popela, popelnatost ▫ ~ **discharge** odpopelování ▫ ~ **dump** křbová výsypka, jáma na popel, skládka popela ▫ ~ **free** bez popela, bezpopelný, bezpopelový ▫ ~ **heap** smetiště ▫ ~ **hole** jáma na popel a odpadky, popelnice ▫ ~ **material** (*těž ash matter*) popelovina ▫ ~ **mined coal** popelnaté uhlí ▫ ~ **pan** popelník (*plechový pod topeništěm*), popelová jímka ▫ ~ **pit** jáma na popel a odpadky, popelník (*zděný*) ▫ ~ **receiver** stojanový popelník, (*chodbový*) popelník ▫ ~ **removal** odpopílkování, zbavení popílku, odstraňování popela ▫ ~ **scale** váhy na stanovení popela ▫ ~ **utilization** využití popela

ashen popelový

ashing zpopelnění; spalování, mineralizace

ashlar (*těž ahler*) tesaný kámen, kamenná obkládačka, fasádní kámen; kvádrové zdivo; svislé ztužení krokve (*na nadezdívce*)

ashlared (*těž ahlered*) obložený kamenným oblakem (*deskovým*), obložený kamennými kvádry

ashless bez popela, bezpopelový, bezpopelný

ashpit jáma na popel, popelník

ashy popelnatý

aslope šikmo; z kopce; ukloněný

asoak promočený; nasáknutý

asparagine asparagin

aspartate aspartat

aspartoyl aspartoyl

aspect aspekt, stanovisko, hledisko; poloha, situace, vyhlídka; ohled; vzhled; světelná návěst *žel.* ▫ ~ **ratio** poměr šířky a výšky obrazu (*poměr stran*) *TV*, charakteristický poměr; expozice (*sklon svahu vůči světovým stranám*) *lesn.*

aspen osíka *dřev.*

asperge kropit, zkrápět, stříkat

aspersion kropení, zkrápění

asphalt asfaltová směs, asfalt; živice; asfaltovat
 ▫ ~ **bearing petroleum** asfaltická ropa ▫ ~ **cement** asfaltové pojivo, asfaltový tmel, živočišné pojivo
 ▫ ~ **coat** asfaltový nátěr, asfaltový povlak ▫ ~ **coating** asfaltový nátěr, asfaltový povlak, asfaltový potah ▫ ~ **concrete** asfaltový beton, asfaltobeton
 ▫ ~ **covering** asfaltová úprava ▫ ~ **emulsion** ředěný asfalt, asfaltová emulze ▫ ~ **felt** asfaltová lepenka, asfaltovaná plst' ▫ ~ **grout** směs asfaltu a pisku (*zdávka*), asfaltová injekce ▫ ~ **maistic** asfaltový tmel, asfaltový mastix, lity asfalt ▫ ~ **oil** asfaltová ropa ▫ ~ **paint** asfaltová nátěrová barva; asfaltový nátěr ▫ ~ **pavement** asfaltová vozovka
 ▫ ~ **powder** asfaltová moučka ▫ ~ **road** asfaltová silnice ▫ ~ **roofing** živičná krytina ▫ ~ **roofing felt** asfaltovaná lepenka, asfaltovaný izolační pás ▫ ~ **sheet** asfaltovaný pás (*izolační*) ▫ ~ **tank** zásobník na asfalt ▫ ~ **topping** asfaltování vozovky; asfaltová vrstva, asfaltový koberec vozovky ▫ ~ **tube** asfaltová trubka ▫ ~ **works** asfaltovna; asfaltérské práce

asphaltene asfalten

asphalter asfaltér

asphaltic asfaltový ▫ ~ **bitumen** asfaltová živice

▫ ~ **concrete** asfaltový beton ▫ ~ **mortar** asfaltová

malta ▫ ~ **putty** asfaltový tmel

aspherical asférický *opt., geom.*

asphyxiant dusivá látka

asphyxiating gas dusivý plyn

aspirail větrací otvor (*jámy*)

aspirate nasávat

aspirating nasávání; nasávací ▫ ~ **stroke** nasávací zdvih

aspiration aspirace, sání, nasávání; odsávání

aspirator aspirátor, nasávací přístroj; odtah, vývěva; respirátor, dýchací přístroj

aspiral ventilační otvor

assailing wind přepadový vítr *zem., lesn.*

assay zkouška, přezkoušení, stanovení; vzorek (*vzatý pro rozbor*); kvantitativní rozbor (*na obsah kovu v rudě*); analyzovat, zkoušet na obsah kovu v rudě
 ▫ ~ **balance** vzorkovací váhy, analytické váhy

assayer analytik

assaying analýza vzorku (*na rudu*); zkoušení (*obsahu kovu v rudě*); prubřívání

assemblage kompletace (*jednotlivých kusů výrobku*), sestavení, složení, montáž; scelování (*pozemků*); společenstvo; množina *mat.*, soubor *mat.*

assemble kompletovat (*jednotlivé kusy výrobku*), sestavovat, skládat dohromady, montovat, shromážďovat ▫ ~ **frame** montovaný rám, montovaná rámová konstrukce

assembler assembler *poč.*; sestavující program (*jazyka symbolických adres*) *poč.*; sázátko *polygr.*, sběrač *polygr.*; montér ▫ ~ **box** sázátko, sběrač (*sázecího stroje*)

assembling kompletace, sestavování, skládání, montáž, instalace ▪ ~ **area** montážní plocha ▪ ~ **crew** montážní četa ▪ ~ **department** montážní oddělení, montážní hala ▪ ~ **drawing** montážní výkres ▪ ~ **mark** montážní značka ▪ ~ **pin** montážní kolík, středící kolík ▪ ~ **scaffold(ing)** montážní lešení ▪ ~ **time** doba překladau

assembly kompletace, skládání, sestavování, montáž; montážní jednotka, montážní skupina, montážní celek; skladba; souvrství; množina fyz.: sázení *polygr.* ▪ ~ **adhesive** konstrukční lepidlo; laminační pojivo ▪ ~ **belt** běžící pás, montážní pás ▪ ~ **conditions** montážní podmínky ▪ ~ **crane** montážní jeřáb ▪ ~ **diagram** montážní schéma, montážní diagram ▪ ~ **fixture** montážní přípravek ▪ ~ **group** konstrukční skupina, montážní celek ▪ ~ **hall** montážní hala, montovna; aula, zasedací síň, shromažďovací sál ▪ ~ **hole** montážní otvor ▪ ~ **instructions** návod k montáži ▪ ~ **jig** montážní přípravek ▪ ~ **line** montážní linka, výrobní pás, běžící pás ▪ ~ **line production** pásová výroba, výroba na montážní lince ▪ ~ **of atoms** soubor atomů ▪ ~ **of drawings** skládání výkresů ▪ ~ **of particles** soustava částic ▪ ~ **press** montážní lis ▪ ~ **production** montážní výroba ▪ ~ **program** asembler ▪ ~ **project** montážní projekt ▪ ~ **room** aula, sál, shromažďovací prostor; montážní hala, montovna ▪ ~ **schedule** montážní plán ▪ ~ **stand** montážní stojan ▪ ~ **tools** montážní nářadí

assert zajistit, zabezpečit

assertion jednotková logická funkce, výrok, tvrzení; uplatnění; prosazení

assess odhadnout, posoudit, stanovovat; ocenit; vyměřovat; zdaňovat

assessable zdanitelný *ek.*; povinný hradit škody

assessment odhad (*škody, daně*), stanovení, určení; posouzení, ohodnocení, vyhodnocení, zhodnocení; ocenění; výměr (*povinnosti*), vyměření (*dávky*); zdanění; daňová soustava ▪ ~ **of personnel** hodnocení pracovníků

assessor daňový inspektor, daňový odhadce; soudní poradce; likvidátor *poj.*

asset aktivní položka, aktivum, majetková hodnota

assets aktiva; celkový majetek, stav jmění; konkurzní podstata; majetková podstata

assign postoupit, převést (*majetek*); určit; přiřadit, přidělit

assignment asignace (*komu*), převedení

assigned přiřazený, přidělený

assignee zmocněnec; právní nástupce

assignment úkol, úloha, převod; stanovení, určení, specifikace; přiřazení, přidělení; rozvrhování dopravy *st. sil.* ▪ ~ **of a copyright** převod autorských práv ▪ ~ **problem** přiřazovací problém

assimilation asimilace, přízpůsobení

assist pomáhat, podporovat; přispět

assistance pomoc, podpora; přispění

assistant asistent, spolupracovník, pomocník,

zástupce ▪ ~ **driver** závozník

assize válcový kámen, buben

associate partner, společník; přidružený, přičleněný; přičlenit; spojit se, sjednotit se
associated přidružený, přiřazený, sdružený, skupinový
association asociace, spolek, společenství, svaz; přičlenění, přidružení

associative memory asociativní paměť *poč.*

assort (roz)třídít; rozdužovat; sestavovat

assorting třídící ▪ ~ **apparatus** třídící přístroj
▪ ~ **machine** třídíčka, třídící stroj

assortment sortiment zboží, výběr zboží; kolekce, souprava zboží; roztrhávání; rozdužování

assume předpokládat, domnívat se; přijímat; předstírat
▪ ~ **value** nabývat hodnoty

assumption domněnka, předpoklad; převzetí, uchození

assurance ujištění; zajištění; pojištění (*životní*)
▪ ~ **coefficient** součinitel bezpečnosti

assure zaručovat; zabezpečovat; pojišťovat

assured pojištěnec, pojištěný

astable astabilní, nestabilní

astacin astacin (*purpurová látka vznikající oxidací z červeného barviva raká)*

astatic astatický

astatine astat

astaxanthin astaxantin

astel vypažení stropu *horn.*, vyztužení stropu *horn.*

asterane asteran

asterisk hvězdička (*v tisku*) *polygr.*

asteroid asteroid *astr.*, planetka *astr.*

astigmatism astigmatismus (*vada optických zobrazovacích soustav s kulovými plochami*)

astrofoil astralon, transparentní fólie

astragal astragal (*spojovací článek ant. staveb*), oblouk sloupu; kroužek *stav.*

astream po proudu

astrochemistry astrochemie (*obor zabývající se chem. složením nebeských těles a chem. reakcemi probíhajícími ve vesmíru*)

astronomer astronom, hvězdář

astronomical astronomický ▪ ~ **clock** astronomické hodiny, orloj ▪ ~ **telescope** astronomický dalekohled, hvězdařský dalekohled ▪ ~ **unit** astronomická jednotka

astronomy astronomie

astrophysics astrofyzika

astryl astryl *chem.* (*směs třaskavé rtuti a azidu stříbrného*)

Asturian phase asturská fáze (*variského vrásnění*) *geol.*

astylar bez pilastrů *arch.*, bezesloupový *arch.*

asymmetric(al) asymetrický, nesymetrický, nesouměrný ▪ ~ **carbon** asymetrický uhlík ▪ ~ **top** asymetrický rotátor, asymetrický setvačnick

asymmetry asymetrie, nesymetrie, nesouměrnost

asymptote asymptota *geom.*

asymptotic(al) asymptotický *geom.*

asynchronism asynchronizmus *el.*, nesoudobost *el.*
asynchronous asynchronní, nesoudobý ▪ ~ **computer** asynchronní počítač ▪ ~ **motor** asynchronní motor
 ▪ ~ **timer** asynchronní časovač
atactic ataktický
ataxic nevrstevnatý (*rudní ložisko*) *geol.*
atelier ateliér, dílna
atilt nakloněný, nachýlený
atisine atizin
atlante atlant *arch.* (*plastika mužské postavy ve funkci svíslé podpory*)
atlas atlas *geogr., polygr.* ▪ ~ **cedar** cedr atlaský *dřev.*
atmogennic atmogenní (*vzniklý eolickou činností nebo kondenzací*) *geol.*
atmolysis atmolýza *chem.* (*dělení plynů difúzí*)
atmosphere atmosféra, ovzduší, plynné prostředí
 ▪ ~ **sampling** odběr vzorků vzduchu
atmospheric atmosférický ▪ ~ **absorption** atmosférický útlum *rad.* ▪ ~ **action** vliv povětrnosti ▪ ~ **back radiation** zpětné záření atmosféry ▪ ~ **braking** brzdění odporem vzduchu ▪ ~ **circulation** proudění vzduchu ▪ ~ **conditions** atmosférické podmínky ▪ ~ **disturbance** atmosférická porucha ▪ ~ **humidity** (*též atmospheric moisture*) vzdušná vlhkost ▪ ~ **noise** atmosférický šum *rad.* ▪ ~ **pressure** atmosférický tlak ▪ ~ **temperature** teplota ovzduší ▪ ~ **water** atmosférická voda, voda v ovzduší
atom atom ▪ ~ **bomb** atomová bomba ▪ ~ **constitution** stavba atomu ▪ ~ **physics** fyzika atomového jádra ▪ ~ **recombination** rekombinace atomu
atomic atomový; atomární ▪ ~ **arrangement** konfigurace atomů (*v molekule*) *j. fyz.* ▪ ~ **battery** atomový článek, jaderná baterie ▪ ~ **blast** atomový výbuch ▪ ~ **bomb** atomová bomba ▪ ~ **bond** kovalentní vazba ▪ ~ **burst** atomový výbuch ▪ ~ **charge** atomové číslo ▪ ~ **chart** tabulka atomových hmotností ▪ ~ **clock** atomové hodiny ▪ ~ **cloud** atomový mrak, oblak atomů ▪ ~ **collision** atomová srážka ▪ ~ **constant** atomová konstanta ▪ ~ **core** atomový zbytek ▪ ~ **diameter** průměr atomu ▪ ~ **displacement** vyražení atomů, přemísťování atomů ▪ ~ **electron** vázaný elektron ▪ ~ **energy** atomová energie ▪ ~ **explosion** atomový výbuch ▪ ~ **fuel** jaderné palivo ▪ ~ **furnace** jaderný reaktor ▪ ~ **kernel** atomové jádro ▪ ~ **mass** atomová hmotnost ▪ ~ **nucleus** atomové jádro ▪ ~ **number** atomové číslo ▪ ~ **orbital** atomový orbital ▪ ~ **photoelectric effect** atomový fotoelektrický jev, fotoionizace ▪ ~ **pile** atomový reaktor, jaderný reaktor ▪ ~ **power** atomová energie, jaderná energie ▪ ~ **power plant** (*též atomic power station*) atomová elektrárna, jaderná elektrárna ▪ ~ **powered** na atomový pohon, s atomovým pohonem ▪ ~ **radius** atomový poloměr ▪ ~ **reaction** reakce atomů ▪ ~ **reactor** atomový reaktor ▪ ~ **research** atomový výzkum ▪ ~ **space lattice** atomová mřížka ▪ ~ **spectroscopy** atomová spektroskopie

▪ ~ **structure** atomová struktura ▪ ~ **theory** atomová teorie ▪ ~ **timing device** atomové hodiny ▪ ~ **waste** atomový odpad, radioaktivní odpad ▪ ~ **weight** atomová hmotnost
atomics atomová fyzika, atomistika
atomization atomizace; jemné rozprašování; drobení, rozdrobení, tříštění, roztržení, rozkládání, rozložení na drobné, nepatrné jednotlivosti, částičky
 ▪ ~ **ability** rozprašovací schopnost
atomize atomizovat, rozdělovat na atomy; jemně rozprašovat, jemně rozstříkavat
atomizer atomizér, rozprašovač, rozprašovací zařízení, rozprašovací tryska; mlýn na velmi jemné mletí
atomizing nozzle rozprašovací tryska
atrium atrium, vnitřní dvůr, nádvoří
atropine atropin (*průdce jedovatý alkaloid*)
atropyl atropyl
attach připnout, připojit, přichytit (*k čemu*), přilepit, vázat
attachable zabavitelný
attached přímo (*kontaktně*) připevněný; přimontovaný, namontovaný; přivázaný; přilepený ▪ ~ **balcony** konzolová balkon (*hledišťe*) ▪ ~ **water** vázaná voda
attachment připevnění, připojení, připoutání, navázání; příslušenství, přídavné zařízení (*stroje*); nástavec (*kružítka*); obstavení (*dluhu, majetku*), zabavení; dodatek (*k dokumentu*) ▪ ~ **flange** spojovací příruba ▪ ~ **plug** upevňovací kolík *el.*
attack napadení, působení; záběr (*při ražení tunelu*) *horn.*; napadnout; korodovat
attain docílit, dosáhnout (*úspěchu*)
attainable dosažitelný
attempt pokus, snaha; pokusit se, usilovat (*o co*)
attend obsluhovat (*stroj*); dohlížet
attendance obsluha (*stroje, zařízení*); dohled, dozor; služba; obstarávání; údržba; docházka, účast
attendant operátor, obsluha, dozorce; průvodce; společník; doprovodný, průvodní
attended operation provoz s obsluhou
attention výstraha, upozornění; dozor, obsluha; péče
Attention! Pozor!
attenuate zeslabit, oslabit, tlumit
attenuated zeslabený, tlumený
attenuation zeslabení, útlum; zúžení; zmenšení; zředění ▪ ~ **distortion** útlumové zkreslení
attenuator atenuátor, útlumový článek, zeslabovač
attest osvědčení, ověření; ověřit, dokazovat, dosvědčit, osvědčit
attestation atestace, osvědčení, ověření, svědecký důkaz
attested copy ověření kopie
attic podkrovní místnost, podkrovní patro, podkrovní
 ▪ ~ **floor** podkrovní podlaží, podkrovní
 ▪ ~ **window** vikýř, střešní okno
attitude postoj, stanovisko; vztah; poloha v prostoru
let. ▪ ~ **of groundwater level** úroveň hladiny podzemní vody

attle jalovina, hlušina; základka *horn.*; opuštěné důlní dílo *horn.*; základat

attract přitahovat; získávat

attracting force přitažlivá síla; přitahování

attraction atrakce, přitažlivost, přitahování ■ ~ **zone** spádový obvod *stav.*; spádová oblast *stav.*, spádové území *stav.*

attractive atraktivní, lákavý, přitažlivý ■ ~ **force** přitažlivá síla

attribute atribut, charakteristický znak, příznak; připisovat (*komu*), přiřadit, přisoudit

attrition tření, otěr; oděr, odírání; obroušování; roztržení (*kovových prášků*); úbytek pracovních sil (*přirozený*) ■ ~ **resistance** odolnost proti obrusu ■ ~ **test** zkouška otěru, zkouška obrusu

atypical atypický, neobvyklý

auction aukce, dražba; aukční; (vy)dražit

auctioned vydražený, prodaný v aukci

audibility slyšitelnost

audible slyšitelný, akustický ■ ~ **alarm** zvuková (akustická) signalizace ■ ~ **signal** akustická návest, zvukový signál ■ ~ **warning** akustická signalizace

audio zvuk; reprodukce zvuku; zvukový *fyz.*; nízkofrekvenční *rad.*, elektroakustický ■ ~ **power** nízkofrekvenční výkon ■ ~ **tape** magnetofonový pásek; zvuková páska ■ ~ **terminal** hlasový terminál

audiocassette magnetofonová kazeta

audiograph audiograf (*akustický měřicí přístroj*)

audiometer audiometr (*přístroj pro vyšetřování sluchu*)

audiovisual audiovizuální

audit audit, revize (*účtů*), (*finanční*) kontrola; provádět audit, kontrolovat (*účty*); monitorovat

auditor auditor, revizor (*účtů*)

auditorium sál, síň; hlediště; posluchárna

auger spirálový vrták; šnek (*šnekového dopravniku*) ■ ~ **bit** hadovitý vrták ■ ~ **of bailer type** ventilový vrták, naběrák, kalovka ■ ~ **stem** zátěžka (*vrtné soupravy*); vrtný beran

augment augit *min.*

augment zvětšovat, zvyšovat, rozšiřovat, rozmnožit

augmentation zvětšení, zvýšení, vzrůst; přírůstek

augmented rozšířený, zvětšený

aural sluchový

aurate zlatitan

aurate zlatit, pozlatit, pozlacovat

ureola (*ureole*) aureola (*zář kolem slunce nebo měsíce*); kontaktní dvůr

ureolin kobaltová žluť

aureomycin aureomycin (*antibiotikum*)

aureous zlatý; obsahující zlato

auric zlatý; obsahující zlato; zlatitý *chem.* ■ ~ **acid** kyselina zlatitá

auriferous zlatonosný, obsahující zlato (*o rudě*) ■ ~ **vein** zlatonosná žíla

auripigment auripigment *min.* (*jednoklomný nerost, sirič arzenu*)

aurite zlatnan *chem.*

aurora (*polaris*) polární záře *astr.*

aurous zlatný *chem.* ■ ~ **acid** kyselina zlatná

aurum zlato

auspices záštitá; patronát

austempering izotermické kalení

austenite austenit *hut.* (*strukturální složka oceli, tuhý roztok uhlíku v železe*), alfa-železo *hut.*

austenitic austenitický ■ ~ **steel** austenitická ocel *hut.*

austenization austenizace *hut.* (*ohřev oceli nad kritické teploty a přeměna feritické n. feritocementitické struktury na austenitickou*)

authentic copy ověřená kopie

authenticate ověřit (*pravost*) (*úředně*)

authenticity autentičnost, pravost

authigenic autigenní *geol.*

author autor, původce

author's alteration autorská korektura

authoring language výukový jazyk

authority autorita, uznávaný odborník; úřad, orgán, instituce; oprávnění, (*úřední*) pravomoc; zmocnění

authorization autorizace, oprávnění, schválení, zmocnění, udělení plné moci

authorization code přístupový kód, opravňovací kód

authorize autorizovat, oprávnit, zmocnit, zplnomocnit; úředně schválit

authorized autorizovaný, oprávněný, zplnomocněný; úředně schválený ■ ~ **maximum demand** pohotový výkon *en.* ■ ~ **representative** oprávněný zástupce, zmocněnec

auto automatický; automobil ■ ~ **arrange** automatická úprava ■ ~ **assign** automatické přiřazení ■ ~ **rental office** *am.* půjčovna aut

autoalarm device samočinné poplašné zařízení

autoantibody autoprotilátka

autoarchy autarkie *ek.* (*soběstačnost*)

autobus autobus

autocar automobil

autocatalysis autokatalýza (*urychlování chem. reakce působením katalyzátoru, kt. vzniká jako její produkt*)

autochoke samočinný sytič

autochthonous autochtonní

autochthonous fold autochtonní vrása *geol.*

autoclase autokláza *geol.*

autoclave autokláv

autoclaved tepelně zpracovávaný v autoklávu ■ ~ **aerated concrete** pórovitý beton

autocod autokód

autocontrol automatická kontrola, automatické řízení

autocorrelation autokorelace, automatická oprava

autocrane automobilový jeřáb, jeřáb na automobilovém podvozku

autocycle motorové kolo; lehký motocykl

autodissociation autodisociace

autoelectrician autoelektrikář
autoexcitation samobuzení *el.*
auto-financing samofinancování
autogenous/ cutting autogenní řezání, řezání plamenem ▪ ~ **heating** samozahřívání, samovolné zahřívání ▪ ~ **welding** svařování plamenem
autogiro autogyra *let.* (*letadlo s otáčivými nosnými plochami a s tažnou vrtulí, vírmík, gyroplán*)
autograph autograf; autogram, rukopis, vlastnoruční podpis; vlastnoručně podepsat
autohoist zvedací plošina *aut.*
autoignition samozápal, samovznícení ▪ ~ **temperature** teplota samovznícení
autoindexing automatické indexování
autolink automatické spojení
autolift zvedací plošina *aut.*, zvedák *aut.*
autolysis autolýza
automate automatizovat (*zavádět automatizaci*)
automated automatizovaný
automatic(al) automatický, samočinný ▪ ~ **acceleration** automatické zrychlení ▪ ~ **action** automatické působení ▪ ~ **advance** automatický předstih *aut.* ▪ ~ **aiming** automatické zaměřování ▪ ~ **answer** automatická odpověď ▪ ~ **balance** automatické váhy ▪ ~ **billing** automatické účtování ▪ ~ **brake** samočinná brzda *aut.* ▪ ~ **cager** mechanický narážec ▪ ~ **call point** automatický požární hlásič ▪ ~ **carfeeder** mechanický narážec ▪ ~ **catch** samočinná západka *stroj.* ▪ ~ **choke** samočinný sytič ▪ ~ **closed-loop control** automatická zpětnovazební regulace ▪ ~ **clutch** samočinná spojka *aut.* ▪ ~ **control** automatické řízení; samočinná regulace ▪ ~ **controller** samočinný spínač; automatický regulátor ▪ ~ **coupler** samočinné spráhlo *žel.* ▪ ~ **cut-out** automatický vypínač ▪ ~ **dialling** automatická volba ▪ ~ **discharge** samočinné vybití, samočinné vyprazdňování ▪ ~ **discharger** automatický vykládací ▪ ~ **door** dveře s automatickým otevíráním ▪ ~ **exchange** automatická (*telefonní*) ústředna ▪ ~ **feed** automatický posuv; samočinné podávání ▪ ~ **feed grate** řetězový rošt; rošt s automatickým podáváním ▪ ~ **filler** automatická plnička ▪ ~ **flap** samočinná klapka ▪ ~ **gate closing** automatické uzavírání dveří, automatické uzavírání vrat ▪ ~ **gearbox** samočinná převodovka ▪ ~ **governor** samočinný regulátor *el.*, automatický regulátor *el.* ▪ ~ **handling** automatické zpracování ▪ ~ **input** automatický vstup ▪ ~ **lathe** soustružnický automat ▪ ~ **lubrication** samočinné mazání ▪ ~ **machine** automat (*stroj*) ▪ ~ **metal forming machine** tvářecí automat ▪ ~ **metering** samočinné měření, samočinné dávkování ▪ ~ **mode** automatický režim ▪ ~ **packing** samočinné těsnění ▪ ~ **processing** automatické zpracování (*dat poč.*) ▪ ~ **recalculation** automatický přepoččet ▪ ~ **recording gauge** limnigraf ▪ ~ **regulating system** automatický regulační systém ▪ ~ **regulator** automatický regulátor ▪ ~ **remote control**

automatické dálkové ovládání ▪ ~ **sampler** automatický vzorkovač, automatický přístroj na odběr vzorků ▪ ~ **scales** automatické váhy ▪ ~ **schedule line** automatické rozvržení ▪ ~ **screw lathe** podélný automatický soustruh ▪ ~ **search** automatické vyhledávání ▪ ~ **shift** automatické řazení ▪ ~ **siphon** násoskový přeliv *stav.* ▪ ~ **speed control** automatická regulace rychlosti ▪ ~ **stabilizer** automatický stabilizátor ▪ ~ **start** automatické spuštění ▪ ~ **stoker** samočinný příkladač (*paliva na rošt*) ▪ ~ **stop** koncový vypínač; samočinně vypínající doraz; zabezpečovací automatické traťové zařízení ▪ ~ **switch** automatický vypínač, automatický spínač ▪ ~ **switching** automatické přepínání ▪ ~ **telling machine (ATM)** bankomat ▪ ~ **tipper** automatický vyklápec, automatické vyklápecí zařízení; shazovací vozík ▪ ~ **tippler** automatický výklopník ▪ ~ **tracing** automatické sledování ▪ ~ **train identification** automatická identifikace vlaků *žel.* ▪ ~ **train-stopping device** autostop (*automatické zabezpečovací traťové zařízení*) ▪ ~ **transfer** automatický převod ▪ ~ **washer** automatická pračka ▪ ~ **weigher** automatické váhy ▪ ~ **welding** automatické svařování
automatically automaticky, samočinně ▪ ~ **adjusting** samonastavitelný ▪ ~ **regulated** samočinně regulovaný
automatics automatika (*teorie automatizace*)
automation automatizace, mechanizace ▪ ~ **level** stupeň automatizace ▪ ~ **technology** automatizační technika
automatize automatizovat
automaton automat ▪ ~ **theory** teorie automatů
autometamorphism autometamorfoza *geol.*
automobile automobil ▪ ~ **engineering** automobilová technika ▪ ~ **glass** bezpečnostní sklo pro vozidla ▪ ~ **industry** automobilový průmysl ▪ ~ **manufacturer am.** výrobce automobilů ▪ ~ **mechanic** automechanik ▪ ~ **radio set (též automobile receiver)** autorádío ▪ ~ **trade** obchod s automobily ▪ ~ **wagon** nákladní automobil
automorphic automorfni *mat.*; idiomorfni *geol.*
automotive automobilový (*týkající se automobilové techniky*) ▪ ~ **gas oil** motorový nafta ▪ ~ **industry** automobilový průmysl ▪ ~ **lift** zvedák na automobil ▪ ~ **service station** čerpací stanice (*pohonných hmot*) pro automobily ▪ ~ **shop** automobilová dílna ▪ ~ **supplies** příslušenství automobilů ▪ ~ **truck** nákladní automobil
autonomous autonomní, nezávislý, samosprávný ▪ ~ **system** autonomní systém
autonomy autonomie *ek.*, samospráva *ek.*, samostatnost *ek.*
autooxidation autooxidace, samookysličování
autopatrol grader autorozjezd (*stroj určený k údržbě silnic*), motorový srovnávač
autopilot autopilot, samočinný pilot
autopolymerization autopolymerace

autopolyploidy autopolyploidie
autoprotolytic autoprotolytický
autopsy pitva
autoradio autorádió
autoreducing autoredukční (*dálkoměr*) *geol.*
autoregressive autoregresní
autorestart automatický restart (*programu*) *poč.*
autoroute dálnice (*ve Francii*)
autorun automatické spuštění (*programu*) *poč.*
autosave automatické ukládání *poč.*
autosort automatické třídění
autostrada dálnice (*v Itálii*)
autosyn autosyn (*druh selsyru*)
autotrace automatická vektorizace
autotransformer autotransformátor *el. (transformátor mající část elektrického vinutí společnou pro průchod primárního i sekundárního proudu)*, úsporný transformátor *el.*
autotrophic autotrofní
autotruck nákladní automobil
autotype autotyp *polygr. (výsledný obraz vzniklý na štočku použitím autotypie)*
autowrap automatické zalamování rádků *polygr.*
Autunian *autun geol. (spodní stupeň permu)*
auxanometer auximetr *lesn.*, přírůstoměr *lesn. (přístroj měřící n. zapisující růst rostliny)*
auxiliary pomocník, pomocný pracovník, pomocná síla; pomocné zařízení, příslušenství, pomůcka; pomocný, přídavný, vedlejší, doplňující ▪ ~ **agent** pomocný prostředek ▪ ~ **air** přídavný vzduch, sekundární vzduch ▪ ~ **boiler** záložní kotel, pomocný kotel ▪ ~ **device** pomocné zařízení ▪ ~ **engine** pomocný motor ▪ ~ **equipment** pomocné zařízení, přídavné zařízení ▪ ~ **fan** pomocný větrák ▪ ~ **fault** druhořadý zlom *geol.* ▪ ~ **file** pomocný soubor ▪ ~ **firing** přídavné palivo ▪ ~ **gearbox** rozdělovací převodovka; přídavná převodovka ▪ ~ **jet** pomocná tryska ▪ ~ **mechanization** pomocná mechanizace ▪ ~ **memory** pomocná paměť, přídavná paměť, podpůrná paměť ▪ ~ **power** pohotový výkon ▪ ~ **relay** pomocné relé ▪ ~ **routine** pomocný postup ▪ ~ **storage** vnější paměť, pomocná paměť, sekundární paměť, přídavná paměť ▪ ~ **train** zvláštní vlak, mimořádný vlak ▪ ~ **transmission** přídavná převodovka; redukční převodovka ▪ ~ **turbine** pomocná turbína ▪ ~ **winding** přídavné vinutí *el.* ▪ ~ **work** dodatečné práce, pomocná práce
auximeter auximetr, přírůstkoměr
auxin *auxin lesn.*, růstový regulátor *lesn.*
auxochrome auxochrom
auxotroph auxotrof
avail výhoda *ek.*, zisk *ek.*; výnos; výtěžek
availability dostupnost, dosažitelnost; upotřebitelnost, použitelnost, disponibilita
available dostupný, přístupný, k dispozici, disponibilní; použitelný, upotřebitelný; užitečný ▪ ~ **chlorine** aktivní chlor ▪ ~ **head** využitelná tlaková výška vody ▪ ~ **heat** využitelné teplo

▪ ~ **oxygen** aktivní kyslík ▪ ~ **power** pohotový výkon
avalanche lavina ▪ ~ **area** lavinové území ▪ ~ **like** lavinovitý ▪ ~ **quenching** lavinové zhašení
aven vertikální dobývání *horn.*, komínové dobývání *horn.*
aventurine *aventurin min.*, *avanturin (odrůda křemene, ozdobný kámen s rozptýlenými šupinkami slidy)*
avenue (AVE) alej, stromořadí; široká ulice, třída
average průměr, střední hodnota; havárie *poj.*, pojistná událost (*námořní*) *poj.*; vypočítat průměr ▪ ~ **consumption** průměrná spotřeba ▪ ~ **deviation** průměrná odchylka, střední odchylka ▪ ~ **fuel economy** průměrná spotřeba ▪ ~ **illumination** střední intenzita osvětlení ▪ ~ **lifetime** průměrná životnost ▪ ~ **precipitation over area** výška srážek ▪ ~ **rate** průměrná velikost; průměrná sazba *ek.* ▪ ~ **time of use** průměrná životnost ▪ ~ **velocity** průřezová rychlost, průměrná rychlost
averaging průměrování, středování, vyrovnávání
avian ptačí
aviary voliéra
aviation letectví; letecký ▪ ~ **engineering** letecká technika ▪ ~ **fuel** letecké palivo, letecké pohonné hmoty ▪ ~ **spirit** letecké palivo, letecký benzin ▪ ~ **turbine fuel** letecký petrolej, petrolej pro proudové motory
aviette lehký letoun, letadélko
Avogadro's principle Avogadrův zákon *fyz.*
avoid (z)rušit; zbavit účinnosti; vyhnout se
avoidance odstupnění (*od závazku*), zrušení účinnosti
avulsion odtržení, utržení; přirozené zmenšení území
award cena, odměna, vyznamenání; arbitrážní rozhodnutí; udělit, přiřknout, přiznat ▪ ~ **construction permit** udělit stavební povolení
awner klasňovač *zem.*
awning plátěná markýza; vyklápečí okno (*zavěšené nahoře*)
axe sekera; zednické kladívko; špičák, nosák; sekát sekerou; drasticky omezit *ek.* ▪ ~ **helve** násada sekery, topůrko sekery
axerophthol axerofтол
axhammer zednické kladivo
axial axiální, osový ▪ ~ **angle** osový úhel *poč.* ▪ ~ **bearing** axiální ložisko ▪ ~ **clearance** osová vůle *stroj.* ▪ ~ **compressor** axiální kompresor, osový kompresor ▪ ~ **coordinates** osové souřadnice ▪ ~ **dispersion** axiální disperze, zpěné promíchávání ▪ ~ **displacement** axiální posuv, posunutí ve směru osy ▪ ~ **fan** axiální ventilátor, osový ventilátor ▪ ~ **flow pump** axiální čerpadlo, osové čerpadlo ▪ ~ **flow turbine** axiální turbína ▪ ~ **force** osová síla ▪ ~ **load** axiální zatížení, osové zatížení; nápravový tlak; tlak na vrtný nástroj ▪ ~ **pressure** osový tlak ▪ ~ **ratio** poměr os, poměr základních parametrů mřížky ▪ ~ **stress** axiální napětí, osové namáhání ▪ ~ **substituent** axiální substituent ▪ ~ **tension** osový tah ▪ ~ **thrust** osový tlak

axiality osovost
axillarine axillarín
axiom axiom
axiomatic axiomatický
axiomatics axiomatika (*množina axiomů dané teorie*)
mat.
axis osa; přímka ■ ~ **of centre of gravity** těžnice
 ■ ~ **of channel surface** osa toku, osa kanálu ■ ~ **of gravity** těžnice ■ ~ **of sight** záměrná osa *geod.* ■ ~ **of stream** proudnice ■ ~ **of symmetry** osa souměrnosti
 ■ ~ **plane** osová rovina *geol.*
axisymmetric osově souměrný
axle osa (*kolesa*); hřídel; náprava ■ ~ **arrangement** uspořádání náprav ■ ~ **base** rozvor náprav
 ■ ~ **bearing** osové ložisko ■ ~ **box** ložisková skříň
žel., skříň ložiska nápravy *žel.* ■ ~ **box wedge**
 klín osového ložiska *žel.* ■ ~ **break** zlomení
 nápravy ■ ~ **cap** kryt kola *aut.*, kryt nápravy *aut.*
 ■ ~ **dumper** tlumič pérování nápravy ■ ~ **drive**
casing skříň nápravové rozvodovky ■ ~ **driving**
shaft hnací poloosa ■ ~ **end** osový čep *žel.*
 ■ ~ **fork** vidlice (*vidlicové nápravy*) ■ ~ **guide**
stay rozsocha *žel.* ■ ~ **housing** nápravnice; skříň
 nápravy ■ ~ **jack** zvedák (*nápravy*) ■ ~ **journal**
 čep nápravy ■ ~ **load** tlak na nápravu, zatížení na
 nápravu (*vozidla*) ■ ~ **load weight** zatížení nápravy
 ■ ~ **notation** uspořádání náprav ■ ~ **puller** stahovák
 polonápravy ■ ~ **shaft** náprava dvojkolí *žel.*; drík
 nápravy; polonáprava *aut.* ■ ~ **shift** posuv náprav
 ■ ~ **springs** odpružení nápravy ■ ~ **suspension**
 zavěšení nápravy; odpružení nápravy ■ ~ **vibrations**
 kmitání nápravy ■ ~ **weight** tlak na nápravu *žel.*,
 zatížení nápravy *žel.*
axonomic chart stereogram *mat.*
axonomic projection axonometrie, axonometrické

promítání (*metoda zobrazování na jednu*
přímětnu)
azaborane azaboran
azaserine azaserin (*cytostatické antibiotikum*)
azelaoyl azelaoyl
azeotropic azeotropní, azeotropický
azepine azepin
azete azet
azetidine azetidín
azetine azetin
azide azid
azimuth azimut, směrnik; polární úhel; odměr
el. ■ ~ **determination** určení azimutu ■ ~ **of**
declination azimut odchylky
azine aziny
aziridine aziridin, etylenimin
azirine azirin
azlactone azlakton
azo compound azosloučenina
azobenzene azobenzen (*základní aromatická azoslou-*
čenina)
azocine azocin
azoic azoický (*z doby před vznikem života*) *geol.*
azoimide azoimid, kyselina azidovodíková
azomethane azometan
azomethine azometin
azonal soil azonální půda
azonine azonin
Azores high azorská výše, anticyklón
azote dusík (*starší název*)
azoxy compound azoxysloučenina
azoxybenzene azoxybenzen
azulene azulen (*bicyklický uhlovodík*)
azurite azurit (*modrý jednoklonný nerost, zásaditý*
uhličitan mědi)

Bb

B cells B-buňky

BA (*bank acceptance*) bankovní akcept
babbit babbitt, ložiskový kov, kompozice
bachelor apartment (též *bachelor flat*) garsoniéra
bachelor house (též *bachelor's home*) svobodárna
bacitracin bacitracin
back rub, záda, hřbet; zadní (*rubová*) strana; hřbet (*řezného nástroje, frézy, knihy*); opěradlo (*židle*); nosný podklad; bezprostřední nadloží *horn.*; strop (*důlní chodby horn.*); podélná trhlina *horn.*; zadní; zpětný; nezaplacený; podporovat (*koho*), sponzorovat; opírat, podpírat; couvat ■ ~ **acting shovel** hloubkové lopatkové rýpadlo ■ ~ **action** zpětné působení, zpětný chod, opačný účinek, zpětný účinek ■ ~ **around** obrátitšé *dop. am.* ■ ~ **axle** zadní náprava ■ ~ **balance** protizávaží; svážná s protizávažím *horn.* ■ ~ **boarding** podvalování *kož.* ■ ~ **borehole** vrtná díra ve stropu *horn.* ■ ~ **check-valve** zpětný ventil ■ ~ **cloth** běhoun; podklad; spodní tkanina *text.* ■ ~ **contact** zpětný kontakt, zpětný dotek; zadní kontakt (*stykače*) *el.* ■ ~ **coupling** zpětná vazba ■ ~ **discharge** zpětný výboj *el.* ■ ~ **drill** řehačka (*ruční vrtačka*) ■ ~ **entry** větrná chodba *horn.* ■ ~ **face** zadní plocha, zadní stěna, rub ■ ~ **filler** zahrnovač, zasypávač ■ ~ **flow** zpětný tok ■ ~ **guy** kotevní lano ■ ~ **interest** nedoplatený úrok *ek.* ■ ~ **intersection** protínání zpět *geod.* ■ ~ **iron** klopka (*hoblika*) ■ ~ **mixing** zpětné míchání ■ ~ **mutation** zpětná mutace ■ ~ **of arch** rub klenby ■ ~ **of timber** rub výdřevy ■ ~ **off** otočit zpět; podbrousit; podsoustružit ■ ~ **out** odstoupit; odtažovat; vytažovat; vyšroubovat; vycouvat ■ ~ **plastering** omítání skryté zdi (*ve vzduchové mezeře*), (za)plentování, rabcování ■ ~ **pressure** zpětný tlak, protitlak; tlak na rub konstrukce ■ ~ **projection** zadní projekce ■ ~ **puttying** podtmelení (*skla*) ■ ~ **reaction** zpětná reakce ■ ~ **reflection** zpětný odraz ■ ~ **run** zpětný chod ■ ~ **shore** šikmá podpěra (*provizorního podepření budovy*) ■ ~ **sloping machine** svařovač *lesn.* ■ ~ **titration** zpětná titrace, retitrace ■ ~ **up** podpírat, podporovat; pracovní *poč.*; záložní *poč.* ■ ~ **up** spodní vrstva; nosný podklad *stav.*; přepad (*potrubí*); rubový tisk *polygr.*; zálohování *poč.*; podpůrný; záložní (*kopie*) ■ ~ **up computer** záložní počítač ■ ~ **up energy** doplňková energie *el.* ■ ~ **up mix**

betonová výplň (*fasádního panelu*) ■ ~ **up of data** zálohování *dat poč.* ■ ~ **up strip** spárová vložka (*pod tmel*) ■ ~ **up unit** záložní jednotka ■ ~ **up wall** podkladní zdivo, zeď pod obkladem ■ ~ **vent** přívod čerstvého vzduchu ■ ~ **voltage** závěrné napětí, zpětné napětí

backacter rýpadlo s hloubkovou lopatou, lžicové rýpadlo

backboard zadní deska, zadní prkno; opěradlo;

(*tenisová*) cvičná stěna; odrazová deska (*košíkové*)

backbone páteř; hlavní řetěz polypeptidu *chem.*

■ ~ **label** hřbetní štítek ■ ~ **road** magistrála

backer vložka dilatační spáry, spárová vložka (*pod tmel*); finanční společník *ek.*

backfall opačný sklon

backfill základka, materiál pro zásep, zához, zavážka; zahrnutí (*výkopu*); nenosné výplňové zdivo *stav.*;

zakládat (*prostor za pažením*) *horn.*; zasypávat (*vytěžená důlní díla*) *horn.* ■ ~ **under pressure** zakládat (*pod tlakem*); vlačovat

backfiller zahrnovač, stroj na zahrnování výkopů

backfilling zasypávání (*zeminou*), zához, zásep;

zakládání (*prostoru za výztuží*) *horn.*; základka (*vyrubaných prostor*) *horn.*

backfire zpětný zážeh, zpětný plamen; zpětný náraz při roztáčení *aut.*; protipožár *lesn.*

backflow zpětný tok, vratný proud ■ ~ **preventer** (též *backflow valve*) zpětná klapka

background podklad (*omítky*), podloží; pozadí *fol.*; biografické údaje, zázemí; příprava ■ ~ **blackening** zčernání pozadí ■ ~ **count** impulz pozadí *j. fyz.*

■ ~ **display** zobrazování na pozadí ■ ~ **material** podkladový materiál, podklad ■ ~ **noise** šum pozadí, základní šum ■ ~ **research** rešerše

backing zadní zdivo, zadní vrstva; nosný podklad, opěrná konstrukce; výplň, výplňové zdivo; obezdívka, nadezdívka; levé stáčení (*větru*) *meteo.*; podložka *el.*; opora, podpora; vnější; záložní; levotočivý *meteo.* ■ ~ **masonry** výplňové zdivo ■ ~ **memory** záložní paměť *poč.* ■ ~ **storage** (též *backing store*) záložní paměť *poč.* ■ ~ **up screw** upínací šroub

backland zázemí *geol.*

backlash (nežádoucí) vůle, boční vůle; mrtvý chod; zpětné proudění vzduchu (*do důlních prostor po výbuchu plynu*) *horn.* ■ ~ **elimination** odstranění vůle, odstranění mrtvého chodu

backlighting osvětlení pozadí

backlog nahromaděná práce, nedodělek, nevyřízená úloha, nevyřízená věc

backplane propojovací rovina

backscatter(ing) zpětný rozptyl *j. fyz.* ■ ~ **factor** faktor zpětného rozptylu *j. fyz.*

backshift odpolední směna

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backspace krok zpět (*zpětná klávesa na klávesnici*) *poč.*

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backspace krok zpět (*zpětná klávesa na klávesnici*) *poč.*

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backslash zpětné (*obracené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backspring lock západka
backstage zákulisí *div.*
backstairs zadní schodiště, schodiště pro personál
backstay kotevní táhlo (*derikového jeřábu*), kotevní lano; zadní stěh *lod.*
backstop pojištění proti zpětnému chodu (*dopravníku*)
backward zpáteční, zpětný, zadní, směřující dozadu; zaostalý; dozadu, nazpět, pozpátku ▫ ~ **erosion** zpětná eroze ▫ ~ **movement** zpětný pohyb ▫ ~ **reading** zpětné čtení, zpětné snímání ▫ ~ **reference** zpětný odkaz ▫ ~ **torque** zpětný moment ▫ ~ **wave** zpětná vlna
backwardness zaostalost
backwater vzdutí, vzdutá voda ▫ ~ **area** (*též backwater zone*) zatopené území
backwave zpětná vlna
backwearing ústup (*svahu apod.*)
bacteria bakterie ▫ ~ **filter** biologický filtr
bacterial bakteriální
bactericidal baktericidní
bacteriochlorophyll bakteriochlorofyl
bacteriology bakteriologie
bacteriophage bakteriofág
bacteriostatic bakteriostatický
bacterium bakterie
bad špatný, chybný, vadný, poškozený; škodlivý; zkažený (*o potravinách*) ▫ ~ **command** chybný příkaz ▫ ~ **crops** neúroda ▫ ~ **top** slabý strop, špatný strop
badge znak; značka; odznak
baffle přepážka, příčka, mezistěna; ozvučnice; tlumič zvuku; stínidlo (*u zdroje světla*); krycí plech; zarážka (*větracího zařízení*); usměrňovač (*toku*); normá stěna; tlumič (*hluku*); odrážet; odvádět směr (*proudu*), měnit směr ▫ ~ **block** rozrážec ▫ ~ **paint** zastírací nátěr
baffling změna směru
bag sáček, pytel, vak; kapsa, dutina (*v hornině vyplněná vodou nebo plynem*); nálož; textilní filtr; množina *mat.*; vylobovat ▫ ~ **up** nasáčekovat
bagasse bagasa (*z cukrové třtiny*)
baggage zavazadlo ▫ ~ **office** úschovna zavazadel
bagged balený v pytlích, pytlovaný
bagging pytlovina; pytlování; zahlabení (*betonového povrchu maltou*)
bail záruka; soudní kauce; vnější opevnění; přepážka ve stáji; třmen; závěs (*vrtný*); těžit ropu; vyčerpát vodu (*z jámy*)
bailer těžní lžice (*s klapkou a dna*), kalovka, lžicový ventilový vrták; deponent *ek.*, vkladatel *ek.*
bailey hradní nádroví *arch.*; vnější hradba *arch.*
bailing lžicování *horn.*; čerpání lžicováním (*vody, ropy*) *horn.* ▫ ~ **auger** ventilový vrták, kalovka ▫ ~ **out** vyvážení (*ze šachty, z vrtu*) ▫ ~ **up** čerpání (*vody*)
bailor deponent (*zboží*) *ek.*, vkladatel *ek.*
bake sušit (*v peci*); vypalovat; aglomerovat, spékat

▫ ~ **out** vysušování (*v peci*); vypalování; odplyňování *el.*
baked sušený; pálený, vypalovaný; pečený ▫ ~ **clay** vysušená cihlářská hlína, pálená hlína (*horkým vzduchem*); porcelanit
bakehouse pekárna; sušárna
bakelite bakelit
baker's yeast pekařské droždí, pekařské kvasinky
baking pečení; spékání; sušení v peci (*nad 65 °C*); vypalování; pečení; spékání; sušení; vypalovací ▫ ~ **coal** spékavé uhlí, koksově uhlí
balance váha, váhy; vyvážení, vyrovnání, rovnováha; protizávaží; (*účetní*) vyrovnání, bilance; zůstatek (*na účtu*); vyvažovat, uvádět do rovnováhy, kompenzovat; srovnávat ▫ ~ **beam** rameno vah, vahadlo ▫ ~ **capacity** nosnost vah ▫ ~ **housing** skříňka vah ▫ ~ **needle** jazýček vah ▫ ~ **of an account** uzávěrka účtu, saldo účtu ▫ ~ **on the market** vyváženost trhu ▫ ~ **out** vyrovnat, (vy)kompenzovat ▫ ~ **pointer** jazýček vah ▫ ~ **quantity** vyrovnávací objem ▫ ~ **room** váhova ▫ ~ **sheet profit** bilanční zisk ▫ ~ **step** kosý stupeň (*točitého schodiště*) ▫ ~ **value** zůstatková hodnota ▫ ~ **wheel** setrvačnick
balanced vyvážený, vyrovnaný, rovnovážný; symetrický, rovnoměrný, souměrný ▫ ~ **boulder** viklan *geol.* ▫ ~ **budget** vyrovnaný rozpočet *ek.* ▫ ~ **line** symetrické vedení ▫ ~ **position** rovnovážná poloha ▫ ~ **state** rovnovážný stav
balancer kompenzátor *energ.*
balancing vyvažování, vyrovnávání, rozvržení, nastavení; zrovnoměření průtoku; bilancování; uzávěrka (*účetní*); bilanční, vyrovnávací ▫ ~ **boom** vyvažovací výložník ▫ ~ **lever** vahadlo ▫ ~ **reservoir** vyrovnávací nádrž
balconied opatřený balkonem
balcony balkon; mezistrop, vestavěný strop; galerie, ochoz ▫ ~ **beam** balkonový nosník, balkonový trám ▫ ~ **corridor** ochoz, pavlač ▫ ~ **exterior exit** únikový balkon
bald holý; ojetý (*pneumatika*) *dop.*
baldachin baldachýn
bale balík (*lisovaný*), žok; lisovat do balíků, balit (*do žoků*); paketovat *hut.* ▫ ~ **goods** zboží v balících
balection moulding překryvací lišta (*dveřní výplně*)
baling paketování; paketovací, balicí
balk břevno, trám, dřevěný hranol; výřez; přerušení sloje *geol.*
ball koule, kulička; hruška; vlk (*hrouda těstovitého železa*) *hut.* ▫ ~ **and-socket** (*pin*) joint kulový kloub ▫ ~ **bearing** kulíčkové ložisko ▫ ~ **cock** plovákový ventil, plovák (*v záchodové splachovací nádrži*) ▫ ~ **crusher** kulový mlýn ▫ ~ **float** plovák (*kulový*) ▫ ~ **joint** kulový kloub ▫ ~ **lightning** kulový blesk ▫ ~ **mill** kulový mlýn ▫ ~ **point pen** kulíčkové pero ▫ ~ **structure** kulovitá stavba ▫ ~ (*thrust*) **test** zkouška tvrdosti podle Brinella ▫ ~ **valve** kulový ventil, plovákový ventil

ballast pátěž, zátěž; neprosátý štěr, štěrkopísek, písčité štěr (*do betonu*) ■ ~ **bed** kolejové lože želez., štěrkové lože želez. ■ ~ **chips** drcený štěr ■ ~ **pit** štěrkoviště ■ ~ **rod** zátěžník *horn.*, zátěžka *horn.* ■ ~ **separator** třídící štěrku ■ ~ **stone** kamenný štět ■ ~ **tamper** podběječka želez.

balling hrudkování, peletizování

ballistics balistika

balloon balon, koule; demizon; (*věžní*) makovice *arch.*

ballooning výstup balonem; létání balonem; vyduť

ballot volby, (*tajné*) hlasování, kandidátní listina, hlasovací lístek, volební lístek

balsam balzám

baluster baluster, kuželka, zábradelní sloupek (*tvaru kuželky*)

balustrade balustráda, sloupková výplň, (*sloupkové*) zábradlí, kuželkové zábradlí

bamboo bambus

bambooning bambusování (*palivového elementu*) *j. fyz.*

ban zákaz; zakázat ■ ~ **on imports** zastavení dovozu

banana pin banánová zástrčka

band pás(ek), páska; pruh; pásmo (*měřické*); řemen (*hmací apod.*); (*cihlová*) vazba; spojení; proplástek *horn.*; vázat, spojit, svazovat ■ ~ **and-gudgeon** *hinge* dlouhý závěs, vratový závěs (*páskový na čepu*) *arch.* ■ ~ **balance** pásové váhy ■ ~ **brake** pásová brzda ■ ~ **conveyer** pásový dopravník ■ ~ **drier** pásová sušárna ■ ~ **feeder** pásový podáváč ■ ~ **position** poloha pásu ■ ~ **saw** pásová pila ■ ~ **shell** mušle (*akustická pódiová*), akustická mušle (*pódia v přírodě*) *arch.* ■ ~ **splitting** rozštěpení pásu ■ ~ **spreading** rozptylování pásu *chromat.*

bandage obvaz; zední kleština

banded páskovaný, pruhovaný (*uhlí*) ■ ~ **line** bandážované potrubí ■ ~ **structure** pásková struktura, vrstevnatá struktura

banderole výtyčka *geod.*; pásek s nápisem *stav.*

banding páskování, vrstevnatost; lemování, zdobení pásovým článkem; machine pásové struktury *j. fyz.*; skládání mzdy ■ ~ **machine** páskovací stroj, lepička obalů; ohýbačka

bandings lemování hran dveří

bandpass filter pásmová propust

bands pásová ocel; pásy (*ve struktuře*) *hut.*; bandáž (*kovy*) *el.*

bandstop filter pásmová zádrž

bandwidth (*BW*) šířka pásma (*kmitočtového*)

banel svislíce (*přihradová*)

banishment vyhoštění, vypovězení

banister kuželka, baluster, madlo (*zábradlí*) ■ ~ **back** sloupkové opěradlo

banjo taper zásobník lepicí pásky (*omítkářské*)

bank banka; lavice; sedátko; řada, skupina, série; násyp, odval, svah; vrstva, plást; sloj; porub; výstup; břež; ohlubeň jámy; stoupání tratí (*rampa*) želez.; návěj (*sněhu*); blok (*paměťový*) *poč.*; ztlumit

(*chod vysoké pece*); naklonit *let.*; uložit v bance *ek.* ■ ~ **account** bankovní účet ■ ~ **angle** úhel náklonu (*etadla*) ■ ~ **bill** bankovní směnka *brit.*; bankovka *am.* ■ ~ **card** bankovní karta, platební karta ■ ~ **erosion** vymílání břehů ■ ~ **gravel** kopaný štěrkopísek, lomový štěr ■ ~ **of gravel** štěrková lavice *geol.* ■ ~ **of sand** písková lavice ■ ~ **overdraft** kontokorentní úvěr ■ ~ **protection** opevňování břehů, ochrana břehů před vymíláním ■ ~ **rate** bankovní úroková míra ■ ~ **safe** bankovní schránka, bezpečnostní schránka ■ ~ **sand** říční písek, kopaný písek ■ ~ **sapping** břehový sesuv ■ ~ **transaction** bankovní transakce ■ ~ **type** **partition** nízká přička, polopřička ■ ~ **up** ztlumit, přitlumit (*chod vysoké pece*)

banked řazený, v řadě; nakloněný, klopený (*např. závodní dráha*)

banker podložka, podlaha; plošina na ruční míchání (*betonu*); pracovník na ohlubi jámy *horn.*; bankéř

banker's bankovní

banker's order bankovní příkaz

banket zlatonosný slepenec *geol.*; křemenný slepenec *geol.*

bankful discharge průtočnost koryta, kapacita koryta **banking** převýšení (*okraje vozovky v oblouku*); tlumení (*chodu vysoké pece, ohně*); odebrání vozíků (*na ohlubi těžní jámy*) *horn.*; bankovníctví, peněžnictví; bankovní ■ ~ **facilities** bankovní služby ■ ~ **ground** skládka (*těžba dřeva*)

banknote bankovka

bankruptcy bankrot, (*finanční*) úpadek, konkurz (*soudní řízení*)

banksmán signalista u výkopu; narážeč v dole (*na výjezdním povalu*) *horn.*

banned zakázaný

banner transparent (*např. firmy*)

banquette etáž; násep; pěší lávka nad úrovní vozovky; ochranná hrázka; (*čalouněná*) lavice (*pod oknem, podél zdi*)

baptist(ery) baptisterium *arch.*; křtitelnice

bar tyč, prut; břevno, kláda; závora; rameno; nános písku; stropnice *horn.*; zátěžka (*při nárazovém vrátání*) *horn.*; obslužný pult; výčep; bar (*starší jednotka tlaku*); uzavřít, zahradit, přehradit ■ ~ **bender** ruční ohýbačka na tyče, ohýbačka na pruty; železář, armovač ■ ~ **cap** krytnice, zasklívací lišta ■ ~ **chair** stolička (*pod betonářskou výtuzí*) ■ ~ **chart** (*těž bar graph*) histogram, sloupcový diagram ■ ~ **code reader** (*těž bar code scanner*) snímač čárového kódu ■ ~ **connection** připojení prutu (*nosníku*) ■ ~ **door** laťové dveře ■ ~ **down** odlupovat *horn.*, obrhat (*stropní jalovinu tyčí*) *horn.* ■ ~ **graph** (*těž bar chart*) histogram, sloupcový diagram ■ ~ **handle** tyčová rukojeť ■ ~ **iron** tyčová ocel, prutové železo ■ ~ **joist** stropnice, vaznice, přihradový nosník ■ ~ **primary bushing-type transformer** průchodkový transformátor proudu *el.*

▪ ~room výčep, bar (*místnost*) ▪ ~schedule rozkreslení výztuže, schéma (*rozkreslené betonářské*) výztuže ▪ ~screen roštnicový třídič úprav.; třídičí rošt úprav.; roštová mříž úprav. ▪ ~setting kladení betonářské oceli, armování ▪ ~steel tyčová ocel ▪ ~straightening machine rovnačka betonářské oceli ▪ ~timbering dveřejová výdřeva horn.

barbaralane barbaralan

barbecue grill gril, rožeň

barbed wire ostnatý drát

barbican barbákán arch.

barbital barbital, kyselina dietylbarbiturová

barbiturate barbiturát (*derivát kyseliny barbiturové*)

bare holý, nepokrytý; neizolovaný; rezný, neomítaný; nezastavěný (*pozemek*) ▪ ~ground nezastavěný pozemek ▪ ~pipe hladká trubka (*bez závitů*); holá trubka (*neizolovaná*) ▪ ~wire neizolovaný drát, holý drát

bareface tenon postranní čep

barylene barenen

bargain smlouva (*kupní a prodejní*); výprodej, výhodná koupě, dobrý obchod; smlouvat, vyjednávat (*cenou*) ▪ ~sale doprodej za snížené ceny

barge loď, plavidlo, člun (*nákladní*); písmovka na korigování formy *polygr.* ▪ ~derrick plovoucí jeřáb

baring odkryv, odkliz, obnažení (*žily apod.*)

barite baryt *min.*

barium baryum *chem.* ▪ ~oxide oxid barnatý

bark kůra (*stromu*); odkorňovat; loupat; hoblovat (*dřevo*) ▪ ~beetle kůrovec ▪ ~pocket prorost (*dřeva*)

barked odkorňený *lesn.*

barker odkorňovací stroj *dřev., pap.,* odkorňovač *dřev., pap.;* loupáč kůry (*pracovník*) *dřev., pap.*

barking knife odkorňovací nůž *lesn.*

barley ječmen ▪ ~malt ječný slad

barm kvasnice; kvásek

barn barn (*jednotka účinného průřezu*) stodola; kůlna; stáj *am.*

barney protizávaží (*na svázně*); posunovač *žel.*

baroclinic baroklinný *meteo.*

barograph barograf, zapisovací tlakoměr

barometer barometr, tlakoměr

barometric barometrický, tlakoměrný ▪ ~altimeter barometrický výškoměr ▪ ~fluctuation kolísání barometrického tlaku

barometry barometrie, měření tlaků

baron magnát

baroque baroko; barokní

barracks kasárny

barrage přehrada; hráz; pohyblivý jez ▪ ~gate jezový uzávěr

barred zamřížovaný

barrel barel (*dutá míra = 163,65*), sud, soudek; válcové těleso, buben; raketový motor; plnit do sudů ▪ ~cask bubnová vačka ▪ ~ceiling klenbový strop ▪ ~copper přírodní měď ▪ ~key dutý klíč ▪ ~mixer bubnová míchačka ▪ ~printer bubnová tiskárna ▪ ~pump ruční čerpadlo ▪ ~roof valená

střecha *stav.* ▪ ~vault valená klenba; tunelová klenba

barren pustá půda, úhor; jalový, neplodný, pustý, bezeslojný ▪ ~lode (*těž barren vein*) jalová žíla, hluchá žíla ▪ ~rock hlušina *horn.,* jalovina *horn.*

barrens pustina

barricade bariáda, zátarasa; oplocení výkopu; přehrada; pažení pro uchycení základky *horn.*

barrier bariéra, závora, ohrazení; překážka, zábrana; hráz, val; potenciálový val *j. fyz.* ▪ ~free bezbariérový, přístupný bez překážek (*pro invalidy*) ▪ ~height výška bariéry ▪ ~leakage propustnost bariéry ▪ ~packing balení do ochranných fólií ▪ ~system pilřování; způsob dobývání s ponecháním pilřů *horn.*

barrow kolečko, trakař, ruční vozík; pahorek, mohyla

bars tyče; tyčový materiál; tyčová ocel

baryon barion *j. fyz.*

baryte(s) baryt *min.,* těživec *min.*

basal základní; bazální, spodový

basalt bazalt, čedič; podvojná sůl *chem.* ▪ ~glass čedičové sklo, tachylit ▪ ~lava čedičová láva ▪ ~wool čedičová vata

basalte čedičová kamenina

basaltic čedičový ▪ ~jointing sloupcovitá odlučnost ▪ ~knob čedičová kupa ▪ ~parting sloupcovitá odlučnost ▪ ~tuff čedičový tuf

bascule bridge sklápěcí most, zvedací most

base báze, základ, podklad; základna; pata, úpatí (*horn.*); spodek, podklad, počva; podloží; základní, bázoový ▪ ~address bázoová adresa (*báze*) ▪ ~addressing základní adresování ▪ ~charge primární náplň (*rozbušky*), zápalná náložka *horn.* ▪ ~coat napouštěcí nátěr, základní nátěr ▪ ~contour line úpatnice *geod.* ▪ ~course podkladní vrstva

▪ ~court hospodářský dvůr (*statku, zámku*)

▪ ~detonating fuse dnový nárazový zapalovač

▪ ~element základní člen ▪ ~failure porušení podloží *horn.* ▪ ~line základna *geod.;* základnice (*perspektivní*); základní účaři písma *polygr.*

▪ ~memory základní paměť *poč.* ▪ ~metals polymetaly (*Pb, Zn, Cu*) ▪ ~mix základní surovina *am.,* výchozí směs *am.* ▪ ~network základní síť

▪ ~of column patka sloupu ▪ ~of rail pata kolejnice

▪ ~oil surová nafta ▪ ~plate základová deska, podkladní deska, spodní deska; základový rám

▪ ~point rádoová čárka, referenční bod, pevný bod

▪ ~quantity základní množství ▪ ~rate základní sazba ▪ ~register bázoový registr ▪ ~runoff základní odtok ▪ ~solution základní roztok

▪ ~station základní stanice ▪ ~stock základní zásoba, minimální zásoba; základní složka *chem.*

▪ ~surface obzor *horn.,* horizont *horn.;* počva *horn.;* základová plocha (*obráběcího stroje*) *stroj.*

basement (*basmt*) základ; základy; podzemní podlaží (*alespoň s poloviční výškou nad terénem*) *am.,* suterén; podklad, podložka; krystalinické podloží

geol. ■ ~ **building** podsklepená budova ■ ~ **complex** spodní stavba; komplex hornin v podloží *horn.* ■ ~ **flat** sklepní byt, suterénní byt ■ ~ **floor** podzemní podlaží; podkotelí ■ ~ **window** sklepní okno

basementless nepodsklepený

BASIC programovací jazyk (*interpret*) *poč.*

basic základní, elementární, výchozí; zásaditý *chem., geol.*, bazický *chem., geol.* ■ ~ **agglomerate** zásaditý aglomerát, vápenatý aglomerát (*spečeneč*) ■ ~ **block** základní blok ■ ~ **characteristic** základní vlastnost ■ ~ **clock rate** základní takt ■ ~ **colour** základní barva, primární barva ■ ~ **concept** základní koncept, základní pojem ■ ~ **dye** bazické barvivo, zásaditě barvivo ■ ~ **equipment** základní vybavení ■ ~ **function unit** základní jednotka, funkční jednotka ■ ~ **index** základní ukazatel ■ ~ **industry** těžký průmysl; prvovýroba ■ ~ **machine cycle** základní takt ■ ~ **memory** základní paměť ■ ~ **module** základní rozměrový modul ■ ~ **noise** vlastní šum ■ ~ **operation** základní operace ■ ~ **part** základní díl ■ ~ **plane** základní rovina, základní plocha (*perspektivy*) *geom.* ■ ~ **principle** základní princip ■ ~ **quantity** základní veličina ■ ~ **raw material** základní surovina ■ ~ **rule** základní pravidlo ■ ~ **setup** základní sestava ■ ~ **size** jmenovitý rozměr, koordinační rozměr, základní rozměr ■ ~ **slag** zásaditá struska ■ ~ **storage** základní paměť ■ ~ **structure** spodní stavba ■ ~ **unit** základní jednotka ■ ~ **variable** základní proměnná, bazická proměnná

basicity zásaditost, bazicita

basification alkalizace

basifying alkalizace *kož.*

basilica bazilika

basin pánev, kotlina, bazén; nádrž (*umělá, menších rozměrů*); povodí; vodojem; revír *horn.* ■ ~ **boundary** rozvodnice ■ ~ **fold** brachysinklinála *geol.* ■ ~ **mouth** uzavírací profil ■ ~ **relief** reliéf povodí ■ ~ **urinal** pisoárová mušle

basis báze, základna, základ, podklad; hlavní součást, hlavní přísada; východisko, podstata ■ ~ **of valuation** základ pro ocenění ■ ~ **set** báze

basket koš(ík); těžní nádoba ■ ~ **centrifuge** bubnová odstředivka

basketene basketen

basophil bazofilní

bas-relief nízký reliéf, basrelief

basswood lípa *dřev.*

bast lýko

bast stehovat *text.*

bastion bastion *arch.*, hradba *arch.*

bat tvrdá jílovitá břidlice; bituminózní břidlice; krátká cihla, přiseknutá cihla; balená rohož (*izolační*); rouno *text.* ■ ~ **bolt** kamenáč, kotevní šroub (*rozvlepený*)

batch dávka (*výrobní*), partie (*výrobní*), série, šarže; kopa, hromada; dávkovat ■ ~ **analysis** sériová analýza *chem.* ■ ~ **charging** dávkovací zařízení, přerušované vsázení ■ ~ **extraction** vytřepávání ■ ~ **furnace**

komorová pec, vsázková pec, pec s přerušovaným provozem ■ ~ **number** číslo výrobní série, číslo šarže ■ ~ **order** sériová zakázka ■ ~ **production** sériová výroba, dávková výroba ■ ~ **size** velikost dávky ■ ~ **total** mezisoučet ■ ~ **water** záměšová voda ■ ~ **work** dávkování

batcher dávkovač; dávkovací zásobník, dávkovací zařízení

batching dávkování; dávkové zpracování, diskontinuální zpracování; dávkovací ■ ~ **plant** dávkovací souprava, dávkovací zařízení; mísicí jádro; betonárka *stav.*

bate mořidlo *kož.*; mořit; přibírat počvu *horn.*

bath koupel, lázeň; vana; koupelna; sklovina (*obsah vanové pece*) *sklář.*; ponožovat do lázně ■ ~ **tub** vana (*koupelňová*) ■ ~ **WC unit** bytové jádro

bathroom lázeňský dům, (*parní*) lázně; šatny, kabiny

bathochromic batochromní

batholite batolit *geol.*

bathometer batometr, hloubkoměr

bathroom koupelna

bathyal batyální *geol.*, hlubokomořský *geol.*

bathylite batolit *geol.*

bathymeter hloubkoměr

bathymetric contour izobáta (*hloubková vrstevnice*) *geogr.*

bathysphere batysféra

batt rouno; propletená vlákna; plst (*ze skleněných vláken*)

batten lať, deska; hranol; svlak; podlahové prkno; úzké řezivo; bidlo *text.*; horní osvětlovací rampa *div.*; laťovat; zatlouci prkny, zabednit; přirážet (*bidlo*) ■ ~ **cleat** svlak ■ ~ **flooring** prkenná podlaha, palubová podlaha ■ ~ **up** opatřit latěmi, upevnit latěmi, zalat'ovat ■ ~ **wall** laťová přepážka

battened column složený sloup

battened partition laťová přepážka, prkenná přepážka, prkenná příčka

battening (za)laťování dřevěná kostra pod pleťivo; přiráž (*bidla*) *text.*

batter sklon; úhel odklonu od vswlice; kuželovité rozšíření; náběh (*zdi*); opotřebovat; tlouci; postavit stojku (*šikmo*) *horn.* ■ ~ **level** svahoměr ■ ~ **of a wall** sklon líc zdi ■ ~ **peg** vytýčovací kolík ■ ~ **pile** nakloněná pilota, šikmá pilota

batterboard vytýčovací lavička *geod.*

battered šikmý, skloněný; zkosený, zúžený; rozrušený ■ ~ **pile** nakloněná pilota, ohýbaná pilota

battery souprava, skupina, řada; baterie, akumulátor

■ ~ **box** (*těž battery case*) skříní akumulátoru

■ ~ **cell** akumulátorový článek, bateriový článek

■ ~ **charging** nabíjení akumulátorů ■ ~ **discharging** vybíjení akumulátoru ■ ~ **driven locomotive** akumulátorová lokomotiva ■ ~ **lamp** kapesní svítlna

■ ~ **room** akumulátorovna ■ ~ **supply** bateriový zdroj ■ ~ **tester** zkoušeč baterie *aut.* ■ ~ **truck** akumulátorový vozík, ještěrka

batting rýhování, šalírování, rázování; stůčka *text.*; rouno *text.*

battledeck žebrový plech, plech vyztužený žebry
battlement(s) cimbuří *stav.*

baud (Bd) baud (*jednotka rychlosti modulače*)

baulk podvlak; pažina; trám, dřevěný hranol; přerušení sloje *geol.*; kulatina na výdřevu *horn.*

bauxite bauxit ■ ~ **brick** bauxitová cihla ■ ~ **red** bauxitová červeň

bay pole (*rámové konstrukce-mezi výztuhami nosníku, mezi sloupy apod.*); výklenek (*okenní*); křídlo (*budovy*); arkýř; chrámová loď; přehrada, hráz; záliv *geogr.*, zátoka *geogr.*; zastavěná plocha *hut.* ■ ~ **bracing** vzpěra (*příhradového nosníku*); vyztužení pole (*nosníku*) *stav.* ■ ~ **joint** podélná spára, pracovní spára ■ ~ **window** arkýřové okno, arkýř

bayonet/ cap bajonetová patice (*žárovky*) ■ ~ **closure** bajonetový uzávěr ■ ~ **clutch** bajonetová spojka ■ ~ **joint** bajonetový spoj

bazooka symetrický transformátor *energ.*; bazuka *zbroj. tech.*

beach pláž (*kamenitá, písčitá*), mořský břeh, pobřeží (*písčité*); přílivové pobřežní pásmo ■ ~ **placer** pobřežní rozsyp *geol.*

beaching zpevnění břehu kamenivem

beacon maják (*světelný nebo rádiový*); světelný dopravní majáček; výstražný maják (*na elektronickém zařízení*); zeměměřický bod, triangulační bod ■ ~ **signal** trigonometrický signál *geol.*

bead lem, obruba; zpevněný okraj; korálek, perla (*skleněná*); pružný zasklívací profil; spárový tmel, zasklívací tmel; svarová housenka; návalek *válc.*; patka pláště (*pneumatiky*); lemovat, obrubit; vyztužovat okraj; vytvářet návalky; zaválcovat (*kotelní trubky*) ■ ~ **and reel** perlovec s kulovými a čočkovými prvky *arch.* ■ ~ **mould** perlovec *arch.*, astragal *arch.* ■ ~ **plane** prutovník (*hoblík*) ■ ~ **polymerization** suspenzní polymerace ■ ~ **file** lemová obkládačka ■ ~ **welding** sváření úzkým spojem

beaded obroubený, olemovaný; zpevněný okraj; zaválcovaný (*o trubce*) ■ ~ **texture** čočkovitá struktura

beadwork perlová ozdoba *arch.*

beak hubička (*nádoby*); okapní nos (*řimsy*); roh (*kovadliny*) ■ ~ **iron anvil** rohatina (*kovadliny*)

beaker kádinka ■ ~ **rim** okraj kádinky ■ ~ **with lip** kádinka s hubičkou ■ ~ **with spout** kádinka s výlevkou

beam trám, kláda; trámec; nosník; příčka; rameno (*vah*); výložník; vahadlo stavidla; paprsek (*světelný, promítací*); svazek paprsků; vratidlo *text.*; naviják *text.*; navijet *text.*, sňovat *text.* ■ ~ **and-plank floor** (*dřevěný*) trámový strop ■ ~ **antenna** směrová anténa ■ ~ **bunching** shlukování svazku *j. fyz.* ■ ~ **ceiling** podhled s viditelnými nosníky (*podhledové konstrukce*) ■ ~ **current** proud paprsků

el. ■ ~ **deflection** vychylování paprsku ■ ~ **drilling machine** sloupová vrtačka ■ ~ **filling** dozdivka mezi krokveny, uzávěr pudy; výplňové zdívko ■ ~ **flux** intenzita svazku paprsků ■ ~ **girder** složený nosník, trámový nosník ■ ~ **grillage** (*trámový*) rošt ■ ~ **injection heating** ohřev vstřikováním svazků *j. fyz.* ■ ~ **of radiation** paprsek záření *j. fyz.* ■ ~ **of rays** svazek paprsků ■ ~ **placing** uložení nosníku ■ ~ **press** vahadlový lis ■ ~ **pumping well** čerpací sonda ■ ~ **scales** pákové váhy ■ ~ **stopper** zahrazovač svazku *j. fyz.* ■ ~ **tie** kleština (*dřevěné stropnice*) ■ ~ **voltage** urychlovací napětí *el.* ■ ~ **wind** boční vítr *let.*

beaming vyzářování; svazkování (*elektronky*); zaostřování *TV*; navijení osnovy *text.*, převijení osnovy *text.*

beamless floor beztrámový (*deskový*) strop, bezprůvlakový strop

bean bob; fazole; zrno; hrášek, ořech (*tříděné uhlí*) ■ ~ **coal** drobné uhlí (*ořech*)

bear slitek (*ve vysoké peci*) *hut.*; burzovní spekulant na pokles *ek.*; spekulovat na pokles ceny; (u)něst (*břemeno*) ■ ~ **against** nést; držet; opírat se; dosedat (*na co*), spočívat (*na čem*) ■ ~ **interest** zúčastit *ek.* ■ ~ **on** opírat se (*o co*), dosedat (*na co*), spočívat (*na čem*)

beard háček (*háčkové jehly*) *text.*; patka písmena *polygr.*

bearer nosník; podpora; trám; průvlak *stav.*; podvlak; nosič; sedlo, ližina (*bedněni*); lešeňový příčník; nosný věnec jámové výstroje *horn.*; zapuštěný příčník jámového věnce *horn.*; doručitel, držitel, nositel ■ ~ **bar** nistějka (*kotle*); roštový nosník ■ ~ **rope** nosné lano

bearing ložisko; podpora, opěra uložení; délka uložení; úložná plocha; tlak na podporu; část nosníku na podporách; otačování; směrnik (*geod.*), azimut *geod.*; zaměření *lod., let.*; směr (*vrstvy, sloje*); odklon (*vrty ze směru*); spekulace na pokles *ek.*; nosný, opěrný; ložiskový ■ ~ **alloy** ložiskový kov ■ ~ **ball** ložisková kulička ■ ~ **block** těleso ložiska; ložiskový kozlík; úložná deska, úložný blok, úložný práh ■ ~ **box** skříň ložiska ■ ~ **bracket** ložiskový štít; kozlík (*čerpádko*) ■ ~ **cap** viko ložiska ■ ~ **capacity** únosnost, nosnost ■ ~ **capacity factor** koeficient únosnosti ■ ~ **clearance** vůle v ložisku, ložisková vůle ■ ~ **compass** zaměřovací kompas *let., lod.* ■ ~ **cover** viko ložiska ■ ~ **cup** ložisková miska, kalíšek ■ ~ **extractor** stahovač ložisek ■ ~ **interest** úročený *ek.*, nesoucí úroky *ek.* ■ ~ **metal** ložiskový kov, kompozice ■ ~ **pad** ložisková čočka; opěrná lišta, distanční výstupek ■ ~ **pan** opěrná pánev ■ ~ **pedestal** ložiskový stojan ■ ~ **plate** podkladní deska, úložná deska, podkladnice, nosná deska ■ ~ **point** působíště (*sily*); bod působení síly; opěrný bod ■ ~ **power** nosnost *geol.*, únosnost (*základů apod.*) *geol.* ■ ~ **pressure** podporový tlak, přidatný tlak; tlak v základové spáře; namáhání základové

půdy ▪ ~ **ring** opěrný věnec *horn.*, nosný věnec (*výstroj jámy*) *horn.*; ložiskový kroužek ▪ ~ **roller** váleček ložiska; ložiskové valivě tělísko; nosná kladka ▪ ~ **spider** vodící ložisko ▪ ~ **stratum** nosná vrstva, nosné lože ▪ ~ **stress** napětí v základové spáře; napětí v otláčení; namáhání tlakem, napětí v tlaku ▪ ~ **support** ložisková opora; ložiskový stojan ▪ ~ **surface** úložná plocha, opěrná plocha, nosná část (*povrchu konstrukce*), dosedací plocha ▪ ~ **test** zatěžkávací zkouška ▪ ~ **wear** opotřebení ložiska

bearings zaměření, orientace; mlezivo

beat ráz *rad.*; výchoz žíly *geol.*; fáze, takt; tempo; tlouci, klepat; kovat, tepat; třepat (*len*) *text.*; valchovat (*usně*); drtit, rozemílat; překonat, porazit ▪ ~ **frequency** rázový kmitočet *el.*

beater tlouk; stoupa; holandr *pap.*, holendr *pap.*; kladivový mlýn ▪ ~ **pick** podbíječka *žel.*

beating tlučení, klepání; tepání; třepání *text.*; mletí *pap.*; drčení *pap.*; valchování (*usní*) *kož.*; pulzace *el.* ▪ ~ **degree** stupeň mletí *pap.* ▪ ~ **hammer** vyklepávací buchar

Beaufort scale Beaufortova stupnice

beauxite bauxit

bebeerine bebeerin

becquerel (Bq) becquerel (*jednotka radioaktivity*) *j. fyz.*

bed lože, podklad, základ; dno, koryto (*toku*); plást; vrstva *geol.*, sloj *geol.*; nosná konstrukce dopravníku; korba (*vozidla*); uložit, osadit, usadit ▪ ~ **coke** spodní koks (*vsázky do vysoké pece*) ▪ ~ **electrode** elektrodové lože, ložná elektroda ▪ ~ **joint** ložná spára (*zdiva*); horizontální puklina ▪ ~ **load** splaveniny; pohyb splavenin, průtok splavenin ▪ ~ **load sediments** splaveniny ▪ ~ **of sand** pískové lože ▪ ~ **plate** (*kovová*) základová deska, úložná deska (*pod strojem*) ▪ ~ **plate foundation** deskový základ, základová deska ▪ ~ **rock** skalní podklad, skalní podloží, matečná hornina ▪ ~ **separation** odtržení (*vrstev*), oddělování vrstev; rozvrstvení; vystrídání (*směny*) ▪ ~ **sitting room flat** garsoniéra, jednopokojový byt ▪ ~ **vein** ložní žíla (*nepravá*; *rovnoběžná s vrstvami*) *geol.*

bedable zavlažovat, postříkovat, kropit, zkrápět, sprchovat

bedded uložený, usazený; kladený (*do podkladu*); vrstevnatý *geol.*; navrstvený *geol.*

bedding podklad; lůžko; lože; uložení vrstev, navrstvení; vrstevnatost *geol.*; štětování, pokládání štětu; podtmelení (*skla*) ▪ ~ **dot** omítkový terč ▪ ~ **in sand** kladení do písku, uložení do písku ▪ ~ **material** výplňový materiál *slév.* ▪ ~ **surface** vrstevní plocha

bedroom ložnice

beech buk; bukový

beechwood bukové dřevo

beef up zesílit, vyztužit

beehive kiln kruhová pec

beer pivo (*světlé*) ▪ ~ **brewing** vaření piva ▪ ~ **scale** pivní usazenina ▪ ~ **storage cellar** ležácký sklep

beestings mlezivo

beet řepa; řepný ▪ ~ **campaign** cukrovarnická kampaň ▪ ~ **digger** vyorávač řepy ▪ ~ **leaves** řepný chrást ▪ ~ **lifter** řepný vyorávač ▪ ~ **mill** řepný cukrovar ▪ ~ **molasses** řepná melasa ▪ ~ **sugar** řepný cukr ▪ ~ **syrup** řepná melasa ▪ ~ **thinner** stroj na jednocení řepy, protrhávač řepy ▪ ~ **topper** ořezávač řepy, stroj na okrajování řepy ▪ ~ **tops** řepný chrást ▪ ~ **washing machine** řepná pračka

beetle dřevná palice, tlouk, ruční beran; klepadlo; zatloukat dřevěnou palicí

beginning začátek ▪ ~ **of loop** začátek cyklu ▪ ~ **of program** začátek programu

behalf prospěch, užitek; výhoda, zájem, podpora

behaviour chování; vlastnost; průběh (*funkce, křivky*); reakce

behind schedule zpožděný (*proti plánu*)

beidellite beidellit *min., ker.*

bel bel (*jednotka intenzity zvuku*) *fyz.*

belch výbuch; chrlit ▪ ~ **out** sopit, vychrlit, vyvrhnout

belief přesvědčení ▪ ~ **line** stupeň spolehlivosti *mat.*

believe věřit

belite belit (*složka portlandského cementu*)

bell zvon; zvonek, zvoncek; kalich (*korinské hlavice*) *arch.*; varovný signál, znak zvukové signalizace; rozšířená spodní část formy *sklár.*; nálevkovitý průvlak (*na tažení trub*) ▪ ~ **bronze** zvonovina ▪ ~ **crank** lomená páka, zahnutá páka ▪ ~ **hole** montážní jáma ▪ ~ **jar cell** zvonový elektrolyzér ▪ ~ **joint clamp** objímkový spoj *el.* ▪ ~ **metal** zvonovina, zvonový bronz ▪ ~ **mouth** intake zaoblený vtok ▪ ~ **mouth** rozšířené hrdlo (*troubu*) ▪ ~ **punch** důlčík ▪ ~ **snaped insulator** zvonkový izolátor *el.* ▪ ~ **type** *furnace* zvonová pec, klobouková pec

belled zvonovitý, dolů se rozšiřující (*dutina*)

bellman signalista *horn.*, dělník u šachty na nárazišti *horn.*

bellow-framed door harmonikové dveře

bellows měch (*kovářský, fotografického přístroje*); měchová manžeta; vlnovec *j. fyz.*

belly vyboulení; rozpor (*vysoké pece*) *hut.*; bok *kož.*; místní obohacení rudního ložiska *geol.*; nabobtnat, vyboulovat se, vyboulit se ▪ ~ **brace** kolovrátek (*vrtáčka*) ▪ ~ **pipe** píšťala (*vysoké pece*) *hut.*

belong patřit, náležet, příslušet

belongings příslušenství; vlastnictví, osobní movitý majetek

belt pás, pruh, opasek, pásek, řemen; popruh; pásmo, zóna, oblast ▪ ~ **and-bucket elevator** pásový korečkový elevátor ▪ ~ **carrier** pásový dopravník ▪ ~ **cleaner** čistící pásu (*dopravního*) ▪ ~ **contact** opásání (*pásového dopravníku*) ▪ ~ **conveyance** doprava na pásu, pásová přeprava ▪ ~ **conveyor** (*těž belt conveyor*) pásový dopravník ▪ ~ **conveyor**

haulage pásová doprava ■ ~ **conveying** pásová doprava, doprava na páslech ■ ~ **conveyor** (též **belt conveyor**) pásový dopravník, dopravní pás ■ ~ **coupling** pásová spojka ■ ~ **course** výtčivající vrstva cihel, římsa (ve *zdívku*) ■ ~ **drive** řemenový pohon, řemenový převod, pásový pohon ■ ~ **edge** okraj pásu ■ ~ **elevator** pásový elevátor ■ ~ **feed(er)** pásový podáváč, podávací pás, dávkovací pás ■ ~ **fencing-in** kryt řemenu (*ohrazení*) ■ ~ **flywheel** řemenice ■ ~ **gear** řemenový pohon, řemenový převod ■ ~ **loader** (též **belt loading machine**) pásový nakládač ■ ~ **loading man** obsluhovač pásového dopravníku ■ ~ **pulley** řemenice ■ ~ **rivet** řemenový nýt ■ ~ **sander** pásová bruska (*na dřevo*) ■ ~ **saw** pásová pila, pásovka ■ ~ **scale** pásové váhy ■ ~ **screen** (též **belt separator**) pásový třídič ■ ~ **slip(page)** prokluzování dopravníkového pásu ■ ~ **stitcher** sešivačka pásů ■ ~ **stretch** protažení pásu ■ ~ **stretcher** napínač pásu ■ ~ **tension** napětí pásu, tah pásu ■ ~ **transmission** pohon pásu ■ ~ **truck** pásový vůz ■ ~ **wagon** pásový vůz ■ ~ **weigher** pásové váhy

belting řemenový pohon, řemenový převod

belvedere belvédér *arch.*, zámeček *arch.*

bench lavice, stolice; učebnová lavice; tesařská hoblice; pracovní stůl (v *dílně*); laboratorní stůl; výstupek, římsa; ústupek *horn.*; lomová etáž *horn.*; řez odkluzu ■ ~ **board** manipulační stůl ■ ~ **height** výška řezu *horn.* ■ ~ **mark (BM)** nivelační (výšková) značka *geod.*; výstupní hodnota; pevný bod (*při vytyčování trasy koryta*) ■ ~ **mining** dobývání v lávkách *horn.*, lávkování *horn.* ■ ~ **preparation** příprava etáže (*lomu*) *horn.* ■ ~ **sander** bruska na dřevo (*se skelným papírem*) ■ ~ **screw** dřevěný svěrák (*závitová část*) ■ ~ **shears** stolní nůžky ■ ~ **stopping** lávkování *horn.* ■ ~ **top** deska laboratorního stolu

benching lávkování *horn.*; rozdělení na ústupy *horn.*; soustava svahů; odstupňování svahu (*nad výkopem*); krajnice ■ ~ **method** lávkování *horn.* ■ ~ **of slopes** terasování svahů ■ ~ **work** lávkování

benchmark výšková značka (*základní*); vztažný (*referenční*) bod, srovnávací test, typová úloha ■ ~ **job** standardní práce

bench ohyb, oblouk, zatáčka, zákrut; zahnutí, zakřivení; oblouková tvarovka, koleno; zatáčka *dop.*; ohýbat; přehýbat; zahýbat, zakřivit ■ ~ **over** přehýbat ■ ~ **radius** poloměr ohybu ■ ~ **test** zkouška ohybem

bencher ohýbač, ohýbadlo, ohýbačka, ohýbací nástroj

bending ohýbání, ohnutí; ohyb; průhyb, prohnutí; zakřivení; ohýbací; ohybový; zakřivený ■ ~ **apparatus** přístroj na zkoušku ohybem ■ ~ **automatic machine** ohýbací automat ■ ~ **failure** porušení při ohybu ■ ~ **fold** ohybová vrása *geol.* ■ ~ **machine** ohýbačka, ohýbací stroj ■ ~ **moment** ohybový moment ■ ~ **of strata** hákování vrstev *geol.* ■ ~ **pliers** ohýbací kleště ■ ~ **press** ohýbací lis ■ ~ **resistance** ohybová únosnost ■ ~ **rigidity** ohybová tuhost

■ ~ **rolls** skružovací stroj, skružovačka (*plechu*) ■ ~ **strength test** zkouška na pevnost v ohybu, ohybová zkouška ■ ~ **stress** namáhání ohybem, napětí při ohybu ■ ~ **test** zkouška na pevnost v ohybu, ohybová zkouška ■ ~ **vibration** deformační vibrace

benefaction dobročinnost, dar na charitativní účely
beneficate zušlechťovat (*rudu*), upravovat, obohacovat
beneficated ore (též **benefication ore**) zušlechťená ruda, obohacená ruda

benefication úprava, obohacování, zušlechťování (*rud*)
■ ~ **process** úpravnický proces, rozdrůžování

beneficial prospěšný, příznivý, výhodný
beneficiary uživatel; příjemce; oprávněný
benefit užitek, prospěch, výhoda, přínos; podpora, dávka (*peněží*); mít prospěch (*z čeho*) ■ ~ **building societies** stavební družstvo

benign mírný, příznivý, nezhooubný

benk porub, porubní předeck

bent ohýbané dřevo; příčný rám (*nosný*); rámová opora (*lešení*); příčná vazba (*haly*); ohnutý, zahnutý, zakřivený, lomený, nelineární ■ ~ **brush** zárohák (*šitéc*) ■ ~ **lever** lomená páka, kolenová páka ■ ~ **tube** zahnutá trubice, přestupník

bentonite bentonit

bentonitic bentonitický, bentonitový

benz(a)anthracene benz(a)antracen

benzaldehyde benzaldehyd

benzamide benzamid

benzaminide benzamidin

benzene benzen

benzene ring benzenové jádro

benzhydryl benzhydryl

benzidine benzidín

benzil benzil ■ ~ **benzilic-acid rearrangement** benzilový přesmyk

benzilic acid kyselina benzilová

benzoic acid kyselina benzoová

benzoin benzoin

benzol benzol, surový benzen, směs nižších aromatických uhlovodíků

benzomorphane benzomorfan

benzonitrile benzonitril ■ ~ **oxide** benzonitriloxid

benzophenone benzofenon

benzoquinone benzochinon

benzotrichloride benzotrichlorid

benzoyl benzoyl ■ ~ **azide** benzoylazid

benzyl benzyl ■ ~ **alcohol** benzylalkohol ■ ~ **chloride** benzylchlorid ■ ~ **cyanide** benzylkyanid

benzylc benzylový, podobný jako v benzylu

benzine benzyn

beplaster omítnout

berbamine berbamin

bermeal křemelina, infuzoriová hlinka, rozsivková hlinka

berkelium berkelium

berm berma, lavička (*na svahu násypu, v břehu koryta*); pracovní plošina řezu; etáž, patro, horizont;

lavice v porubu *horn.* ▫ ~ **ditch** záchytný příkop
 ▫ ~ **spill way** odvodňovací stoka
berth přístaviště, kotviště; nakládací rampa; kajuta, kabina; palanda, visutá postel
beryl beryl
beryllium beryllium ▫ ~ **bronze** beryliový bronz
 ▫ ~ **copper** beryliový bronz
besprinkle postříkat, pokropit
Bessemmer converter Bessemmerův konvertor, Bessemmerova hruška
Bessemmer process bessemmerování
bestow světit; poskytnout; udělit
beta záření beta *j. fyz.* ▫ ~ **ratio** poměr beta ▫ ~ **ray spectrometer** spektrometr beta ▫ ~ **transition** přechod beta, přeměna beta ▫ ~ **version** betaverze (*prototyp programu určený k testování*)
betaine betain
betalaine betalain
betanine betanin
betatopic betatopický *j. fyz.*
betatron betatron *j. fyz.*, urychlovač elektronů *j. fyz.*
betel-nut betelový ořech
better face líc (*řeziva*)
betterment asanace, zlepšení, zdokonalení, zhodnocení (*zvýšení hodnoty nemovitosti*)
betting slip sázka (*dostihová*)
betulin betulín
bevatron bevatron *j. fyz.*, synchrořezotron (*urychlovač částic na miliardy eV*) *j. fyz.*
bevel úkos, sklon, zešíkmení; zkosení hrany (*při broušení*) *sklář.*; (*jednostranně*) zkosená cihla; šikmá hrana písmena *polygr.*; zešíkmit, šikmo uříznout; srazit hrany; facetovat *polygr.* ▫ ~ **angle** úkos, úhel zkosení ▫ ~ **differential** kuželový diferenciál *aut.* ▫ ~ **joint** šikmý spoj ▫ ~ **pinion** kuželový pastorek ▫ ~ **square** zednická úhelnice; omítkařský 45° trojúhelník ▫ ~ **washer** klínová podložka (*šroubu*)
bevelled kosý; šikmý; zešíkmený; zkosený ▫ ~ **corner** sražená hrana, zkosená hrana ▫ ~ **face** zkosená plocha
beveling úklon, zkosení
beverage nápoj
biacetyl biacetyl
biammerometry biamperometrie
bias odchylka, odklon; naklonění; předpětí *el.*; proudová polarizace; předmagnetizace; systematická chyba *ek., mat.*; posunutí *mat.*; šikmý, úhlopříčný, kosý; naklánět; stočit stranou ▫ ~ **charge** přednapětí náboj ▫ ~ **resistor** odpor předpětí ▫ ~ **voltage** mřížkový předpětí ▫ ~ **winding** předpětí vinutí
bias(s) (*jed*) asymetrický *mat.*, posunutý *mat.*, vychýlený *mat.*; s předpětím *el.* ▫ ~ **estimation** vychýlený odhad *mat.*
biassing transformer předpětíový transformátor
biatomic dvojjatomový
biaxial dvouosý, dvounápravový ▫ ~ **compression** (*těž biaxial pressure*) dvouosý tlak ▫ ~ **crystal** dvojosý

krystal *opt.*
bi vypouštěcí kohout
bicarbonate hydrogenuhličitan
bichromate dvojjchroman
bichromatometry bichromatometrie
bicolour dvojbarevný
bicompact bikompaktní *mat.*, bikompaktní prostor *mat.*
bicomplex function bikomplexní funkce *mat.*
biconcave bikonkávní, dvojdutý ▫ ~ **lens** dvojdutá čočka
biconvex bikonvexní, dvojjvypuklý ▫ ~ **lens** dvojjvypuklá čočka
bicuculline bikukulin
bicycle jízdní kolo ▫ ~ **shed** přístřešek pro kola
bicyclic bicyklický
bicycloalkane bicykloalkan
bid nabídka (*ke koupi, dodavatele*); nabídnutá cena; nabízet, učinit nabídku; vydražit
bidirectional dvousměrný, obousměrný
bifid rozštěpený
bifilar cable dvojjžilový kabel
biflux biflux (*výhrěvná plocha neotápěná spalínami*)
bifunctional bifunkční ▫ ~ **acid** dvojsytná kyselina
bifurcate rozdvajovat (*vidlicovitě*), rozvětňovat, větvit se
bifurcated rozdvajovaný (*vidlicovitě*), rozvětňovaný
bifurcation bifurkace, rozdvajování (*vidlicovitě*), rozvětňování; odbočka
big velký, prostorný; důležitý, významný ▫ ~ **hole blasting** clonový odstřel ▫ ~ **player** podnik s významným postavením na trhu ▫ ~ **rolling mill** hrubá válcovna, hrubá válcovací stolice
bight smyčka (*lana, řetězu*)
bihexagon dvanáctihran
bikeway stezka pro cyklisty *dop. am.*
bilateral bilaterální, dvoustranný, oboustranný, vzájemný
bile žluč
bi-level dvoupodlažní, s vloženým podlažím
biiliary žlučový
bilinear bilineární, kvadratický
biliproteins biliproteiny
bilirubin bilirubin
biliverdin biliverdin
bill želízko; špičák, nosák; hrot, ostří; účet (*vystavený k zaplacení*) *ek.*, účtenka *ek.*, faktura *ek.*; směnka *ek.*; vývěska, seznam, soupis, listina, plakát; návrh zákona *práv.*; účtovat (*fakturou*) ▫ ~ **feed** podavač listů ▫ ~ **of delivery** dodací list ▫ ~ **of material(s)** (*B/M*) kusovník, rozpiska materiálu, seznam kusů, seznam součástek; legenda (*na výkrese*)
billable zúčtovatelný *ek.*
billboard plakátová plocha, vývěsná tabule, reklamní poutač
billet poleno (*kuláč*); předvalek *hut.*, ingot *hut.*, houska *hut.*; poval *stav.*, povalový trám *stav.*
billfold náprsní taška, peněženka

billing účtování (*zasláním faktury, účtu*), fakturace, stanovení celkové ceny (*stavební dodávky*)

billion miliarda *am.*

billot poleno, polínko

bimetal bimetal, dvojkov ■ ~ **plate** plátovaný plech; dvojkovová ořetová deska *polygr.* ■ ~ **thermometer** bimetalový teploměr

bimetallic bimetalický, dvojkovový ■ ~ **wire** bimetalický drát, bimetalický vodič

bimodule bimodul *mat.*

bimolecular bimolekulární

bimotored dvojmotorový

bin zásobník, silo; nádoba; nádrž; kontejner; skříň; visačka; výplňovka *polygr.*; komora *text.* ■ ~ **discharger** vyprazdňovač zásobníku ■ ~ **gate** výpust zásobníku; uzávěr zásobníku

binary binární, dvojkový, dvojlenný, dvojitý, podvojný; dvousložkový *chem.* ■ ~ **code** dvojkový kód ■ ~ **conversion** dvojkový převod ■ ~ **diagram** binární diagram, dvousložkový diagram ■ ~ **element** dvojkový prvek (*element*) ■ ~ **logic** dvojková logika ■ ~ **mixture** binární směs ■ ~ **number system** (*též binary numerical system*) dvojková číselná soustava ■ ~ **operation** binární operace ■ ~ **relation** binární relace ■ ~ **variable** dvojková proměnná

binaural effect binaurální efekt *fyz.*, stereofonický efekt *fyz.*

bind svázat, zavázat, přivázat; spoutat; spojovat se, vázat se; zadřít (*se*); zaklínit (*se*); zaseknout (*se*) (*o brázděnce*) ■ ~ **and reaper** žací vazač *zem.*, samovazač *zem.* ■ ~ **beam** vazný trám ■ ~ **binder** pojivo; tmel; lepidlo; spojovací prvek; spojovací nosník; vazný trám *stav.*; vazač *zem.*

binder pojivo, tmel, lepidlo; svorka; vazač; vazný trám; pořadač; krycí list *poj.* ■ ~ **content** obsah pojiva

binderý vázání knih, knihařství

binding vázání; vazba; vazebnost; spojení, spojování; tmelení; lepení; bandáž (*kabelu el.*; vázací; pojivý, spojovací; lepicí; tmelicí; závazný, zavazující ■ ~ **agent** pojivo, tmel ■ ~ **and mending room** technická úpravná (*knih*) ■ ~ **capacity** vaznost, pojivost, lepivost ■ ~ **coal** spēkavé uhlí ■ ~ **contract** závazná dohoda, závazná smlouva ■ ~ **face** styčná plocha, dosedací plocha ■ ~ **joist** vazný trám; podvlák ■ ~ **material** pojivo, tmel ■ ~ **point** vazný bod *text.* ■ ~ **power** (*též binding property*) pojivost, lepivost; vaznost; spēkavost ■ ~ **press** knihařský lis ■ ~ **protein** vazebná bílkovina ■ ~ **tape** izolační páska

binocular triedr; binokulární

binomial binom *mat.*, dvojlenn *mat.*; binomický

binormal binornála *geom.*

bioanalytical chemistry bioanalytická chemie

bioassay biologická zkouška, biotest

biocatalyst biokatalyzátor

biochemistry biochemie

bioctin bioctýn

biodegradation biodegradace, mikrobiologický rozklad

bioelectrical bioelektrický

bioelectricity bioelektrina

bioenergetics bioenergetika

bioengineering bioinženýrství

bioflocculation bioflokulace

biogas bioplyn ■ ~ **digester** vyhnívací komora

biogenesis biogeneze

biogenetic biogenetický

biogeochemistry biogeochemie

biolith biolit, organogenní hornina

biological filter biologický filtr, bakteriální filtr

biology biologie

bioluminescence bioluminiscence

biolysis biolýza

biomass biomasa

biomathematics biomatematika

biomechanics biomechanika

biomembrane biomembrána

biometrics (*též biometry*) biometrie

biomimetic biomimetický

bionics bionika, bioelektronika

bioorganic bioorganický

biophase biofáze

biophysics biofyzika

biopigment biopigment

biopolymer biopolymer

biopsy biopsie

biosensor biosenzor, biologické čidlo

biosphere biosféra

biostrome biostroma *geol.*, kobercovitý porost *geol.*

biosynthesis biosyntéza

biosynthetic biosyntetický

biotechnology biotechnologie

biotin biotin, vitamin H

biotite biotit

biotope biotop

biotransformation biotransformace

biotronics biotronika

bipartite dvouhltný; dvoustranný (*o smlouvě*)

biphase dvojfázový

bi-phase equilibrium dvoufázová rovnováha

biphenyl bifenyl

biplate dvojdieska *opt.*

bipod podstavec, dvojnožka

bipolar bipolární, dvojpólový ■ ~ **electrode** bipolární elektroda ■ ~ **semiconductor** bipolární polovodič

■ ~ **transistor** bipolární tranzistor

bipotentiometer bipotenciometrie

biprism dvojhranol

bipyramid bipyramida *geol.*

biradical biradikál ■ ~ **coupling** rekombinace radikálů

birch bříza

bird pták ■ ~ **house** voliéra, pavlón *ptactva* ■ ~ **guard**

zábrana proti *ptactvu let.*

birefringence dvojlom *min.*; dvojitý lom (*paprsků*) *j. fyz.*

birefrigent mineral dvojlomný minerál
birefringence dvojlom
biregural ring biregulární okruh *mat.*
bis-azo dye diazobarvivo
biscuit suchar *potr.*; keks *potr.*; biskvit *ker.*,
neglazovaný porcelán *ker.*; vtokový zbytek (*ve vstří-
kovacím kanálku formy*) *plast.* ▫ ~ **bagging** jutová
tkanina ▫ ~ **firing** biskvitový výpal *ker.*, první výpal
ker., přežah *ker.* ▫ ~ **ware** neglazovaná vypálená
keramika *ker.*, biskvit *ker.*
bisecant bisekanta *geom.*
bisect (roz)řpilit; rozdělit na dvě části; dělit na
poloviny
bisector osa souměrnosti *geom.*
bisindole alkaloids bisindolové alkaloidy
bismuth bizmut
bismuthane bizmutan
bismuthide bizmutid
bismuthine bizmutin
bistable bistabilní, dvoustavový
bister kopt, saze
bisulfate hydrogensíran
bisulphate hydrosíran, kyselý síran
bit ostří; hrot; břit; korunka (*vrtačí*); dláto; vrták
(*k nasazení do vrtačky*); bit *poč.*, dvojková číslice (*0
nebo 1*) *poč.*; malá mince ▫ ~ **brace drill** kolovrátek,
první vrtačka ▫ ~ **edge** ostří (*dláta*) ▫ ~ **field** bitové
pole *poč.* ▫ ~ **hook** chycací hák na vytahování vrtáků
▫ ~ **map** bitová mapa *poč.* ▫ ~ **sharpener** stroj na
ostření vrtných korunek a vrtných tyčí ▫ ~ **stock**
drill kolovrátek, první vrtačka
bitangent bitangenta *geom.*
bite uchopení, sevření; záběr (*nástroje*); přesah (*skla
v rámu*); čelist (*svěráku, sklíčidla*); tlak *válc.*;
leptání *polygr.*; uchořit, sevřit; zabrat (*o nástroji*);
stlačit; leptat *polygr.* ▫ ~ **into** zařezávat se, vnikat;
vylepat
bitmap bitmapa *poč.*; bitmapový *poč.* ▫ ~ **file** bitma-
pový soubor *poč.*
bitmapped bitmapový *poč.* ▫ ~ **graphics** bitmapová
grafika *poč.*
bitonal dvoubarevný
bitt pachole (*palubní lod.*)
bitter hořkost; hořký
bitty vložkovitý (*nátěr*), zrnitý (*nátěr*), s vystupujícími
nečistotami
bitumastic compound asfaltový tmel
bitumen bitumen, živice, asfalt ▫ ~ **aggregate**
asfaltovaný šterk ▫ ~ **board** asfaltová lepenka
▫ ~ **cable** asfaltovaný kabel ▫ ~ **concrete** živичný
beton, asfaltobeton ▫ ~ **emulsion** živичná emulze
▫ ~ **macadam** živичný makadam ▫ ~ **paint** asfaltová
barva, asfaltová nátěrová hmota ▫ ~ **road emulsion**
živичná emulze ▫ ~ **sheet** asfaltová lepenka
bitumencarb uhelný bitumen
bituminization bitumenace
bituminous bitumenitý, bitumenový, živичný, asfalto-
vý; bituminózní, živичnatý ▫ ~ **binder** bitumenový

pojivo, živичné pojivo ▫ ~ **blanket** bitumenový
koberec ▫ ~ **carpet** asfaltový koberec ▫ ~ **clay**
bituminózní zemina ▫ ~ **coal** žirné uhlí ▫ ~ **coal mine**
černouhelný důl, kamenouhelný důl ▫ ~ **concrete**
živичný beton, asfaltobeton ▫ ~ **distributor** rozstří-
kovač živice ▫ ~ **emulsion** živичná emulze ▫ ~ **fac-
ing** těsnící deska z asfaltového betonu; asfaltové těsnění
▫ ~ **felt** asfaltovaná lepenka, asfaltovaná izolační
vločka ▫ ~ **gravel coarse** obalovaná šterkodrt'
▫ ~ **peat** smolná rašelina ▫ ~ **road** asfaltovaná cesta
▫ ~ **seal** asfaltové těsnění, živичná izolace ▫ ~ **shale**
živичná břidlice, bituminózní břidlice ▫ ~ **treatment**
asfaltování (*vozovky*)
biuret biuret
bivalent bivalentní *chem.*, dvojmocný *chem.*, dvojjazyčný
chem.; dvojhodnotový ▫ ~ **element** dvojmocný
prvek
bivariant bivariantní *chem.*
bivector dvojevektor
bivious dvoječestný
bixin bixin
black černý; černidlo; tvrdá tuha (*značení B*); saze;
černý; (za)černit; natřít černidlem (*formu*);
zaprášit grafitem (*formu*) ▫ ~ **agglomerate** černý
aglomerát, černý spečenec ▫ ~ **and white** černobílý
▫ ~ **and-white drawing** černobílá kresba; grafika
▫ ~ **antimony** antimoniť ▫ ~ **base** nosná asfaltová
vrstva ▫ ~ **bed** uhelný lupek ▫ ~ **box** černá skříňka
let. ▫ ~ **damp** dusivé větry, záduchy; důlní plyn
obsahující CO ▫ ~ **diamond** černý diamant,
karbonádo ▫ ~ **durain** černý durit (*bohatý H
s prchavými složkami*) ▫ ~ **earth** černo-
zem ▫ ~ **finish** černění; černý povrch ▫ ~ **ice** náledí
mete. ▫ ~ **iron ore** magnetit *min.* ▫ ~ **Jura** lias,
černý jura ▫ ~ **lead** grafitová čern, tuha, grafit (*C*)
▫ ~ **lead pencil** grafitová tužka ▫ ~ **market** černý
trh *ek.* ▫ ~ **mica** biotit *min.* ▫ ~ **oil** mazut, tmavý olej
▫ ~ **out blind** zatemňovací roleta ▫ ~ **peat** smolná
rašelina ▫ ~ **printing ink** tiskařská čern *polygr.*
▫ ~ **salt** surová soda ▫ ~ **silver** stefanit *min.* ▫ ~ **soil**
černozem ▫ ~ **top soil** humusová půda ▫ ~ **truck**
důlní vozík
blackboard (*školní*) tabule
blacken černat; načernit, začernit
blackening černání; černění
blacking černidlo; krém na boty ▫ ~ **out** zatemnění
blacklist černá listina
blackmailer vyděrač
blackout celkový výpadek
blacksmith kovář ▫ ~ **hearth** kovářská výheň
▫ ~ **shop** kovářna ▫ ~ **welding** svařování v ohni,
kovářské svařování
blacksmithing kovářství; ruční kování
blackstrap molasses melasa (*konečná*) *potr.*
blacktop makadam; asfaltobeton, asfaltový povrch
bladder duše vzdušnice *pryž.*; membrána (*vulkani-
začního lisu*) *pryž.*
blade břit, ostří; čepel; list (*pily, lžíce*); radlice (*dozeru*;

sněhová); lopatka (*turbíny, vrtule*); odhazovací plech *text.* ■ ~ **bearing** nožové ložisko ■ ~ **grader** (auto)grejdr ■ ~ **groove** lopatková drážka ■ ~ **mixer** lopatkové míchadlo ■ ~ **rim** lopatkový věnec ■ ~ **spacer** mezerník (*vložka mezi závěsy lopatek*) ■ ~ **spacing** rozteč lopatek ■ ~ **stirrer** lopatkové míchadlo ■ ~ **wheel** lopatkové kolo

blading (o) lopatkování (*turbíny*); lopatky; souprava lopatek; listy pilky; zkrácené označení konosamentu *ek.*

Blake crusher čelistový drtič

blanc de Chine zinková běloba *ker.*

blanch odrůda olověné rudy; bílit, vybělit, blanširovat

blanching bílení; předehřívání *potr.*

blank prázdné místo; mezera; polotovar; předlitek; předkovek; předvalek; předlisek; přířez; (*dřevěný*) hranol (*polotovar*); blanket (*nevyplněný*), formulář; prázdný; nezastavěný; slepý (*okno apod.*); neobrobený, nepopsaný; připravit na zpracování; předkovat; předlisoovat; vysekávat; vystřihovat (*z plechu*) ■ ~ **address** prázdná adresa *poč.* ■ ~ **bolt** předkovek šroubu (*bez výřiznutého závitu*) ■ ~ **character** znak mezery, prázdný znak ■ ~ **flange** slepá příruba ■ ~ **form** blanket, předtiskový prázdný formulář; přední forma *sklář.* ■ ~ **hole** jalový vrt ■ ~ **material** výplňkový materiál *polygr.* ■ ~ **page** prázdná strana *polygr.*, vakát *polygr.* ■ ~ **wire** holý drát, lesklý drát

blanket vrchní vrstva; příkrývka, pokrývka; potah; koberec (*vozovky*); sloj; příkrov; nános; pokrývný útvar; plášť (*reaktoru*) *j. fyz.*; pěna *sklář.*, nehomogenní vrstva (*na povrchu skloviny*); množivá zóna (*reaktoru*); tepelně izolační rohož *stav.*; paušální účet *ek.*; paušální *am.*; všeobecný, celkový ■ ~ **coating** povrchové povlákání, kontinuální nanášení nekonečných gumových pásů ■ ~ **insulation** izolační rohož

blanking příprava polovýrobků (*na další zpracování*); stříhání, přestřihování, vystřihování; nulování, zatemňování *el.*; potlačení (*zobrazovaných prvků*); zaslepení potrubí; ražení bez barvy *polygr.*; dvoustranné srovnávání *dřev.* ■ ~ **die** prostřihovadlo; průstřížnice ■ ~ **plate** deskový uzávěr, zaslepovací přepážka ■ ~ **punch** průstřížník (*k vystřihování*) ■ ~ **tool** prostřihovadlo; vystřihovací nástroj

blast proud vzduchu; dmýchání; výbuch, exploze; odstřel, odpálení nálože; uvolnění plynů z hornin; foukat, dmýchat, vhnět vzduch; pískovat; otryskávat; trhat (*trhavinou*), odstřelovat ■ ~ **air** vhněný vzduch; vhnět vzduch ■ ~ **area** rozsah výbuchu ■ ~ **barrel** bubnový tryskač ■ ~ **cinder** vysokopecní struska ■ ~ **cleaning** čištění proudem (*vzduchu, páry, drtě*), čištění pískováním ■ ~ **coke** vysokopecní koks ■ ~ **down** (*the roof*) sestřelit (*strop*); sbíjet trhací práci ■ ~ **engine** dmýchadlo; větrák, ventilátor ■ ~ **furnace accessories** armatura vysoké pece ■ ~ **heading** výbuchová komora

■ ~ **machine** dmýchadlo ■ ~ **nozzle** dmýchací pišťala *hut.*; dmýchací tryska (*výhně*) ■ ~ **out** odstřelovat (*trhavinou*) ■ ~ **pipe** větrovod *hut.* ■ ~ ~ **proof** odolný proti výbuchu ■ ~ **rock** rubanina ■ ~ **tuyere** dmýšňní trubice (*kuplovný*) *hut.*; výfučná (*vysoké pece*)

blaster odstřelovač, střelec, střelnímiř; roznětnice ■ ~ **agent** trhavina ■ ~ **fuse** zápalná šňůra ■ ~ **powder** trhací prach

blasting foukání, dmýchání, vhnění (*vzduchu*); čištění tlakem, oslehávání (*pískem, drtí, broky*); odpalování (*náloží*); trhání (*trhavinou*); trhací práce (*rozpojování trhavinou*) ■ ~ **agent** trhavina, výbušina ■ ~ **boulders** rozstřelování balvanů, trhání bloků ■ ~ **cap** palník, rozbuška ■ ~ **charge** trhací nálož ■ ~ **cut** vlom (*při ražení tunelu*) ■ ~ **explosive** trhavina, výbušina ■ ~ **fuse** zápalná šňůra; zápalnice; pojistka ■ ~ **gelatine** želatinová trhavina, traskavá želatina ■ ~ **hole** (*trhací*) vývrt ■ ~ **machine** roznětnice, odpalovací strojek ■ ~ **means** trhací prostředky, stělvivo ■ ~ **oil** trhací olej ■ ~ **operation** (*též blasting practice*) trhací práce ■ ~ **powder** trhací prach, černý prach ■ ~ **safety** zápalnice, doutnák ■ ~ **sequence** schéma rozložení vrtů, vrtné schéma ■ ~ **shot** ocelové broky ■ ~ **technics** technika trhacích prací

blastocyst blastocysta

blastomere blastomera

blatt puklina; zlom

blaze plamen, oheň, žár; oslňující světlo; hořet; svítit; značkovat stromy (*sekerou*) *dřev.*

blazon erbovní štít *arch.*

bleach bělení, bílení; bělicí činidlo; bělicí lázeň; (vy)bělit; odbarvit; zjasnit ■ ~ **liquor** bělicí lough; bělicí lázeň *text.* ■ ~ **powder** bělicí vápno

bleachability bělitelnost

bleacher bělidlo; odbarvovač; bělicí vana; ustalovací nádrž

bleaching (vy)bělení; bělidlo; blednutí barvy; bělicí ■ ~ **agent** bělicí činidlo ■ ~ **bath** bělicí lázeň ■ ~ **chest** bělicí kád', bělicí nádrž ■ ~ **liquor** bělicí lázeň, bělicí roztok, bělicí lough ■ ~ **plant** bělidlo; bělírna ■ ~ **powder** bělicí vápno, chlorové vápno, bělicí prášek (*na praní prádla*) ■ ~ **process** bělení, bělicí proces ■ ~ **with calcium hypochlorite** bělení chlorovým vápnem

bleb bublina (*ve vodě, skle*); vměsek (*v kovu*); puchýřek

bleed odvzdušnění; rozmazání barvy; pouštět barvu, krvácet (*o barvě*); vyprazdňovat; vypouštět; unikat; probublávat; odřezávat *polygr.*; odebírat *el.* ■ ~ **valve** odvzdušňovací ventil

bleeder odvzdušňovač, odvzdušňovací otvor, vypouštěcí ventil; zatěžovací odpor *el.*; dělič napětí *el.*

bleeding vypouštění (*vzduchu, vody*), odvzdušnění; odběr (*páry z parní turbíny*); vytékání; krvácení barvy, pouštění barvy; vymývání stacionární fáze z kolony *chromat.*; pocení (*betonové směsi*,

vozovky) *stav.*; prosakování; unikání (*nafty, plynu*)
 ▪ ~ **of concrete** vystupování vody na povrch betonu
 ▪ ~ **of paint** krvácení barvy

bleiglanz galenit *min.*

blend směs; míšení; skvrna (*vada*) *dřev.*; zbarvení (*zvuku*) *el.*; barevný přechod; míchat, mísit, směšovat, namíchat

blende blejno *min.*, sferalit *min.*

blended smíšený ▪ ~ **cement** cement s příměsí
 ▪ ~ **seasonings** směs přísad *potr.* ▪ ~ **yarn** směšová příze *text.*

blender mísic, míchací zařízení, mísidlo, směšovací stroj, hnětač stroj; nanáška lepidla (*na třísky*) *dřev.*; směšovací kohout (*na teplou a studenou vodu*)

blending míchání, mísení, směšování; homogenizovat, sestavovat směs
 ▪ ~ **component** mísicí složka
 ▪ ~ **drum** mísicí buben; bubnová mísička
 ▪ ~ **octane number** směsné oktanové číslo

blind clona *fol.*; roleta; zplodiny výbuchu třaskavého plynu v dole *horn.*; stínit; zaslepotat; slepý, nepřehledný ▪ ~ **alley** slepá ulice ▪ ~ **branch** slepá odbočka (*potrubí*) ▪ ~ **chimney** slepý komín *horn.*
 ▪ ~ **current** jalový proud ▪ ~ **flange** slepá příruba, záslepka ▪ ~ **flying instruments** přístroje pro let bez viditelnosti *let.* ▪ ~ **level** mezípatro *horn.*, pomocné patro *horn.* ▪ ~ **storey** poschodí bez okén ▪ ~ **tooling** spotlesk (*ražení bez barvy*) *polygr.*

blinding ucpávání, zaslepotování otvorů; podkladní beton (*na zemině*) *stav.*; štěrkování (*silnice*); oslňující ▪ ~ **glare** oslnivé oslnění

blink míhat, mrkat, blikat

blinker světelný ukazovatel směru *aut.*

blinking blikání; blikající

blip stopa *rad.*; výchyłka *el.*; optická značka, krátký impuls

blister vypuklina, puchýř, bublina (*vada odlitku*); plastický obal (*s průhlednou fólií*); anténový kryt *rad.*; písek v pneumatikách *aut.*; tvořit bubliny; nadouvat; vyfukovat ▪ ~ **figure** fládřová textura *dřev.* ▪ ~ **pack** plastický obal (*s průhlednou fólií*)
 ▪ ~ **producing substance** zpuchýřující látka

blistered puchýřovitý, bublinatý

blissing clay keramzit

blizzard blizzard *meteo.*, sněhová bouře *meteo.*

block blok; tvárnice; kvádr; ingot *hut.*; navíjecí buben (*při tažení drátu*) *válc.*; kladkostroj *stroj.*; masiv *geol.*; kra *geol.*, balvan *geol.*; štoček *polygr.*; hradlo *žel.*; celina *horn.*; (za)blokovat, uzavřít, zatarasit
 ▪ ~ **and falls** (*těž block and pulley*) kladkostroj
 ▪ ~ **antenna** společná domovní anténa ▪ ~ **apparatus** hradlové zařízení *žel.* ▪ ~ **chain** řetěz kladkostoje; kloubový řetěz ▪ ~ **chaining** řetězení bloků *poč.*
 ▪ ~ **clutch** čelistová spojka ▪ ~ **diagram** blokový diagram, schematický diagram, blokové schéma
 ▪ ~ **equipment** hradlové zařízení *žel.* ▪ ~ **face advancing** dobývání v bloku *horn.* ▪ ~ **flooring** prkenná podlaha, podlaha z fošen ▪ ~ **foundation**

základový blok ▪ ~ **holing** rozstřelování balvanů
 ▪ ~ **letter** velké písmeno *polygr.*, tiskací písmeno *polygr.* ▪ ~ **mill** kolový mlyn ▪ ~ **mould** jednodílná forma *sklář.* ▪ ~ **of flats** činžovní dům, nájemní dům
 ▪ ~ **paging** stránkování po blocích *poč.* ▪ ~ **pavement** kostková dlažba; dlážděná vozovka ▪ ~ **protection** ochrana bloku *poč.* ▪ ~ **record** záznam bloku *poč.*
 ▪ ~ **relay** hradlové relé ▪ ~ **salt** tlumicí sůl, pufr
 ▪ ~ **scheme** blokové schéma ▪ ~ **section** hradlový úsek ▪ ~ **signal** hradlová návěst ▪ ~ **solution** tlumicí roztok, pufr ▪ ~ **sort(ing)** blokové třídění, třídění po blocích ▪ ~ **stitching** blokování drátem; šití shora *polygr.* ▪ ~ **switch** hradlový spínač ▪ ~ **transformer** blokový transformátor ▪ ~ **valve** uzavírací ventil

blockade blokáda

blackboard laťovka *dřev.*

blocked (za)blokováný; zahrazený, zatarasený; vázaný ▪ ~ **out** připravený k těžbě

blocking blokace, (za)blokování; zatarasení; zahrazení; předkování (*v záпустce*); foukání skloviny (*kusem dřeva*) *sklář.*; slepování štoček *polygr.*; vypuštění pece při výhasu; rubání pilířů; blokovací
 ▪ ~ **capacitor** blokovací kondenzátor *rad.* ▪ ~ **factor** blokovací faktor (*počet záznamů obsazených v bloku*) ▪ ~ **lever** stavěcí páka *žel.* ▪ ~ **note** znak zablokování *poč.* ▪ ~ **pawl** blokovací západka
 ▪ ~ **up** zanesení

blockmaking machine stroj na výrobu betonových tvárníc

blockout vybrání, vyhloubení; autotyp bez pozadí *polygr.*

blood krev; pokrevní ▪ ~ **platelet** krevní destička, trombocyt

bloom květ; pel; výkvět, zákal (*vada skla*); vlk (*z pudlovací pece*) *válc.*; blok *hut.*, předvalek *hut.*; vykvétat

bloomer bloková trať, blokovna ▪ ~ **process** dejlování (*výroba železa přímo z rudy*)

blooming vykvétání, výkvět (*příslady na povrchu výrobku*); zvěštění stopy (*na monitoru*) *poč.*; závalcování bloků; bloková válcovna; válcovací stolice; bloková trať; závojeování *polygr.* ▪ ~ **mill** bloková válcovna, blokovna; válcovací stolice
 ▪ ~ **stand** válcovací stolice

blow rána, úder, úhoz (*kladivem*); odpálení nálože; vhněnění vzduchu, dmýchání; vítr; bublina v odlitku *hut.*; tavba (*v konvertoru*) *hut.*; výchoz (*žily*) *geol.*; zával výkopu; foukat, vhnět vzduch; přepálit (*pojistku*) ▪ ~ **back** střilet (*do karburátoru*) *aut.* ▪ ~ **by** prosakovat (*plyn*) ▪ ~ **down** vývrát (*způsobený větrem*) *lesn.*; odkalování (*kotle*) ▪ ~ **in** zapálit (*vyšokou pec*) ▪ ~ **in burden** počáteční vsázka (*vyšoké pece*) ▪ ~ **moulding** vyfukování do formy *plast.* ▪ ~ **off** vyfukovat; vypouštět (*plyn, páru*); profukovat; odkalovat; prasknout (*o duši*) *aut.* ▪ ~ **out** erupce, vytrysknutí (*ropy*); prasknutí (*kotle, pneumatiky*); sfouknutí (*vyšoké pece*); vyfouknutí (*nálože*); přepálení (*pojistky*); náhlý výron, průrůž

(plynu); výchoz (žily) horn.; vystříknout (o ropě); prasknout (o kotli, pneumatice); sfouknout (vojáku pec); vyfouknout (nálož); přepálit (pojistku) ■ ~ **through** profukovat, odvzdušňovat ■ ~ **torch** pájecí lampa ■ ~ **up** zvětšení obrazu poč.; explodovat, vybuchnout; zvětšovat fot.

blowback dosedací tlak

blowcase monžík

blowegg monžík

blower dmýchadlo; ventilátor; výtlačný ventilátor; strojník u dmýchadla hut.; kompresor aut.; foukač skla sklář.; rozfukovač (nakládače) polygr.; výron metanu z dutin horn.; pomocné větrací zařízení; dmýchavka (lokomotivního kotle) ■ ~ **cooling** chlazení ventilátorem ■ ~ **kiln** sušárna s umělým tahem

blowing foukání, vyfukování; dmýchání, vhánění vzduchu; unikání (plynu, páry); odstřelování, odpálení (nálože); nadouvání (porézní pryže); přepálení (pojistky); vznik puchýřů (v omítce) stav. ■ ~ **agent** nadouvadlo ■ ~ **current** tavný proud (pojistky) ■ ~ **iron** sklářská pišt'ala ■ ~ **rate** intenzita dmýchání (vysoké pece) hut.; rychlost vypouštění vzduchu (při tváření vyfukováním) plast.

blown/ air vháněný vzduch ■ ~ **away** rozfouknutý (sklo) ■ ~ **fill** foukaná základka horn. ■ ~ **stopper** dutá zátka (skleněná)

blowoff blokovací oscilátor

blowpipe (sklářská) pišt'ala; kahan sklář.; dmuchavka; hořák (svarařovací, pájecí); výfukna hut.; větrací potrubí ■ ~ **lamp** (též **blowlamp**) pájecí lampa

blowroom čistírna (bavlny)

blue modř; modřidlo; modrý; modřit ■ ~ **cap** aureola (plamene bezpečnostní benzínové lampy) ■ ~ **carbonate of copper** azurit *min.* ■ ~ **copperas** chalkantit *min.*, modrá skalice *min.* ■ ~ **earth** kimberlit *min.* ■ ~ **green algae** sinice ■ ~ **iron earth** vivianit *min.* ■ ~ **malachite** azurit *min.* ■ ~ **metal** zinkový prach hut. ■ ~ **ocher** vivianit *min.* ■ ~ **opal** lazulit *min.* ■ ~ **powder** zinkový prach ■ ~ **stain** modravost dřev. ■ ~ **talc** disten *min.* ■ ~ **vitriol** (též **blue stone**) chalkantit *min.*, modrá skalice *min.*, síran měďnatý *min.*

blueing modření; modřidlo; modravost dřev.; popouštění namodro (ocel) hut.

blueprint modrotisk polygr., modrák polygr., kyanografická kopie polygr., světlotisková kopie polygr. (modrá); detailně propracovaný plán

blueprinting process plánografie polygr.

bluestone tvrdý jil, břidlice; modrá skalice

bluff strmý břeh; útes; sráz; příkrý, strmý, srázný

blunge navlhčit, promíchat hlinu s vodou

blunt tupý, ztupený, otupený (nástroj); zaoblený; (z)tupit, otupovat; srážet (hrany) ■ ~ **angle** tupý úhel

blunting otupení, ztupení (ostří, nástroje)

blur nejasnost, nezřetelnost; skvrna; rozmazat; kalit

blurred rozmazaný, nejasný; neostrý fot.

blushing mléčná opalizace (laku), závojeování (nátěru)

board deska, prkno, fošna (s rozměry většími než 200 x 50 mm); panel; tabule; lepenka, karton; paluba; rada *ek.*; představenstvo, správní rada, výbor; bednit, obkládat dřevem, obedňovat, objízet deskami; formovat, tvarovat; kadeřit *kož.*; podvalovat *kož.*; nastoupit (do letadla, na loď) ■ ~ **coal** vrstevnaté uhlí, vláknité uhlí ■ ~ **computer** palubní počítač ■ ~ **direction** směrovka žel. ■ ~ **floor** prkenná podlaha ■ ~ **lath** lištování (pod omítku), (podkladní) sádrová deska ■ ~ **of management** ředitelství, správa ■ ~ **radio-equipment** palubní radiostanice ■ ~ **roof** prkenná střecha ■ ~ **saw** pila na prkna, rozmitačka ■ ~ **side** bok (lodí) ■ ~ **transmitter** palubní vysílač

boarder door laťové dveře, dveře z prkének

boarder floor dřevěná podlaha, prkenná podlaha

boarding bednění, obkládání dřevem, objízení deskami; formování *text.*; kadeření *kož.*; podvalování *kož.*; nástup cestujících *let., loď.* ■ ~ **house** penzion, internát, studentská kolej ■ ~ **in** přibíjení (prken na sloupky) ■ ~ **joist** dřevěná stropnice

boards podium; jeviště; mantinel, hokejové hrazení; tenké řezivo dřev.; přířezy kniharské lepenky polygr.

boart černý diamant, diamantová drť

boast tesat širokým dlátem; rázovat (kvádr); otesávat kámen (nahrubo)

boasted nahrubo otesáný

boaster široké kamenické dláto, rýhovačka, šálírka

boasting hrubé tesání (kamenných kvádrů), rázování (kameně)

boat člun; loď, plavidlo; lodička *chem.* ■ ~ **garage** (též **boat storage**) loděnice (sklad) ■ ~ **scaffold** zavěšené lešení ■ ~ **tie-up** úvazisté člunů

boatswain palubní správce, loďmistr

bob závaží (kyvadla, olovnice, krokvice); leštičí kotouč (plstěný, kožený); olovnice; středovka fot.

bobbin cívka *text.*; indukční cívka *el.*; kladná elektroda s depolarizátorem *el.*; kostra cívky; buben těžního stroje horn.; bobina *loď.* ■ ~ **core** jádro cívky *el.* ■ ~ **creel** cívečnice ■ ~ **drum** buben (těžního stroje) horn. ■ ~ **stand** cívečnice ■ ~ **wheel** převíjecí stroj *text.* ■ ~ **yarn** příze navinutá na cívku *text.*

body těleso; tělísko; trup (lodí, letadla); kostra; karosérie (vozu); korba; loď (chrámová); kmen (stromu); dřík (sloupu); hustota *fyz.*; konzistence; hlavní zdívo *stav.*; směs keramických surovin, stěp; stupeň velikosti písma *polygr.*; orgán, sbor ■ ~ **carpet** rozměrový koberec, koberecová podlahovina ■ ~ **diagonal** tělesná úhlopříčka ■ ~ **of axle** dřík nápravy ■ ~ **of roll** tělo vále ■ ~ **of wagon** skříň nákladního vozu žel. ■ ~ **ore** ložisko, rudné těleso ■ ~ **ply** kordová tkanina, kord ■ ~ **repair man** autoklempíř ■ ~ **shell** kostra karoserie ■ ~ **side** bočnice skříň (lokomotivy) ■ ~ **text** hlavní text ■ ~ **tint float** tónované sklo ■ ~ **work** karoserie ■ ~ **workshop** karosárna

bog rašelina; rašeliniště; bažina, močál ■ ~ **land**

močálovitá krajina ■ ~ **ore** bahenní ruda *min.*, limonit *min.* ■ ~ **peat** slatinná rašelina ■ ~ **soil** bažina, močálovitá půda

bogy bažinatý, močálovitý; slatinný

boghead boghed (*druh sapropelového uhlí*), bituminit

bogie podvozek ■ ~ **bolster** kolébka podvozku ■ ~ **carriage** podvozkový vozík ■ ~ **frame** podvozkový rám, rám podvozku ■ ~ **pin** čep podvozku ■ ~ **suspension** zavěšení podvozku ■ ~ **wagon** podvozkový vůz *žel.*

bogus balící papír nižší jakosti; nepravý, podvodný ■ ~ **firm** podvodná společnost, pseudofirma

Bohemain/ crystal český křišťál ■ ~ **flour** hladká mouka ■ ~ **garnet** pyrop, český granát ■ ~ **ruby** český granát *min.*, růženin *min.* ■ ~ **topaz** citrin *min.*, žlutá průhledná odrůda křemene *min.*

Bohr atom model Bohřův model atomu *j. fyz.*

boil var; vaření; bubliny; vodní vír; prachové bubliny (*ve skle*) *sklář.*; zavalení výkopu *stav.*; tečení půdy; průsak (*vody*); (u)vařit; vřít; kypět ■ ~ **down** zkoncentrovat, zahustit (*odpařením*), odpařit, vyvařit ■ ~ **dry** vypařit se ■ ~ **off** odpařovat se ■ ~ **out** vyvařit ■ ~ **over** (pře)kypět, vykypět

boiled/ hemp-seed konopná fermež ■ ~ **linseed oil** lněnoolejová fermež, lněná fermež ■ ~ **oil** fermež

boiler ohříváče vody, bojler; (*parní*) kotel; vařák; regenerátor (*v chladičí technice*) ■ ~ **brickwork** vyzdívkva kotle, obezdívka kotle ■ ~ **capacity** výkon kotle ■ ~ **clothing** oplechování kotle ■ ~ **coal** energetické uhlí, kotlové uhlí ■ ~ **covering** tepelná izolace kotle, plechový obal kotle ■ ~ **draught** tah kotle ■ ~ **face** čelo kotle, dno kotle ■ ~ **feed** napájení kotle ■ ~ **feeding** napájení kotle ■ ~ **fittings** (*těž boiler furniture*) kotelní armatura, výstroj kotle ■ ~ **furring** kotelní kámen ■ ~ **house** kotelna ■ ~ **incrustation** vodní kámen, kotelní kámen ■ ~ **installation** kotelna (*kompletní zařízení*) ■ ~ **iron** kotlový plech ■ ~ **lagging** tepelná izolace kotle ■ ~ **maker** kotlář ■ ~ **mountings** kotelní armatura, výstroj kotle ■ ~ **plant** zařízení kotle, kotelna ■ ~ **plate** kotlový plech ■ ~ **room** kotelna (*místnost*) ■ ~ **scale** vodní kámen, kotelní kámen ■ ~ **setting** obezdívka kotle ■ ~ **shop** kotlárna ■ ~ **shut-down** odstavení kotle ■ ~ **smith** kotlář ■ ~ **uptake** kouřovod kotle ■ ~ **water** kotelní voda ■ ~ **with internal flue(s)** plamencový kotel

boiling var; vaření; vroucí, vařící; varný; vařit ■ ~ **chip** varný kamínek ■ ~ **curve** destilační křivka ■ ~ **heat** výparné teplo ■ ~ **light water moderated and cooled reactor** lehkovodní varný reaktor *j. fyz.* ■ ~ **out** vyvážka (*šlávky*) ■ ~ **pan** varný kotel (*odkrytý*) ■ ~ **plate** elektrická plotýnka; varná plotýnka ■ ~ **point** bod varu, teplota varu ■ ~ **point curve** křivka teploty varu ■ ~ **rod** varná tyčinka ■ ~ **up** (*in the floor*) zvedání; bobtnání (*počvy*) ■ ~ **vessel** varný kotel *potr.*

boisterous prudký, bouřlivý

bold hrubozrný *barv.*

boldine boldín (*alkaloid*)

bole kmen *dřev.*; peň

bolection moulding překrývací lišta (*dveřní výplně*)

bollard chodníkový patník (*vylučující vjezd*); odrazník, nárožní patník; dopravní majáček, dopravní kužel; pachole (*palubní*) *lod.*

bolometer bolometr *fyz.*

bolster podložka; podpěrka (*výztuže*); základová deska (*tvarovací nástroje*); deska na upnutí zápustky; rám na formy *plast.*; sedlo (*na sloupku*) *stav.*; (*široké*) zednické dláto; dlouhý polštář, podhlavník (*čalouněný*) ■ ~ **beam** kolébkový nosník *žel.*

bolt šroub (*s maticí*), svorník; zástrčka, závara; balík (*textilu*) *text.*; přišroubovat, zašroubovat; zavřít na západku, zastrčit zástrčku ■ ~ **and nut** šroub s maticí ■ ~ **chisel** křížový sekáč ■ ~ **cutter** závitorež, závitník (*na řezání vnitřních závitů*) ■ ~ **fastening** šroubové připevnění, přišroubování, sešroubování ■ ~ **head** hlava šroubu, hlava svorníku ■ ~ **on** přišroubovat; připevnit svorníky ■ ~ **screwing machine** závitorež; závitník (*na řezání vnitřních závitů*) ■ ~ **to** přišroubovat (*k čemu*), našroubovat ■ ~ **together** sešroubovat

bolted šroubový, šroubovaný ■ ~ **connection** (*těž bolted joint*) šroubový spoj, svorníkový spoj

bolter zařízení pro zabudování svorníku; třídíč; prosévací síto

bolting šroubování, spojování šrouby, spojení svorníky; šroubový spoj; svorníkový výztuž

Boltzmann factor Boltzmannův faktor *fyz.*

BOM (*bill of materials*) rozpiska materiálu *ek.*

bomb bomba; tlaková láhev, láhev na stlačený plyn ■ ~ **calorimeter** kalorimetrická bomba *fyz.* ■ ~ **tube** Cariova trubice *chem.*

bombard bombardovat; ostřelovat *j. fyz.*; ozařovat *j. fyz.*

bombarding particle dopadající částice *j. fyz.*, bombardující částice *j. fyz.*

bombardment bombardování; ostřelování *j. fyz.*; ozařování *j. fyz.* ■ ~ **by electrons** bombardování elektrony *j. fyz.* ■ ~ **damage** poškození ozařením *j. fyz.*, zhoubný následek ozaření *j. fyz.*

bombesin bombesin

bond spoj, svar; pojivo, tmel; spojení, vazba, vázání; stmelení, soudržnost; závazek *ek.*; záruční listina *ek.*; dlužní úpis *ek.*; celní uzávěra *ek.*; vázat; spojit; slepit; (s)tmelit; dát pod celní uzávěru *ek.* ■ ~ **angle** vazebný úhel ■ ~ **beam** (*pozední*) věnec *stav.*, zední výztuha *stav.* ■ ~ **breaker** separátor, oddělující nátěr, separační vložka ■ ~ **clay** vazný jíl ■ ~ **enthalpy** entalpie vazby, vazebná entalpie ■ ~ **shackle** lamela *el.* ■ ~ **stone** provazující kámen *stav.*, kamenný vazák (*ve zděvu*) *stav.* ■ ~ **timber** vazný trám *stav.*, vazník *stav.*

bonded vázaný; pojený; tmelený, lepený; celní (*skladistié zboží*) *ek.* ■ ~ **course** vazáková vrstva, vazákový řádek ■ ~ **fabric** laminát, vrstvená tkanina,

kaširovaná tkanina; netkaná textilie ■ ~ **fibre fabric** rouno, netkaný textil ■ ~ **goods** neproclené zboží *ek.*, zboží pod celní závěrou *ek.* ■ ~ **lime** vázané vápno ■ ~ **phase** chemicky vázaná fáze ■ ~ **warehouse** celní sklad *ek.*, celní skladiště *ek.*

bonder vazák (*zdíva*) *stav.*, provazující kámen *stav.*, provazující cihla (*ve dvojitě zdi*) *stav.*

bonderite bonderit (*fosfátovací přípravek*)

bonderized finish fosfátovaný povrch

bonding vazba; (pro)vázání; spojování, spojení; lepení; (s)tmelení; navulkanizování *pryž.*; ztužení (*horniny*); přemostění; vodivé propojení ■ ~ **agent** spojovací prostředek, pojivo, tmel ■ ~ **brick** provazující cihla *stav.*, lomený vazák (*ve dvojitě zdi*) *stav.* ■ ~ **cement** pojivo, lepidlo, adhezivum ■ ~ **conductor** zemnicí drát ■ ~ **electron** vazebný elektron *j. fyz.*, valenční elektron *j. fyz.* ■ ~ **interaction** vazebná interakce ■ ~ **pattern** vzor vazby ■ ~ **power** pojivost, vaznost, přilnavost ■ ~ **primer** penetrace, penetrační nátěr ■ ~ **tie** ztužující pásek (*dvojitě stěny*)

bondstone vazák (*ve zdívu*) *stav.*

bone kost *anat.*; uhelná břidlice, bituminózní břidlice v uhlí, břidličnaté uhlí; proplástek ■ ~ **char** (**coal**) kostní uhlí, spodium ■ ~ **china** kostní porcelán ■ ~ **coal** uhelný lupek; uhelná břidlice; břidličnaté uhlí; tvrdé celistvé uhlí *brit.*

boning nivelace *geod.*, stabilizace *geod.*; vytyčení pomocí laviček (*T-koliků*); vykostování (*masa*) *pot:*

bonnet víko, poklop; kryt (*čerpadla*), kapota (*motoru*); střecha arkýře; střecha (*těžní klece nebo skipu*) ■ ~ **catch** (*též bonnet fastening-clip*) uzávěr kapoty ■ ~ **hip tile** nárožní taška, nárožnice ■ ~ **latch** uzávěr kapoty ■ ~ **tile** hřebenová taška, hřebenovka

bonus prémie *ek.*, odměna *ek.* ■ ~ **payment** vyplácení prémie *ek.*

bony kostnatý

book kniha, knížka; knižní blok; zaúčtovat; zajistit, rezervovat; (*předem*) objednat (*dopravu*) ■ ~ **jacquet** knižní přebal ■ ~ **label** knižní etiketa, exlibris ■ ~ **of accounts** hlavní kniha *ek.*, účetní kniha *ek.* ■ ~ **paper** knižní papír (*nenatíraný*) ■ ~ **series** knihovna; edice ■ ~ **transfer** účetní převod *ek.*, bezhotovostní úhrada *ek.*

bookbinder knihař

bookbinding knižní vazba; knihařství

booked up obsazený (*hotel*), zadány

booking objednávka, záznam o rezervaci; zaúčtování; rezervace (*hotelu, letu*) *brit.* ■ ~ **office** prodej vstupenek, vstupenková pokladna (*v dopravě, v divadle*); přepážka pro výdej jízdenek

bookkeeping účetnictví *ek.*; vedení účetních knih *ek.*

■ ~ **department** účtárna *ek.* ■ ~ **factory department** provozní účetnictví *ek.*

booklet brožura, příručka

bookmark knižní záložka

bookplate knižní etiketa, exlibris

Boolean addition boolovský součet

Boolean algebra Boolova algebra, algebra symbolické logiky

boom břevno, kláda, ráhno, bidlo; výložník (*jeřábu*); pás (*nosníku*), příruba (*nosníku*); plovoucí zábrana (*pro zachycování dřeva, ledových ker apod.*); (*postranní*) osvětlovací věž *div.*; hospodářský rozmach *ek.*, vzestup kurzů cenných papírů *ek.*; dělat reklamu, propagovat ■ ~ **extension** vysunutí výložníku (*u jeřábu*)

boomer vrtací vůz

booming hnaná výdřeva, hnané pažení (*jehlování*); promývání zlatonosného písku (*vypuštěním velkého množství vody ze zahrazené řeky*)

boost plnění (*kompresorem*) *let.*; raketový urychlovač *let.*; prudký vzestup *ek.*; zvětšit; zesílit; zvýšit (*tlak, výkon*); regulovat zvyšování tlaku; zdvihat; spustit reklamní kampaň ■ ~ **capacitance** přídavný kondenzátor *rad.* ■ ~ **pressure** přídavný tlak; plnicí tlak *let.*

boosted zesílený

booster zesilovač; aktivátor; servomechanismus; raketový urychlovač; pomocný parní stroj *žel.*; pomocný motor *aut.*, posilovač *aut.*; předřazený kompresor; elektroda elektrického příhřevu vanové pece *sklář.* ■ ~ **brake** servobrzda

boot bota; zavedení operačního systému *poč.*; zavazadlový prostor *aut.*; stropní konzola (*pro výplňové obvodové zdívo*); pata (*šachty elevátoru*) *stroj.*; membrána *pryž.* ■ ~ **board** obuvnická lepenka ■ ~ **leg** koleno (*dmyšné soupřavy vysoké pece*); pišťala (*po selhané náloži*) *horn.*; holinka ■ ~ **lintel** překlad s konzolou, stupňovitý překlad

bootable zaveditelný

booth kabina, budka; (*prodejní*) stánek, kiosk; kóje, box; jídelní box; nástavba *lod.*

bootstrap bootstrap *poč.*, samozaváděcí program *poč.*

bootstrapping samozavádění, počáteční zavádění

boral boral (*sloučenina hliníku s karbidem boru*) *j. fyz.*

borane boran, borovodík

borate borát, boritan

borax borax, čtyřboritan dvojsodný ■ ~ **bead** boraxová perlička

bord chodba; úzký porub *horn.*, úzká komora *horn.*

border rám; lem, obruba; okraj, krajnice; hrana; hranice; pohraničí; rám, orámování; rámeček (*v sazbě*) *polygr.*; hraničit, ohraničovat; (o)lemovat; obrubovat; rámovat ■ ~ **bed** (*květinový*) záhon ■ ~ **light** horní osvětlovací rampa *div.*; rampové osvětlení ■ ~ **slope of open cut mine** okraj lomu *horn.*

bordering lemování; lemovací, obrubovací

borderland pohraničí

bore díra, otvor; vrt; vývrt; vrtání (*hlavně*); vrták, nebozez; světlost (*potrubí*), vnitřní průměr; ústí (*lahve*); přílivová vlna; (pro)vrtat; vyvrtávat,

převrtávat (*na větší průměr*); soustružit díru
 ▪ ~ **a well** vyhloubit sondu ▪ ~ **charge** nálož pro
 vývrt ▪ ~ **core** vrtné jádro ▪ ~ **diameter** průměr
 vrtu, průměr otvoru, vnitřní průměr (*trubky*) ▪ ~ **of
 pipe** světlost trubky

boreal boreální *meteo.*, arktický *meteo.*

bored hole vyvrtaná díra, vyvrtaný otvor

borehammer vrtací kladivo

borehole vyvrtaná díra, vrtná sonda; vrt (*vzniklý*

nárazovým vrtním); vývrt ▪ ~ **deviation** odklonění
 vrtu, zkřivení vrtu ▪ ~ **geophysics** karotáž,
 geofyzikální měření ve vrtech ▪ ~ **pattern** vrtné
 schéma ▪ ~ **pump** hlubinné čerpadlo ▪ ~ **seal**
 těsnění vrtu ▪ ~ **spacing** odstup vrtů, vzdálenost
 vrtů ▪ ~ **surveying instrument** inklinometr ▪ ~ **wall
 clogging** ucpání vrtné díry, zanesení vrtné díry

borer vrták, neboze; dřevokazný hmyz; vrtáčka
 (*pneumatická*)

boride borid

boring vrtnání, vyvrtávání (*na větší průměr*); vrtací
 práce; hloubení vrtu; vnitřní soustružení ▪ ~ **bar**
 vyvrtávací tyč, vrtná tyč; zátěžka, zátěžník ▪ ~ **bit**
 vrtná korunka; vrtací břit; vrtné dláto ▪ ~ **casing**
 pažnice ▪ ~ **cutter** vyvrtávací nůž ▪ ~ **kernel** vrtné
 jádro ▪ ~ **lathe** vyvrtávací soustruh ▪ ~ **machine**
 vrtací kladivo; vyvrtávací; vrtná souprava
 ▪ ~ **master** vrtmistr ▪ ~ **rod** vrtná tyč ▪ ~ **spindle**
 vrtací vřeteno ▪ ~ **test** zkouška vrtnáním ▪ ~ **tool**
 vrtné nářadí, vrtací nářadí; vyvrtávací nůž ▪ ~ **tube**
 vrtná pažnice

bornane bornan

borneol borneol

borodimetasilicate boritano-dikřemičitan

borohydride tetrahydroboritan

borolan borolan

boron bor; atom boru; boritý ▪ ~ **carbide** tetraborid
 uhliku ▪ ~ **tribromide** bromid boritý ▪ ~ **trioxide**
 oxid boritý

borotungstate borowolframan

borrow zemina kopaná k zásypu, boční zemník
 (*zásobní jáma*) ▪ ~ **material** výkopek, výkopový
 materiál ▪ ~ **pit** zásobní jáma, zemník, výkop pro
 zásypový materiál

borrowed capital zapůjčený kapitál

borrowing půjčka *ek.*, vypůjčování *ek.*, vznik dluhu
 (*finančního*) *ek.*

bort průmyslový diamant, diamantový prášek, diamant-
 ová drť

bosh štětec *slév.*; sedlo *hut.*, zarážka (*vyšoké pece*) *hut.*;
 vana (*na chlazení nástrojů*) *sklář.*; žlab *chem.*

bosk houštl, houština; lesík (*na způsob zahrady*)

boss nadřízený, šéf, vedoucí; výstupek, nálietek,
 výčnělek; kovová kotevní drážka (*v betonu*)

bossed vypuklý; vyčnívající; bosovaný (*obložený*
opracovaným kamenem) *stav.*

bossing záлом, zářez, zásek; tvarování (*ohýbání*)
 plechu; špicování (*kamene*)

botch opál *min.*

bott hliněná zátka (*na zátkovou tyč k ucpání výpusti
 pece*) *slév.* ▪ ~ **stick** zátková tyč

bottle lahev, baňka; plnit do lahvi ▪ ~ **cap** uzávěr
 na lahve ▪ ~ **crate** přepravka na lahve ▪ ~ **feed**
 podáváč lahvi (*u plničky*) ▪ ~ **filler** plnička lahvi
 ▪ ~ **lid** víčko lahve ▪ ~ **screw** zátka ▪ ~ **stone** vltavín
min. ▪ ~ **stopper** zátka ▪ ~ **trap** sifon (*na odpadním
 potrubí*) ▪ ~ **washer** umývačka lahvi ▪ ~ **washing
 machine** stroj na mytí lahvi, myčka lahvi

bottled gas plyn stlačený v lahvi; stlačený
 plyn

bottleneck úzké místo, zúžení (*komunikace*), úzký
 profil; dopravní zácpa

bottling plnění do lahvi ▪ ~ **plant** (*těž unit* *bottling*)
 stáčecí stroj, plnička lahvi

bottom dno, spodek, spodní část; nejnižší hodnota;
 sedák (*židle*); úpatí (*hory*); podkladový nátěr;
 destilační zbytek *chem.*; počva *horn.*; dolní, spodní;
 základový; podkladový; patkový; opatřit dnem;
 dosáhnout na dno ▪ ~ **belt conveyor** dopravník pro
 dopravu spodním pásem ▪ ~ **canch** přibírka počvy
horn. ▪ ~ **casting** lítí spodem ▪ ~ **chamber** kliková
 skříň *aut.* ▪ ~ **coal** podložní uhlí ▪ ~ **cover** spodní
 krycí vrstva; dolní víko (*rozvaděče*) ▪ ~ **crosscut**
 patrový překop ▪ ~ **cut** spodní brázda, spodní řez;
 klínový počvový vlom ▪ ~ **cutting** brázdění při
 počvě ▪ ~ **dead centre** dolní úvrať ▪ ~ **ejection**
 spodní vyhazování (*výlisku z formy*) ▪ ~ **fibre**
 spodní vlákno, dolní vlákno ▪ ~ **heat** spodní teplo;
 teplo dna *sklář.* ▪ ~ **level** spodní patro *horn.* ▪ ~ **of
 a ditch** dno výkopu, dno rýhy ▪ ~ **of door seal**
 těsnění dveří (*spodní hrany*) ▪ ~ **of the hearth**
 dolní nistěj *hut.* ▪ ~ **of the hole** počva vrtu, dno
 vrtu ▪ ~ **of track** spodní okraj ▪ ~ **outlet** (*základová*)
 výpust, spodní výpust, dnová výpust ▪ ~ **pitching**
 podkladní štěrková vrstva ▪ ~ **plate** základová
 deska, podlahová deska; formovací deska *plast.*;
 podložka (*pro výrobu panelů*); podlahový plech *aut.*;
 kovová stélka (*obuvnického kopyta*); dno formy;
 práh (*dřevěné kostry*) ▪ ~ **pouring** lítí spodem
 ▪ ~ **product** destilační zbytek, produkt odebraný ze
 dna kolony ▪ ~ **ring** břit (*při hloubení se spouštěnou
 výztuží*) ▪ ~ **rock** hornina počvy *horn.* ▪ ~ **roll(er)**
 spodní válec, dnový válec ▪ ~ **running** lítí spodem
slév. ▪ ~ **stone** ohnivzdorný jíl ▪ ~ **strand** spodní
 větev (*dopravního pásu*) ▪ ~ **stroke** dolní úvrať,
 nejnižší poloha ▪ ~ **surface** spodní plocha,
 základová plocha, úložná plocha; základová spára
 ▪ ~ **water** podložní voda, spodní voda ▪ ~ **water
 outlet** (*základová*) výpust, spodní výpust

bottomed hole slepá díra

bottomer nářeč *horn.*, signalista *horn.*

bottomless bezedný, neprozkoumaný

bottoms humusové uhlí; destilační zbytky; usazeniny

botulinum toxin botulotoxin

botulism botulizmus

boudoir budoár

boughy rozvětvený *geol.*

boulder balvan (*zaoblený*), valoun, omlětý kámen, souvek ■ ~ **gravel** hrubý štěrk (*nad 20 cm*)

boulderstone hrubozrnný konglomerát

boulevard bulvár (*široká ulice se stromořadím*); hlavní dopravní tepna *am.*

bounce odskok, odraz; nárazuvzdornost; vrácení šeku pro nedostatečné krytí *ek.*; odrážet, narážet, dopadat

bouncing kmitání obrazu *TV*

bound hranice, mez; ohraničení, omezení; uzavřený prostor; vázaný, poutaný; pojený (*pojivem*); ovinutý (*výztuží*); zavázaný (*někomu*) ■ ~ **atom** vázaný atom *fyz.* ■ ~ **charge** vázaný náboj ■ ~ **electron** vázaný elektron *fyz.* ■ ~ **energy** vázaná energie ■ ~ **shift** vazebný posun, limitní indukovaný posun ■ ~ **situation** vázaný stav *fyz.* ■ ~ **sulfur** vázaná síra ■ ~ **variable** vázaná proměnná *mat.*, ohraničená proměnná *mat.* ■ ~ **water** chemicky vázaná voda

boundary hranice, okraj, rozhraní, mez; pomezí čára, hraniční čára; dělicí plocha; hraniční, mezní; krajní, okrajový ■ ~ **address** mezní adresa *poč.*

■ ~ **component** hraniční složka *mat.* ■ ~ **condition** mezní (*okrajová*) podmínka *mat.*, hraniční podmínka *mat.* ■ ~ **conductance** součinitel přestupu tepla ■ ~ **ditch** hraniční příkop ■ ~ **mark** hraničník *geod.*, mezník *geod.* ■ ~ **monument** hraničník *geod.*, mezník *geod.* ■ ~ **plane** rozhraní *poč., rad.* ■ ~ **river** hraniční tok ■ ~ **sign** hraničník *geod.*, mezník *geod.* ■ ~ **stream** hraniční tok ■ ~ **surface** hraniční povrch, hraniční plocha ■ ~ **wall** dělicí stěna; zděná ohrada, ohradní zeď; zděný plot

bounded ohraničený, omezený; vázaný ■ ~ **space** uzavřený prostor

bouquet buket (*aroma*)

bourbon whisky bourbon (*whisky vyrobená z kukuřice*)

bourgeois borgis (*9 bodové písmo*) *polygr.*

bovey coal lignit, hnědé uhlí

bow oblouk; obloukový arkýř; prohnutí; borcení do oblouku *dřev.*; nerovnost (*skla, trubice*); před (*lodí*); sběrač proudu *žel.*; ohýbat ■ ~ **rudder** předřové kormidlo *lod.* ■ ~ **sprit** čelen *lod.*, čnělka *lod.* ■ ~ **window** arkýřové okno *arch.*, okno obloukového rizalitu *arch.*

Bowden cable Bowdenovo lanko *aut.*

bowel korba (*skrejpru*)

bowels tlusté střevo *anat.*

bower zahradní besídka, altánek; selská chalupa, venkovský domek; předřová kotva *lod.*

bowing borcení, vyklenutí (*řeziva, oceli*)

bowl mísa, miska, umyvadlo; nádoba, nádrž, kádř; korba (*skrejpru*); válec (*kalandrový, ždímací, sušicí*); hlava (*dávkovače*) *sklář.*; pánev *geol.*, prohlubeň *geol.*; rotor (*odstředivky*) ■ ~ **fire** teplomet

boulder balvan

bowsprit pseudoekvatoriální *stereochem.*

bowstring tětíva *stav.* ■ ~ **roof** střecha s obloukovými (*parabolickými*) nosníky

box bedna, krabice; schránka, přihrádka; skříň, skříňka; truhla, truhlík; oddíl, kupě; budka (*telefoni, strážní apod.*); lóže *div.*, rozváděč *el.*; formovací rám *slév.*; sázeč korýtko *hut.*; instrukční blok (*v programování*)

poč.; balit (*do krabice*) ■ ~ **beam** skříňový nosník *stav.*, nosník uzavřeného průřezu *stav.*, krabicový nosník *stav.* ■ ~ **caisson** keson ■ ~ **change** záměna *text.* ■ ~ **change repeat** člunková záměna *text.*

■ ~ **coupling** hrdlové spojení trubek; objímková spojka; válcová spojka ■ ~ **feeder** skříňový podavač; zásobník (*na keramické suroviny*) *ker.* ■ ~ **frame** skříňová zárubeň, skříňový rám ■ ~ **furnace** komorová pec, muflová pec ■ ~ **girder** skříňový nosník *stav.*, truhlíkový nosník *stav.*, komorový nosník *stav.*, krabicový nosník *stav.* ■ ~ **head** kabelová koncovka *el.* ■ ~ **kiln** komorová pec (*sušárna*) ■ ~ **loom** stav se záměnou *text.*, přetkávací stav *text.* ■ ~ **motion** záměna *text.* ■ ~ **number** číslo

poštovní schránky *am.* ■ ~ **off** přepažovat ■ ~ **plate tappet** výstředník *text.*, excenter (*člunkové záměny*) *text.* ■ ~ **rheostat** odporová skříň *el.* ■ ~ **section** komůrkový průřez, truhlíkový průřez, skříňový průřez, dutý průřez ■ ~ **sheeting** rámové pažení ■ ~ **side** hovězí box ■ ~ **switch** krabicový spínač *el.*, krabicový vypínač *el.* ■ ~ **system** krabicová soustava, systém z prostorových prvků ■ ~ **terminal** krabicová svorkovnice *el.* ■ ~ **type frame** skříňový rám *aut.* ■ ~ **type unit** prostorový prvek, prostorová prefabrikovaná buňka ■ ~ **wood** bednové přířezy

boxed orámovány (*tištěný v rámečku*); (o)bedněný ■ ~ **cross-section** uzavřený průřez, dutý průřez ■ ~ **heart** dřeňové řezivo

boxhole spyný komin *horn.*

boxing balení do krabic; přířezy na bedny; výdřeva; míchání přeléváním

B-power supply zdroj anodového napětí

brace výztuha, vzpěra, ztužení; (*šikmá*) podpěra; podepřený trám; zavětrování *stav.*; vychylovací lano *lod.*; složená závorka {} *mat.*; svorka; vyztužovat; rozpínat (*stojky*); zavětrovat *stav.*; dávat do lomených závorek *mat.* ■ ~ **drill** kolovrátok (*vrtačka*)

braced vyztužený, příhradový ■ ~ **arch** oblouková prutová soustava *stav.*, příhradový oblouk *stav.*

brachyanticlinal brachyantiklinální *geol.*

brachyanticline brachyantiklinála *geol.*

brachysyncline brachysynklinála *geol.*

bracing výztuha, vyztužení; podpírání; rozeprání *stav.*; zakotvení *stav.*; konzola (*podvěsného dopravníku*) *stroj.*; kotvení pece *sklář.*; vyztužující, výztužný ■ ~ **beam** výztužný nosník ■ ~ **wall** ztužující stěna

brack třídění; třídít (*podle jakosti*)

bracket konzola, krakorec, podpěra; objímka, zděř; držák; svorka; upevňovací skoba; žebro na odlitku *slév.*; úchytná konstrukce pro bedněný; hranatá závorka [] *mat., polygr.*; nástěnný; spínat svorkou; dávat do závorek ■ ~ **arm** rameno konzoly ■ ~ (**fib**) **crane** konzolový jeřáb ■ ~ **mast** výložníkový stožár ■ ~ **scaffold** (**ing**) konzolové lešení ■ ~ **seat** sklopné

sedadlo, sklápěcí sedadlo ▪ ~ **support** konzolová podpěra; stožár s výložníkem

brackish brakický *geol.* ▪ ~ **water** brakická voda *geol.*

brad hřebík bez hlavičky; drátovec; pískováček *slév.* ▪ ~ **punch** trn k zapouštění hřebíků

bradawl sídlo s krátkým bodcem

braid porta (*lemování*); opletení (*kabelu*); pletenina *text.*; prýmek *text.*; plášť (*koaxiálního kabelu*) *el.*; plést *text.*; oplétat; lemovat

braider pletář *text.*; pletářský stroj *text.*

Braille type Braillovo písmo, slepecké písmo

braize uheľný prach, mour

brake brzda; rameno páky; (za)brzdít; lisovat, přehýbat ▪ ~ **action** brzdění, brzdný účinek

▪ ~ **adjusting** seřízení brzd ▪ ~ **application time** doba brzdění ▪ ~ **arm** páka brzd ▪ ~ **band** pás brzd

▪ ~ **band lining** brzdové obložení ▪ ~ **block** brzdový špalík ▪ ~ **booster** posilovač brzd ▪ ~ **cam** klíč brzd ▪ ~ **carrier** závěs brzd ▪ ~ **casting** poudro brzdy

▪ ~ **coil** brzdová cívka (*vinutí*) *el.* ▪ ~ **controller** brzdový řadič *el.* ▪ ~ **cross-bar** brzdící trámec v kolejové brzdě *žel.*

▪ ~ **cylinder** brzdový válec ▪ ~ **cylinder** brzdový píst ▪ ~ **drum** brzdový buben ▪ ~ **effect** brzdý účinek

▪ ~ **equalizer** vyrovnávač brzd *aut.* ▪ ~ **facings** brzdové obložení ▪ ~ **failure** selhání brzd ▪ ~ **fluid** brzdová kapalina

▪ ~ **for emergencies** záchranná brzda ▪ ~ **force** brzdňá síla, síla při brzdění

▪ ~ **gear** západkový mechanismus ruční brzdy ▪ ~ **incline** brzdová svázná *horn.* ▪ ~ **lag** prodleva brzd

▪ ~ **lever** páka brzdy (*ruční*) ▪ ~ **lining** brzdové obložení ▪ ~ **linkage** brzdové soutyči ▪ ~ **operating** ovládání brzdy

▪ ~ **parachute** brzdící padák (*přistávací*) ▪ ~ **piston** brzdový píst *aut.* ▪ ~ **power** výkon na brzdě; brzdňá síla

▪ ~ **ratchet** západkový mechanismus ruční brzdy *aut.* ▪ ~ **resistance** brzdý odpor

▪ ~ **rocket** brzdící raketa ▪ ~ **rod** brzdňá tyč ▪ ~ **scotch** brzdící botka *žel.*, botka brzdové zdřže *žel.*

▪ ~ **servo** posilovač brzd *aut.* ▪ ~ **shoe** brzdící botka *žel.*; brzdová čelist *žel.*; zarážka *žel.*

▪ ~ **signal** brzdová návěst *žel.* ▪ ~ **strap** brzdový pás

▪ ~ **support of retarder** brzdící trámec v kolejové brzdě *žel.* ▪ ~ **test** zkouška brzd ▪ ~ **toggle** klíč brzdy

▪ ~ **trial** zkouška brzd

braked axle brzděná náprava

brakeman brzdař

braking brzdění ▪ ~ **current** brzdý proud *el.* ▪ ~ **device** brzdové zařízení ▪ ~ **distance** brzdňá vzdálenost *aut.*, účinná brzdňá dráha *aut.*

▪ ~ **efficiency** účinnost brzdy ▪ ~ **force** brzdňá síla ▪ ~ **magnet** brzdový elektromagnet *el.* ▪ ~ **power** výkon na brzdě

▪ ~ **resistance** brzdý odpor ▪ ~ **torque** brzdý moment, moment odporu

bran otruby *zem.*

branch odbočka; skok, větev; přípojka; odvětví, odbor; oddělení; pobočka, filiálka; komunikační přípojka; fáze (*vícefázové soustavy*) *el.*; rozdělovat se;

rozvětlovat se; odbočovat; odvětvovat *dřev.* ▪ ~ **address** adresa větvení *poč.*, cílová adresa *poč.*

▪ ~ **bar** přípojnice *el.*, sběrnice *el.* ▪ ~ **circuite** proudová odbočka *el.* ▪ ~ **conductor** odbočkové vedení *el.*

▪ ~ **drain** kanalizační přípojka ▪ ~ **line** vedlejší potrubí; odbočné vedení; odbočka (*dráhy, testy*); přípojná trať *žel.*, přípojná kolej *žel.* ▪ ~ **line to a house** domovní přípojka

▪ ~ **off** rozvětlovat se ▪ ~ **on condition** podmíněný skok *poč.* ▪ ~ **piece** kanalizační vložka ▪ ~ **pipe** odbočka (*v potrubí*), přípojka, odbočnice

▪ ~ **plant** pobočný závod *ek.*, odbočka *ek.* ▪ ~ **statement** příkaz větvení *poč.* ▪ ~ **track** odbočná kolej *žel.*, přípojná kolej *žel.*, posunovací kolej *žel.*

▪ ~ **trimmer** odvětvovací stroj *lesn.* ▪ ~ **tube** odtoková trubka ▪ ~ **vent** odvětrání kanalizace

branched (roz)větvený ▪ ~ **chain** rozvětvený řetězec *chem.* ▪ ~ **polypeptide** rozvětvený polypeptid *chem.*

branching (roz)větvení; odbočení, odbočka; větvení (*programu*) *poč.*; rozvětvení větvení (*žily, toku*); odbočující, odbočný, rozvětvlující se

brand druh, značka; označení; ochranná známka; jakost, kvalita; značkovadlo, vypalovací želižko; vypalovat značky; značkovat

▪ ~ **name** obchodní název *ek.*, značka výrobku *ek.*, tovární značka *ek.*

brander dřevěné laťování (*podhledu*)

brandering laťové podbíjení, podbíjení latěmi (*laťovými rohožemi*)

brandmark tovární značka

brandreth (*dřevěný*) stojanový rám; roubení studně, zhlaví studny

brash drobný štěrk; křehké dřevo; ledová tříšť

brass mosaz *met.*; pyrit v uhlí *min.*; ložisková pánev; mosazný; pmosazovat; pokovovat mosazí; vylévat mosazí

▪ ~ **alloy** mosazná slitina ▪ ~ **foundry** slévárna mosazí

▪ ~ **plate** mosazní štítek; mosazit, pokovovat mosazí

▪ ~ **plating** plátování mosazí, mosazení ▪ ~ **sheet** mosazný plech ▪ ~ **tube** mosazná trubka

brassy mosazný

brattice cloth větrací plachta

bratticing cimbuř, ornamentální zdobení (*římasy*) *arch.*

brazier topný koš, koksák; pánev na žhavé uhlí; klempř

brazilin brazilin

brazilly coal pyritové uhlí

brazing tvrdé pájení, pájení natvrdo ▪ ~ **brass** pájecí mosaz, mosazná pájka ▪ ~ **flux** tavidlo k pájení (*natvrdo*) ▪ ~ **solder** pájka (*tvrdá*)

breach průlom, průrva (*v hrázi*), prolomení; mezera; trhlna; nesplnění (*závazků*) *ek.*, nedodržení (*smlouvy*) *ek.*; přestupek ▪ ~ **of contract** nedodržení smlouvy *ek.*

breaching kouřovod

bread chléb ▪ ~ **leavening** nakynutí chleba ▪ ~ **raising** nakynutí chleba ▪ ~ **slicer** kráječ chleba

breadth šířka ▪ ~ **of outcrop** šířka výchozu

breadwinner živitel

break lom, zlomení; přerušení, protřzení (*přehradý*); výlom; průlom, zával; (roz)drčení (*rudy*); odpojení *el.*; zlomit (*se*); (roz)trhat; (roz)drtit, rozpojit; rozbít; rušit (*vazbu, symetrii*); přerušit *el.*; vypínat (*proud*) *el.*; sbíjet (*sbiječkou*); zalomit (*řádek*) *polygr.*; rozvláknit *pap.*; měnit odstín barvy ■ ~ **an opening** prorazit otvor (*do zdiva*) ■ ~ **away** odlomit se; odtrhávat; strhávat (*nadloží*) ■ ~ **circuit** přerušovač *el.*, přerušovací obvod *el.* ■ ~ **command** příkaz přerušení *poč.* ■ ~ **down** zrozespat (*např. plán*), specifikovat, rozčlenit; mít poruchu, havarovat; prorazit (*izolaci*); strhnout (*zeď*) ■ ~ **down in stopes** komorovat *horn.* ■ ~ **emulsion** rozrazit emulzi, rozbít emulzi, odmístit emulzi ■ ~ **even point** mrtvý bod *ek.*, práh rentability (*náklady se rovnají výnosům*) *ek.* ■ ~ **foam** rozrazit pěnu, odpěnit ■ ~ **ground** zahájení stavby *stav.*; zahájení orby *zem.* ■ ~ **in entry** zálom (*v uhli*) ■ ~ **in rooms** komorovat *horn.* ■ ~ **in the track** lom kolejnice *žel.* ■ ~ **into** vloupat se ■ ~ **iron** tesařská skoba, svora; kloпка (*hoblíku*) ■ ~ **line** čára přerušení *stroj.* ■ ~ **loose** oddělit (*hornínu*), uvolnit ■ ~ **off** odlomit, ulomit; vylomit, vyštípnout; přerušit ■ ~ **out** průval, prolomení; prasknutí (*formy*) ■ ~ **out threads** rozšroubovat závity ■ ~ **pin** pojistný kolík ■ ~ **point** odpojovací místo *el.*; lomení dna (*bazénu*) ■ ~ **sequence** posloupnost přerušení *poč.* ■ ~ **through curve** průniková křivka, izopátana (*ionex*) ■ ~ **up** rozbít; rozlámat; rozdrtit; rozebrat sazbu *polygr.*; razit zdola nahoru; rozrušit (*vazbu*) *j. fyz.*; rozčlenit, analyzovat; rozejít se, rozpustit (*shromáždění*) ■ ~ **up** rozbít; rozřístění; rozdrčení; rozebrání sazby *polygr.*; ražení svislého komínu *horn.*; rozrušení (*vazby*) *j. fyz.*; rozpad *j. fyz.*; destrukce

breakable křehký

breakage rozbití; přetržení; rozdrčení; lom, zlom, přelomení (*soutyčí*); rozdrobení; sbíjení, rubání; roztržení (*vazby*) *j. fyz.*; rozpad *j. fyz.*; rozštěpení *j. fyz.*; destrukce; sleva za poškozené zboží *ek.*

breakaway odtrhnutí; přetržení (*vlaků*) *žel.*

breakdown nehoda, porucha, havárie, závada, defekt; rozpad; rozklad; hnutí; průraz (*izolace*) *el.*; výhas (*vanové pece*) *sklář.*; srážení (*emulze*); specifikační, rozpis; bankrot *ek.* ■ ~ **cancellation** stornování rozpisu *ek.* ■ ~ **lorry** odtahové vozidlo, vyprošťovací automobil ■ ~ **of costs** rozpis nákladů *ek.* ■ ~ **signal** poruchový signál ■ ~ **speed** kritická rychlost ■ ~ **strength** průrazné napětí *el.* ■ ~ **switch** vypínač *el.*, jistič *el.* ■ ~ **test** zkouška lámavosti, destrukční zkouška ■ ~ **torque** klopný moment *el.*, moment zvratu *el.* ■ ~ **train** pomocný vlak *žel.* ■ ~ **truck** odtahové vozidlo *am.*

breaker drtič; lamač, sbíječ (*osoba*); vypínač; jistič, přerušovač (*proudu*); rozrážeč (*vln*); maticový lis; nárazník *aut.*, poduška (*autopláště*) *aut.* ■ ~ **cam** vačka přerušovače ■ ~ **card** mykací stroj *text.* ■ ~ **jaw** čelist drtiče ■ ~ **muffler** tlumič drtiče

■ ~ **row** stojkový plot *horn.*

breaking zlomení; přetržení, trhání; rozbití; drčení; přerušování (*proudu*) *el.*, odpojení *el.*, vypnutí *el.*; rubání, sbíjení, rozpojování; zával hornin *horn.*; výlom *horn.* ■ ~ **capacity test** vypínací zkouška ■ ~ **ground** výlom jalové horniny *horn.* ■ ~ **joints** vystřídání švy (*nýtové*); lomené spáry (*stýčné*) *stav.* ■ ~ **line** záломová hrana, linie závalu ■ ~ **load** mezní zatížení, zatížení na mezi pevnosti ■ ~ **of rail** lom kolejnice *žel.* ■ ~ **of rope** přetržení lana ■ ~ **off** přerušení (*spojení*); odpojení *el.*; přibírka (*stropu*) *horn.* ■ ~ **piece** pojistka, pojistková vložka ■ ~ **plant** drtírna *úprav.*, drtič zařízení *úprav.* ■ ~ **point** bod lámavosti ■ ~ **press** lámací lis ■ ~ **rock** výlom jalové horniny *horn.* ■ ~ **row** stojkový plot *horn.*, stojkofadí *horn.* ■ ~ **strength** mez pevnosti (*v lomu*) *geol.* ■ ~ **stress** lomové napětí *geol.*, napětí na mezi pevnosti *geol.* ■ ~ **test** zkouška do porušení vzorku *geol.*; vypínací zkouška *el.*

breakoff přerušení, odtržení

breakthrough prolomení; proražení; protřžení (*formy*) *slév.*; protavení (*nístěje*); prorážka *horn.*; větrná chodba *horn.*; přerušování žily *geol.*

breakwater vlnolam, ochranná přístavní hráze, molo

breakwind větrolam; zástěna

breast předprseň *stav.*; parapet *stav.*; krbové těleso (*v místnosti*); kominové těleso; radlice (*dozeru*); předek (*štolý*) *horn.*, čelba (*porubu*) *horn.* ■ ~ **drill** kolovrátek (*vrtáčka*), prsní vrtáčka ■ ~ **roller** válec mykacího stroje *text.* ■ ~ **wall** opěrné zdivo *stav.*; zárubní zeď *stav.*; boční stěna vanové pece *sklář.*

breasting (za)pažení (*čela štolý*)

breastsummer dřevěný trám; překlad; hlavní pažďák

breastwork parapet, zábradlí

breath dýchání, dech ■ ~ **out valve** výdechový ventil

breathability prodyšnost

breather větráč; větrací trubka; větrací otvor (*transformátorového pláště*) *el.*; odvzdušňovač *aut.*; průduch

breathing dýchání; odvzdušnění, odplynění ■ ~ **apparatus** dýchací přístroj ■ ~ **mask** kyslíková maska, respirátor

breccia brekcie (*pevná usazená hornina stmelená z ostrohranných úlomků*) *geol.*

breeches pipe dvoják (*tvarovka*), trubková rozbočka, rozvidlená tvarovka

breed produkovat, množit; plodit; pěstovat (*rostliny*) *zem.*, chovat (*zvířata*) *zem.*

breeder množinový reaktor *j. fyz.* ■ ~ **element** množivý element *j. fyz.* ■ ~ **reactor** množivý reaktor *j. fyz.*

breeding chov (*zvířat*) *zem.*; pěstování *zem.*; množení (*paliva*) *j. fyz.* ■ ~ **blanket** množivý plášť *j. fyz.*, množivá zóna *j. fyz.* ■ ~ **fire** samovznícení (*uhli*); endogenní požár *horn.*, požár ve vyrubaném prostoru *horn.* ■ ~ **ratio** koeficient množení *j. fyz.*, množivý poměr *j. fyz.*

breeze popel, mour, drobný koks, koksový hrášek, jemná koksová drt; škvára; větrík, vánek
 ▪ ~ **concrete** škvárobeton
breezeway průjezd (*domem*), průchod
breezing podsyp; podsypání písku (*pod pánev*) sklář.;
 podložní písek (*pod pánev*) sklář.
B-register indexový registr poč.
bretesse krenelované opevnění *arch.*
breve háček (*diakritika*)
brevier petit (*8-bodové písmo*) *polygr.*
brew vaření; várka; vařit (*pivo, čaj*)
brewagee vaření piva
brewer sládek, pivovarník
brewer's malt pivovarský slad
brewer's yeast pivovarské droždí, pivovarské
 kvasinky
brewery pivovar; pivovarnictví
brewing vaření (*např. piva, odvaru*); várka; várečný
 ▪ ~ **room** varna (*mladiny*) ▪ ~ **yeast** pivovarské
 droždí
bribe úplatek *ek.*, podplácení *ek.*; podplatit *ek.*
bribery korupce *ek.*
brick cihla, tvarovka; cihly (*materiál*); cihlový;
 vyzdívat; obkládat cihlami; dláždit cihlami
 ▪ ~ **and-a-half wall** zdívo na šířku jedné a půl
 cihly ▪ ~ **and concrete** paint nátěrová barva na
 fasády ▪ ~ **and-stud** work hrázdná stěna ▪ ~ **axe**
 zednické kladívko ▪ ~ **beam** (*vyztužený*) zděný
 překlad ▪ ~ **bond** cihlová vazba ▪ ~ **bonding**
technique způsob vazby cihel ▪ ~ **chippings**
 cihlová drť ▪ ~ **clay** cihlářská hlína, cihlářský
 jíl ▪ ~ **cutter** řezačka na cihly ▪ ~ **dam** zděná
 přehrada, zděná hráz ▪ ~ **drier** pec na sušení cihel
 (*před vypalováním*) ▪ ~ **earth** cihlářská hlína
 ▪ ~ **factory** cihelna ▪ ~ **formpiece** cihelná tvarovka
 ▪ ~ **hammer** zednické kladivo ▪ ~ **kiln** pec na pálení
 cihel, cihlářská pec ▪ ~ **lining** cihlová obezdívka,
 cihlová vyzdívkva, zděná výztuž ▪ ~ **loam** cihlářská
 hlína ▪ ~ **making plant** cihelna ▪ ~ **masonry**
 cihelné zdívo ▪ ~ **pallet** paleta s cihlami ▪ ~ **setting**
 zdění; zdívo; vyzdívkva kotle ▪ ~ **up** vyzdívat, zazdít
 (*cihlami*) ▪ ~ **veneer** cihelný obklad, obezdívka
 ▪ ~ **wall(ing)** cihlové zdívo, zeď z cihel
bricked-in zazděný, slepý (*otvor*)
bricklayer zedník
bricklayer's labourer zednický přidavač, pomocník
bricklayer's scaffold zednické lešení, jednořadové
 lešení
bricklaying kladení cihel; zednictví, zedničina
brickwork cihlové zdívo, vyzdívkva; obezdívka,
 vyzdívkva; zednické práce ▪ ~ **masonry** cihelné
 zdívo
brickworks (*též brickyard*) cihelna
bridge most; můstek, lávka; překlenout mostem,
 přemostit; spojit dvě větve obvodu *el.* ▪ ~ **abutment**
 opěra mostu ▪ ~ **boat** ponton ▪ ~ **building shop**
 mostárna (*dílna*) ▪ ~ **circuit** můstkový obvod *el.*,
 můstkové zapojení *el.* ▪ ~ **diplexer** můstkový

sdrůžovač *el.* ▪ ~ **effect** můstkový efekt ▪ ~ **floor**
 mostní vozovka, mostovka ▪ ~ **formed dump**
 mostová výsypka *horn.* ▪ ~ **girder system** mostní
 konstrukce ▪ ~ **inverter** střídač v můstkovém
 zapojení *el.* ▪ ~ **joint** můstkový styk (*kolejnic*) *žel.*
 ▪ ~ **network** křížový článek *el.* ▪ ~ **over** překlenout;
 přemostit ▪ ~ **piece** odstavnice ▪ ~ **pier** (*též bridge*
pillar) mostní pilíř (*podpěra*) ▪ ~ **plate** nájezdový
 deskový můstek ▪ ~ **rectifier** můstkový usměrňovač
el. ▪ ~ **road** mostní vozovka, mostovka ▪ ~ **sleep**
 er přičník mostu ▪ ~ **support** mostní pilíř, mostní
 podpěra ▪ ~ **type track shifter** mostový překladač
bridged compound sloučenina s můstký
bridging stavění mostu, přemostění; překlenutí;
 rozeprání, ztužení (*nosníků proti vybočení*);
 uváznutí (*zavázky ve vysoké peci*) *hut.*; můstková
 vazba *chem.*; můstkový; paralelní; překlenovací
 ▪ ~ **joist** průvlak *stav.*, příčný nosník *stav.*, (*běžná*)
 stropnice *stav.* ▪ ~ **piece** rozpěra mezi nosníky;
 průvlak (*příčný*)
brief náčrt, nástin; krátká zpráva, instrukce; výtah
 z pozemkové knihy; stručný; krátkodobý
briefing instruktaž, krátká porada; předletová příprava
let.
briefly stručně řečeno
Brigg's logarithm dekadický logaritmus *mat.*,
 Briggsův logaritmus *mat.*
bright lesklý, jasný, světlý; průhledný ▪ ~ **annealed**
plate leskle žíhaný plech ▪ ~ **annealing** lesklé žíhání
 ▪ ~ **etching** lesklý lept *sklář.* ▪ ~ **finishing** leštění
 ▪ ~ **line spectrum** čárové spektrum ▪ ~ **sheet** lesklý
 plech ▪ ~ **steel** lesklá ocel ▪ ~ **surface** lesklý povrch
brighten (vyleštit; osvětlit (*kapalinu, nápoj*)); bilit
potr.; vybělit (*mouku, cukr*) *potr.*
brightener optický zjasňující prostředek, bělidlo;
 lešticí přísada
brightening leštění, vyleštění; osvěžení (*barevného*
odstínu); zesvětlení *pap.* ▪ ~ **effect** lešticí účinnost
brightness lesk; světlost; bělost (*papíru*); jasnost,
 intenzita (*barvy*) ▪ ~ **control** regulace jasu *TV*
 ▪ ~ **signal** jasový signál *TV*
brilliance (*též brilliancy*) brilantnost, lesk, jas; světlost;
 barevná výraznost; tůpyt; čirost, průzračnost, čistota
 (*vína, piva*) *potr.*
brilliance control řízení jasu *TV*
brilliant diamant; diamant (*4-bodové písmo*) *polygr.*;
 brilantní, zářící, jiskřivý ▪ ~ **polish** zrcadlový lesk;
 leštění na silný lesk
brim hrana; okraj (*nádoby*)
brimstone technická síra ▪ ~ **acid** kyselina sírová
brindle(d) hnědý, šedý, žíhaný
brine solanka, solný roztok, silně mineralizovaná
 podzemní voda; konzervovat v solném roztoku *kož.*
bring dovézt, přinést, přivést, přivést, přesunout
 ▪ ~ **about** přivodit, vyvolat ▪ ~ **forward** přesunout
 do popředí ▪ ~ **into phase** sfázovat *el.* ▪ ~ **to**
grade vyrovnat (*plochu*), srovnat do roviny ▪ ~ **up**
 (vy)temperovat (*tavicí pec*) *sklář.*; vypalovat

(*pánev*) sklář.; dodatečně vystrojít ▪ ~ **up to date** aktualizovat

bringing forward vyspravení, vytmelení (*před nátláčením*)

bringing up to date údržba, modernizace; modernizovat, aktualizovat

brink okraj, hrana

briny solený, velmi slaný ▪ ~ **water** slaná voda, solanka

briquet(te) briketa, malá doplňková cihla, lisovaná tvárnice; kostka *potr.*; lisovat brikety

briquettery briketárna

briquetting briketování, lisování briket ▪ ~ **binder** (*těž briquetin bond*) briketovací pojivo ▪ ~ **coal** briketovatelné uhlí ▪ ~ **plant** briketárna ▪ ~ **with binding agent** výroba briket s použitím pojiva

brizance brizance, tříštivost

bristle štetina

British britský ▪ ~ **Standard Institution (BSI)** Britský normalizační úřad ▪ ~ **thermal unit (BTU, Btu)** britská tepelná jednotka, britská jednotka energie (1055,06 J)

brittle křehký, lámavý; drobný ▪ ~ **point** bod lámavosti (*podle Fraasse*) ▪ ~ **silver ore** stěfanit *min.*, stříbrná ruda *min.* ▪ ~ **when cold** křehký zastudena

brittleness křehkost, lámavost; drobnost

brixane brixan

broach protahovací trn *stroj.*, protahovák *stroj.*; protlačovací trn, protlačovák; špičák (*kamenické dláto*); přibírač *horn.*; protahovat; protlačovat ▪ ~ **post** věšák (*věšadla*); hrotnice (*věžového krovu*) ▪ ~ **puller** protahovačka, protahovací stolice ▪ ~ **roof** stanová střecha *stav.*, jehlanová střecha *stav.*

broaching bit protahovací trn, protahovák; přibírač

broaching machine protahovačka

broad široký ▪ ~ **band amplifier** širokopásmový zesilovač *el.* ▪ ~ **base flask** baňka se širokým plochým dnem ▪ ~ **flanged beam (BFB)** širokopřírubový nosník ▪ ~ **front** dlouhá porubní fronta *horn.* ▪ ~ **gauge** široký rozchod *žel.*; širokorozchodný ▪ ~ **gauge line** širokorozchodná trať *žel.*, širokorozchodná kolej *žel.* ▪ ~ **stone** tesaný kámen, kvádr ▪ ~ **tool** široké kamenické dláto, rýhovačka ▪ ~ **tooling** rýhování, šalírování, rázování

broadcast rozhlas, rozhlasové vysílání; vysílat rozhlasem a televizí ▪ ~ **receiver** rozhlasový přijímač ▪ ~ **transmission** rozhlasové vysílání

broadcaster širokosecí stroj *zem.*

broadcloth kalandrovaná vlněná tkanina *text.*; široké sukno *text.*

broadening šíření, rozšíření (*čáry, pásu*)

broadleaved tree listnatý strom, listnáč

broadstep odpočívadlo (*přímého schodiště*), schodišťová podesta

broadstone tesaný kámen; kvádr, kamenná obkladová deska

broadway široká ulice, hlavní třída *am.*

brocade brokát *text.*

brocading tkání vzoru *text.*; brokátování *text.*

brochure brožura, prospekt

broken kusové uhlí; rozdrcený; nalámaný (*o hornině*); prasklý, rozbitý, přetržený; přerušovaný; vypojený ▪ ~ **arch** lomený oblouk *stav.* ▪ ~ **coal** kusové uhlí (*velikosti 70-100 mm*) *horn.*; uhelná rubanina *horn.* ▪ ~ **down** vylámaný (*o hornině*) ▪ ~ **ground** náhlý zával; závalová hornina; rubanina ▪ ~ **iron** ocelový odpad, šrot ▪ ~ **line** přerušovaná čára; lomená čára; přetržené vedení *el.* ▪ ~ **line foundation** lomený základ *stav.* ▪ ~ **material** rubanina, těživo ▪ ~ **number** zlomek ▪ ~ **rock** vylámaná hornina, rubanina; lomový kámen ▪ ~ **stone** lomový kámen; drcený štěrk ▪ ~ **up** drcený; rubaný; rozpukaný ▪ ~ **working** porub

broker dohodce, makléř; jednatel, dohazovač

bromate bromičnan

bromatology bromatologie, nauka o potravinách

brome brom

bromic bromičný ▪ ~ **acid** kyselina bromičná

bromide bromid

brominate bromovat

brominating bromace

bromination bromace

bromine brom

bromism stav organismu způsobovaný předávkováním bromidem draselným

bromite bromitan

bromo derivative bromderivát

bromo ketone bromketon

bromoacids bromokyseliny

bromoform bromoform

bromohydrin bromhydrin

bromonium bromonium

bromosulphophthalcin bromsulfoftalein

bromous bromitý ▪ ~ **acid** kyselina bromitá

bronze bronz; bronzový; pobronzovat; bronzově zbarvit ▪ ~ **mica** flogopit *min.*

bronzed bronzový; bronzovaný

bronzing bronzování

bronzite bronzit *min.*

brook potok, říčka

broom koště, metla, smeták

brooming zametání; nahození hrubé omítky *stav.*; roztloukání (*hlavy piloty*)

broth vývar, bujón; živná půda

brow hřebec, okraj, hrana srázu; ústí jámy; frontální část příkrovu; svážná *horn.*, úpadní chodba *horn.*

brown hněd; hnědý; hnědnout; pražit (*kávu*) ▪ ~ **coal** hnědé uhlí, lignit ▪ ~ **coat** druhá vrstva omítky, jádrová omítka ▪ ~ **earth** hnědozem ▪ ~ **hematite ore** (*těž brown iron ore; brown ironstone*) limonit *min.*, hnědel *min.* ▪ ~ **lignite** hnědé uhlí *am.* ▪ ~ **manganese ore** manganit *min.* ▪ ~ **soil** hnědozem ▪ ~ **spar** ankerit *min.*; dolomit *min.* ▪ ~ **stone** rozložený pyrit (*sirník Fe*) *min.*; železitý pískovec *min.*

browneath hnědozem

brownish nahnědlý

browser prohlížeč *poč.*

brucine brucin *chem.*

brucite brucit *min.*, hydroxid hořečnatý *min.*

bruiše trhlina *sklár.*; (roz)drtit

brush kartáč, kartáček; štětec, štětka; očišťování (*počvy, boků*) *horn.*; přibírka (*stropu, počvy*) *horn.*; kartáčovat, čistit kartáčem; natírat štětkou
 ▫ ~ **bounce** nadskakování kartáčků *el.* ▫ ~ **collector** kartáčkový sběrač *el.* ▫ ~ **contact** kartáčový kontakt *el.* ▫ ~ **cutter** křovinořez *lesn., zem.* ▫ ~ **discharge** trsový výboj *el.* ▫ ~ **displacement** natočení kartáčků *el.* ▫ ~ **grainer** (*štětec*) uhlazovák ▫ ~ **graining** žilkování, fládování ▫ ~ **lifting device** odklápěč kartáčků *el.* ▫ ~ **proof** kartáčový obtah *polygr.* ▫ ~ **seal** kartáčové těsnění (*dveři*) ▫ ~ **washer** kartáčová pračka *j. fyz.* ▫ ~ **weatherstrip** kartáčové těsnění (*dveři*)

brushability rozíratelnost

brusher rubáč *horn.*, sbíječ *horn.*

brushing nátěr štětcem; kartáčování; přibírka (*stropu, boků, počvy*) *horn.* ▫ ~ **filler** nátěrový tmel (*nanášený štětcem*)

brushkiller arboricid *lesn., zem.*

BTW (*by the way*) „mimochodem“

bubble dutina; bublina; vodováha; bublinový; bublat, probublávat, tvořit bubliny ▫ ~ **cap** klobouček (*patra destilační kolony*) *chem.* ▫ ~ **plate column** kloboučková kolona *chem.* ▫ ~ **pressure method** bublinová zkouška *chem.*

bubbler promývačka (*plynu*), pneumatické míchadlo, barbotér

bubbling tvoření bublin; probublávání (*skloviny*)
 ▫ ~ **bed** bublinová vrstva

buck louh (*na práni*) *text.*; shrnovač sena *zem.*; pokles (*napětí*) *el.*; slepý rám, osazovací rám; loužit (*tkaninu*) *text.*; snižovat (*napětí*) *el.*; kompenzovat

bucked ore bohatá ruda

bucket vědro, kbelík, okov; koš; klec výtahu; koreček; lžice (*řypadla*); lopatka (*Peltonovy turbíny*); rýp ručního čerpadla *stroj.*; sektor (*paměti*) *poč.* ▫ ~ **arm** násada lopaty ▫ ~ **chain** korečkový řetěz (*řypadla*) ▫ ~ **conveyer** (*těž bucket conveyor*) korečkový dopravník ▫ ~ **crane** drapákový jeřáb, lopatový jeřáb, korečkový jeřáb ▫ ~ **dredger** plovoucí korečkové rýpadlo, korečkový bagr ▫ ~ **elevator** korečkový výtah, korečkový elevátor, výtah s okovy ▫ ~ **engine** (*těž bucket excavator*) korečkové rýpadlo ▫ ~ **factor** stupeň naplnění korečku ▫ ~ **grab** lopatkový drapák ▫ ~ **hoisting** těžení okovem ▫ ~ **ladder dredger** korečkový bagr, korečkové plovoucí rýpadlo ▫ ~ **line** korečkový řetěz (*řypadla*) ▫ ~ **lip** ostří (*korečku*) ▫ ~ **pump** korečkové čerpadlo ▫ ~ **wheel** korečkové vodní kolo, oběžné kolo Peltonovy turbíny ▫ ~ **wheel blower** lopatkový ventilátor ▫ ~ **winding** těžení okovem

bucketing doprava korečkovým výtahem

bucking drcení, rozměšňování, vyklepávání rudy; louhování (*prádda*) *text.*; snižování (*napětí*) *el.*
 ▫ ~ **ore** bohatá ruda

buckle spona, sponka; ohnutí se, vyboulení, vyduť; vybočení; nárůst (*chyba odlitku*); vázací prut (*doškové střechy*); vydouvat se; vybočovat; zkroutit se, přehnout se; deformovat se (*o desce*); spinat (*sponkou*) ▫ ~ **up** zapnout na přezku; zkroutit se (*teplem*)

buckled folding zlomová vrása

buckling vyboulení, zborcení, deformace; vrásnění, drsnost (*povrchu*); vzpěr ▫ ~ **resistance** pevnost ve vzpěru

buckskin knihařská kůže

buckstay podpěra *stav.*; stojna kotvení vanové pece *sklár.*

buckwash loužit *text.*

budding rašení *zem.*; očkování *zem.*

buddle propírací kád' (*na rudu*), zahušťovací kád' (*na rudu*); promývat, propírat (*rudu*)

buddling propírání (*rudy*), promývání (*rudy*)

budget rozpočet *ek.*; naplánovat do rozpočtu *ek.*, zahrnout do rozpočtu *ek.* ▫ ~ **approval** schválení rozpočtu *ek.* ▫ ~ **excess** překročení rozpočtu *ek.*

budgetary rozpočtový

bufanolid bufanolid

buff leštička, lešticí kotouč (*měkký*); žlutohnědá barva; leštit, vyleštit kotoučem (*měkkým*)

buffed leštěný ▫ ~ **surface** leštěný povrch

buffer nárazník, tlumič nárazů; tlumivý roztok *chem.*; oddělovač *el.*, odpojka *el.*; vyrovnávací obvod *el.*; vyrovnávací paměť *poč.*; tlumit; ukládat do vyrovnávací paměti *poč.* ▫ ~ **action** pufrací působení (*regulace pH*) *lesn., zem.* ▫ ~ **control block** (**BCB**) řídicí blok vyrovnávací paměti *poč.* ▫ ~ **operation** nárazový provoz ▫ ~ **salt** tlumící sůl, pufr ▫ ~ **solution** tlumivý roztok *chem.* ▫ ~ **stock** nárazová zásoba, náhradní zásoba ▫ ~ **zone** ochranná zóna *j. fyz.*, nárazníková zóna *j. fyz.*

buffet náraz; bufet

buffing leštění (*měkkým kotoučem*); obrušování *kož.*
 ▫ ~ **wheel** látkový lešticí kotouč

bufotalin bufotalin

bufotoxin bufotoxin

buggy důlní vozík; malý nákladní vozík (*pro přepravu těžkých nákladů na krátkou vzdálenost*)

build sloh, styl, druh (*stavby*); struktura, tloušťka (*nátěru*); návin *text.*, tvar *čívky text.*; stavět, postavit; (vy)budovat ▫ ~ **in** vmontovat, sestavovat; budovat; zastavět; vetknout ▫ ~ **in brick** zdít ▫ ~ **up** vystavět, vybudovat; (*plochu stavbami*); zazdíť (*otvor*); smontovat, sestavit; budovat, stavět; zastavět; nanést; naváříť

buildability realizace, proveditelnost, snadnost provedení

buildable realizovatelný, proveditelný

builder komponent, složka; stavitel; stavbař; sestavovací program *poč.*

builder's stavitelský ▫ ~ **ladder** (*jednoduchý*) žebřík
building budova; stavba; stavební objekt; vybudování,
 výstavba, zastavení; stavební ▫ ~ **act** stavební řád
 (*zákon*) ▫ ~ **application** žádost o povolení stavby
 ▫ ~ **area** stavební území, stavební plocha; zastavěná
 plocha ▫ ~ **block system** (*též building-brick*
system) stavebnicový systém ▫ ~ **blocks** tvárnice,
 kvádry ▫ ~ **brick** stavební cihla ▫ ~ **ceramics**
 stavební keramika ▫ ~ **certificate** stavební
 povolení ▫ ~ **company** stavební společnost
 ▫ ~ **component** stavební prvek, stavební dílec
 ▫ ~ **construction** stavební konstrukce, pozemní
 stavitelství ▫ ~ **contractor** dodavatel stavebních
 prací ▫ ~ **cost** stavební náklady ▫ ~ **development**
 výstavba ▫ ~ **drawing** stavební výkres ▫ ~ **element**
 stavební prvek, stavební dílec, stavební díl
 (*složený z konstrukcí*) ▫ ~ **enclosure** plášť budovy
 ▫ ~ **engineering** stavební inženýrství ▫ ~ **estate**
 obytný útvar, sídliště ▫ ~ **heating** vytápění budovy,
 vytápění objektu ▫ ~ **land** stavební pozemek,
 stavební plocha, staveniště ▫ ~ **loan** stavební
 půjčka, stavební úvěr ▫ ~ **material** stavební
 materiál, stavební hmota, stavivo, stavebniny
 ▫ ~ **materials industry** průmysl stavebních hmot
 ▫ ~ **of data networks** výstavba datových sítí *poč.*
 ▫ ~ **owner** stavebník, majitel stavby ▫ ~ **permission**
 (*též building permít*) stavební povolení, povolení
 ke stavbě ▫ ~ **plot** stavební pozemek (*parcela*)
 ▫ ~ **promoter** stavební inspektor ▫ ~ **risk insurance**
 pojištění stavebních rizik ▫ ~ **section** požární úsek
 ▫ ~ **sewer** kanalizační přípojka ▫ ~ **site** staveniště;
 stavební pozemek ▫ ~ **stock** stavební fond, domovní
 fond ▫ ~ **stone** stavební kámen ▫ ~ **stone quarry**
 lom na stavební kámen ▫ ~ **surveyor** technická
 správa budov; stavební dozor ▫ ~ **tools** stavební
 nářadí ▫ ~ **unit** stavební prvek, stavební dílec ▫ ~ **up**
 montáž, sestavení, postavení; budování, výstavba
 ▫ ~ **wires and cables** instalační vedení ▫ ~ **zone**
 stavební území

buildup nárůst

built up door frame skládaná zárubeň (*z profilů*)
 stav.

built-in vestavěný, zabudovaný, zamontovaný,
 instalovaný, vsazený, zapuštěný, integrovaný
 ▫ ~ **beam** vetknutý nosník ▫ ~ **cupboard** vestavěná
 skříň; zděná skříň, skříňová šatna ▫ ~ **furniture**
 vestavěný nábytek, zabudovaný nábytek ▫ ~ **hardware**
 check automatická hardwareová kontrola *poč.*

built-up vybudovaný; smontovaný; přisazený;
 navařený; složený, kompozitní; zastavěný ▫ ~ **con-**
struction montovaná stavba *stav.* ▫ ~ **film** vícevrstvý
 film ▫ ~ **roofing nail** hřebík do krytiny *stav.*,
 lepenkáč *stav.* ▫ ~ **stair horse** stupňovitá dřevěná
 schodnice *stav.*

bulb baňka (*např. žárovky*); cibule (*při tažení*
plochého skla) sklář.; kulaté těleso kulička
 (*teploměr*); cibule *bot.*, hlíza *bot.* ▫ ~ **and shank**
root Lavalova nožka *el.* ▫ ~ **blower** foukač do formy

sklář. ▫ ~ **of pressure** tlaková „cibule“ *geol.*

bulbiform cibulovitý

bulbocapnine bulbokapnin

bulbous kupulovitý ▫ ~ **dom** cibulovitá baň *stav.*

bulge vypuklina, vyboulení, vyduť, výduť; vyboulovat
 se, vydouvat se

bulging vyduť; vydouvání; bobtnání; vypuklina,
 tvoření vypuklin; vytlačování zeminy (*na úpatí*
svahu, na dně údolí) *geol.*; vypuklý, vyduť

bulk množství, objem; hromada; převážná část;
 obestavěný prostor; loďní náklad; objemová
 hmotnost *pap.*; velkokapacitní; hromadit; volně
 sypat; vyčnívat; rozpínat se ▫ ~ **cargo** bezobalový
 náklad, velkobojemový náklad; volně sypaný náklad,
 volně ložený náklad ▫ ~ **carrier** přepravce sypkého
 materiálu; loď na sypaný náklad ▫ ~ **consumer**
 velkospotřebitel ▫ ~ **cross-section** celkový účinný
 průřez, makroskopický účinný průřez ▫ ~ **density**
 objemová hmotnost; sypaná hmotnost (*u volně*
sypaných látek) ▫ ~ **factor** objemový činitel, obje-
 mový faktor ▫ ~ **goods** hromadné zboží; sypaný
 materiál ▫ ~ **material** sypaný materiál, sypký
 materiál, volně ložený materiál ▫ ~ **modulus**
 objemový modul přetvárnosti, modul objemové
 pružnosti ▫ ~ **property** objemová vlastnost
 ▫ ~ **sampling** objemové vzorkování ▫ ~ **sealant** tmel,
 kyt, těsnění (*špachtlí*) ▫ ~ **service** hromadná obsluha
 ▫ ~ **specific gravity** měrná hmotnost; objemová tíha
 ▫ ~ **stack** neproložená hráž ▫ ~ **storage** hromadné
 skladování, skladování sypkého materiálu; vnější
 paměť *poč.* ▫ ~ **throwing machine** vrhač sypkého
 materiálu ▫ ~ **transport** přeprava hromadného
 nákladu; doprava volně loženého zboží ▫ ~ **weight**
 sypaná hmotnost, objemová hmotnost

bulkhead přepážka; hráz, přehrada; upínací hlava
 (*u předpjatého betonu*); poval důlního díla *horn.*;
 opatřit ochranným povelam *horn.*

bulkiness objemnost, prostorová náročnost

bulking nakypření (*zeminy vykopáním*)

bulkload volně sypaný náklad

bulky neskladný, objemný, rozměrný ▫ ~ **consignment**
 objemná zásilka *ek.*

bulb byk *zem.*; spekulant na vzestup cen *ek.*; spekulovat
 na růst ceny *ek.*; vkládat upcávku (*při odpalu*) *horn.*
 ▫ ~ **float** hladítka na beton ▫ ~ **quartz** záhňeda *min.*;
 kouřový křemen (*odrůda křemene*) *min.*

bulb's eye kruhové okno, kruhový otvor; (*vitrážový*)
 skleněný kotouč

bulb's level krabicová libela

bulldog protizávaží (*na svážně*), vyvažovací závaží
 ▫ ~ **plate** ozubená hmoždinka (*dřevěného spoje*)

bulldozer čelní shrnovač, buldozer ▫ ~ **blade** radlice
 buldozeru

bulldozing shrnování, činnost buldozeru

bullet kulka, střela; odrážka *polygr.* ▫ ~ **proof** neprů-
 střelný

bulletin buletin, věstník, zpravodaj ▫ ~ **board**
 vývěska, nástěnná deska, nástěnka

bulling bar nabíjecí tyč, ládovací tyč
bullion exchange burza drahých kovů *ek.*
bullnose zaoblená hrana *sklář.*
bullseye pane vitrážované zasklení
bulvalene bulvalen
bulwark opevnění; val; bašta; ochranná hráz, ochranná zeď
bump úder; rána, náraz; vydutí; vypuklina (*v plechu*); sedání nadloží; pilířový ořes *horn.*; vzdušná díra *let.*; udeřit; narazit (*do čeho*); vyrazit; náhle vypěnit
 ▀ ~ **mapping** mapování hrboleš *poč.* ▀ ~ **out window** arkýřové okno (*prodejní arch.*)
bumper nárazník; tlumič nárazů; cihlák (*v ruční výrobě*); zarážedlo na konci koleje *žel.*
bumpiness házení (*letadla*) ▀ ~ **collision** pružná srážka *j. fyz.*
bumping bouřlivý var, bouchání; tepání, bombování
bumpy road nerovná vozovka *dop.*
bunch trs, hrozen, svazek, shluk; skupina; rudní hnízdo, nahromadění rudy; osamocené ložisko *horn.*; vázat do snopků ▀ ~ **graph** síťový nomogram *mat.*
bunching vytváření svazků *el.*; shlukování *el.*; seskupování (*elektronů*); tvoření shluků vozidel *dop.*; vynucená jízda v koloně *dop.*
bundle balík; svazek (*např. paprsků*); svitek; přádeno; snop; palivový článek; svazovaz, vázat (*do svazků*); páskovat *polygr.* ▀ ~ **of rails** kolejový svazek *žel.*
bundling svazkování; balíkování, balení
bung čep, zátka; zazátkovat, ucpat ▀ ~ **borer** čepový vrták, čepovník
bungalow přizemní dům (*lehké konstrukce*); (*jednopatrová*) chata; srub
bundle pracovat neodborně, fušovat
bunk palanda; oplen *lesn.*; hrot ve tvaru zubu (*na řetězu a výtahu kulatiny*)
bunker zásobník (*na sypké hmoty*); jímka; silo; silážní jáma
bunton rozpěra, rozpínka; věnec v kruhové jámě (*k zavěšení průvodičů i potrubí*)
buoy bóje, plovák; záchranný pás; nadnášet; označit bóji
buoyancy vztlak, vznosná síla, nadlehčování; výtlak (*u plavidel*) ▀ ~ **force** výtlačná síla
burden břemeno, tíha, zátěž; vsázka *hut.*, závázka (*vyšoké pece*) *hut.*; nosnost *lod.*; režiijní náklady *ek.*; zatížení (*měníče*) *el.*; záběr trhacími pracemi; skrývka a nadloží; zatížit; zavážet (*vyšokou pec*); sestavovat (*vsázku*) ▀ ~ **incurred** vzniklá režie *ek.*, skutečná režie *ek.*
bureau psací stůl; kancelář; úřad ▀ ~ **de change** směnárna
bureaucracy byrokracie
burette byreta *lab.*; odměřit byretou *lab.* ▀ ~ **stand** stojan byrety ▀ ~ **with official calibration** úředně cejchovaná byreta
burglar alarm zabezpečovací zařízení, bezpečnostní

systém; poplašné zařízení (*proti vloupání*)
burial zakopání (*radioaktivního odpadu*) *j. fyz.*
buried skrytý (*o ložisku*); zasypaný zeminou; zalisovaný; zalitý (*kabel*); pohřbený ▀ ~ **cable** podzemní kabel; vedení pod omítkou ▀ ~ **outcrop** skrytý výchoz ▀ ~ **reserve** skrytá rezerva *ek.* ▀ ~ **storage** podzemní skladiště ▀ ~ **wiring** vedení pod omítkou *el.*
burial hrubá tkanina (*konopná, jutová apod.*); pytlovina, plachtovina (*na omotávání trubek*)
burn pálení, popálenina, spálenina; hořet, pálit, vypalovat (*se*); řezat (*kov*) plamenem; jiskřit *el.* ▀ ~ **cut drilling pattern** válcový vlom ▀ ~ **down** spalovat, shořet, vyhořet ▀ ~ **in** vypalovat; vpalovat; navařovat ▀ ~ **in** zahřívání (*počítače, obrazovky*) *poč.* ▀ ~ **mark** stupeň hořlavosti; spálené místo (*po broušení*) ▀ ~ **off** opalovat, odstraňovat plamenem (*starý nátěr*); odtavovat; spalovat přebytečný plyn; vyhořet *el.* ▀ ~ **out** vypálit, vyhořet
burnable hořlavý, spalitelný; vypalitelný, schopný výpalu
burner hořák, kahan; programovací přepalovací zařízení *poč.*; spalovací komora *let.* ▀ ~ **block** hořákový kámen ▀ ~ **throat** (*těž burner tip*) hubice hořáku
burning hoření, spalování, pražení, pálení, vypalování; oheň, požár ▀ ~ **explosive** hořlavá trhavina ▀ ~ **in** zatavování ▀ ~ **mountain** sopka ▀ ~ **of contacts** opalování kontaktů ▀ ~ **rate** rychlost hoření, rychlost spalování ▀ ~ **volcano** činná sopka
burnish lesk; leštido; leštit, naleštit, hladit ▀ ~ **gold** matné zlato *sklář.*, zlato vpalované do skla *sklář.*
burnisher leštítka, hladítko; stroj na leštění (*tlakem*)
burnishing leštění (*tlakem*); hlazení (*tlakem*); opalování *obuv.* ▀ ~ **stone** leštící kámen, hladící kámen
burnout přerušení hoření; přepal; vypálení *let.*
burnt spálený, shořelý; vypálený; pálený ▀ ~ **block** keramická tvárnice, cihelná tvárnice ▀ ~ **brick** pálená cihla ▀ ~ **clay** pálená cihlářská hlína, vypalovaná hlína ▀ ~ **coal** metamorfované uhlí; přírodní koks ▀ ~ **gas** spaliny, kouřové plyny ▀ ~ **gypsum** pálená sádra ▀ ~ **limestone** pálený vápence, pálené vápno ▀ ~ **ore** pražená ruda *hut.* ▀ ~ **sugar** pálený cukr, karamel ▀ ~ **up factor** koeficient vyhoření *j. fyz.*, činitel vyhoření *j. fyz.*
burnup vyhoření, vyhořívání
burr ostrina, ořep (*na obrobku*); výronek; křemítá konkrece; tvrdá hornina; bruska otvorů; odstraňovat ořep ▀ ~ **off machine** stroj na srážení hran
burrow odpad; jalovina *geol.*; odval *horn.*, výsypka *horn.*; kopat, kutat
burstone kámen na mlýnské kameny; mlýnský kámen
burst prasknutí; roztržení; trhlina, rána, úder; (vy)puknutí; výbuch (*uhelného prachu, důlního plynu*), detonace; vzplanutí; prasknout; roztrhnout (*se*),

protrhnout; vybuchovat ■ ~ **into flames** vzněcovat se ■ ~ **out** vybuchout, vybuchovat

bursting nátfasná střelba ■ ~ **charge** trhací náplň

bury měkký jíl; břidlice; zapustit do terénu, zakopat; pohřbit

bus autobus; přípojnice *el.*, sběrnice *el.*; spojevat sběrnici ■ ~ **bay** autobusová zastávka; zastávkový pruh pro autobusy ■ ~ **line** sběrné vedení *energ.* ■ ~ **route** autobusová linka ■ ~ **service** autobusová doprava ■ ~ **system** sběrníkový systém ■ ~ **terminal** konečná stanice autobusu, autobusové nádraží

busbar přípojnice *el.*, sběrnice *el.*

bush keř; křoví; buš; pouzdro, vložka (*ložiska*); pánev (*ložiska*); přechodka *el.*; přídržný kroužek (*u hydraulických stojek*); vysazovat keře; opatřovat vložkou, opatřovat průchodkou; vypouzdřit (*ložisko*) ■ ~ **hammering** obrábění pemrlice, pemrlování ■ ~ **hammer** pemrlice (*kamenické kladivo*)

bushing pouzdro, vložka (*ložiska*); průchodka *el.*; přírodní šňůra; ucpávka; platinová picka (*na tahání skleněných vláken*) sklář. ■ ~ **blower** foukací hubice sklář.

business podnik (*obchodní organizace*), firma (*malá*), obchod (*podnikání*), obchodování; podnikání, byznys; věc, záležitost; vybavení; obchodní ■ ~ **card** (*obchodní*) návštěvka, vizitka ■ ~ **connections** obchodní styky, obchodní vztahy ■ ~ **data** ekonomická data ■ ~ **machine** kancelářský stroj *poč.* ■ ~ **manager** obchodní ředitel ■ ~ **name** obchodní jméno, obchodní název ■ ~ **practice** obchodní zvyklosti ■ ~ **risk** riziko podnikání ■ ~ **strategy** obchodní strategie

businessman obchodník, podnikatel

buster odsekávačka nýtů; pneumatické kladivo na sekání betonu

busy zaneprázdněný; čilý, rušný; obsazený *telef.* ■ ~ **line** obsazená linka *telef.*; velmi zatížená trať *žel.* ■ ~ **signal** signál obsazení *telef.* ■ ~ **tone** obsazovací tón *telef.*

butadiene butadien *chem.*, divinyl *chem.*

butanal butanal *chem.*, butyraldehyd *chem.*

butanoic acid butanová kyselina *chem.*

butanol butanol *chem.*

butene buten *chem.*, butylen *chem.*

butment pata (*klenby*); podpěrný pilíř (*mostu*)

butt styk, spojení; styčná plocha; čelní plocha; tupý spoj; hlava piloty; čelo porubu *horn.*; porub kolmý na stříhy uhlí *horn.*; stýkat se (*natupo*); spojevat (*natupo*); spojevat výztuž (*na zub*) ■ ~ **and strapped joint** styčnicový spoj *el.* ■ ~ **hinge** zapuštěný závěs, rovný kloubový závěs ■ ~ **joint** tupý spoj, styk na sraz; styčná spára; čelný sraz (*trámů*) ■ ~ **lagging** obití deskami na styk ■ ~ **matching** sestavování dých ■ ~ **stile** svislý dveřní vlys se závěsy ■ ~ **strap** styčnice, příložka, styková deska; krycí lišta tupého srazu ■ ~ **strap joint** spoj se styčnicemi ■ ~ **weld**

tupý svar; svařovat *natupo* ■ ~ **welding** stykové svařování, svařování *natupo*

butte kopec, pahorek, osamocená kupa

butter máslo ■ ~ **ball** bochnik (*malty na rubu obklá-dačky*)

butterfly motýl *zool.*; škrtící klapka, škrtící ventil; skvrna na štku (*z vápenné hroudě*); neglazované místo (*vada*) *ker.* ■ ~ **bolt** křídlový šroub ■ ~ **throttle** škrtící klapka, škrtící ventil, klapkový uzávěr ■ ~ **valve** škrtící klapka, škrtící ventil, klapkový uzávěr

buttering trowel zednická lžice

buttermilk podmáslí

buttery místnost na uskladnění potravin nebo nápojů; zásobárna, sklep

buttock bok pokosu; čelba zátinky; zásek (*do uhelné stěny*)

button tlačítko; malá závara (*okenní*); silniční hřeb, značkovací hřeb; tlačítkový ■ ~ **bar** tlačítková lišta *poč.* ■ ~ **head** půlkulová hlava (*nýtu*); rozlisovaná hlava ■ ~ **switch** tlačítkový spínač, tlačítkový vypínač

buttonwood platan *dřev.*

butress opora; opěrný pilíř; opěrák; žebro podpěrné zdi štku; skalní ostroh; podpírat ■ ~ **wall** nosná stěna *stav.* ■ ~ **web** dřík pilíře (*pilířové přehradě*)

butressing pier opěrný pilíř

butyl butyl *chem.* ■ ~ **alcohol** butylalkohol, 1-butanol

butylbenzene butylbenzen

butyraldehyde butyraldehyd

butyric acid kyselina máselná, kyselina butanová

butyrophenone butyrofenon

buxene buxen

buy (na)koupit, zakoupit

buy up odkoupit, skoupit (*všechno*)

buyer kupec, kupující; odběratel; nákupčí; investor

buying power kupní síla

buzz létat v malé výšce; vysílat *rad.* ■ ~ **saw** kotoučová pila, cirkulárka

buzzer vrtačka; bzučák *telef.*; tovární siréna; houkačka *aut.*

by vedlejší; kolem, mimo; prostřednictvím ■ ~ **cable** telegraficky ■ ~ **hand** ručně ■ ~ **return** obratem ■ ~ **steps** postupně ■ ~ **weight** podle hmotnosti, hmotnostní

byat dřevěná stojka *horn.*, vzpěra *horn.*

byework pomocný, doplňkový

bypass objízďka, obchvat; vnější dopravní okruh; vedlejší cesta; překlenutí, přemostění; bočník *el.*; ochoz (*jámy*) *horn.*; obtáket, obejít, vynechat, překlenout ■ ~ **filtering** filtrace obtokem, filtrace v obtoku ■ ~ **pipe** obtoková trubka, obtokové potrubí ■ ~ **valve** obtokový ventil, přepouštěcí ventil

byre stáj *zem.*

byssine tkanina z lasturového hedvábí *text.*

byte slabika (*zpravidla osm bitů*) *poč.*

bytecode bajtový kód *poč.*

Cc

C/D (*customs declaration*) celní deklarace

cab kabina (*řidiče, jeřábníka*), klec; vozidlo taxisluzby; krejčovské odstřížky

cabelling kabelová síť, kabeláž

cabin kabina, bouda, budka, převlékárna; kajuta; provizorní kancelář (*na staveništi*) ■ ~ **hook** stavěč křídla (*hákový*)

cabinet kabinet, místnost, pracovna, studovna; příhrádková skříň (*s policemi, zásuvkami*), regál ■ ~ **clamp** truhlářská svěrka ■ ~ **drier** skříňová sušárna ■ ~ **file** půlkulatý pilník ■ ~ **finish** deštění, táfování, úprava zdí (*stěn*) dřevěným obkladem (*deskami*) ■ ~ **making** truhlářství ■ ~ **maker** nábytkový truhlář, umělecký truhlář ■ ~ **oblique view** kosoúhlé promítání, šikmé promítání ■ ~ **scraper** truhlářská škrabačka, cidlina ■ ~ **type lavatory** zabudované umyvadlo ■ ~ **wall** skříňová stěna, skříňová příčka ■ ~ **work** stolařská práce, truhlářská práce; (*stavební*) nábytkové truhlářství, umělecké truhlářství; vestavěný nábytek

cable kabel, kabelogram, lan(k)o; kotevní lano ■ ~ **angledozer** lanový boční shrnovač ■ ~ **box** kabelová spojka (*krabicová*), skříň spojky ■ ~ **brake** lanová brzda ■ ~ **branch** kabelová odbočka ■ ~ **breakdown** porucha kabelu, proražení kabelu ■ ~ **breaking** přetrhnutí kabelu ■ ~ **car** kabina lanové dráhy; lanovka; vůz lanové dráhy ■ ~ **channel** kabelový kanál ■ ~ **chute** kabelová šachta, kabelová trubka ■ ~ **clamp** (*těž cable clip*) kabelová svorka, lanová přichytka, lanová svorka ■ ~ **communication** kabelové spojení ■ ~ **conduit** kabelové vedení ■ ~ **connection** kabelová spojka, lanová spojka; spojení kabelů ■ ~ **connector** kabelový konektor ■ ~ **coupler** (*těž cable coupling*) kabelová spojka, lanová spojka ■ ~ **covering** plášť kabelu ■ ~ **crane** lanový jeřáb, kabelový jeřáb ■ ~ **cross-section** průřez kabelu ■ ~ **drive pulley** lanovnice, lanový kotouč ■ ~ **drum** kabelový buben, těžní buben ■ ~ **drum transporter** (*viz cable drum truck*) kabelový vůz ■ ~ **duct** kabelovod (*z tvárnic*), kabelový kanál, kabelový kanálek, kabelový potrubí ■ ~ **entry** kabelový přívod ■ ~ **eye** kabelové oko ■ ~ **fault** poškození kabelu, probití kabelu ■ ~ **fittings** kabelový soubor ■ ~ **gallery** kabelový kanál, kabelová chodba ■ ~ **head** kabelová koncovka ■ ~ **hose** lanovod *aut.* ■ ~ **insulating**

material kabelový izolant ■ ~ **joint** kabelová spojka, lanová spojka ■ ~ **junction box** kabelová skříň, kabelová spojka ■ ~ **laying** uložení kabelu; stavba vedení kabelu ■ ~ **line** kabelové vedení ■ ~ **modem** kabelový modem ■ ~ **network** kabelová síť ■ ~ **outlet** kabelový vývod ■ ~ **protective sleeve** ochranný obal kabelu ■ ~ **pulley** lanová kladka, lanovnice, lanový kotouč ■ ~ **puncture** proražení kabelu, probití kabelu ■ ~ **rack** kabelový rošt (*na uložení kabelů*) ■ ~ **railway** lanová dráha, lanovka ■ ~ **roof** lanová střecha ■ ~ **rope** kabelové lano ■ ~ **route** kabelová trasa ■ ~ **scraper** lanový škrabák ■ ~ **sheath(ing)** opláštění kabelu; kabelový plášť ■ ~ **sheave** lanovnice ■ ~ **shoe** kabelové oko, kabelová koncovka ■ ~ **slide** lanový smyk ■ ~ **splicing** spojování kabelů ■ ~ **stayed** zavěšený, lanový, kabelový ■ ~ **structure** lanová konstrukce ■ ~ **supported roof** lanová střecha ■ ~ **termination** kabelový závěr, kabelová koncovka ■ ~ **transfer** telegrafický převod ■ ~ **tray** kabelová lávka ■ ~ **trench** kabelový tunel, kabelový výkop ■ ~ **truck** kabelový vůz ■ ~ **tubing** trubka kabelovodu ■ ~ **TV** kabelová televize ■ ~ **way** lanovka ■ ~ **wheel** lanovnice, lanový kotouč ■ ~ **work** kladení kabelu

cablegram kabelogram

cableless linking bezkabelové propojení

cableway lanová dráha, lanovka; lanovkový vozík; doprava lanovkou ■ ~ **cabin** kabina lanové dráhy ■ ~ **crane** lanový jeřáb ■ ~ **overhung tower** věž lanového jeřábu s výložníkem

cabling kabeláž; kabelování; telegrafování; provazcový obloun *arch.*, architektonický prvek tvaru lana *arch.*; splétání (*lana*) *text.*

cacao kakaové boby, kakaovník

cache mezipaměť *poč.*, rychlá vyrovnávací paměť *poč.*

cacotheline kakotelin

cadaster katastr

cadastral katastrální ■ ~ **documents** katastrální operát

■ ~ **map** katastrální mapa ■ ~ **plan** katastrální plán

■ ~ **records** katastrální operát

cadastre katastr, katastrální kniha, pozemková kniha

cadmia smithsonit *min.*, hemimorfit *min.*

cadmium kadmium; spojení kadmium Žlut' (*barva*);

kademnatý ■ ~ **plating** kadmiování (*galvanické*)

caesium cesium

caffeine kofein

cage kabina, klec (*výtahu, těžni*), klíčka; koš na střešní vpusti; ochranný koš (*žebříku*); polyedrální skelet *chem.*, polyedrální struktura *chem.* ■ ~ **antenna** klecová anténa *rad.* ■ ~ **box** klec (*nákladního výtahu*); klecová skříňka ■ ~ **hoist** (*těž cage lift*) klecový výtah ■ ~ **locking device** zařízení pro aretování vozíků ■ ~ **of elevator** klec výtahu ■ ~ **press** kalolis ■ ~ **rotor** rotor nakrátko ■ ~ **winding** těžení klecemi; klecové vinutí

cageway těžní zátyň, těžní oddělení

Cainozoic kenozoikum *geol.*, třetíhory *geol.*
cairn mohyla (*z nakupených kamenů*)
cairnform stone záhněda *min.*, kourový křemen *min.*
caisson keson, potápěcí zvon; stropní kazeta
 ▪ ~ **tunneling method** kesonování
cake koláč (*filtrační z kalolisu*); spečenina; briketa; spekat se; briketovat spekáním; slepovat se ▪ ~ **of salt** Glauberova sůl, siran sodný
caked spečený; zapečený; ztvrdlý
caking spekání se, tvoření spečenců, sintrování, briketování spekáním; zpevnění stěn vrtů hustým výplachem ▪ ~ **capacity** (též **caking property**) spēkavost
cal wolframit *min.*
calamaria smithsonit *min.*, hemimorfít *min.*
calandria topná komora *cukr.*; těžkovodní nádoba *j. fyz.*
calc-sinter (též **calc-tufa**) travertin *geol.*
calcar(e)ous vápnitý, vápenatý, obsahující vápno
calcarene kalkarenit *geol.* ▪ ~ **brick** vápenná cihla
 ▪ ~ **cement** vápnitý tmel ▪ ~ **sinter** sintr, travertin
 ▪ ~ **water** vápenitá voda
calcein fluorexon, calcein, fluoresceinkomplexon
calciferol kalciferol, ergokalciferol, vitamin D2
calcification kalcifikace, zvápenatění
calcify zvápenět
calcimine bělicí vápno, klišová barva; bílit vápnem (*stěny*)
calcinate kalcinovat, žíhat, pražit, pálit
calcination kalcinace, žíhání, pražení, pálení, vypalování
calcine kalcinovat, pražit, pálit, vypalovat, žíhat
calcined kalcinovaný, žíhaný, pálený, pražený
 ▪ ~ **alumina** oxid hlinitý ▪ ~ **gypsum** pálená sádra
 ▪ ~ **lime** oxid vápenatý, pálené vápno ▪ ~ **ore** pražená ruda, praženec ▪ ~ **soda** kalcinovaná soda
calciner kalcinační pec, kalcinátor, pražič
calcining kalcinování, pálení vápence, žíhání, pražení; kalcinační, pražičí ▪ ~ **drum** pražičí buben ▪ ~ **furnace** kalcinační pec, pražičí pec
 ▪ ~ **operation** kalcinace; pražení; vypalování
 ▪ ~ **oven** kalcinační pec, vypalovací pec
calcite kalcit, vápenc, krystalický uhličitán vápenatý ($CaCO_3$)
calcionin kalcitonin
calcium (Ca) vápník ▪ ~ **aluminate** hlinitan vápenatý
 ▪ ~ **carbide** acetylid vápenatý, karbid vápničku
 ▪ ~ **carbonate** uhličitán vápenatý ▪ ~ **cyanamide** kyanamid vápenatý, dusíkaté vápno ▪ ~ **fertilizer** vápenné hnojivo ▪ ~ **hydroxide** hydroxid vápenatý, hašené vápno ▪ ~ **lime** pálené vápno, oxid vápenatý ▪ ~ **nitride** nitrid vápenatý ▪ ~ **plumbate primer** základní olovnatý nátěr ▪ ~ **silicate brick** vápenopísková cihla ▪ ~ **sulphite** sířičitan vápenatý
 ▪ ~ **superphosphate** superfosfát
calcoegenides chalkogenidy
calcspar kalcit
calculate (pro)počítat, vypočítat, vykalkulovat, vyčíslit

calculated kalkulovaný, vypočtený, vypočítaný; teoretický
calculating počítání; počítací; výpočetní ▪ ~ **pattern** kalkulační schéma
calculation výpočet, propočet, kalkulace; rozpočet, hrubý odhad ▪ ~ **formula** vzorec pro výpočet
 ▪ ~ **key** kalkulační klíč ▪ ~ **price** kalkulační cena
 ▪ ~ **rule** pravidlo pro výpočet, pravidlo pro kalkulaci
 ▪ ~ **speed** rychlost výpočtu
calculator počítací stroj, výpočetní stroj, kalkulačka
calculus počet, výpočet ▪ ~ **of observations** vyrovnávací počet
caldera kar *geol.*
caldera kaldera (*kotlovitý kráter sopky*) *geol.*
caldrón kotel
Caledonian orogeny kaledonské vrásnění *geol.*
calendar kalendář; kalendárium; kalendářní
calender kalandr *text., pap.*, hladicí válcový lis na papír *pap.*; hladit *pap., text.*, kalandrovat *pap., text.*
 ▪ ~ **for knitted fabric** kalandr na pleteniny *text.*
 ▪ ~ **grain** kalandrovací efekt *pryž.*, kalandrovací jev *pryž.* ▪ ~ **stack** hladicí stolice *pap.*
calendered linen lesklé kalandrované plátno *text.*
calendering kalandrování *pap., pryž.*; mandlování *text.*, hlazení *text.*
calescence oteplování, vzrůstání teploty
calf lýtko (*punčochy*) ▪ ~ **box** teletina kož. ▪ ~ **house** teletník *zem.* ▪ ~ **leather** teletina kož. ▪ ~ **reel** těžní buben, buben na spouštění a vytahování výpažnic
calibrate kalibrovat, cejchovat, ověřovat
calibrated kalibrováný, cejchovaný, dělený ▪ ~ **chain** kalibrováný řetěz ▪ ~ **graduation** kalibrovaná stupnice, přesné objemové dělení ▪ ~ **orifice** kalibrovaná clona
calibrating cejchování ▪ ~ **device** cejchovací zařízení, kalibrační zařízení ▪ ~ **plot** kalibrační křivka
 ▪ ~ **press** kalibrovací lis ▪ ~ **resistor** odporový normál *el.*
calibration kalibrování, kalibrace, cejchování
 ▪ ~ **accuracy** přesnost cejchování, správnost kalibrace; přesnost dělení stupnice ▪ ~ **condenser** cejchovní kondenzátor; normál kapacity *el.* ▪ ~ **current transformer** cejchovací transformátor ▪ ~ **device** cejchovací zařízení ▪ ~ **point** kalibrační bod
 ▪ ~ **test** cejchování, kalibrační zkouška ▪ ~ **voltage** cejchovací napětí *el.*
calibre kalibr, vnitřní průměr; formát, význam, hodnota
caliche čilský ledek (*přirodní*), dusičnan sodný (*nečistý*)
calico kaliko *text.*, kartoun *text.*
caliduct teplovod, topné potrubí
californium kalifornium
calking paper pauzovací papír
call telefonní hovor *telef.*, spojení *telef.*; volání (*programu*) *poč.*; výzva; návštěva (*koho*); telefonovat; předvolat; svolat; zastavovat (*vlak*) *žel.* ▪ ~ **address** adresa podprogramu *poč.* ▪ ~ **bell** volací zvonek, poplašný zvonek ▪ ~ **box** telefonní

budka ■ ~ **by name** jmenovité vyvolání ■ ~ **circuit** služební linka *telef.* ■ ~ **duration** doba hovoru *telef.* ■ ~ **forwarding** přeměrování telefonních hovorů ■ ~ **off** nákup na zavolání (*nákupčího firmy*); odvolat, rušit (*hovor*) *telef.* ■ ~ **point** hlásič (*požární*) ■ ~ **progress** postup spojování ■ ~ **up** zavolat *telef.*; vyvolat *poč.*

callable vypověditelný, disponibilní; vyvolatelný (*program*)

callback zpětný dotaz

called volaný

calligraphic kaligrafický (*krasopisný*) ■ ~ **text** kaligrafický text

calling volání, zavolání, vyvolání, volající ■ ~ **card** navštívenka, vizitka ■ ~ **signal** obsazovací signál *telef.*

calliper kavernoměr; posuvné měřtko; hmatadlo; průměrka *lesn.*; měřit posuvným měřtkem; průměrkovat (*kmeny stromů*) *lesn.* ■ ~ **gauge** třmenový kalibr *stroj.*; plochý kalibr na díry *stroj.* ■ ~ **looping** kavernometrie

calm bezvětří *meteo.*, tíšina *meteo.*; bezvětrný, pokojný (*o počasí*)

calomel kalomel, dichlorid dírtočný

calometric(al) kalometrický, teploměrný

caloric kalorický, tepelný ■ ~ **equivalent** tepelný ekvivalent ■ ~ **power** výhřevnost, teplotvorná schopnost ■ ~ **receptivity** tepelná kapacita, tepelná jímavost ■ ~ **unit** jednotka množství tepla *fyz.*; tepelná jednotka *fyz.* ■ ~ **value** výhřevnost, kalorická hodnota

calorie kalorie (*cal*, 4,1840 J) *zast.*

calorific kalorický, výhřevný, teplotvorný, tepelný ■ ~ **capacity** tepelná kapacita (*obsah tepla*), výhřevnost ■ ~ **conduction** tepelná kondukcce, vedení tepla ■ ~ **conductivity** tepelná konduktivita; součinitel tepelné vodivosti ■ ~ **effect** tepelný efekt, výhřevnost ■ ~ **efficiency** tepelná účinnost ■ ~ **loss** tepelná ztráta ■ ~ **radiation** sálání, tepelné záření ■ ~ **value** výhřevnost, spalné teplo; energetický obsah (*potravin*)

calorification vytváření tepla

calorifier výměník tepla; ohřivač vody

calorimeter kalorimetr, žaroměr (*k měření tepelného množství*) ■ ~ **bomb** kalorimetrická bomba

calorimetric kalorimetrický ■ ~ **measurement** kalorimetrické měření

calorimetry kalorimetrie, měření množství tepla

calorize kalorizovat, hliníkovat difúzi

calorizing kalorizování, hliníkování difúzi

calotte kalota (*úseč klenuté baneě*) *stav.*; kopule *stav.*; tunelová klenba; kupole (*padáku*) *let.*

calycanthine kalykantin

calycotomine kalykotomin

cam vačka; palec; křivkový koutouč; excentr, výstředník ■ ~ **actuated** ovládaný vačkou ■ ~ **assembly** zámková soustava *text.* ■ ~ **brake** vačková brzda ■ ~ **carriage** zámkové saně *text.* ■ ~ **contactor**

vačkový stykač *el.* ■ ~ **control gear** vačkový rozvod ■ ~ **follower** kladička pojíždějící po vačce; zdvihátko ventilu *aut.* ■ ~ **grinding machine** bruska na vačky

Cambay stone karneol (*odrůda chalcedonu*) *min.*

camber vzepětí (*oblouku, nosníku*); převýšení; prohnutí (*prkna, trámu*); vypoukllost, vydatost, zakřivení (*profilu*); příčné zaoblení (*vozovky*); převýšovat (*oblouk, nosník*); klenout (*se*), vydotout (*se*); ohýbat, přehýbat, prohýbat (*vzhůru*) ■ ~ **rod** vzpínadlo

cambered převýšený, vyklenutý, vydotutý, vypouklý **cambering** svahový pohyb (*vzniklý vytlačováním plastického podloží*); tvarování válce (*pracovní plochy*), kalibrace ■ ~ **effect** (vy)klenutí (*předpjatého nosníku*) ■ ~ **machine** stroj na ohýbání kolejnic **camblum** kambium *dřev.*

cambrial kambriální

cambric paper kembrick, lakovaný ražený papír

camelback protektor *pryž.*, surová protektorová směs *pryž.*

camera kamera (*fotografický nebo filmový přístroj*); malá místnost, komora; místnost s klenutým stropem *arch.* ■ ~ **lens** fotografický objektiv *fat.* ■ ~ **stand** stativ ■ ~ **station** stanoviště (*fotogrammetrické*); stanoviště kamery (*televizní*) ■ ~ **viewfinder** kamerový hledáček

camming vačkový rozvod *stroj.*, soustava váček *stroj.*

camouflage kamufláž; kamuflovat

camp kemp(ing), rekreační ubytování v přírodě

campaign akce, kampaň; životnost

campanile kampanila, (*samostatná*) zvonice

camphane bornan *chem.*, kamfan *chem.*

camphor kafr

camshaft vačkový hřídel, rozvodový hřídel

can plechovka, konzerva; konev; nádoba (*kovová*); kanystr; povlak; buben (*sušící*) *text.*; konzervovat; povlékat, pokrývat ochranným povlakem *j. fyz.* ■ ~ **closing machine** zavíračka konzerv ■ ~ **drier** bubnová sušička ■ ~ **sealer** zavíračka konzerv

Canadian burn cut kanadský zálom

canadine kanadin

canal kanál (*plavební*), průplav; stoka; žlab dávkovač *sklár.*; drážka *arch.* ■ ~ **drier** tunelová sušárna ■ ~ **engineering** stavba kanálů ■ ~ **lock** plavební komora, propust

canalis (*iónské*) řečiště *arch.*

canalization stavba kanálů, stavba průplavů; regulace, splavnění (*toku*); rozvodná síť

canalize kanalizovat; splavňovat řeku

cancel anulovat, stornovat, zrušit, odvolat; odhlásit; vymazat; ohradit zábradlím

cancellation anulování, stornování, zrušení; odhlášení; vymazání; výpověď; krácení (*ve zlomku*) *mat.*, vzájemné zrušení dvou hodnot *mat.* ■ ~ **of an appointment** odřeknutí termínu, zrušení schůzky

cancelled zrušený, stornovaný

cancerous rakovinný

candela kandela (*cd, jednotka svítivosti*)
candelabra (*velký*) členitý svícen; ozdobný sloupek, profilované žebro arch.
candidate kandidát (*čeho*), uchazeč (*o co*)
candle kandela (*cd, jednotka svítivosti*); svíčka; keramický filtr ■ ~ **bomb** světelná bomba *let.* ■ ~ **power** svítivost
candoluminescence luminiscence látky ve vodíkovém plameni *fyz.*
candy cukrovinka, kandis, kandisový cukr; kandovat
cane skleněná tyč (*malého nebo středního průměru*); rákos, cukrová třtina; vyplést rákosem; plést z rákosu ■ ~ **insert** výplet (*sedacího nábytku*) ■ ~ **knife** nůž na třtinu ■ ~ **sugar** třtinový cukr; sacharóza
canister plechová krabice; plechová nádrž; kanystr
cann fluorit *min.*
canned konzervovaný v plechovkách; zapouzdřený, hermetický ■ ~ **beer** pivo v plechovce ■ ~ **food industry** konzervářský průmysl
cannel bass uhelná břidlice
cannelite kenel, kenelové uhlí
cannery konzervárna
canning konzervování; vyboulení (*plechu*); povlak *j. fyz.*, povlékání *j. fyz.*, pokrývání ochranným obalem *j. fyz.* ■ ~ **industry** konzervářský průmysl ■ ~ **plant** konzervárna, konzervářský závod
canon dutý hřidel; dělo
canonical kanonický, zevšeobecněný
canopy průhledný kryt; baldachýn *arch.*; markýza, plátěná sluneční clona; přístřešek, ochranný strop; zápoj (*zapojení lesn., zem.*; kupole padák; část kabiny letce *let.* ■ ~ **doors** vyklápací vrata ■ ~ **emergency release** nouzové odhození kabiny *let.* ■ ~ **top** stinící střecha, stahovací střecha, skládací střecha
cant úkos, sklon; odklon; náklon, převýšení (*kolejnicových pásů*); náběh, náběhová lišta; hrana; hraněný trám; převýšení (*silnice*); zkosený; šikmý, nakloněný; zkosit (*hrany*); klopat, naklonit; hranit (*dříví*) ■ ~ **brick** zkosená cihla, zešikmená cihla ■ ~ **strip** oplechování u zdi, lemování plechem
canteen (*závodní*) jídelna, kantýna; (*studentská*) menza
canthionone kantinon
canthiumine kantiumin
cantilever konzola, konzolový nosník; rameno (*otočné vrtačky*); výložník; přečnívat, vyčnívat ■ ~ **action** krakorcovitě působení ■ ~ **bridge** konzolový most, krakorcový most ■ ~ **crossbar** předsunutá stropnice *horn.* ■ ~ **girder** konzolový nosník ■ ~ **spring** převíslá pružnice ■ ~ **wall** zeď na převíslém základu, konzolová zeď
cantilevered konzolový, samonosný, přečnívajcí, přesahující, převíslý ■ ~ **crossbar** předsunutá stropnice *horn.*
canting zkosení (*hran*); zešikmení ■ ~ **of the rail** klopení kolejnice, sklon kolejnice ■ ~ **strip** šikmý sokl (*pro odstřík vody*)
cantledge protiváha, zátěž; protizávaží (*jeřábu*);

vedlejší zatížení
canton zdobený nároží *arch.*; nárožní pilástr *arch.*
canvas plachtovina, stanové plátno; malířské plátno ■ ~ **belt conveyor** dopravník s plátěným pásem ■ ~ **conveyer** pásový dopravník
canyon kaňon, úzké údolí, sevřené údolí; blok horkých komor *j. fyz.*
caoutchouc kaučuk
cap víčko, uzávěr (*lahve*); hlavice (*sloupy*) *stav.*; krycí deska (*zdi*) *stav.*; překlad (*okna; dveří*) *stav.*; nadložní hornina; hlava výpažnice; podvoj; okrasná krycí lišta; hlavice (*sloupy*); zaoblená obkládačka; nosné střední podlaží (*výškové budovy*); palice (*žárovky*); přílba; aureola (*bezpečnostní svítilny*); verzálka *polygr.*, velké písmeno *polygr.*; kryt, pokrývat, (*nahoře*) zakončovat ■ ~ **and fuse firing** odpalování zápalnic ■ ~ **bar** příklon *text.* ■ ~ **cable** kabel zajišťující spojitost prvků (*prostě podepřených nad podporou*) *stav.* ■ ~ **crimpers** rozbuškové kleště ■ ~ **flame (of a safety lamp)** aureola (*bezpečnostní lampy*) ■ ~ **flashing** dilatační lišta nad plechovým lemováním; dilatační klobouček ■ ~ **iron** klopka (*hoblíku*) ■ ~ **pillar** stropní pilíř ■ ~ **ply** meziguma *pryž.* ■ ~ **screw** šroub víka (*ložiska*); šroub k zašroubování (*bez matice*) ■ ~ **sheet** vrchní izolační pás ■ ~ **tile** lištová obkládačka, podélně zaoblená obkládačka
capability oprávnění, schopnost, způsobilost (*přístroje*)
capable schopný, způsobilý; zdatný; vhodný
capacitance kapacitance *el.*, kapacitní reaktance *el.* ■ ~ **transducer** kapacitní snímač
capacitive kapacitní ■ ~ **load** kapacitní zátěž ■ ~ **reactance** kapacitní reaktance *el.*, kapacitní odpor *el.*
capacitor kondenzátor ■ ~ **winding** kondenzátorový svitek
capacity kapacita, výkon, objem, obsah; rozsah; výkon(nost); jímavost, vydatnost; nosnost, únosnost; způsobilost, funkce (*úředně svěřená*) ■ ~ **current** kapacitní proud ■ ~ **expansion** rozšíření kapacity ■ ~ **fuel-content gauge** kapacitní palivoměr ■ ~ **load** kapacitní zatížení *el.* ■ ~ **of a balance** nosnost vah ■ ~ **of equipment** kapacita zařízení ■ ~ **of fuel tank** objem palivové nádrže ■ ~ **ratio** kapacitní poměr ■ ~ **reactance** kapacitní reaktance *el.*, kapacitance *el.* ■ ~ **reduction** snížení kapacity ■ ~ **restriction** omezení kapacity ■ ~ **to stand (road or support)** trvanlivost; stálost; stabilita; odolnost; pevnost ■ ~ **utilization** využití kapacit ■ ~ **value** kapacita, jímavost, výkonnost ■ ~ **voltage** kapacitní napětí
capaurine kapaurin
cape mys; předhoří; výběžek pobřeží ■ ~ **chisel** křížový sekáč
capel obruba žíly; lanový závěs (*jízda na laně*)
capillarity kapilarita, vztlakovost
capillary kapilára, kapilární trubice, vlásečnice; kapilární, vlásečnicový ■ ~ **action** vztlání ■ ~ **column** kapilární kolona ■ ~ **crack** vlasová trhлина, vlasová prasklina ■ ~ **depression** kapilární deprese ■ ~ **electrode**

kapilární elektroda ■ ~ **elevation** kapilární elevace, kapilární zvýšení ■ ~ **filter** kapilární filtr ■ ~ **force** kapilární síla ■ ~ **moisture absorption capacity** kapilární nasákavost ■ ~ **pipette** kapilární pipeta ■ ~ **pressure** kapilární tlak ■ ~ **pyrite** milerit *min.* ■ ~ **rise** kapilární elevace, vzlinání vody ■ ~ **tube** kapilára, kapilární trubice, vlásečnice ■ ~ **viscometer** kapilární viskozimetr ■ ~ **water** kapilární voda (*v zemině*)

capital kapitál *ek.*, jmění *ek.*; hlavice (*sloupu*); koruna pilře; hlavní město; verzálka *polygr.*, velké písmeno *polygr.*; hlavní; kapitálový ■ ~ **account** kapitálový účet ■ ~ **budget** investiční rozpočet, kapitálový rozpočet ■ ~ **cost** pořizovací náklady, investice ■ ~ **flow** pohyb kapitálu, tok kapitálu ■ ~ **letter** velké písmeno *polygr.*, verzálka *polygr.* ■ ~ **movement** pohyb kapitálu ■ ~ **recovery factor** faktor návratnosti investice ■ ~ **use** užití kapitálu

capitalize kapitalizovat, aktivovat, vkládat peníze do podniku; psát velkými písmeny (*na začátku slova*) *polygr.*

capitalized kapitalizovaný, aktivovaný

capping krycí deska, krycí lišta; uzavírání (*lahvi*); skryvka *horn.*, nadloží *horn.*; stropanice; horní lem (*obklad*); hlavice (*sloupu*); krytnice (*beztmelé zasklení*); železný klobouk *geol.*; upevnění závěsu (*těžního lana*) ■ ~ **bed** nadložní vrstva *geol.* ■ ~ **layer** ochranná vrstva (*vozovky*) *st. sil.* ■ ~ **machine** zátkač (*lahví*) ■ ~ **piece** horní práh, zhlaví, zábradelní madlo; trám roštu; vodorovné sedlo (*mezi rozpěrrou a svislými pažinami*) ■ ~ **section** krycí profil (*spáry*)

caproic acid kyselina kapronová, kyselina hexanová

capsize převrátit (*se*), převrhnout (*se*) (*o plavidle*)

capsomer kapsomer

capstan svislý naviják *lod.*, vratidlo (*lodí*) *lod.*; vykládací zařízení (*na ingoty*) *válc.*; vrátek (*na železniční vlečce*) ■ ~ **bar** kolejový sochor *žel.*

capsule pouzdro, kapsle, prostorový dílec

captain první pilot, velitel posádky, kapitán (*lodí*)

caption záhlaví; titulek; doprovodný text; legenda, poznámka (*na výkresu*) ■ ~ **scanner** epidiasnímač *TV*

capture záchyt, zachycení, sběr, shromáždění ■ ~ **of spring** jímání vody, zachycování vody ■ ~ **reversal** zpětný záznam

car auto(mobil); vozík; vagon; kabina, klec výtahu ■ ~ **accumulator** vozový akumulátor ■ ~ **antenna** automobilová anténa ■ ~ **barn** vozovna ■ ~ **body** karoserie osobního automobilu; vozová skříň ■ ~ **circulation** oběh vozíků ■ ~ **coupling** spojování vozů, spřahování vozů ■ ~ **dumper** výklopník, vyklápeč ■ ~ **factory** výrobce automobilů, automobilka ■ ~ **feeder** posunovač (*důlních vozíků*) ■ ~ **hire** *brit.* půjčovna aut ■ ~ **jack** (*těž car lifter*) zdvihák automobilu ■ ~ **load** vagonová zásilka ■ ~ **maker** (*těž car manufacturer*) výrobce automobilů, automobilka ■ ~ **mechanic** automechanik ■ ~ **pool**

autopark ■ ~ **ramp** rampa pro automobily ■ ~ **repair shop** autoopravna; opravna vagonů ■ ~ **retarder** kolejová brzda *žel.* ■ ~ **service** autoservis ■ ~ **shed** vozovna, garáž, opravna vozů ■ ~ **shops** vozové depo *žel.*, opravna železničních vozů *žel.* ■ ~ **show(room)** autosalón ■ ~ **stop** zarážka vozíků ■ ~ **tipper** výklopník ■ ~ **user** uživatel osobního automobilu ■ ~ **washing facilities** (*těž car washing plant*) umývárna aut ■ ~ **wheel grinder** bruska na kola železničních vozů

caracole spirálové schodiště, točité schodiště

Caradoc (stage) caradok *geol.*

caramel karamel, pálený cukr, cukrový kulér

carane karan

carat karát (*metrický karát = 2100⁻⁴ kg*); karát (*označení čistoty zlata*); jednotka hmotnosti drahokamů ■ ~ **gold** karátové zlato

caravan obytný přívěs, karavan, maringotka

carborane karborboran

carbamate karbamidan, karbamát

carbamoyl karbamoyl

carbanilate karbanilat

carbanion karbanion

carbazole karbazol

carbazon karbazon

carbene karben; metylen

carbide karbid (*sloučenina uhlíku s jiným prvkem*) ■ ~ **furnace** karbidová pec ■ ~ **of silicon** karbid křemíku ■ ~ **slag** karbidová struska

carbocation karbokation

carbochemical karbochemikálie, chemický výrobek na bázi uhlí; karbochemický

carbocyclic karbocyklický

carbohydrate cukr, sacharid, glycid

carbohydrazidine karbohydrazidín

carb lactone karbolaktón

carbolic acid karbolová kyselina

carbolineum karbolineum

carbon uhlík; karbonado (*černý diamant*); průklep, průpis; uhlový papír ■ ~ **alloy** grafitový spěkaný materiál ■ ~ **arc lamp** uhlíková výbojka ■ ~ **black** saze, kopt ■ ~ **cladding** uhlíkový obal ■ ~ **copy** kopie, průklep, průpis ■ ~ **dioxide removal** odkyselování vody ■ ~ **dioxide water** kyselka ■ ~ **disulphide** sirouhlík ■ ~ **dust** uhlelný prach ■ ~ **elimination** oduhlíčení *hut.*, vyhořívání uhlíku *hut.* ■ ~ **gland** uhlíková ucpávka ■ ~ **oxychloride** chlorid karbo-nylu, fosgen ■ ~ **oxysulphide** oxidosulfid uhlíčitý ■ ~ **print** pigmentová kopie ■ ~ **restoration** znovunauhlíčení *hut.* ■ ~ **rheostat** uhlíkový odporník *el.*, reostat *el.* ■ ~ **ribbon** karbonová páska; barvicí páska (*tiskárny*) ■ ~ **rod** uhlíková elektroda ■ ~ **shale** uhelná břidlice ■ ~ **silicide** karbid křemíku, karbonundum ■ ~ **subsulphide** subsulfid uhlíku ■ ~ **tool steel** uhlíková nástrojová ocel ■ ~ **treatment** filtrace přes aktivní uhlí

carbonaceous uhlíkový, obsahující uhlík, uhelný; karbonátový

carbonado karbonado, černý (*průmyslový*) diamant
carbonat karbonát, uhličitán; sytý oxidem uhličitým
 ▪ ~ **bank** vápencová lavice ▪ ~ **rock** karbonátová hornina, uhličitánová hornina
carbonating (na)scyení oxidem uhličitým, saturace
 ▪ ~ **machine** saturátor
carbonation (na)scyení oxidem uhličitým, saturace, karbonizace ▪ ~ **gas** saturační plyn *cukr*. ▪ ~ **tank** saturační nádoba *cukr.*; saturák *cukr*.
carbonator saturační nádoba *cukr.*; saturák *cukr*.
carbonic uhličitý ▪ ~ **acid** kyselina uhličitá
carboniferous uhlonosný, karbonický, kamenouhelný, černouhelný ▪ ~ **formation** kamenouhelný útvar *geol.* ▪ ~ **system** karbon *geol.*
carbonimidoyl karbonimidoyl
carbonium karbonium
carbonization karbonizace *chem.*; zuhelnatění *chem.*; koksování *chem.*; nauhličování *met.*; uhlikování *met.*
 ▪ ~ **assay** karbonizační zkouška (*uhlí*) ▪ ~ **of coal** kamenouhelná destilace, koksování uhlí ▪ ~ **of wood** karbonizace dřeva, rozkladná destilace dřeva
carbonize karbonizovat, zuhelnatět; koksovat; pálit dřevěné uhlí ▪ ~ **peat** rašelinné uhlí
carbonizing karbonizace ▪ ~ **plant** karbonizační zařízení ▪ ~ **stain** karbonizační skvrna
carbonyl karbonyl ▪ ~ **dichloride** fosgen ▪ ~ **sulphide** sírník karbonylu, oxidosulfid uhličitý
carbonylation karboxylace
carborundum karbid křemičitý, karborundum
carbothioate karbotioat
carboxamidine karboxamidin
carboxyl karboxyl
carboxylase karboxyláza
carboxylate karboxylát, ester kyseliny karbonové; karboxylovat, zavádět karboxylovou skupinu (*do molekuly*)
carboxylation karboxylace
carboxylic anhydride karboxanhydrid
carbony skleněný balón; demižón (*na kyseliny*) ▪ ~ **wagon** cisternový vůz *žel.*
carburation karburace, zplyňování (*motorového paliva*)
carburet karburovat, sytí uhlíkem, sloučit s uhlíkem
carburettor karburátor
carburation nauhličování ▪ ~ **material** cementační látka; nauhličovadlo
carburi nauhličovat (*obohacovat uhlíkem*)
carburi nauhličovadlo, uhlík obsahující materiál pro cementaci oceli, cementační přísada
carburing nauhličování; cementování nauhličěním; karbidování, karbidace; nauhličovací; cementovací, cementační ▪ ~ **agent** nauhličovadlo ▪ ~ **pot** cementační nádoba
carbure karbin, elektricky neutrální částice typu C-R
carcass kostra, skelet, rám, nosná konstrukce; hrubá stavba *stav.*; korpus (*u nábytku*)
carcassing hrubá stavba, kostra; tesařské práce při stavbě

carcinogen karcinogen
carcinogenic karcinogenní, rakovinotvorný
carcinolytic karcinolytický
carcinoma karcinom
carcinotron karcinotron, protisměrný permaktron (*elektronka*)
card štítek, karta, listek; průkaz; kartoteční listek; deska (*s plošnými spoji*); diagram; mapa; děrný štítek *poč.*; mykací stroj *text.*; mykadlo *text.*; česací stroj (*na sukno*) *text.*; vzorová karta *text.*; růžice kompasu ▪ ~ **board** lepenka ▪ ~ **clothing** mykací povlak ▪ ~ **file** kartotéka, listkovnice ▪ ~ **flat** víčko (*mykacího stroje*) ▪ ~ **index** kartotéka, listkovnice, listkový seznam ▪ ~ **numbering** číslování děrných štítků ▪ ~ **plate** jmenovka, informační tabulka; rámeček pro jmenovku ▪ ~ **punch** (*unit*) dřeváč štítků ▪ ~ **rack** kartotéka, listkovnice ▪ ~ **set** mykací složení ▪ ~ **waste** odpad z mykadla
cardamom oil kardamonová silice
cardboard karton, lepenka, tvrdý papír ▪ ~ **box** kartónová krabice, lepenková krabice ▪ ~ **container** lepenkový obal ▪ ~ **workshop** kartonáž
carded/ silk česané hedvábí *text.* ▪ ~ **top** mykaný pramen *text.* ▪ ~ **tow** mykaná koudel *text.* ▪ ~ **yarn** mykaná příze *text.*
carder mykací stroj *text.*; mykadlo *text.*; počesávác *text.*
cardiac srdeční; trpící chorobou srdce
cardiazole kardiazol *chem.*, pentametylenetetrazol *chem.*
cardigan stícheč chytové očko *text.*
cardinal/ algebra základní algebra ▪ ~ **point** kardinální bod, hlavní bod ▪ ~ **points** hlavní světové strany
carding mykání *text.*; česání *text.* ▪ ~ **beater** ojehlý křídlen *text.*; křídlo s ojehlým povlakem (*součást potěracího stroje*) *text.* ▪ ~ **willow** mykací čechradlo *text.*
cardiotachometer kardiachometr
cardiotonic kardiotonikum ▪ ~ **drug** kardiotonická droga, kardiakum
cardioxic container pohlcovač (*záchranného přístroje*) *horn.*
care péče, opatrnost, ošetřování, dohled, udržování
career profese, povolání; kariéra; dráha (*profesní*)
careless work nekvalitní práce, fušování
carelessness nedbalost
caret mark (´) vsuvka *polygr.*; korekturní vsuvkové znaménko *polygr.*
caretaker domovník, správce domu, dozorce
carotenoid karotenoid ▪ ~ **pigment** karotenové barvivo, karotenoid
cargo náklad (*lodí, letadla, vozu*); dovozní
 ▪ ~ **aircraft** nákladní letadlo ▪ ~ **boom** nakládací výložník *lod.* ▪ ~ **fall** zdvihové lano *lod.* ▪ ~ **hold** skladovací prostor, nákladový prostor ▪ ~ **loading** naložení nákladu ▪ ~ **manifest** seznam zboží (*lodního nákladu*) ▪ ~ **plane** nákladní letoun ▪ ~ **ship** nákladní loď ▪ ~ **vessel** nákladní loď ▪ ~ **winch** nakládací naviják *lod.*

carillon (věžní) zvonkohra
carminative karminativum *chem.*, plynopudný prostředek *chem.*
carmine karmin, karminová červeně
carrollite karnalit *min.*
carnelian karneol (odrůda *chalcedonu*) *min.*
carosine karnosin
carone karon
carosserie karoserie
carotene karoten, provitamin A
carpaine karpain
carpenter tesař
carpenter's wood tesařské dřevo
carpentry tesařina; tesařská práce
carpet koberec (*podlahová krytina*; živичný koberec na vozovce); krycí vrstva ■ ~ **float** textilní hladítko, plstěné hladítko ■ ~ **gripper** koberecová lišta (*s háčky*) ■ ~ **lining** podkladový papír, podkladová lepenka (*pod koberce*) ■ ~ **rod** koberecová tyč ■ ~ **strip** koberecová lišta (*pod dveřmi*), podlahová lišta ■ ~ **tile** koberecová dlaždice, lepený koberecový dílec
carpeting koberecovina; povrchová vrstva, krycí vrstva
carport přístřešek pro automobil (*u domu*)
carr bažina, přechodná rašelina
carriage osobní vůz, vozídko, vozík; doprava, přeprava; přepravné, dopravné, dovozní; podvozek *let.*; saně; kanalizační trubka; dřevěná schodnice, pomocná (*vnitřní*) schodnice ■ ~ **and wagon examiner** vozmistr *žel.* ■ ~ **and wagon shop** (též *carriage and wagon works*) vozové depo *žel.* ■ ~ **apron** suportová skříň, krycí deska (*soustruhu*) ■ ~ **body** karoserie ■ ~ **by rail** (též *carriage by train*) železniční doprava, železniční přeprava ■ ~ **charges** dovozní, dopravné, přepravné ■ ~ **kilometre** vozový kilometr ■ ~ **leather** čalounická useň ■ ~ **way edge** okraj vozovky ■ ~ **width** šířka vozovky
carriageable sjízdňý (*o cestě*)
carriageway surfacing úprava povrchu vozovky
carried dopravovaný, přepravovaný
carried-up vyražený (*důlní dílo*)
carrier transportér, dopravník; dopravce, přepravce, doručovatel; nosič, nosná (*vlna*); nosník, podpěra, opora ■ ~ **chain conveyer** řetězový dopravník s unášecí ■ ~ **colour signal** barevný signál *TV* ■ ~ **compound** sloučenina obsahující nosič ■ ~ **electrode** nosná elektroda ■ ~ **free** bez nosiče, nespojený s nosičem ■ ~ **frequency** nosný kmitočet *telef.*, nosná frekvence *telef.* ■ ~ **label** přepravní nálepka ■ ~ **needle** kladecí jehla *text.* ■ ~ **oven** karuselová pec ■ ~ **sense** detekce vysílání ■ ~ **signal** nosný signál ■ ~ **system** nosná soustava ■ ~ **unit** nosný dílec *stav.* ■ ~ **wave** nosná vlna *rad.* ■ ~ **mounted ripper** (též *carrier mounted scarifier*) nesený rozrývač
carrousel memory karuselová paměť *poč.*
carry přenos *poč.*; nést, nosit, přenášet; vézt; dopravovat, přepravovat; převádět *úč.* ■ ~ **along**

unášet ■ ~ **away** odnášet, odvádět ■ ~ **bieg** běžný podvozek *žel.* ■ ~ **comb** přenášecí hřebec (*pletacího stroje*) ■ ~ **in** založit (*do chladící pece*) *sklář.* ■ ~ **out** provádět, realizovat (*pokas, výstavbu*), vykonat ■ ~ **pulse** impulz přenosu *poč.* ■ ~ **roller** nosná kladka, podpěrný váleček ■ ~ **rope** nosné lano ■ ~ **through** prosadit ■ ~ **to account** z(a)účtovat *ek.* ■ ~ **wheel** běhoun (*lokomotivy*)
carrying převádění *ek.*; nesoucí, nosný, podpěrný ■ ~ **away** odvoz ■ ~ **bieg** běžný podvozek *žel.* ■ ~ **cable** nosné lano (*lanovky*) ■ ~ **capacity** přípustné zatížení, nosnost; přepravní kapacita; propustnost (*trati*) *žel.*; unášecí schopnost (*toku přenášet splaveniny*) ■ ~ **charges** dopravné; náklady a výdaje spojené s vlastnictvím nemovitostí (*pojištění, daň, údržba*) ■ ~ **element** nosný prvek ■ ~ **rope** nosné lano ■ ~ **runner** primární nosník (*podhledu*)
carryover přenos; únos, unášení, strhávání
carst kras
cart dvojkolový ruční vozík, dvoukolák ■ ~ **off** odvézt, odvážet
carte blanche neomezená plná moc
cartel law kartelový zákon
cartesian kartézský (*o soustavě souřadnic*) *fyz.*
Cartesian coordinates kartézské (*pravouhlé*) souřadnice
carting away vyvážení, odvoz (*stavebního odpadu ze staveniště*)
cartograph kartograf
cartographer kartograf
cartography kartografie, mapování
cartometry kartometrie
carton lepenková krabice; karton, lepenka (*na výrobu krabic*); kartotéka; listkovnice
cartonage kartonáž
cartouche kartuše *arch.*; krokevnice *arch.*
cartridge patrona (*pojistky*) *el.*; cívka svítkového filmu *fol.*; zásobník, kazeta (*magnetické pásky*); nálož, náboj (*nice*); palivová tyč *j. fyz.* ■ ~ **box** (též *cartidge case*) nábojnice ■ ~ **disk** kazetový disk ■ ~ **hammer** nastřelovací pistole *stav.* ■ ~ **hammer fixing** nastřelování *stav.*; upevňování nastřelováním *stav.* ■ ~ **starter** výbušný spouštěč *let.* ■ ~ **tool** nastřelovací pistole, ostřelovací pistole
cartwheel výkruz *let.*
carvacrol karvakrol
carve vyřezat, dělat zásek, přitesat; ozdobit (*např. řezbami*); brázdit; prosekát ■ ~ **away relief features** denudovat *geol.*
carving krájení; vyřezávání; řezbářská práce
carvone karvon *chem.*
caryatide karyatida (*socha ženské postavy ve funkci sloupu*) *arch.*
caryophyllene karyofylen
cascade kaskáda ■ ~ **amplifier** kaskádový zesilovač ■ ~ **merging** kaskádní setřídování ■ ~ **of reactors** kaskáda reaktorů
cascaded carry postupný/ kaskádní přenos *ek.*

cascode kaskóda *TV*, kaskódový zesilovač

case pevný obal, pouzdro, schránka, bedna; skříň; vitrina; obložení; cementovaná vrstva (*oceli*); kostra (*konstrukce, budovy*); lícová cihla, lícový kámen; událost, případ; knižní desky *polygr.*; (za)balit, dát do pouzdra; obkládat (*např. kameny*); vypažovat, zapažovat (*vrst*) ~ **bay** (*dřevěně*) trámy mezi průvlaky ~ **boards** bednové přířezy *pap.* ~ **compression** zkornatění (*dřeva*) ~ **frame** písmový regál *polygr.* ~ **front** čelo dveřního zámku ~ **hardened glass** předpjaté tvrzené sklo ~ **hardening steel** cementační ocel ~ **in** zapouzdřit ~ **moisture content** vlhkost povrchové vrstvy (*dřeva*) ~ **off** vyztužit, zapažit pažnicemi ~ **study** případová studie, příklad řešení

cased opláštěovaný, obložený, zapouzdřený ~ **frame** dutý rám (*výsuvného okna*) ~ **glass** vrstvené sklo *sklář.*, přejímané sklo *sklář.*

casein kasein *potr.* ~ **glue** kaseinové lepidlo; kaseinový tmel ~ **plastic** kaseinová plastická hmota, galalit

caseinogen kaseinogen *potr.*, kasein *potr.*

casemate kasematy *arch.*, výžlabek v gotickém ostění *arch.*

casement okenní křídlo (*otvírané ven*) ~ **window** křídlové okno, okno s křídly otvíranými ven

casework truhlářská práce; stavební zámečnické doplňky (*truhlářských výrobků*)

cash hotovost, peníze v hotovosti; peněžní prostředky; výběr hotovosti; zaplatit hotově ~ **account** účet hotovosti, účet pokladny ~ **buying** nákup za hotové ~ **counter** pokladna (*přepážka*) ~ **dispenser** bankomat, peněžní automat ~ **down** za hotové ~ **in** inkasovat; těžít (*z čeho*) ~ **on delivery** dobírka, dodávka na dobírku ~ **receipts** pokladní příjmy ~ **register** kontrolní pokladna ~ **withdrawal** výběr hotovosti

cashier box zapalovací koš *sklář.*

cashier pokladník

cashpoint bankomat, peněžní automat

casimiroine kasimiroin

casings obal, pouzdro, povlak, kryt, plášť; skříň; obložení; bednění; objevení; srubová výtuz; obruba (*studny*); výpažnice, pažení (*vrty*) ~ **bow** chytač trubek ~ **head** hlava výpažnice, hlava kolony pažnic; zhlaví vrtu ~ **joint** spojnice, hladký spoj ~ **machine** stroj na balení do beden ~ **pipe** výpažnice, zapažovací trubka ~ **reel** těžní buben, buben na spouštění a vytažování výpažnic ~ **shoe** pažnicová botka, pata pažnic ~ **string** kolona výpažnic ~ **surface** povrch pláště *energ.*

casingshead pažnicová hlava *stav.*; hlavice kotvy *stav.*

cask kád', sud, soudek; kontejner *j. fyz.*, přepravník *j. fyz.* ~ **wine** sudové víno

cassaine kassain

casserole miska (*odpařovací, krystalizační*); zapečená zelenina s masem

cassette kazeta (*magnetické pásky*); pouzdro na nabíjení za denního světla *foto.*; kazetový **cassinette** kasinet (*letní vlněná tkanina*)

cassiterite kasiterit *min.*, cínovec *min.*

cast lití; odlitek; tavba (*pece*); (od)litý; lit, odlévat, odlít (*zhotovit litím*); kroutit se (*dřevo*); sestavit, uspořádat; propočítat, sečíst (*sloupec čísel*) ~ **concrete** litý beton ~ **from bottom** lit spodem ~ **from tip** lit vrchem ~ **glass** lité sklo ~ **in cement** zalévat cementovou kaší, zalévat cementem ~ **in chills** odlévány do litinových forem ~ **in item** zabetonovaný prvek (*pro přidruženou montáž*) ~ **in-place concrete** monolitický beton ~ **iron** šedá litina ~ **off** odhodit (*očko*) *text.*; odhad počtu stránek (*před tiskem*) *polygr.* ~ **panel** litý panel ~ **raffinade** litý cukr; homole cukru ~ **steel** litá ocel, plávková ocel, ocelolitina ~ **stone** betonová tvárnice; šterkový povrch (*betonového panelu*); umělý kámen (*z drti a bílého cementu*) ~ **stone flag** betonová dlaždice

castable slévateľný

castaways žilná hornina, žilovina neobsahující rudu

castella wall zeď s pilovitým půdorysem *arch.*

castellated beam prolamovaný nosník

castellation stavba hradů; stavba cimbuří; cimbuří; vroubkování, drážkování

caster slévač; odlévací stroj (*na sazbu*) *polygr.*; nábytkové (*rejzovací*) kolečko ~ **angle** úhel sklonu (*osy svislého čepu přepravní nápravy*) *aut.*

casting lití, odlévání; odlitek; betonování; sčítání (*sloupce čísel*) ~ **ability** slévateľnost, litelnost ~ **alloy** slitina k odlévání, slévářská slitina ~ **appliance** licí pomůcka, licí nástroj ~ **bed** licí forma; licí pole *hut.*; podložka na výrobu betonových panelů *stav.* ~ **bench** licí stůl *ker.* ~ **box** formovací rám *slév.*; odlévačka (*ruční, stereotypová*) *polygr.* ~ **defect** vada odlitku ~ **doubt** zpochybnění ~ **ladle** licí pánve ~ **mould** licí forma, odlévací forma ~ **operation** lití, odlévání ~ **pit** licí jáma ~ **platform** licí plošina ~ **process** lití, odlévání ~ **resin** licí pryskyřice, zalévací pryskyřice ~ **seam** licí šev, licí spára ~ **slip** licí hmota, břecha, licí spuzenice ~ **strain** pnutí v odlitku; deformace po odlití

castle hrad; zámek

castor bobří aróma ~ **sugar** práškový cukr

casual nahodilý, příležitostný, účelový; nezaviněný **casualty** nehoda, havárie; pojistný případ *poj.*

cat kočka; obléhací věž ~ **ladder** pokrývačský žebřík, nástěšný žebřík (*pro pokrývače*) ~ **scratch** poškrábání (*skla*)

cat's eye puchýř (*vada skla*)

catabolic katabolický

catabolic repression katabolická represe

cataclase katakláza *geol.*

catacombs katakomby; podzemní pohřebiště; výlepek ve zdi k uskladnění vína

catacoustics katakustika (*nauka o odrazu zvuku*)

catadioptré odrazové sklo, odrazka

catadioptrics katadioptrika (*nauka o odrazu a lomu světla*)

catalase kataláza (*enzym*) *potr.*

catalog(ue) katalog, seznam; katalogizovat ■ ~ **cuts** firemní katalog

catalysis katalýza *chem.*

catalyst katalyzátor *chem.* ■ ~ **carrier** nosič katalyzátoru ■ ~ **life(time)** životnost katalyzátoru ■ ~ **of polymerization** katalyzátor polymerizace ■ ~ **support** nosič katalyzátoru, podklad pro katalyzátor

catalytic katalytický ■ ~ **action** katalýza, katalytické působení ■ ~ **coefficient** katalytický koeficient ■ ~ **converter** katalyzátor (*automobilu*) ■ ~ **dehydration** katalytická dehydratace ■ ~ **desulphurization** katalytické odsíření ■ ~ **muffler** katalytický konvertor ■ ~ **oxidation** katalytická oxidace ■ ~ **process** katalytický proces ■ ~ **reaction** katalytická reakce ■ ~ **reduction** katalytická redukce

catalyze katalyzovat, urychlovat chemickou reakci přídavkem katalyzátoru

catalyzer katalyzátor

catamaran (ship) katamaran *lod.*, dvoutrupová loď *lod.*

cataphoresis kataforéza

catapult katapult

cataract katarakt, vodopád ■ ~ **cylinder** brzdový válec *hut.*, katarakt *hut.*

catastrohic windthrow damage větrná kalamita *lesn.*

catch záchyt(ka); zástrčka, západka; skobička, háček; (za)chytit, přichytit, zadržet, (za)stihnout ■ ~ **basin** lapák splavenin, šachta vypustí (*uliční*) ■ ~ **drain** odvodňovací příkop, odvodňovací kanál, odvodňovací strouha ■ ~ **driver** unášeč; lapač, záchytka ■ ~ **points** odvrtná výhybka *žel.*, výkolejka *žel.* ■ ~ **up** dostihnout, předstihnout, dohnat (*koho*) ■ ~ **up allowance** náhrada na vyrovnání (*výdajů*)

catchall komora (*k odkládání předmětů*)

catcher chytač, zachycovač, lapač

catching area povodí

catchment povodí ■ ~ **ability** jímací schopnost ■ ~ **area** sběrná oblast (*vodní*), spádová oblast ■ ~ **area storage** terénní retence (*v povodí*) ■ ~ **boundary** plocha povodí, rozvodnice ■ ~ **gutter** sběrný žlab, jímací žlab

catchwater odvodňovací kanál

catechin katechin *chem.*

catecholamine katecholamin

category kategorie, skupina, třída, druh, typ

catenary řetězovka (*křivka*); řetězovkový ■ ~ **construction** řetězovková konstrukce (*trolejového vedení*)

catenate spojit v řetězec, (z)řetěžit, sloučit

catenated zřetěžený

catenation spojování do řetězu, zřetěžení

caterner dodavatel (*potravín*), zásobovač potravinami

caterpillar housenkový pás; pásové vozidlo ■ ~ **carriage** housenkový podvozek ■ ~ **crane** pásový jeřáb, jeřáb na housenkovém podvozku ■ ~ **drive** pásový pohon, housenkový pohon ■ ~ **excavator** housenkové rýpadlo ■ ~ **gate** stavidlo s pásovým podvozkem, stavidlový uzávěr s housenkovým podvozkem ■ ~ **landing gear** pásový podvozek ■ ~ **scraper** housenkový skrejpr ■ ~ **tractor** pásový traktor

catforming katalytické reformování

catgut žíně (*na vyztužování tkaniny*) *text.*

catharanthine katarantin

catharometer katarometr, tepelně vodivostní cela
cathead kotevní trám *lod.*; šroubové upínací pouzdro *stav.*; vrátek *horn.*

cathedral katedrála *arch.*, dóm *arch.*, chrám *arch.* ■ ~ **glass** katedrálové sklo (*dekorální, umělecké, barevné*)

cathometer katetometr

cathode katoda ■ ~ **chamber** (též *cathode compartment*) katodový prostor ■ ~ **coupled** katodově vázaný ■ ~ **coupling** katodová vazba ■ ~ **discharge** katodový výboj ■ ~ **drop** katodový spád, pokles katodového napětí ■ ~ **glow** katodový doutnavý výboj ■ ~ **liquor** katolyt, elektrolyt kolem katody ■ ~ **particle** elektron ■ ~ **radiation** katodové záření ■ ~ **ray** katodový paprsek, elektronový svazek paprsků ■ ~ **ray tube** obrazovka ■ ~ **space** katodový prostor

cathodic katodový, katodický

catholyte katolyt, elektrolyt okolo katody

cation kation, kladný ion ■ ~ **exchanging bed** kationtová vrstva ■ ~ **vacancy** kationtová vakance

cationic kationaktivní

cationoid kationoidní

cationotropic kationotropní

cationotropy kationotropie

cattle hovězí dobytek *zem.*, skot *zem.* ■ ~ **barn** (též *cattle shed*) stáj *zem.*, chlév *zem.* ■ ~ **hide** hovězina *kož.* ■ ~ **pen** ohrada pro dobytek *zem.* ■ ~ **sprayer** omývač dobytka *zem.*

catwalk přechod; lávka; (*přehlídkové*) molo, stupínek

caul separační vrstva (*při zpracování dýhy*)

cauldron kotel na tavení asfaltu, kotlovitá propadlina ■ ~ **subsidence** kotlina

cauline stonkový (*len*) *text.*

caulk (při)tužit; (za)tmelit; těsnit (*spáry konopím, koudelí apod.*)

caulked joint utěsněný spoj, temovaný spoj
caulking těsnění, temování, tužení, tmelení; těsnivo (*koudel*) ■ ~ **chisel** tužlík ■ ~ **compound** těsnící tmel ■ ~ **iron** tužlík ■ ~ **ring** těsnící kroužek *stroj.* ■ ~ **strip** těsnící pásek *stroj.* ■ ~ **tool** temovaadlo, tužlík ■ ~ **weld** těsnící svar, nepropustný svar
causality kauzalita, příčinnost, příčinná souvislost
cause of tool failure příčina poškození nástroje
caused zaviněný

caustic žiravina, louh, hydroxid sodný; kaustická křivka *opt.*; žiravý, kaustický; pálený, žíhaný
 ▪ ~ **agent** žiravina ▪ ~ **alkali** hydroxid alkalického kovu, žiravý louh ▪ ~ **ash** kalcinovaná soda
 ▪ ~ **fusion** alkalické tavení ▪ ~ **lime** oxid vápenatý, nehašené vápno, žiravé vápno ▪ ~ **lime mud** vápenný kal
 ▪ ~ **lye** žiravý louh, hydroxid sodný ▪ ~ **potash** hydroxid draselný, louh draselný ▪ ~ **salt** žiravá sůl, kaustická sůl ▪ ~ **soda** louh sodný, hydroxid sodný, kaustická soda

caustical kaustický *chem.*; žiravý, leptavý

causticize kaustifikovat

causticizer kaustifikátor *pap.*

caustification kaustifikace

cauterization leptání; vypalování

cauterize leptat; vypalovat

caution opatrnost, výstraha; peněžní záruka; napomenutí ▪ ~ **board** výstražná tabule

cautionary zone bezpečnostní pásmo

cave zával; jeskyně; dutina, kaverna; sklep, sklípek (*mimo dům*); zavalovat se ▪ ~ **board** (*vodorovné*) okapové prkno ▪ ~ **in** sesouvání (*zeminy do výkopu*), zával, propadlina (*po poddolování*); propadnout se, sesout se, zřítit se, sesypat se; zavalit

caved zavalený ▪ ~ **material** závalové hlušiny *horn.*; závalová suť *horn.*

caveology speleologie

cavern jeskyně, dutina, kaverna

cavernous kavernózní, dutinový

cavetto fabion *arch.*; trochilos *arch.*, výžlabkový pásový článek (*čtvrťkruhového průřezu*) *arch.*

caviar jikra; kaviár

cavil kamenická sekera

caving zával (*jev*); dobývání na zával; zavalit nadloží
 ▪ ~ **in** prolomení nadloží, těžení na zával

cavings riddle úhrabečné síto *zem.*

cavitation dutina (*vzniklá kavitací*), vyhloubenina; tvoření dutin ▪ ~ **characteristic curve** kavitační charakteristika (*turbíny*)

cavitation kavitační

cavity kavita, dutina, prohlubeň; vyrubaný prostor; výlom; zálom (*v nadloží*) ▪ ~ **barrier** protipožární zábrana ▪ ~ **caused by the extraction** vyrubaný prostor ▪ ~ **filter** dutinový filtr *el.* ▪ ~ **floor** dvojitá podlahla (*s kabelovým prostorem*) ▪ ~ **frequency meter** dutinový vlnoměr *rad.* ▪ ~ **producing member** jádro (*pro výrobu dutinového panelu*) ▪ ~ **resonator** dutinový rezonátor *rad.* ▪ ~ **wall** dutá stěna, dvojitá stěna, zeď z dílčích stěn ▪ ~ **wave-meter** dutinový vlnoměr *rad.*

cawk vápenec; křída

ceanothine ceanotín

cecropine cekropin

cedar (*nut*) oil cedrový olej

cedarwood cedrové dřevo

cedrene cedren *chem.*

cedrol cedrol

ceil pohled konstrukce; omítat strop, obkládat strop;

pažit (*vnitřní stěny*)

ceiling strop; podhled stropu, stropní prkenné podbití; horní mez; dostup *let.*; spodní základna oblaků *meteo.*; ostění *lod.* ▪ ~ **access door** poklop v podhledu ▪ ~ **beam** stropnice ▪ ~ **boarding** podbití stropu, podbití stropu ▪ ~ **crab** stropní kočka ▪ ~ **dom** (*akrylátový*) podsvětlik ▪ ~ **joist** nosník podhledu, stropnice, stropní trám ▪ ~ **lamp** stropní svítidlo ▪ ~ **lighting** stropní osvětlení, horní osvětlení ▪ ~ **lining** stropní obklad; obkládání stropů ▪ ~ **painting** stropní malba (*umělecká*) ▪ ~ **panel** stropní panel *stav.* ▪ ~ **plank** podbíječka; deska ostění *lod.*

celadon porcelán s bledězelenou glazurou *ker.* ▪ ~ **green** glaukonit *min.*

celestial nebeský ▪ ~ **longitude** astronomická délka
 ▪ ~ **meridian** deklinační kružnice

celestite celestín *min.*

cell buňka (*základní organizační jednotka*); blok, článek; nádobka; cela; galvanický článek, fotonka; elektrolyzátor *chem.*; bublinka (*v pěnovém skle*) *sklár.*; paměťové místo *poč.*; klenba mezi žebry *arch.* ▪ ~ **ceiling** voštinový podhled, zavěšený lamelový podhled ▪ ~ **feeder** komorový podávač ▪ ~ **holder** držák květy, květový stojánek ▪ ~ **room** akumulátorovna ▪ ~ **to-cell communication** mezi-buněčná komunikace ▪ ~ **type radiator** článkový chladič *aut.* ▪ ~ **vault** sklípková klenba *stav.* ▪ ~ **wall** buněčná stěna

cellar podzemí, suterén (*neobytný*), sklep; pivnice
 ▪ ~ **dwelling** sklepní byt ▪ ~ **hole** výkop pro sklep

cellarage sklepní prostor, sklepení; podsklepení

cellite celit

cellophane celofán

cellucotton buničitá vata

cellular celulární, buněčný; pórovitý, porézni; buňkovitý, voštinový; komůrkovitý ▪ ~ **brick** vylehčená cihla ▪ ~ **concrete** pórovitý beton, pěnový beton ▪ ~ **glass** dutinové sklo (*polykarbonátové*), pěnové sklo ▪ ~ **pyrite** markazit

cellulase celulóza *potr.*

cellulin celulóza, buničina

celluloid celuloid

cellulose celulóza, buničina ▪ ~ **acetate** acetat celulózy, acetaťová celulóza, acetylcelulóza ▪ ~ **enamel** lak (*rychloschnoucí*) ▪ ~ **ester** ester celulózy ▪ ~ **ether** eter celulózy ▪ ~ **fibre** celulózové vlákno ▪ ~ **paint** celulózová barva, nitrocelulózový nátěr ▪ ~ **sheet** (*korkové*) linoleum ▪ ~ **silk** celulózové hedvábí, buničinoé hedvábí ▪ ~ **trinitrate** trinitrat celulózy
 ▪ ~ **yarn** buničinoá příze

cellulosic derivát celulózy *plast.*; celulózový

cement cement; tmel, lepidlo, pojivo; cementovat, zalít cementem; tmelit, lepit, pojít; nauhličovat
 ▪ ~ **aggregate ratio** cementový součinitel, poměr kameniva a cementu ▪ ~ **aggregate unit** betonová tvárnice ▪ ~ **asbestos** azbestocement
 ▪ ~ **bag** pytel na cement ▪ ~ **batcher** dávkovač

cementu ■ ~ **binder** cementové pojivo ■ ~ **block** cementová tvárnice ■ ~ **blower** stroj na torkretování
 ■ ~ **bound macadam** cementem tmelený makadam,
 cementový makadam ■ ~ **brick** betonová tvárnice
 ■ ~ **constituents** složky cementu ■ ~ **content** dávka
 cementu, obsah cementu ■ ~ **dressing** úprava
 cementem ■ ~ **facings** cementová omítka ■ ~ **factor**
 podíl cementu ■ ~ **factory** cementárna ■ ~ **fillet**
 cementový žlábek ■ ~ **finish** cementová omítka,
 cementový potěr ■ ~ **flour** cementový prášek
 ■ ~ **furnace** cementářská pec, pec na pálení cementu
 ■ ~ **grout** cementové mléko, cementový kal,
 cementová malta; cementová injekce ■ ~ **grouting**
 injektování cementovým mlékem, zalévání
 cementovým mlékem ■ ~ **gun** torkretovací dělo,
 cementové dělo ■ ~ **injection** cementová injekce
 ■ ~ **kiln** cementářská pec, pec na pálení cementu
 ■ ~ **lasting** napínání lepením (*obuvi*) ■ ~ **lime**
mortar vápenocementová malta, nastavovaná malta
 ■ ~ **mill** mlýn na cement; cementárna ■ ~ **paste**
 cementová kaše, tmelící pasta ■ ~ **plant** cementárna
 ■ ~ **plaster** cementová omítka ■ ~ **rendering**
 cementová omítka, cementový stříek ■ ~ **roofing**
tile cementová střešní krytina ■ ~ **screed** cementový
 potěr ■ ~ **setting** tuhnutí cementu ■ ~ **slag** cemen-
 tová struska ■ ~ **sludge** cementová kaše, cementová
 suspenze ■ ~ **stabilized soil** zemina zpevněná
 cementem *st. sil.*, cementová stabilizace *st. sil.*
 ■ ~ **stucco dash brush** malířská stříkácí štětka
 ■ ~ **throwing jet** cementové dělo ■ ~ **tile** betonová
 dlaždice, cementová dlaždice ■ ~ **washer** betonová
 distanční vložka ■ ~ **weigher** dávkovač cementu
 (*hmotnostní*) ■ ~ **works** cementárna
cementation cementace; cementování, omítání cemen-
 tem; zpevňování (*injektáží*); tmelení, lepení, klížení;
 nauhličování *hut.* ■ ~ **vat** cementační káď
cemented přilepený ■ ~ **carbide** slinitý karbid, tvrdo-
 kov ■ ~ **together** stmelžený (*hornina*)
cementing cementace, cementování, úprava
 cementovou maltou; tmelení, lepení; izolace vrstev
 vrtu; nauhličování *hut.* ■ ~ **agent** pojivo, lepidlo;
 cementační činidlo ■ ~ **by jet** cementová injekce,
 cementování injektáží ■ ~ **compound** cementový
 tmel ■ ~ **material** cementové pojivo, pojivý materiál
 ■ ~ **plug** cementační zátká ■ ~ **pot** cementační
 nádoba *hut.*
cementite cementit, karbid železa
Cenomanian cenoman *geol.*
census sčítání, inventura
cent cent (*mince a peněžní jednotka*); cent (*reaktivity*);
 cent (*1/100 pulsů*) ■ ~ *1/1200* oktávy) *akust.*
center střed; středisko, centrum; centrovat, vystředit,
 středit ■ ~ **in X/Y** centrování
centering středění, centrování, dostředování, vystře-
 dování; skruž, skružové bednění
centertap střední vývod *el.*
centesimal setina, setinný
centiare metr čtvereční (*setina aru*)

centigrade centigrád, stupeň stoupňové stupnice;
 stoupňový (*podle Celsiovy stupnice*); stodílný,
 setinný ■ ~ **degree** teplotní stupeň (*podle Celsiovy*
stupnice; *zn. °C*) ■ ~ **thermometer** Celsiův teploměr
centile procentil *mat.*

centimeter candle fot (*jednotka intenzity osvětlení*)
fyz.

centipoise centipoise (*jednotka viskozity*)

central centrála, ústředí; centrální, hlavní, ústřední;
 střední, středový ■ ~ **axis** centrální osa, středová
 osa ■ ~ **charging** osové zavážení (*vysoké pece*)
hut. ■ ~ **city renewal** regenerace městského centra
 ■ ~ **clamping screw** upínací šroub (*k upevnění*
přístroje na stativ) *geod.* ■ ~ **computer** hlavní
 počítač ■ ~ **control** centrální řízení, ústřední
 řízení; dispečink *žel.* ■ ~ **control desk** (*též central*
control panel) velin ■ ~ **core** zemské jádro ■ ~ **core**
of a dwelling bytové jádro ■ ~ **electric station**
 elektrárna ■ ~ **field** centrální pole ■ ~ **generating**
station elektrárna ■ ~ **granite** batolit *geol.*, pluton
geol. ■ ~ **heating** ústřední topení ■ ~ **heating**
boiler kotel ústředního vytápění ■ ~ **heating plant**
 ústřední teplárna ■ ~ **line** střednice, středová osa
 ■ ~ **lubrication** centrální mazání *stroj.* ■ ~ **mixed**
concrete beton z ústřední betonárky ■ ~ **office**
 hlavní kancelář, ředitelství, ústředí (*podniku*);
 telefonní ústředna ■ ~ **place** středisko ■ ~ **point**
 střed; centrický bod *geom.* ■ ~ **processing unit**
 (*CPU*) základní procesorová jednotka *poč.*
 ■ ~ **projection** středové promítání ■ ~ **section** osový
 řez ■ ~ **station** hlavní nádraží *žel.*; ústřední stanice;
 hlavní elektrárna ■ ~ **storage** hlavní paměť *poč.*
 ■ ~ **symmetry** středová souměrnost *geom.*, středová
 symetrie *geom.* ■ ~ **wagon-control office** vozová
 ústředna *žel.*

Central European středoevropský

Central-European time středoevropský čas

centralite centralit; difenylnochovina

centralization centralizace, soustředění

centralize centralizovat, soustředit (*do jednoho*
centra); centrovat, středit

centralized centralizovaný ■ ~ **control point** ústřední
 stavědlo *žel.*

centralizer centrátor *rop.*, vodítko *rop.*, vodidlo *rop.*

centre střed; středisko, centrum; ústředí, centrála;
 centrální, střední; umístit do středu; soustředit
 (*do jednoho centra*); centrovat ■ ~ **adjustment**
 dostředování ■ ~ **bit** špulif ■ ~ **contact lamp holder**
 objímka se středovým dotekem *el.* ■ ~ **distance**
 osová vzdálenost *stroj.*; vzdálenost hrotů *stroj.*
 ■ ~ **dot** středící důlek *stroj.*; naznačovat jamkami
 ■ ~ **drill** středící vrták, navrtávač ■ ~ **drilling**
machine navrtávačka ■ ~ **drive** centrální pohon
stroj., centrální rozvod *stroj.* ■ ~ **grinder** hrotová
 (*upínací*) bruska *stroj.* ■ ~ **guide** střední vodič prvek
 (*pod zásuvkou*) ■ ~ **hole** středící důlek (*v obrobku*)
 ■ ~ **line** střednice, středová čára, střední osa ■ ~ **line**
marking osové značení (*vzletové a přistávací*)

dráhy) *let.* ■ ~ **mark** středící jamka *stroj.* ■ ~ **of area** těžiště plochy ■ ~ **of buoyancy** těžiště výtlačku *lod.*, působíště vztlakové síly *lod.* ■ ~ **of curvature** střed křivosti ■ ~ **of force** střed působení síly *fyz.* ■ ~ **of gravity** těžiště ■ ~ **of gyration** střed otáčení ■ ~ **of inertia** těžiště; střed setrvačnosti ■ ~ **of pressure** působíště tlaku *mech.*, střed tlaku *mech.* ■ ~ **of rotation** střed otáčení ■ ~ **pier** mezilehlá opěra, vnitřní opěra ■ ~ **pivoted window** kyvné okno ■ ~ **point** střed; středící hrot; jamkovač *hut.*; středová jamka *stroj.* ■ ~ **post** podražec (*stojka*) *horn.* ■ ~ **punch** důlčík, důlkovač; důlkovat ■ ~ **punching** důlkování, vyražení středících důlků ■ ~ **rail** okenní přičle (*vodorovná*), dveřní přičle ■ ~ **stage** arénové jeviště *div.*, aréna *div.* ■ ~ **to centre** vzdálenost mezi středy, osová vzdálenost ■ ~ **wedge cut** klínový střední vlom

centred vystředěný, zastředěný

centreless nevystředěný; bezhrotový ■ ~ **grinding** bezhroté broušení ■ ~ **grinding machine** bezhrotová bruska

centretap střední vývod *el.*

centric(al) centrický, centrální, soustředný, středový, střední ■ ~ **action** centrické působení ■ ~ **compression** centrický tlak, centrické stlačení ■ ~ **load** centrické zatížení

centricity centricita, dostřednost

centri-die casting odstředivé lití (*do kovové formy bez jádra*); odstředivě litý odlitek

centrifugal odstředivka; odstředivý ■ ~ **acceleration** odstředivé zrychlení ■ ~ **apparatus** odstředivka ■ ~ **atomizer** odstředivý rozprašovač ■ ~ **basket** buben odstředivky ■ ~ **blower** odstředivé dmýchadlo ■ ~ **brake** odstředivá brzda *stroj.* ■ ~ **breaker** odstředivý přerušovač ■ ~ **clutch** odstředivá spojka *stroj.* ■ ~ **drum** odstředivý buben ■ ~ **drying machine** odstředivá rušička ■ ~ **effect** odstředivý účinek ■ ~ **exhaustor** odstředivý odsávač ■ ~ **extractor** odstředivý extraktor ■ ~ **fan** odstředivý ventilátor, radiální ventilátor ■ ~ **field** odstředivé pole ■ ~ **filter** filtrační odstředivka, odstředivý filtr ■ ~ **force** odstředivá síla ■ ~ **governor** odstředivý regulátor ■ ~ **humidifier** odstředivý zvlhčovač ■ ~ **mill** odstředivý mlýn ■ ~ **power** odstředivá síla ■ ~ **regulator** odstředivý regulátor ■ ~ **screen** odstředivý třídič; síto odstředivky *cuokr.* ■ ~ **seasoning** odstředivé sušení *dřev.* ■ ~ **separator** odstředivý separátor, odstředivý třídič ■ ~ **spinning** odstředivé dopřádání ■ ~ **sprayer** odstředivý rozprašovač ■ ~ **stowing** vrhaná základka ■ ~ **stretching** odstředivé protažení (*vazby*) ■ ~ **turbine** odstředivá turbína, radiální turbína s vnitřním vtokem ■ ~ **ventilator** odstředivý ventilátor ■ ~ **washing machine** pračka s odstředivkou *text.*

centrifugate centrifugát *potr.*

centrifugation odstředivání

centrifuge centrifuga, odstředivka, separátor; odstředivát ■ ~ **tube** odstředivková zkumavka

centring centrování, umístění do středu; vyznačování středu (*důlkovačem*); upínání do hrotů; skruž, ramenát; podskružení; dostředění *geod.* ■ ~ **device** středící zařízení, středící ústrojí ■ ~ **rod** centrační tyč *geod.*, dostředovací tyč *geod.*

centriole centriola

centripetal dostředivý ■ ~ **acceleration** dostředivé zrychlení ■ ~ **fault** pokles *geol.* ■ ~ **turbine** dostředivá turbína

centripetency dostředivost

centroid těžiště, středisko

centroidal těžištní, těžiškový ■ ~ **axis** těžišková osa, těžnice

centrolinear perspective lineární perspektiva, středové promítání

centromere centromera

centrosome centrozóm

centuple stokrát, stonásobek

cephalin (též *kephalin*) kefalín *biochem.*

cepharanthine cefarantin

ceramic keramický; kameninový; hrncířský ■ ~ **block** keramická tvárnice ■ ~ **capacitor** keramický kondenzátor *el.* ■ ~ **concrete** (*ozdobný*) keramobeton ■ ~ **enamelled glass** smaltované sklo ■ ~ **insulated coil** cívka s keramickou izolací ■ ~ **tile** keramická obkládačka, keramická dlaždice ■ ~ **wall tiling** keramický obklad; obkládání stěny keramickými obkládačkami

ceramics keramika (*výroba, umění, hrncířství*)

ceramide ceramid, N-acylsřingoid

ceramist keramik; hrncíř; výrobce keramiky

ceramoplastic anorganický plast, plast s anorganickým plnidlem

cerargyrite chlorargyrit *geol.*, kerargyrit *geol.*

cerasite cordierit *min.*, kordierit *min.*

cereal obilnina, obilovina, cereálie ■ ~ **granary** obilní sýpka

cerebroside cerebrozid *biochem.*

ceresine cerezin

cerite cerit *min.*

cermet cermet, keramicko-kovový materiál

cerrusite cerusit *min.*

certain jistý, určitý (*známý, ale neuváděný*)

certificate certifikát, osvědčení (*na oficiální listině*); vysvědčení; potvrzení, atest, průkaz; přejímací protokol; ověření (*úřední*); certifikovat ■ ~ **of apprenticeship** výuční list ■ ~ **of approval** osvědčení o způsobilosti ■ ~ **of disablement** průkaz invalidity, průkaz tělesně postiženého ■ ~ **of mailing** podací lístek (*na poště*) ■ ~ **of manufacture** výrobní osvědčení ■ ~ **of quality** certifikát jakosti, osvědčení o jakosti ■ ~ **of registry** lodní certifikát ■ ~ **of vaccination** očkovací průkaz

certification certifikace, schválení (*výrobku do užívání*), potvrzení, osvědčení

certified ověřený, potvrzený, přezkoušený, povolený k použití; oprávněný, autorizovaný ■ ~ **cheque** ověřený šek, platný šek ■ ~ **copy** ověřený opis

certify osvědčit, potvrdit; ověřit, úředně schválit
ceruse zásaditý uhlíctan olovnatý, olověná běloba
ceryl alcohol cerylalkohol
cess kalová jámka, žumpa; kotlík (*okapního žlabu*)
cessation přerušení, zastavení (*reakce, úniku plynu*),
 doznění, zánik ■ ~ **point** klidová poloha
cesspipe odpadová trubka
cesspit (*též cess(pool)*) kalová jáma, kalová jámka,
 žumpa ■ ~ **emptier** fěkální vozidlo
cetane cetan *chem.*, hexadekan *chem.*
cetrimide cetrimid
cetyl cetyl *chem.*
CF (*cash flow*) hotovostní tok; (*carriage forward*)
 dovozně hradí příjemce
chafe zahřívát (*třením*); třít (*o sebe*); opotřebovávat
 (*se*) třením, odírat se ■ ~ **away** odírat, obrušovat
chaff pažděří; plevy; metalizované pásky (*na rušení*
příjmu)
chafing tření, zahřívání třením; roztržení
chain řetěz; řetězec (*molekulový*); pásmo; pohoří;
 osnova (*tkaniny*) *text.*; řetězový; spojovat řetězem
 ■ ~ **brake** řetězová brzda *text.* ■ ~ **coal cutter**
 řetězový brzdící stroj *horn.*, řetězová brzdíčka
horn. ■ ~ **connecting link** spojovací článek řetězu,
 spojka řetězu ■ ~ **coupling** řetězové spřáhlo *žel.*
 ■ ~ **coupling link** spojovací článek řetězu, spojka
 řetězu ■ ~ **creeper** řetězovka, řetězová dráha
 ■ ~ **cutter** řetězová brzdíčka ■ ~ **cycle** řetězový
 cyklus ■ ~ **dredger** řetězové rypadlo ■ ~ **drive** (*též*
chain driving) řetězový pohon ■ ~ **drum** řetězový
 buben *stroj.* ■ ~ **feeder** řetězový podavač ■ ~ **fission**
 řetězové štěpení *j. fyz.* ■ ~ **gear(ing)** řetězový převod
 stroj., řetězové koleso *stroj.* ■ ~ **grate** řetězový rošt,
 pohyblivý rošt ■ ~ **grease** tuk na mazání řetězů
 ■ ~ **hoist** řetězový kladkostroj, řetězová hnačí kladka
 ■ ~ **intermittent weld** přerušovaný svar ■ ~ **line**
 čerchovaná čára ■ ~ **machine** řetězový brzdící stroj
 ■ ~ **of mountains** horské pásmo ■ ~ **pulley block**
 řetězová kladnice *stroj.* ■ ~ **reaction** řetězová reakce
 ■ ~ **saw** řetězová pila ■ ~ **saw bar** řezací lišta *dřev.*
 ■ ~ **scheme** řetězové schéma ■ ~ **shackle** spojovací
 článek, zámek (*kotevního řetězu*) ■ ~ **sling** smyčka
 (*řetězu*) ■ ~ **sprocket** řetězové kolo ■ ~ **start** zahájení
 řetězové reakce ■ ~ **stitch** řetězový steh *text.*
 ■ ~ **tackle block** řetězová kladnice *stroj.* ■ ~ **tongs**
 řetězový hasák (*na trubky*), řetězové kleště, řetězový
 klíč (*na trubky*) ■ ~ **warp** řetězová osnova *text.*,
 osnova pletená do řetězce *text.* ■ ~ **wheel** řetězové
 kolo, řetězová kladka
chainage měřená délka *geod.*; příčné řezy (*trasy*)
chained zřetězený
chainer narážeč *horn.*, signalista *horn.*
chaining spojování řetězem; řetězení, vytváření
 vazby; měření délky pásmem *geod.*
chainless bezřetězový; bez řetězu
chainman měřič pásmem *geod.*, měřický pomocník
geod., figurant *geod.*
chair křeslo, židle, stolička; podpěrka (*betonové*

výztuže); sklářská lavice; sklářská dílna ■ ~ **back**
 opěradlo ■ ~ **seat** sedák ■ ~ **work** práce na sklářské
 lavičce, skleněný výrobek vyfouknutý z volné ruky
chairman předseda; předsedající; prezident (*předsta-*
venstva); mistr (*v dílně s ruční výrobou skla*)
chaiselongue lehátko
chalcanthite chalkantit *min.*, modrá skalice *min.*
chalcedony chalcedon *min.*
chalcocite chalkozin *min.*
chalcographic chalkografický
chalcography mědiryctevní
chalcone chalkon
chalcopyrite chalkopyrit *min.*, kyz měděný *min.*
chalcosine chalkozin *min.*
chalet chat(k)a; (*švýcarská*) horská chata
chalk křída; uhlíctan vápenatý; křídovat, označit
 křídou; uložit do vápna (*vejce*) *potr.* ■ ~ **line** nakříd-
 ovaná šlehačí šňůra, značkovací šňůra (*s práškovou*
barvou)
chalking křídování, bílení křídou; označování křídou;
 vznik skvrn na nekvalitním nátěru; rozpíjení barvy
polygr.
chalky křídový, vápencový; matný
challenge výzva, vyzvání; úkol, problém; vyzývat;
 odmítnout
chalybeate water železitá voda
chamber komora (*dílní dílo*), dobývka; výklenek; krb
 (*magmatický*); sklípokvat, střilek sklípek ■ ~ **acid**
 komorová kyselina sírová ■ ~ **drier** komorová sušárna,
 sušič komora ■ ~ **furnace** komorová pec ■ ~ **kiln**
 komorová pec, komorová sušárna ■ ~ **mining**
 komorové dobývání *horn.*, komorování *horn.* ■ ~ **of**
commerce hospodářská komora
chambered charge sklípokvat nálož *horn.*
chambering komorování *horn.*
chambranie šambrána *arch.*
chamfer zkosení (*hrany*), úkos, zábřit; facetovat
 ■ ~ **angle** úhel zkosení, úhel úkosu ■ ~ **edge** zkosená
 hrana ■ ~ **plane** hoblík na snímání hran
chamfered edge zkosená hrana, sražená hrana; faseta
chamos leather semiš; prací useň; čistící kůže *opt.*
chamosite chamosit *min.*
chamotte šamot
champagne šampaňské víno, sekt
champion lode hlavní žíla
chance pravděpodobnost; náhoda; událost; příležitost,
 možnost; riziko ■ ~ **rate** četnost náhodných pulzů
j. fyz.
chandelier víceramenný lustr
change změna, přeměna, přechod, výměna; drobné
 peníze *ek.*; (z)měnit, proměnit, přeměnit; přestu-
 povat *žel.* ■ ~ **format** změnit formát ■ ~ **gear**
 převodová skříně *stroj.*, převodovka *stroj.*;
 výměnné ozubené kolo; změnit převod ■ ~ **gears**
 řadit rychlost ■ ~ **in pressure** tlaková změna ■ ~ **in**
prices změna cen ■ ~ **in temperature** teplotní
 změna ■ ~ **in value** změna hodnoty ■ ~ **in volume**
 změna objemu ■ ~ **machine** automat rozměňující

mince ▫ ~ **of charge** změna náboje ▫ ~ **of condition** změna stavu ▫ ~ **of control** změna řízení ▫ ~ **of coordinates** transformace souřadnic ▫ ~ **of curvature** změna zakřivení ▫ ~ **of design** střídání vzoru *text.* ▫ ~ **of direction** změna směru ▫ ~ **of phase** změna fáze ▫ ~ **of speed** změna rychlosti, změna otáček ▫ ~ **of state** změna stavu; skupenská přeměna ▫ ~ **order** změnový příkaz; dodatek ▫ ~ **over** změna (*výroby, seřízení stroje*); přestavení (*brzdý*); přehození, přesunutí (*řemenů*); prolínání *fol.*; reverzace (*sklářské pece*) *sklář.*; přepínat, přepojovat; přestavit (*brzdu*); přehodit, přesunout (*řemen*) ▫ ~ **over switch** přepínač ▫ ~ **over system** přechodný systém; přepínací klimatizace (*dvoutrubková vysokotlaká*) ▫ ~ **point** přestavový bod, kritický bod ▫ ~ **ratio** převodový poměr (*ozubených kol*) ▫ ~ **shaft** hřídel řazení *aut.* ▫ ~ **speed gear** převodovka, rychlostní skřín ▫ ~ **wheel** výměnné kolo; výměnné kolečko *text.*

changeable proměnlivý

changeroom šatna, převlékárna

changing změna, střídání, výměna; přestupování *dop.*; proměnlivý, střídavý ▫ ~ **cubicle** převlékací kabina ▫ ~ **load** střídavé zatížení ▫ ~ **room** šatna, převlékárna

channel kanál(ek), řečiště; sdělovací kanál; drážka, rýha, žlab; příkop; výkop; vedení *el.*; brázda *horn.*, zářez; U profil (*betonový, ocelový*); hloubit kanály; dělat zákopy; brázdit *horn.*; drážkovat, žlábkovat; usměrňovat ▫ ~ **aggradation** zanášení koryta ▫ ~ **capacity discharge** běhová voda, kapacitní průtok ▫ ~ **control unit** (*též channel controller*) řídicí jednotka kanálu ▫ ~ **form** tvar koryta ▫ ~ **guides** ocelové průvodiče profilu U ▫ ~ **insert** vložka do betonu (*výztuž*) ▫ ~ **length** délka toku, délka kanálu ▫ ~ **network** říční síť, kanálová síť ▫ ~ **program** kanálový program ▫ ~ **rings** U-kroužky *pryž.* ▫ ~ **sample** zásekový vzorek ▫ ~ **scanning** detekce kanálů ▫ ~ **section** U-profil ▫ ~ **switch** přepínač kanálu ▫ ~ **system** říční soustava, kanálová soustava

channeled drážkovaný; rýhovaný

channelization směrové vedení dopravních proudů, usměrnění křižovatky

channelled žebrovaný, rýhovaný, vlnitý

channelling zřizování kanálů (*telefonních*); drážkování, rýhování, žlábkování; drážka, zářez, žlábek ▫ ~ **machine** brázdící stroj, brázdíčka

chantry chapel chrámová kaple *arch.*, vestavěný kostelík *arch.*

chaos chaos, zmatek

chaotropic chaotropní

chap trhat, rozštípnout, tlouci (*kladivem*); prskat, prasknout, puknout; prasklina, puklina, trhlina

chapel tiskárna, tiskový závod; kolektiv typografů; kaple, modlitebna, kostelík

chaplet oblouňový ozdobný náramek *arch.*; podpěrka (*jádra*) *slév.*

character charakter, povaha, ráz, vlastnost; znak, symbol; znamení, značka; písmeno ▫ ~ **data line** datová řádka (*informace*) ▫ ~ **error rate** znaková chybovost, četnost chyb ve znacích ▫ ~ **field** znakové pole ▫ ~ **height** výška znaku ▫ ~ **light** kódované světlo ▫ ~ **reader** znakové snímací zařízení ▫ ~ **recognition** rozpoznávání znaků ▫ ~ **set** soubor znaků ▫ ~ **table** charakterová tabulka ▫ ~ **width** šířka znaku

characteristic charakteristika, vlastnost (*charakteristická*), exponent; detail, podrobnost (*u nákresu*); charakteristický, typický ▫ ~ **curve** charakteristická křivka, charakteristika (*křivka*) ▫ ~ **of action** charakteristika (*působení*) *aut.* ▫ ~ **of flow** průtoková charakteristika ▫ ~ **time** časová konstanta

characteristics charakteristické vlastnosti, charakteristické veličiny; charakteristika (*např. stroje*)

characterization charakterizace, popis, vyznačení (*základních rysů, vlastností*)

characteron charakteron (*druh paměťové elektronky*)

charcoal aktivní uhlí, živočišné uhlí; dřevěné uhlí ▫ ~ **burning** karbonizace dřeva, rozkladná destilace dřeva; milířování ▫ ~ **drawing** kresba uhlem ▫ ~ **heap** milíř ▫ ~ **slag** dřevouhelná struska

charge vsázka, dávka, šarže; náplň, nálož, zápalná směs (*palivo a vzduch*); náboj (*elektrický*); zavážka (*pece*); finanční náklady, výdaje; poplatek, dávka; obžaloba, obvinění; nasypaná, plnit, nalévat; nabíjet; sázet (*do pece*); zavázet (*vysokou pec*); účtovat k tíži (*komu*); obvinít (*koho z čeho*) ▫ ~ **a reactor** naplnit reaktor (*palivem*) ▫ ~ **a shot-hole** nabíjet vývrt ▫ ~ **carrier** nosič náboje ▫ ~ **hopper** násypka ▫ ~ **image** akumulovaný obraz *TV*; potenciální reliéf *fyz.*; zrcadlový náboj *fyz.* ▫ ~ **indicator** ukazatel nabití ▫ ~ **mass ratio** specifický náboj (*částice*) *j. fyz.*, měrný náboj *j. fyz.* ▫ ~ **of an electron** náboj elektronu ▫ ~ **of rupture** zatížení na mezi pevnosti *mech.* ▫ ~ **of safety** dovolené zatížení, dovolený náklad ▫ ~ **up** nabíjet; dobíjet

chargeable započitatelný, zatížitelný, účtovatelný, žalovatelný ▫ ~ **distance** tarifní vzdálenost *žel.*

charged nabitý; započtený, účtováný (*fakturovaný*) ▫ ~ **conductor** nabitý vodič; vodič pod proudem ▫ ~ **particle** nabitá částice *j. fyz.*; nosič, nositel (*proudu*)

charger nakládač, nakládací zařízení; sázecí zařízení; zavážec (*pece*); plnicí zařízení; nabíječka; usměrňovač

charges náklady, výdaje (*účelové vynaložené*), výlohy ▫ ~ **for warehousing** skladištné ▫ ~ **of detention** zdržné, stojné

charging nakládání, naložení; nasypaní, plnění; sázení (*do pece*), zavážení (*pece*); vsázka, zavážka (*pece*); nabíjení; započtení ▫ ~ **arrangement** posunovač vozíků (*do klece*) ▫ ~ **attendant** zavážec (*vysoké pece*) *hut.* ▫ ~ **basin** vsakovací nádrž ▫ ~ **bell** zásypný zvon *hut.* ▫ ~ **bucket** zavážecí vědro; sázecí korytko ▫ ~ **circuit** nabíjecí obvod *el.* ▫ ~ **crane** sázecí stroj

hut. ■ ~ **current** nabíjecí proud ■ ~ **equipment** nabíjecí zařízení; plnicí zařízení; zavazací zařízení
hut. ■ ~ **generator** nabíjecí dynamo ■ ~ **hole** zavazací otvor, sázecí otvor ■ ~ **hopper** násypka (*míchačky*); plnicí koš ■ ~ **of holes** nabíjení vrtů pro odstřel ■ ~ **of mix** plnění směsi *průz.* ■ ~ **plant** výroba dřevěného uhlí *dřev.* ■ ~ **rate** nabíjecí proud; zúčtovací sazba *ek.* ■ ~ **scaffold** zavazací plošina *hut.* ■ ~ **stick** nabíječ ■ ~ **stock** vsázka, zavazka
 ■ ~ **voltage** napětí výboje

charred zuhelnatělý ■ ~ **coal** koks

charring zuhelnňování; otesávání hran kamene, ohraňování

chart schéma, nákres, graf, tabulka; diagram, záznam (*např. ze zapisovaček*); mapa (*letecká, katastrální, atmosférických srážek apod.*); graficky znázornit; převádět do tabulek ■ ~ **house** navigační kabina *lod.*
 ■ ~ **printing** kartografie

charter charter, pronájem (*letadla*); nájem (*dopravního prostředku*); potvrzení; oprávnění; zakládací listina, stanov; úřední povolení; pověřovací listina; najmout (*letadlo, lod*); udělit právo; stvrdit listinou ■ ~ **flight** charterový let

chartered autorizovaný, diplomovaný; pronajatý (*letadlo, lod*)

charterer pronajímatel

charthouse mapovna *lod.*

chase drážka; žlábek, rýha, kanálek; instalační drážka (*ve zdi*); příkop; rám (*formy*); vyrývat (*do kovu*); řezat závit; vytepávat ■ ~ **airplane** stíhací letoun, stíhačka

chaser závitová čelist (*do závitové hlavy*); závitový nůž, drážkovací fréza; kolový mlýn; rytec ■ ~ **mill** kolový mlýn; stoupa *úprav.*

chasing sledování žily ve směru (*průzkumnými vrty*); řezání; tepání; rytí do kovu ■ ~ **attachment** přídavné zařízení na řezání zavitů ■ ~ **lathe** soustruh na závit, závitovka ■ ~ **nut** závitové pouzdro

chasm propast; rozsedlina

chassis chassis, podvozek

chat krátký rozhovor

château zámek ■ ~ **chapel** zámecká kaple

chattel movitý majetek, movitost

chatter(ing) rušivé signály, chvění, vibrace; kmitat; chvěť (*o nástroji*) ■ ~ **drive** vozovka s nerovným povrchem ■ ~ **of contacts** odskakování kontaktů *el.*

chauffeur řidič, šofér

cheap laciný, levný

cheapen zlevnit

cheating podvádění, šizení

check přezkoušení, kontrola, zkouška; dozor, dohled; ověření; trhlina, prasklina; kontrolní známka; ústřížek; účtenka *am.*, šek *am.*; kontrolovat, revidovat; zkoušet, (pr)ověřovat, zkoumat; zabraňovat; zadržovat; zaškrťávat (*položky*); označovat kontrolní značkou; prskat (*o nátěru, povrchu odlitku*); tvořit trhlinky ■ ~ **analysis** kontrolní analýza, kontrolní rozbor ■ ~ **angle** truhlářská spára; „truhlářský“ spoj

(*kamenický*) ■ ~ **area** oblast kontroly ■ ~ **bit** kontrolní bit *poč.* ■ ~ **bolt** pojistný šroub, nastavovací šroub ■ ~ **book** šeková kniha ■ ~ **calculation** přepočít, kontrolní výpočet; důkaz, posouzení ■ ~ **character** kontrolní znak *poč.* ■ ~ **damper** kontrolní klapka, kontrolní hadridlo *energ.* ■ ~ **data** kontrolní údaje ■ ~ **digit** kontrolní číslice *poč.* ■ ~ **flight** ověřovací let ■ ~ **gauge** porovnávací kalibr; porovnávací měrka ■ ~ **in** hlásit (*příchod*); přihlásit se (*v hotelu*); podat (*zavazadlo k přepravě*) ■ ~ **in concourse** odbavovací hala *let.* ■ ~ **measurement** kontrolní měření ■ ~ **number** číslo šeku *am.*; kontrolní číslo; těžní známka *horn.* ■ ~ **of a door** zavírací dveří ■ ~ **off** kontrolovat odškrťáváním, odsouhlasit ■ ~ **off space** přejímací plocha *let.* ■ ~ **on papers** kontrola dokladů ■ ~ **out** pokladna samoobslužné prodejny; hlásit (*odchod*); vyklíňovat ■ ~ **out stand** pokladní box (*samoobslužné prodejny*) ■ ~ **piece** vymezovací kolík *stroj.*, vymezovací kroužek *stroj.*; náražka; záražka ■ ~ **pilot** kontrolní pilot, instruktor ■ ~ **rail** přídržná kolejnice *žel.*; srazový vlys křídel *arch.* ■ ~ **room** úschovna zavazadel ■ ~ **routine** zkušební program ■ ~ **sample** kontrolní vzorek ■ ~ **sampling** odebírání kontrolních vzorků ■ ~ **screw** nastavovací šroub ■ ~ **status** kontrolní stav ■ ~ **strap** záchytný řemen *text.*, tlumicí řemen *text.* ■ ~ **sum** kontrolní součet ■ ~ **table** kontrolní tabulka ■ ~ **template** kontrolní šablona *stroj.* ■ ~ **test** kontrolní zkouška, kontrolní test ■ ~ **total** kontrolní součet ■ ~ **up** prověrka, přezkoušení; provést kontrolu, přezkontrolovat, zkontrolovat, přezkoumat

checked (up) zkontrolovaný, odsouhlasený

checker kontrolor, přezkušovatel; vedoucí statik, odpovědný konstruktér; pokladní (*v samoobsluze*) ■ ~ **board** šachovnice ■ ~ **chamber** regenerátor (*pece*), komora regenerátoru ■ ~ **plate** žebrovaný plech, rýhovaný plech ■ ~ **stuffing** (*těž checker work*) mřížové zdívo, mřížoví, kanálkové zdívo (*regenerátoru*)

checking ověření, přezkoušení, kontrola, prověrka; tvoření povrchových vlasových trhlin, jemné popraskání ■ ~ **calculation** kontrolní výpočet ■ ~ **device** (*těž checking equipment*) kontrolní zařízení ■ ~ **information** kontrolní informace ■ ~ **of accuracy** kontrola přesnosti

cheddite chedit *chem.*, chlorečnanová trhavina *chem.*
cheek bok, boční stěna, čelní plocha; rameno *kliky*; střední část (*formovacího rámu*) *slév.*; čelist (*svěráku*); rameno *stroj.*; boční stěna *žily*
cheese sýr; hrouda *sýra*; podstavec pod kelímek *slév.*; válcová cívka *text.*, křížová cívka *text.* ■ ~ **making** výroba sýra, sýrařství

cheesing machine navíječka cívek s křížovým vinutím *text.*

cheesy sýrový

cheiroline cheirolin

chelating agent chelatotvorné činidlo

chelation chelatace
chelatology chelatometrie *chem.*
chelaton chelaton
chelidonine chelidonin
cheliform klepetovitý, nůžkovitý
chemical chemikálie; chemický; syntetický, umělý
 ▪ ~ **absorber** chemický pohlcovač ▪ ~ **action** chemické působení ▪ ~ **adsorption** chemická adsorpce, chemisorpce ▪ ~ **analysis** chemická analýza, chemický rozbor ▪ ~ **attack** chemická korozie, korozie vyvolaná chemikáliemi ▪ ~ **balance** chemické váhy, přesné váhy ▪ ~ **bond** chemická vazba ▪ ~ **brightening** chemické leštění ▪ ~ **change** chemická přeměna ▪ ~ **compound** chemická sloučenina, chemikálie ▪ ~ **conditioning** chemická úprava (*vody*) ▪ ~ **control** chemická ochrana *lesn.* ▪ ~ **decomposition** chemický rozklad ▪ ~ **durability** chemická stálost, chemická odolnost ▪ ~ **equation** chemická rovnice ▪ ~ **equilibrium** chemická rovnováha ▪ ~ **flux** chemický tok ▪ ~ **formula** chemická formule, chemický vzorec ▪ ~ **glassware** chemické sklo ▪ ~ **industry** chemický průmysl (*bez ropných rafinerií a zpracování dřeva*) ▪ ~ **ionization (CI)** chemická ionizace (*ve hmotnostní spektrometrii*) ▪ ~ **kinetics** chemická kinetika ▪ ~ **nomenclature** chemické názvosloví ▪ ~ **oscillation** chemická oscilace ▪ ~ **passivation** chemická pasivace ▪ ~ **peeling** chemické loupání ▪ ~ **pickling** chemické moření ▪ ~ **plant** chemický závod, chemické výrobní zařízení, chemický provoz ▪ ~ **plasticizing** změkčování (*přídavkem změkčovadel*) ▪ ~ **plating** chemické pokovování ▪ ~ **polishing** chemické leštění ▪ ~ **potential** chemický potenciál ▪ ~ **precipitation** chemické srážení ▪ ~ **preparation** chemické zpracování, chemická úprava; chemický preparát ▪ ~ **preservative** chemický konzervační prostředek ▪ ~ **propellant** chemická pohonná hmota, chemické palivo ▪ ~ **property** chemická vlastnost ▪ ~ **purification** chemické čištění ▪ ~ **reaction** chemická reakce ▪ ~ **refining** chemická rafinace ▪ ~ **resistance** chemická stálost, odolnost vůči chemikáliím ▪ ~ **seasoning** chemické sušení *dřev.* ▪ ~ **shift** chemický posun ▪ ~ **treatment** chemické zpracování, chemická úprava ▪ ~ **weathering** chemické zvětrávání
chemicalization chemizace
chemically bound water chemicky vázaná voda
chemiluminescence chemiluminiscence
chemiluminescent chemiluminiscenční
chemisorbed chemisorbovaný
chemisorption chemisorpce; *těž* **chemical adsorption**
chemistry chemie
chemometrics chemometrie
chemosterilant chemosterilant, chemosterilační prostředek
chemotactic chemotaktický
chemotaxis chemotaxe
chemotherapeutic chemoterapeutikum; chemote-

rapeutický
chemotherapy chemoterapie
chenille žinylka *text.*
cheque šek
chequer (těž checker) kostkovaný vzorek, kostkování; kanálkové zdvo, mřížové zdvo ▪ ~ **work** šachovnicové uspořádání; zdvo ze dvou materiálů; kanálkové zdvo, mřížové zdvo
chernozem černozem *geol.*
cherry třešeň; kulová fréza, tvarová fréza (*se stopkou*)
 ▪ ~ **red heat** třešňové červený žár (*při 900 °C*)
chert rohovec *geol.*, silicit *geol.*
chessylite azurit *min.*
chest bedna, truhla; skříň(ka); prádelník; kád', nádrž; komora
chestnut kaštan jedlý; kaštanově hnědý
chestnut (coal) ořech (*uhli*)
cheviot ševiot, vlněná tkanina ▪ ~ **melange yarn** příze ze ševiotové směsi
chevreau ševrů *kož.*
chevron románský řezbářský ornament; krokev
chewing gum žvýkací guma, žvýkačka
chiaroscuro šerosvit, přísvit
chiasma chiasma
chiastolite chiastolit *min.*
chief šéf; hlavní (*nadřizený*), vrchní ▪ ~ **conductor** vlakvedoucí ▪ ~ **designer** vedoucí projektant, hlavní konstruktér ▪ ~ **guard** vlakvedoucí ▪ ~ **product** hlavní produkt
Chile salpêtre čilský ledek, dusičnan sodný
chill chlad; chlazení; litinová lici forma *slév.*; tvržení odlitím do kokily (*litiny*); rychle ochlazovat; zmrazovat; lít do kokil *slév.*; tvrdit litím do kokil *slév.* ▪ ~ **casting** liti do kokil; odlitek z tvrzené litiny ▪ ~ **mould** kokila *slév.*
chilled (z)chlazený; zmrazený; tvrzený (*odlitém do kokily*) ▪ ~ **cargo** chlazený náklad ▪ ~ **storage** chladírenské skladování
chiller chladírenská komora; chladíč; dochlazovač; chladicí zařízení
chilling prudké chlazení, zmrazení; tvržení odlitím do kokily (*litiny*); studený, ledový, chladicí, mrazicí ▪ ~ **effect** chladicí účinek; účinek prudkého ochlazení (*povrchu odlitku*)
chimney komín; sopouch; přívodní kanál; rudní lože trubkovitého tvaru; syp ▪ ~ **brick** komínovka ▪ ~ **draught** tah komína ▪ ~ **flue** sopouch (*pece*); kouřový kanál ▪ ~ **gas** kouřový plyn, dýmový plyn ▪ ~ **hoop** obruč komína ▪ ~ **raft** základ komína ▪ ~ **shaft** samostatný komín; továrenský komín ▪ ~ **top** hlava komína
chimneying kanálový chod (*vyšoké pece*); dýmání, chod komínem
china porcelán (*stolový*) ▪ ~ **clay** porcelán, kaolín, porcelánová hlínka; křemičitan hlinitý *min.* ▪ ~ **sanitary-wave** zdravotní keramika se slinutým střepem, poloporcelán ▪ ~ **stone** kaolín, pegmatit, živcový pisek

China ink tuš

China silk čínské hedvábí

chink spára, štěrbina; puklina; ucpávat trhliny, zamazávat spáry; praskat, pukat

chinoline chinolin *chem.*

chip tříška; úlomek; zlomek; hoblina; čip, tištěný spoj; štípat, (roz)štípat; sekat; osekávat ▪ ~ **architecture** architektura čipu ▪ ~ **break** odlomení třísky (*při obrábění*) ▪ ~ **breaker** lamač třísek ▪ ~ **card** čipová karta ▪ ~ **computer** čipový počítač ▪ ~ **cross-section** průřez třísky *dřev.* ▪ ~ **off** odštěpit se; odletět; odseknout ▪ ~ **removal** odklizení třísek; ubírání třísky (*při obrábění*) ▪ ~ **set** čipová sada

chipless beztrískový ▪ ~ **working** beztrískové obrábění

chippable štípatelný

chipper sekačka (*štěpkář, kostek cukru apod.*); pneumatické dláto; přístroj na strouhání mýdla ▪ ~ **chain** hoblovací řetěz *lesn.* ▪ ~ **tooth** hoblovací zub *lesn.*

chipping tříška, odštěpek; vylamování (*břítu*); štípání; brání třísky; odprýskávání; odškrabování (*nátěru*) ▪ ~ **hammer** pneumatický sekáč; odsekávací kladivo *slév.* ▪ ~ **machine** řezačka; strouhačka mýdla; rozstříkovač *dřev.* ▪ ~ **mill** třískovací stroj *dřev.* ▪ ~ **slag** odstranění strusky

chippings úlomky; štěrková drť, drobný štěrk

chiral chirální

chirality chiralita

chiroptical chiroptický

chiroselective chiroselektivní

chisel dláto; rydlo; sekáč; otlínka; sekat sekáčem ▪ ~ **bit chain** hoblovací řetěz *lesn.* ▪ ~ **knife** špachtle (*na odstraňování nátěrů*) ▪ ~ **off** odseknout, useknout (*např. hlavu nýtu sekáčem*) ▪ ~ **out** vysekat, vysekat (*sekáčem*)

chiselled hladce opracovaný (*kámen*)

chiselling sekání sekáčem; dlátování; vytesávání (*z kamene*)

chiselly hrubozrnný; štěrkový; kamenitý

chitin chitin

chitosamine chitosamin

chloanthite chloantit *min.*

chloral chloral, trichloroacetaldehyd ▪ ~ **hydrate** chloralhydrat

chloramide chloramid

chloramination chloraminace

chloramine chloramin

chloranil chloranil

chlorargyrite chlorargyrit *geol.*, kerargyrit *geol.*

chlorate chlorečnan

chlore chlorovat, bílit roztokem chlorového vápna

chlorextol směs chlorovaných uhlovodanů (*pro transformátory a kondenzátory*)

chloric chlorečný ▪ ~ **acid** kyselina chlorečná

chloride chlorid

chloriding chlorování; chlorovací

chloridization chlorace, chlorování

chlorinate chlorovat

chlorinated lime bělicí vápno, chlorové vápno

chlorinated rubber chlorovaný kaučuk, chlorkaučuk

chlorinating chlorování; chlorační ▪ ~ **agent**

chlorační činidlo, chlorační prostředek

chlorination chlórování, chlorace

chlorine (*atomový*) chlor ▪ ~ **monooxide** oxid chlorný

▪ ~ **trifluoride** fluorid chloritý ▪ ~ **trioxide** oxid

chlortitý

chlorite chlortitan (*sloučenina*); chlorit *min.*

chloritoid chloritoid *min.*

chlorization chlorování, chlortizace

chloroacetone chloroaceton

chloroalkylation chlorkalkylace, zavedení chlorkalky-

lové skupiny (*do molekuly*)

chloroaluminate chlrohlinitan

chlorofluorocarbons freony

chloroform chloroform, trichlormetan

chlorohydrin chlorhydrin

chlorophyll chlorofyl

chloroplast chloroplast

chloroprene chloropren

chlorosilicate chlorkřemičitán

chlorosulfuric acid kyselina chlorsírová

chlorosyl chlorsolýl

chlorotetracycline chlortetracyklin

chlorous chlortitý ▪ ~ **acid** kyselina chlortitá

chlorous anhydride oxid chlortitý

chloryl chloryl

chlorylbenzene chlorylbenzen

chock podložka; klín, zarážka; (*přenosná*) hráň *horn.*;

sekke ocelové výztuže; zaklínovat ▪ ~ **building**

stavění hrání ▪ ~ **prop** stojková hráň; stojkový pilň

chocolate čokoláda

choice volba, výběr; vybraný, výběrový (*o potrav-*

vinách) ▪ ~ **quality** výběrová jakost

choir chór (*kostela*) *arch.*, presbyterium *arch.*

choke zanesení, ucpání (*nečistotou*); zúžení; přiškrcení; sytič *aut.*; tlumivka *el.*; zanášet, ucpávat

(*nečistotou*); zužovat; (při)škrtit; tlumit, dusit

▪ ~ **coil** indukční cívka *el.*, tlumivka *el.* ▪ ~ **up** zanášet,

ucpávat ▪ ~ **valve** škrtící ventil, škrtící klapka

choked zanesený, ucpaný; zúžený; zaškrcený

choker setter zapínač (*lanového úvazku*) *lesn.*

choking zúžení, zaškrcení; tlumení; zanášení, ucpávání (*nečistotou*); ucpávka ▪ ~ **coil** tlumivka *el.*

choky tlumivý; dusivý

cholate cholat

cholestone cholestan

choline cholin ▪ ~ **chloride** cholinchlorid

cholinesterase cholinesteráza.

chondroitin chondroitin

choose (z)volit, vybrat

chop odřezek; odsekнутý kousek; zvedák (*hoblice*),

čelist; řemen; sekání; puklina, zlom; sekat; rubat;

štípat; stříhat; přerušovat ▪ ~ **off** odseknout

chopped sekáný, stříhaný; useknutý; přerušovaný

chopper sekáč; sekačka; řezačka; přerušovač; přezku-

šovač, vibrátor, modulátor

chopping sekání; řezání; rychlé přerušování *rad.*
choppy popraskaný; rozpukavý; štěrbínovitý
chord tětíva *mat.*; pás (*nosníku mostu*) *stav.* ■ ~ **thickness** tloušťka zubu *stroj.*
chromacity sytost barev, barevná stupnice, škála barev ■ ~ **diagram** kolorimetrický trojúhelník
chroman chroman
chromanol chromanol
chromate surface coating chromátování; chromátový povlak
chromatic barevný, chromatický
chromaticity barva (*světla*) *el.*
chromatin chromatin
chromating chromátování, chromování
chromatogram chromatogram
chromatograph chromatograf; chromatografovat
chromatographic chromatografický ■ ~ **jar** vyvíjecí komora ■ ~ **tube** chromatografická trubice
chromatography chromatografie
chromatophore chromatofor
chrome chrom; chromový; chromovat ■ ~ **carbide** karbid chromu ■ ~ **iron** chromit, chromová ruda ■ ~ **magnetite** chrommagnetit ■ ~ **ore** chromová ruda ■ ~ **pickle** chromátování ■ ~ **plating** chromování (*galvanické*) ■ ~ **spinel** pikotit *min.* ■ ~ **steel** chromová ocel ■ ~ **yellow** chromová žlut, chroman olovnatý
chromel chromel (*slitina niklu a chromu*)
chromene chromen
chromenol chromenol
chromic chromitý ■ ~ **acid** kyselina chromová ■ ~ **exposure** trvalé ozáření *j. fyz.* ■ ~ **oxide** oxid chromitý
chromicyanide kyanochromitan
chrominance chrominance *el.*
chromite chromit
chromium chrom ■ ~ **boride** borid chromu ■ ~ **deposition** chromování; chromový povlak ■ ~ **monochloride** chlorid chromný ■ ~ **ore** chromová ruda ■ ~ **plate** (po)chromovat ■ ~ **trichloride** chlorid chromitý
chromizing difúzní chromování
chromogenic chromogenní (*skupina*)
chromolithography chromolitografie, barevná litografie, ofsetový barvotisk
chromophore chromofor
chromosome chromozóm
chromosphere chromosféra (*vrstva hvězdné atmosféry*)
chromous chromnatý ■ ~ **bromide** bromid chromnatý ■ ~ **oxide** oxid chromnatý
chromyl chromyl *chem.*
chromoamperometry chronoamperometrie
chronocoulometry chronocoulometrie
chronological chronologický ■ ~ **entry** chronologický zápis ■ ~ **order** časová posloupnost
chronometer chronometr *astr.*
chronometry chronometrie měření času
chronopotentiogram chronopotenciogram

chronopotentiometric chronopotenciometrický
chrysoberyl chryzoberyl, hlinitan berylnatý
chrysocolla chryzokol *min.*
chrysolite chryzolit (*odrůda olivínu*) *min.*
chrysothile chryzotyl
chuck upínací hlava, sklíčidlo; podpěrný klín; upínat do sklíčidla ■ ~ **collet** kleština (*sklíčidla*), kleštinové upínací pouzdro ■ ~ **jaws** upínací čelist
chucking upínání (*do sklíčidla*) ■ ~ **appliance** upínací zařízení, sklíčidlo ■ ~ **reamer** strojní výstružník ■ ~ **wedge** upínací klín
chunk kus, špalek (*masa, sýra*); dávka (*informace*) *poč.*
Chunnel (the Channel Tunnel) tunel pod Lamanšským průlivem
church kostel
churn míchačka; mísení; víření; pění; míchat; vířit; pěnit
churning intenzivní třepání, intenzivní míchání; stloukání (*smetany*)
chute skluz (*dopravní zařízení*); shoz (*na odpadky*), shozová šachta; sýp (*v rudném dole*), sypný komín (*důlní dílo*); rýha, brázda ve svahu; sběr; padák; svoz; spouštět (*po skluzu, po žlabu apod.*); padat, sjíždět (*po nakloněné rovině*) ■ ~ **gate** uzávěr výpusti sýpu, ústí sýpu ■ ~ **loading** nakládání ze sýpu ■ ~ **pocket** zásobník sýpu ■ ~ **raise** sypný komín ■ ~ **spillway** skluz; boční přeliv, boční žlab, přeliv s odvedením vody skluzem ■ ~ **tube** násypná trouba ■ ~ **concrete** litý beton
chymosin chymozin *biochem.*
ciborium ciborium *arch.*, baldachýn *arch.*
cicatrix jizva *geol.*
cicero cicero *polygr.*
cider jablečné víno, jablečný mošt ■ ~ **vinegar** ovocný ocet
cigar doutník
cigarette cigareta
ciliary řasinkový
cilium řasinka, brva
cinchona chininovník, chinová kůra
cinchonamine cinchonamin
cinchonine cinchonin *biochem.*
cincture oplocení, ohrada, ohrazení; pásek (*mezi klasickými články*) *arch.*; obklopit (*čím*); obehnat, ohradit, oplotit
cinder výpalek, výpražek, struska, popel, škvára; okuje ■ ~ **box** popelník ■ ~ **concrete** škvárobeton ■ ~ **notch** strusková výpust (*vysoké pece*) ■ ~ **sifter** síto na škváru ■ ~ **wool** strusková vlna
cindery popelnatý
cinema kino, biograf
cinemascope širokouhlé promítání
cinematography kinematografie
cincole cineol *biochem.*, eukalyptol *biochem.*
cinerama panoramatické promítání; panoramatické kino
cinerite vulkanický tuf *geol.*

cinnabar(ite) cinabarit *min.*, rumělka *min.*
cinnamaldehyde aldehyd skořicové kyseliny
cinnamate grosulár *min.*
cinnamon skořice ■ ~ **oil** skořicová silice
cinnoline cinnolin
cipher nula, číslice, šifra
ciphering šifrování
circle kruh; kružnice; okruh; kruhový; kroužit, obíhat
 ■ ~ **crane** otočný jeřáb ■ ~ **diagram** kruhový diagram ■ ~ **of bobbins** cívkový kruh *text.* ■ ~ **of confusion** rozptylový kroužek *fol.* ■ ~ **on-circle** dvojitá křivost ■ ~ **out** odclonit *fol.* ■ ~ **shears** kotoučové nůžky, okružní nůžky
circlip rozpěrný pojistný kroužek *aut.*
circuit (**CCT**) okruh, obvod ■ ~ **break** přerušení obvodu ■ ~ **breaker** přerušovač, vypínač; jistič ■ ~ **breaking** přerušení proudu ■ ~ **breaking switch** vypínač, jistič ■ ~ **closer** spínač ■ ~ **closing** uzavření obvodu ■ ~ **diagram** obvodové schéma, schéma zapojení ■ ~ **interrupting** přerušení obvodu ■ ~ **noise meter** psomometr, měřič hlukového napětí ■ ~ **of current** proudový obvod, proudový okruh ■ ~ **opening** vypnutí proudu, přerušení proudu
circular oběžník; kruhový, kružnicový, cirkulární, zacyklený; kotoučový ■ ~ **baille** vtokový válec ■ ~ **basin** kotlina ■ ~ **battery** bubnový zásobník *text.*, zásobníkový buben *text.* ■ ~ **box loom** revolverový stav, stav s otočnou zámeňou ■ ~ **cone** kruhový kužel ■ ~ **cross section** kruhový průřez ■ ~ **diagram** kruhový diagram ■ ~ **die stock** kruhová závitnice ■ ~ **dom** kruhová kopule ■ ~ **feed** kruhový posuv ■ ~ **flow** koloběh *ek.*, oběh *ek.* ■ ~ **gallery** kruhová štola ■ ~ **grate** řetězový rošt ■ ~ **indexing** pootočení, indexování (*revolverové hlavy*); dělení kruhu (*dělicím přístrojem*) ■ ~ **knitting machine** okrouhlý pletací stroj ■ ~ **lines of force** kruhové siločáry *j. fyz.* ■ ~ **note** cirkulární nota ■ ~ **orbit** kruhová oběžná dráha ■ ~ **profile** kruhový profil ■ ~ **saw** kotoučová pila ■ ~ **sawing machine** kotoučová pila ■ ~ **scale** kruhová škála, kruhová stupnice ■ ~ **section** kruhový průřez ■ ~ **shear** kotoučové nůžky, okružní nůžky, nůžky s jedním párem kruhových nožů ■ ~ **shift** kruhový posuv ■ ~ **stair** točité schodiště ■ ~ **tank** kruhová nádrž ■ ~ **tool** kotoučový nůž ■ ~ **wagon tippler** vyklápěč (*rotační*)
circulate obíhat, být v oběhu, cirkulovat; uvádět do kruhového pohybu; proudit (*o důlních větrech*)
circulating oběžný ■ ~ **compressor** oběhový kompresor ■ ~ **fan** cirkulační ventilátor, oběhový ventilátor ■ ~ **funds** oběžné fondy ■ ~ **pump** cirkulační pumpa, oběhové čerpadlo
circulation oběh, pohyb v kruhu, cirkulace; cyklování; proplach; proudění; obtékání; náklad (*počet výitisků*) ■ ~ **cooling** cirkulační chlazení, oběhové chlazení ■ ~ **drilling** výplachové vrtání ■ ~ **loop** cirkulační okruh, cirkulační smyčka ■ ~ **of cooling (water)** chladičí oběh ■ ~ **of electrolyte** cirkulace elektrolytu ■ ~ **of heat** cirkulace tepla ■ ~ **of money**

oběh peněz ■ ~ **of water** cirkulace vody, oběh vody ■ ~ **rate** rychlost proudění (*např. vzduchu v sušárně*) ■ ~ **velocity** rychlost oběhu ■ ~ **with returns** uzavřená cirkulace
circulator cirkulátor, oběhové čerpadlo, oběhový kompresor
circulin cirkulin
circumference obvod (*kruhu, kružnice*)
circumferential obvodový, vedoucí po obvodu, okrajový, okružní, periferní (*doprava*) ■ ~ **speed** obvodová rychlost ■ ~ **stress** obvodové napětí, napětí na obvodu, tangenciální napětí ■ ~ **velocity** obvodová rychlost ■ ~ **welding** obvodové svařování
circumscribe ohraničit, omezit; opsat (*kružnicí, křivku*)
circumscribed circle kružnice opsaná
circumstance okolnost
circumzenithal cirkumzenitál *astr.*
circus cirkus; kulohvěz náměstí (*zejména v názvech*) *arch.*; okruh (*silniční*); kar *geol.*
circle cirkulovat
cirque kar *geol.*
cirrostratus cirostratus (*závojitý oblak*) *meteo.*
cirrus cirus (*peříčkovitý oblak*) *meteo.*
cissing stahování (*nátěru*)
cistern cisterna; nádrž; sběrná studna (*na dešťovou vodu*); vodojem, jímka; splachovací nádrž WC ■ ~ **container** cisternový přepravník ■ ~ **wagon** cisternový vůz (*železniční*)
cistron cistron
citadel citadela, tvrz, pevnost
citrate citrakonát *chem.*
citral citral *chem.*, generanial *chem.*
citrate citronan *chem.*, citran *chem.*
citric acid kyselina citronová
citrin(e) citrín (*Žlutý křemem*)
citrus citrus
city velkoměsto; město s katedrálou; střed velkoměsta, obchodní čtvrť velkoměsta; městský ■ ~ **centre** střed města, městské centrum ■ ~ **gas** svítíplyn ■ ~ **gate** městská brána ■ ~ **planner** městský architekt, urbanista ■ ~ **planning** urbanizmus, plánování měst
civet pižmo
civetone civeton *chem.*
civil civilní, občanský, komunální ■ ~ **aircraft** civilní letadlo ■ ~ **architect** architekt ■ ~ **design** městská architektura, urbanistický návrh ■ ~ **engineering** pozemní a vodní inženýrství, stavební inženýrství ■ ~ **engineering project** stavební projekt ■ ~ **engineering technician** stavební technik
civilization civilizace
clabber kyselé mléko; kysat
clack seat ventilové sedlo *aut.*
clack valve zpětná klapka, zpětný ventil
clad povlak, pokrytí; plát; chráněný, krytý; plátovaný; plátovat, povlékat, pokrývat vrstvou ■ ~ **sheet** plátovaný plech

cladding plátování; pouzdro (*palivového článku*); obložení, obklad (*prefabrikovaného domu*) *stav.*, krytina *stav.*; nenosná obvodová konstrukce; obvodový plášť, vnější plášť; obkladový, plášťový
 ~ **by rolling** plátování válcováním ~ **component** plášťový prvek ~ **with metal** plátování (*kovovým materiálem*)

claim požadavek, nárok, nárokování, žalobní nárok; reklamace, škoda (*pojistná*); reklamovat; tvrdit
 ~ **to property** majetkoprávní nárok ~ **to settlement** nárok na úhradu, nárok na vyrovnání
claimant žadatel, osoba uplatňující nárok; navrhovatel; stěžovatel; reklamující

claimed nárokováný; reklamovaný

clairce klér *cukr.*

Claisen condenser Claisenův chladič

Claisen head Claisenův destilační nástavec

claiash jilovitý

clam kleště; mušle

clamp upínač; svěrka, svorka; svěrná čelist, objímka; skřípec; uzávěr; příchytka; třmen; svlek (*truhlářský*); skoba (*tesařská*); klema (*laboratorní záchytká k připevnění na stojan apod.*); svírat; upínat; předpínat (*stojku*) ~ **bushing** upínací pouzdro *stroj.* ~ **on vibrator** příložný vibrátor

clamper svérkový obvod *el.*, záchytný obvod *el.*

clamping sevření, upnutí; vetknutí; uzamykání; hrobkování; odezva ~ **bar** lisovadlo (*řezačky papíru*) ~ **bolt** svěrací šroub, stahovací šroub, upínací šroub ~ **bush** upínací pouzdro ~ **circuit** svorkový obvod ~ **plate** plochá hmoždinka (*dřevěných prvků*), zazubený hmoždík ~ **screw** svěrací šroub, stavěcí šroub, upínací šroub; hrubá ustanovka *geod.* ~ **speed** rychlost odezvy

clamp-screw upínací šroub

clamshell drapákový koš, drapák; připojení (*důlních vozíků k lamu*) ~ **brake** čelistová brzda ~ **bucket** drapák, drapákový koš

clap valve zpětná klapka (*v potrubí*)

clapper odklápecí destička; klapka *fol.* ~ **valve** klapka *stroj.*, klapkový ventil *stroj.*

clarification čerění, čištění usazováním, jasnění; objasnění ~ **plant** čistírna odpadních vod ~ **tank** sedimentační nádrž; čiricí nádrž

clarified vyčerčený, vyčištěný ~ **water** přečištěná voda

clarifier čerič, čistič; usazovací nádrž; čeričí kád'

clarify čistit usazováním, čerit, čistit, vyjasnit; objasnit, vysvětlit ~ **agent** čiridlo ~ **tank** čisticí nádrž, usazovací nádrž, dekantátor

clarite klarit

clarity světlost, jasnost, čirost, čistota ~ **of water** čistota vody

clash střet, kolize, konflikt

clasp spona; spojka; skoba; spínat, sepnout; zahákovat

class třída, skupina, kategorie, druh, jakost; klasifikovat, třdit, řadit ~ **of concrete** druh betonu, (*jakostní*) třída betonu ~ **of cotton** druh bavlny,

(*jakostní*) třída bavlny ~ **of service** provozní třída
classer třídící, roztrřídovač

classical klasický ~ **theory** klasická teorie

Classical Revival klasicizmus

classification klasifikace, (roz)třídění, označení
 ~ **for ore reserves** klasifikace rudných zásob ~ **of ores** třídění rud ~ **of technical iron** klasifikace technických ocelí *hut.* ~ **yard** třídící nádraží *žel.*, seřaďovací nádraží *žel.*

classifier klasifikátor, třídící stroj (*např. na písek*), třídící

classify klasifikovat, třdit; zařad'ovat, rozdělovat

classifying klasifikace, třídění, rozduřování ~ **screen** třídící síto

classroom posluchárna, učebna, třída

clastic úlomkovitý, klástický ~ **sediments** klástické sedimenty, úlomkovité sedimenty ~ **texture** klástická struktura

clathrate klátrát

clathrin klátrin

clause doložka, klauzule, dodatek (*ke smlouvě*), ustanovení; podmínka, výjimka; závěr; věta; paragraf ~ **cam** zámek pomocných jehel (*pletařského stroje*) *text.*

clavine klavin

claw (o)zub, výstupek; hák, skoba; drapak; páčidlo; zářez (*k vytahování hřebíků*) ~ **chisel** zubák (*kamenické dláto*) ~ **clutch** (*těz claw coupling*) zubová spojka ~ **hammer** tesařské kládivo s drápkem ~ **plate** hmoždík s hroty (*do kloubového spoje*)

clay jíl; hlína (*hrnčářská, sochařská*); kaolin; vymazat hlínou (*kamnářskou*) ~ **band** jilovitý proplástek, hlinitý proplástek ~ **band** írostone hlinitá železná ruda ~ **binder** jílové pojivo, hlinitý kal ~ **brick** hliněná nepálená cihla, vepřovice

~ **concrete** keramzibeton ~ **drilling fluid** jílovitý výplach ~ **field** hliniště ~ **fraction** jílová frakce ~ **ground** hlinitá půda ~ **hollow block** dutá keramická tvárnice ~ **loam** jílovitá hlína, jílovitohlinitá zemina ~ **making plant** přípravná materiálu *ker.* ~ **overburden** skryvka z jílu ~ **press** keramický lis ~ **puddle** (*těz clay seal*) jílové těsnění, těsnicí jílová kaše ~ **shale** (*těz clay slate*) jílovitá břidlice ~ **soil** jílovitá půda ~ **tile** keramická dlaždice; keramická obkládačka; keramická střešní taška ~ **vein** jílovitý proplástek

clayey jílovitý, hlinitý ~ **gravel** (*CG*) jílovitý štěrka ~ **sand** jílovitý písek, hlinitý písek ~ **shale** jílovitá břidlice ~ **soil** jílovitá zemina

clayish jílovitý

claystone jílovec

cleading objení, obití; izolační materiál *stav.*

clean čistý; bezchybný; nerušený (*příjem*); hladit, leštit; (vy)čistit; začíšťovat (*povrch*) ~ **burning** dokonalé spalování ~ **cut** hladký řez ~ **out** čisticí otvor (*v bednění apod.*) ~ **siding** začíšťování stěn (*výkopy*) ~ **up** (vy)čištění

cleaned čištěný, filtrovaný ▪ ~ **from rust** zbavený rzi, odrezivělý

cleaner čistič; čisticí prostředek; čisticí zařízení; ukližečka ▪ ~ **loader** dočišťovací nakládač

cleaning čištění, úklid; začišťování; obrábění načisto; rozdruzhování; prořezávka *lesn.*; čistič; lešticí; prací ▪ ~ **action** praní, vyprání ▪ ~ **agent** čisticí prostředek ▪ ~ **chip** konečná tríska *stroj.* ▪ ~ **device** čisticí zařízení ▪ ~ **doctor** stěrka *text.* ▪ ~ **down** začišťování; renovace (*fasády*) ▪ ~ **eye** čisticí otvor, kontrolní otvor ▪ ~ **nozzle** čisticí tryska ▪ ~ **out** vyčištění (*příkopu apod.*) ▪ ~ **plant** uhelné prádlo; pračka, čistírna ▪ ~ **station** čisticí stanice ▪ ~ **woman** ukližečka

cleanse čistit, asanovat, upravovat

cleansing čištění; čisticí, očistný ▪ ~ **agent** čisticí prostředek ▪ ~ **cream** čisticí krém

clear světlost; volný prostor; jasný, průhledný, čirý, světlý; vyjasnit, vyčeřit, vyčistit; upravovat; vymazat, smazat, nulovat ▪ ~ **diameter** světlost, vnitřní průměr ▪ ~ **glass** čiré sklo ▪ ~ **lacquer** bezbarvý lak, transparentní lak ▪ ~ **line** volná trať ▪ ~ **stuff** jakostní stavební dřevo ▪ ~ **varnish** bezbarvý lak, transparentní lak ▪ ~ **wire** holý drát *hut.*

clearance světlost, světlá výška; světlý profil; volný prostor; vůle (*rezerva*); vyklizení, odstranění (*překážek*); podjezdová výška, průjezdný průřez; volná plocha, proluka; odlesnění *lesn.*, vymýcení *lesn.*; vytěžení; likvidace (*směnky, šeků*); odbavení, proclení (*zboží*); účtování (*vzájemné*) ▪ ~ **angle** úhel hřebtu (*nože*) ▪ ~ **area** demoliční území, asanační plocha ▪ ~ **distance** doskok, izolační vzdálenost ▪ ~ **face** hřbet (*nože*) ▪ ~ **hole** předvrtaná díra, díra se správnou vůlí ▪ ~ **limit** bez povolení *let.*; ložný prostor *žel.* ▪ ~ **sale** výprodej, doprodej, rozprodej

cleared vyjasněný; uhraný; proclený

clearer čisticí zařízení

clearing clearing, bezhotovostní vyrovnání, vzájemné zúčtování; odklizení; vyčištění terénu *stav.*; urovnání (*terénu*); mýtina, paseka; vymazání (*např. obrazovky*); účtovací, clearingový ▪ ~ **agent** čerčící činidlo, čiridlo ▪ ~ **bath** čisticí roztok *foto.*, vyjasňující roztok *foto.* ▪ ~ **block mechanism** hradlo *žel.* ▪ ~ **brushwood** vysekání křoví ▪ ~ **cam** zdvihač *jehel text.* ▪ ~ **circuit** uvolňovací okruh *žel.* ▪ ~ **of down payment** zúčtování zálohy ▪ ~ **of fault** odstranění poruchy ▪ ~ **through customs** proclení ▪ ~ **work** vyprošťovací práce

clearliness čistota

clearly set warp řídká osnova *text.*

clearness čirost

cleat klín (*zajišťovací záračky, vzpěry, opěry*); podklad; izolační svorka; vyztužovací příložka, ztužující lať; příponka, příchytka; krátký svlek (*bednění*); lať na rampě (*příčná*); stříh (*v hornině*); odlučnost (*uhlí*); zajistit (*klímem*), podepřít

cleavability štěpnost, štípatelnost

cleavable štěpný, štípatelný

cleavage (roz)štěpení (*např. vazby, kruhu*); štěpnost, štěpitelnost; prasklina, puklina, rozpraskání, rozpukání; směr stříhů ▪ ~ **foliation** břidličnatost, kliváz ▪ ~ **structure** břidličnatá textura (*stavba*); břidličnatec

cleavamine klevamin

cleave štěpit, štípat (*kámen*), rozštěpit (*např. vazbu*); rozsekat

cleaving štípání, štěpení

cleek hák

Clemmensen reduction Clemmensenova redukce

clench roznýtování (*hlavy nýtu*); svírat; roznýtovat (*hlavu nýtu*); ohýbat konec hřebíku (*po zaražení*); zapadat do sebe

clerestory nadstavba s řadou oken ve střeše *arch.*

clerical staff administrativní

clerk úředník, referent

Cleveland fire-point bod hoření v otevřeném kelímku

clevis vidlice; třmen; karabinka ▪ ~ **pin** čep vidlice čličích štoček

click západka; klepnutí (*myši*) *poč.*, stisk (*tlačítka myši*) *poč.*; zapadávat (*o západce*) ▪ ~ **spring** pružina západky ▪ ~ **wheel** rohatka se západkou *stroj.*

clicking vysekávání *obuv.* ▪ ~ **machine** razicí lis (*na tvrdé fólie*); vysekávačka

clicks praskot *tel.*

client investor; zákazník (*ve službách*); klient; objednatel ▪ ~ **database** seznam odběratelů

cliff propáštěk v uhelné sloji, hornina nad sloji; útes, bradlo, skalnatý sráz

cliffy útesovitý, srázný

climate podnebí, klima

climatic klimatický, povětrnostní ▪ ~ **chamber** klimatizační komora ▪ ~ **influence** povětrnostní vliv

climatization klimatizace, úprava vzduchu

climatize klimatizovat, upravovat vzduch; aklimatizovat se

climatizer klimatizátor, klimatizér, klimatizační jednotka

climatology klimatologie

climatology klimatonomie *meteo.*

climax vrchol ▪ ~ **and descent indicator** variometr *let.* ▪ ~ **climb** stoupaní; jízda do stoupání; šplh (*dislokace*); stoupat, zvedat (*se*)

climb stoupat, růst

climbing stoupací, rostoucí, vzestupný; šplhavý; popínavý ▪ ~ **ability** stoupavost ▪ ~ **flight** stoupavý let ▪ ~ **jib crane** šplhavý jeřáb

clinch roznýtování (*hlavy*) *stroj.*; svírat, sevřít; ohýbat konec hřebíku (*po zatlačení*); roznýtovat (*hlavu nýtu*)

clinch roztepaná hlava nýtu, ohnutý konec hřebíku; skoba, svorka; nýtovací nástroj

cling přilnavost; lepitost; lepit se, lpět (*na čem*)

clinic klinika; ambulantní oddělení (*nemocnice*)

clinical klinický

clink trhlna (*v odlitku*); šev (*plechové krytiny*)

clinker slínek, nemletý hydraulický cement, škvára, okuje; zahnutý hřebík (*zatlucený*); spēkat se, slinovat; odstraňovat škváru ■ ~ **block** škvárobetonová tvárnice ■ ~ **brick** kameninová cihla, zvonivková cihla, zvonivka, kabřinec ■ ~ **clay** spēkaný jíl, spēkaná zemina ■ ~ **discharge** odškvárování ■ ~ **removal** odstraňování škváry, odškvárování

clinkering tvoření slínku, spēkání ■ ~ **coal** spēkavé uhlí
clinkstone znělec *min.*

clino-axis klinodiagonála *kryst.*

clinoenstatite klinoenstatit

clinometer svahoměr

clinozoisite klinozoizit *min.*

clip spona, příponka, přichytka; skoba (*spojovací*); svěrná čelist; objímka; pouto (*na trubky*); střih *text.*; střihání; odstřihnout; odřezávat; těsně obepnout, sevřít; sepnout (*svorkou*) ■ ~ **angle** kotvení úhelník ■ ~ **board** schránka ■ ~ **boundary** vymezení plochy ■ ~ **in glazing bead** zasklívací lišta ■ ~ **on** zaklapávací ■ ~ **plate** podkladnice *žel.*

cliptart kolekce obrázků (*grafů, map*)

clipped/ ceiling zavěšený podhled, zavěšený strop ■ ~ **gable** polovalba, štít s polovalbou ■ ~ **header** falešný vazák

clipper štípací kleště; těžké dopravní letadlo; klipr *lod.*; odřezávač (*impulzů, špiček*)

clippers nůžky *stroj.*, štípací kleště

clipping odřezávání; krácení; střihání; oříznutí (*části obrazu*) *poč.*, zobrazení obrazu v obraze *poč.*; odstřížek; odřezek

clips svěrka *fol.*; ruční nůž na plech *stroj.*

clivorine klivorin

cloaca kloaka, stoka

cloakroom šatna; úschovna zavazadel; záchod, toaleta (*s umývadlem*)

clock takt *poč.*; píchací hodiny ■ ~ **card** karta pro kontrolu pracovní doby (*píchací*) ■ ~ **control** programová regulace, regulace podle časového programu ■ ~ **controller** programový regulátor ■ ~ **counter** čítač impulzů ■ ~ **pulse** taktovací impulz *poč.*, hodinový impulz *poč.* ■ ~ **state** údaj času, stav hodin ■ ~ **timer** časový spínač ■ ~ **tower** věž s hodinami

clockwise (*CW*) ve směru pohybu hodinových ručiček, pravotočivý

clockwork hodinový mechanismus

clod tvrdý jíl ve stropě sloje; hrouda (*hlíny*); falešný strop (*odlupek*); hrudkovatět, sražet se v hroudy

cloddy hroudovitý, hrudkovitý

clog zátěž, zatížení; překážet, vadit v pohybu; ucpávat se; zanašet se; srazit se, spēci se

clogged ucpaný, zanesený, zalehčený (*úst sýpu*)

clogging ucpání, zanesení ■ ~ **of flue** zanesení kouřovodu ■ ~ **of valve** znečištění ventilu *aut.*

cloister klášter *arch.*; křížová chodba *arch.*; arkáda (*krytá*) *arch.*, podloubí *arch.*

clone klon; sazenice kaučukovníku

cloning klonování

close závěr, uzávěr; ohrada; dvůr; stáhnutí; těsný, uzavřený; nepřístupný (*veřejnosti apod.*); podrobný, důkladný; (u)zavřít; zastavit (*provoz dolu*); zamykat; smřštit; zůžit (*chodba*); zapojit (*proudový okruh*) *el.*; zavřít (*program*) *poč.* ■ ~ **couple** **roof** krov na malé rozpětí, krov bez plných vazeb, sedlova střecha ■ ~ **coupling** pevné spojení; pevná spojka ■ ~ **down** vyhasnutí (*pece*) *sklář.*; zastavit práci, uzavřít podnik ■ ~ **down** ukončení programu, ukončení činnosti ■ ~ **grained** drobnozrný, jemnozrný; s jemnou kresbou (*dřevo*) ■ ~ **meshed** s hustými oky, s jemnými otvory ■ ~ **packing** těsné uspořádání ■ ~ **texture** uzavřená struktura ■ ~ **up** detail, výsek (*pohledu*)

closed úplný, kompletní; zapojený, připojený; zamknutý; zakrytý, zavřený; ujednaný (*obchod*) ■ ~ **building system** objemová typizace ■ ~ **circuit** uzavřený obvod; cirkulace; oběh; koloběh (*tlaková voda*) ■ ~ **circuit cooling** cirkulační chlazení, chlazení s uzavřeným okruhem ■ ~ **circuit television** (*CCTV*) průmyslová televize, uzavřený televizní okruh ■ ~ **circuit voltage** provozní napětí, vybíjecí napětí (*baterie*) ■ ~ **cycle** uzavřený oběh ■ ~ **fold** sevřená vrása ■ ~ **form** uzavřený tvar ■ ~ **loop** uzavřená smyčka; uzavřený obvod; zpětnovazební smyčka ■ ~ **orbit** uzavřená dráha *j. fyz.* ■ ~ **path** uzavřený obvod *el.* ■ ~ **seam** uzavřená trhlina ■ ~ **sequence reaction** reakce s uzavřeným cyklem ■ ~ **slide** uzavírací šoupátko, hradítko (*v potrubí*) ■ ~ **stair** jednoramenné uzavřené schodiště ■ ~ **stope** zaplněný porub (*základkou*) ■ ~ **system** uzavřený systém ■ ~ **two-chamber furnace** zavřené ohniště

closely podrobně, důkladně; pevně, úzce, hustě; nakrátko; přísně ■ ~ **set warp** hustá osnova *text.* ■ ~ **woven fabric** hustá tkanina

closer (u)zavírač; upínací hlava; závěrný prvek (*vazby zdva*) *stav.*; spojovací prvek (*vazby zdva*) *stav.*

closest approach nejtěsnější přiblížení

closet (*vestavěná*) skříň; (*úklidová*) komora; toaleta, záchod ■ ~ **cistern** splachovač (*WC*)

closing uzávěr; ukončení, uzavření; uzávěrka; zapojení, spojení; konečný; závěrečný, zavírací (*doba*) ■ ~ **a deal** sjednání obchodu ■ ~ **current** zapínací proud ■ ~ **device** uzávěr, západka, patent (*nábytku*) ■ ~ **direction** připojovací směr (*konečný*) *geod.* ■ ~ **entry** uzávěrková položka *ek.* ■ ~ **plate** uzavírací klapka ■ ~ **release** zapínací spoušť ■ ~ **screw** zátka, uzavírací šroub *stroj.* ■ ~ **section** uzavírací oddíl ■ ~ **speech** závěrečná řeč ■ ~ **time** doba závěru *aut.*; zavírací hodina (*úředně stanověná*); uzavírací čas (*doba uzavření formy*) *plast.* ■ ~ **valve** uzavírací ventil

closure uzavření, uzávěr; vrchol; přepážka, ohrada; zúžení průřezu (*chodby*); uzavření mezery, (*přiseknutá*) ukončující cihla *stav.* ■ ~ **of a pit** uzavření dolu ■ ~ **rail** zkrácená kolejnice (*v oblouku*) *žel.*

clot chuchvalec; hrouda, hruška; sraženina (*především krevní*); sražet

cloth tkanina, textil; plátno; sukno ▪ ~ **doubling** hřbetování zboží *text.* ▪ ~ **fabric** vlněná tkanina
 ▪ ~ **industry** soukenický průmysl ▪ ~ **proofing** impregnování tkaniny ▪ ~ **surface finishing** úprava povrchu tkaniny ▪ ~ **weaving** tkání tkaniny
 ▪ ~ **winder** navíjecí stroj *text.* ▪ ~ **with laid pile** tkanina s hladkým vlásem, počesaná tkanina
 ▪ ~ **worker** soukeník; tkadlec

clother úpravář sukna

clothes oblečení, oděv; oblek; šaty; prádlo

clothing oblečení, oděv; odívání; oblékání; mykací povlak; obložení *stav.*

clothoid klotoida (*rovinná křivka*) *geom.*

clotted chuchvalcovitý (*nátěrová hmota*); spečený; koagulovaný *potr.*, srážený *potr.*

clotting koagulování, srážení ▪ ~ **of milk** srážení mléka
 cloud mrak, oblak; zákal; závoj; kalit se, matovat
 ▪ ~ **amount** oblačnost *meteo.*, množství oblaků
meteo. ▪ ~ **column** oblakový hřib *j. fyz.* ▪ ~ **test** stanovení bodu zákalu (*tuků*)

cloudburst průtrž mračen

cloudiness zákal, zakalení; oblačnost

cloudless jasno, bezoblačno

cloudy kalný, zakalený; oblačný, zamračený; žilkovitý, šmouhovatý

clough roklna; rozsedlina

clout nail hřebík s plochou hlavou, lepenkový hřebík

clove hřebíček (*koření*)

cloven rozštípaný *dřev.*

clover-leaf cable trojžilový kabel

club klub; palice, kyj ▪ ~ **hammer** dvoustranné kladivo ▪ ~ **room** klubovna

cluster skupina, seskupení, svazek, shluk; chomáč; stromček (*skupina odlišků se společným vtokem*); datový blok (*na disku*) *poč.*; nahromadit (*se*), nakupit (*se*) ▪ ~ **analysis** shluková analýza, sdružovací analýza

clustering vznik shluků, shlukování, seskupování

clutch spojka; zámkový spoj, zapadací spoj

▪ ~ **box** (*těž clutch casing*; *clutch housing*) skříň spojky ▪ ~ **collar** vysouvací kroužek spojky
 ▪ ~ **disengagement** vypnutí spojky ▪ ~ **disk** kotouč spojky ▪ ~ **lever** páka spojky (*vysouvací*)
 ▪ ~ **pedal** pedál spojky ▪ ~ **pencil** mechanická tužka
 ▪ ~ **pressure plate** přítláčný kotouč spojky ▪ ~ **with multiple laminated disk** vícelamelová spojka

clutter rušení *rad.*

clystron klystron *rad.*

Co (*company*) obchodní společnost, firma

co-driver spolujezdec

co-founder spoluzakladatel

CO-gas koksárenský plyn

co-op. (*co-operative*) družstvo

co-ordinating dimension koordinační rozměr, modulový rozměr

co-ordinating space koordinační prostor, skladebná buňka

co-ownership spoluvlastnictví

co-production koprodukce, vedlejší produkce

co-system souřadnicový systém *geom.*

coacervate koacervát

coach (*zájezdový*) dálkový autobus; autokar; osobní železniční vůz; dostavník ▪ ~ **bolt** vratový šroub, šroub se čtyřhrannou hlavou ▪ ~ **station** autokarové nádraží

coagulant koagulační činidlo, srážedlo

coagulate koagulát, sráženina; koagulovat, srážet

coagulating koagulování, srážení; koagulační, srážecí
 ▪ ~ **agent** koagulační činidlo, koagulant ▪ ~ **of bitumen** koagulace asfaltu

coagulation koagulace, srážení; usazenina, sráženina

coagulator koagulační činidlo, srážedlo

coak čep (*spoje dřev.*), dřevěný klín; kolík

coal uhlí; uhel; vyrubat uhlí ▪ ~ **bearing** uhlonosný

▪ ~ **bed** uhelná sloj ▪ ~ **briquette** (černo)uhelná briketa ▪ ~ **car** uhlák (*vůz*) ▪ ~ **cellar** sklep na uhlí
 ▪ ~ **charger** nakládač uhlí ▪ ~ **chute** ohoz na uhlí, žlab na uhlí (*skluz*) ▪ ~ **cleaning plant** úprava uhlí
 ▪ ~ **combine** uhelný kombajn ▪ ~ **consumption** spotřeba uhlí ▪ ~ **cutter** brázdící stroj, brázdíčka, zásekový stroj; havír ▪ ~ **depot** uhelná skládka, uhelné depo ▪ ~ **devolittization** odplyňování uhlí
 ▪ ~ **distillation** karbonizace černého uhlí
 ▪ ~ **drinking** úprava uhlí ▪ ~ **drilling** vrtání v uhlí
 ▪ ~ **dust** uhelný prach; mour; práškové uhlí
 ▪ ~ **extraction** těžba uhlí; vyuhlení ▪ ~ **face** porub; lomový řez (*u uhlí*); uhelná stěna; uhelný svah ▪ ~ **field** uhelné pole, uhelné ložisko; uhelný revír ▪ ~ **fired** vytápěný uhlím ▪ ~ **gas** svítíplyn, kamenouhelný plyn ▪ ~ **gasification** zplyňování uhlí
 ▪ ~ **getter** havír, rubač ▪ ~ **getting** dobývání uhlí, těžba uhlí ▪ ~ **grit** uhelný pískovec ▪ ~ **handling** zauhlování, zásobování uhlím ▪ ~ **hardness** tvrdost uhlí
 ▪ ~ **head** porubní fronta, uhelný bok ▪ ~ **in place** celina (*uhlí*) ▪ ~ **liquefaction** zkapaňování uhlí, hydrogenizace uhlí ▪ ~ **mine** uhelný důl ▪ ~ **mining** těžba uhlí ▪ ~ **mud** uhelný kal ▪ ~ **oil** dehtový olej
 ▪ ~ **output** těžba uhlí ▪ ~ **pebble** závalek; valoun uhlí ▪ ~ **pit** uhelný důl ▪ ~ **pitch** černouhelná smola ▪ ~ **preparation** úprava uhlí; příprava uhlí k dobývání ▪ ~ **reserve** (*těž coal resource*) zásoba uhlí ▪ ~ **roof** uhelné nadloží ▪ ~ **seam** uhelná sloj
 ▪ ~ **slack** uhelný odpad; zvětralé uhlí ▪ ~ **slime** (*těž coal sludge*) uhelný kal ▪ ~ **sorter** uhelný tříděč
 ▪ ~ **stone** antracit; druh kenelového uhlí ▪ ~ **storage** uskladnění uhlí, zásoba uhlí ▪ ~ **store** uhelna, sklad uhlí ▪ ~ **stratum** uhelná vrstva, uhelná sloj ▪ ~ **supply** zásoba uhlí; zásobování uhlím ▪ ~ **tar** černouhelný dehet, kamenouhelný dehet ▪ ~ **tar dyestuff** dehtové barvivo ▪ ~ **tar phenol** dehtový fenol ▪ ~ **tar pitch** černouhelná smola ▪ ~ **truck** zauhlovací kolej *žel.*
 ▪ ~ **type** typ uhlí, znak uhlí ▪ ~ **wagon** nákladní vůz na uhlí, uhlák ▪ ~ **washery** (*těž coal washing plant*) uhelné prádlo ▪ ~ **water gas** uhelný vodní plyn
 ▪ ~ **winning** rubání uhlí ▪ ~ **worker** horník ▪ ~ **yard** sklad uhlí, uhelné depo

coalesce spojovat se, shlukovat se; slévat se (*např. kapky*)

coalescence koalescence, shlukování, spojování, splynutí, sjednocení

coaling zauhlování; zuhelnatění; zásobování uhlím
 ▪ ~ **door** dvířka topeniště

coalwinning explosive bezpečnostní trhavina

coaly uhelný, uhelnatý ▪ ~ **rashing** uhelná břidlice, břidlice s propláskty uhlí

coarse hrubý, drsný, neobrobený, neopracovaný; surový ▪ ~ **coal** hrubé uhlí ▪ ~ **crushing** drcení nahrubo, předdrcení ▪ ~ **cut** hrubý sek (*pilníku*)
 ▪ ~ **dust** hrubý prach ▪ ~ **grained** hrubozrný, hrubě strukturovaný, velkozrný ▪ ~ **gravel** hrubý štěrk ▪ ~ **grit** hrubé zrnó ▪ ~ **grog** hrubý šamot
 ▪ ~ **levelling** hrubá horizontace *geod.* ▪ ~ **pitch** hrubá (*velká*) rozteč (*závitů, zubů*) ▪ ~ **sample** hrubý vzorek ▪ ~ **sieve** hrubé síto, prohazovačka
 ▪ ~ **stuff** mazanina *stav.*, materiál pro základní omítku *stav.* ▪ ~ **waste** hrubě úlomkovitý materiál; odpad ▪ ~ **wool** hrubá vlna

coarseness hrubost

coarsening (z)hrubnutí (*zrna*)

coast pobřeží, mořský břeh

coastal pobřežní, přímořský ▪ ~ **terrace** pobřežní terasa

coasting volný doběh; výběh

coat nátěr; povlak, potah; povrchová úprava; ochranná vrstva; obklad, obložení; obednění; plášť, obal; vrstva, sloj; natírat; impregnovat; obalovat, opláštovat; povléci; pokrývat; obedit; obkládat; potáhnout; omítat; pokovovat ▪ ~ **of hot-mopping asphalt** horký asfaltový nátěr ▪ ~ **of paint** nátěr (*barvou*); vrstva nátěru ▪ ~ **stand** (*těž coat-tree*) věšák na kabáty (*stojanový*) ▪ ~ **work** pokrytí; vrstva základního nátěru

coated natřený, obalený, potažený, pokrytý
 ▪ ~ **electrode** obalená elektroda, povlečená elektroda (*kovová*) ▪ ~ **glass** pokovené sklo ▪ ~ **sheet** asfaltovaný izolační pás; plech potažený plastem

coater natěrač

coating natírání; nanášení; potahování; povlékání, pokrývání; obalování; omítání; obkládání; pokovování; povlak, potah; obklad, obložení; nátěr; plášť; povrchová úprava; výstelka (*ložiska*) ▪ ~ **alloy** pokovovací slitina ▪ ~ **and wrapping machine** izolační stroj ▪ ~ **composition** nátěrová hmota
 ▪ ~ **flaw** vada izolace ▪ ~ **mixture** obalová směs (*elektrody*) ▪ ~ **pistol** nanášecí pistole, stříkací pistole
 ▪ ~ **refractory** žáruvzdorný omaz ▪ ~ **thickness** tloušťka nánosu (*smaltu*) sklář.; tloušťka vrstvy (*smaltu*)

coax koaxiální kabel

coaxial koaxiální, sousý

coaxial cable koaxiální kabel

coaxial correlation koaxiální korelace

coaxial line koaxiální vedení *el.*

cob nepálená cihla, vepřovice; hliněná mazanina; zed'

z nepálených cihel, dusané hliněné zdivo; hrouda; rozbíjet, roztloukat (*ručně*)

cob brick nepálená cihla

cobalamin kobalamin

cobalt kobalt

cobalt black kobaltová čern, oxid kobaltnatý

cobalt bloom erytrin *min.*

cobalt blue kobaltová modř, Thénardova modř

cobalt bomb kobaltová bomba *j. fyz.*, vodíková bomba s kobaltovým obalem *j. fyz.*

cobalt brown kobaltová hněd'

cobalt glance kobaltin *min.*, kobaltit *min.*

cobalt ochre erytrin *min.*

cobalt plating kobaltování (*galvanické*)

cobalt yellow kobaltová žlut'

cobaltic kobaltitý

cobaltous kobaltnatý

cobaltous sulphate síran kobaltnatý

cobamide kobamid

cobble (*kulatý*) dlažební kámen, valoun (*o průměru 64 až 256 mm*), (*říční*) oblázek; dláždít (*kulatými*) dlažebními kameny

cobble gravel valounový štěrk (*do 20 cm*)

cobble roundstone hrubý valoun

cobblestone slepenec; (*kulatý*) dlažební kámen

cobinamide kobinamid

cocaine kokain

cocatalyst kokatalyzátor

cock kohout (*u potrubí*), (*větrná*) korouhev; ozub *stav.*

cock box koník (*pletařského stroje*)

cockering dřevěná polygonová výstuž

cocking spojování na zub, uložení (*trámu*) do zářezu (*pozednice*)

cockle krabacení (*vada tkaniny*) *text.*, vlnění *text.*; koukol; krčit se *text.*, vlnit se *text.*

cockle-stairs točité schody

cock-loft půda, podstřešní prostor

cockpit závt; dolina; pilotní prostor *let.*

cockscorn hřeben (*zednická škrabka*)

cockspur wiley mykací čechradlo

cocoon kokon, zámotek ▪ ~ **like** kokonovitý, ve tvaru kokonu ▪ ~ **reeling** smotávání zámotků ▪ ~ **silk** zámotkové hedvábí

cocoonization kokonizace, kokonizování (*způsob balení*)

cocurrent paralelní proud, souprroud; souprroudý

cod oil treskový olej

codamine kodamin

code (*instrukční*) kód, šifra, instrukce, směrový znak *telef.*; kódový; (za)kódovat, programovat ▪ ~ **audit** (*těž code check*) kontrola kódu ▪ ~ **chart** kódová tabulka ▪ ~ **checking time** doba odladění programu *poč.* ▪ ~ **converter** dekodér, převodník kódu ▪ ~ **flag** signální vlajka *lod.* ▪ ~ **independent** kódově nezávislý ▪ ~ **of practice** (*vnířní*) prováděcí předpis, stavebně technická směrnice ▪ ~ **recognition** rozpoznávání kódu ▪ ~ **set** kódová sada ▪ ~ **system** systém kódování ▪ ~ **table** kódová tabulka

coded (za)kódovaný
codeine kodein, metyléter morfinu
codeposition spoluvylučování, současně vylučování
coder kódovací zařízení, kódovač; programátor
codification kodifikace
codify kodifikovat
coding kódování; číslování prvků (*před montáží*); programování ▪ ~ **account** předkontace ▪ ~ **line** programová řádka ▪ ~ **of goods** kódování zboží ▪ ~ **scheme** kód ▪ ~ **system** kódovací systém
coefficient koeficient, součinitel, ukazatel, index ▪ ~ **of adhesion** koeficient přilnavosti, součinitel adheze ▪ ~ **of buckling** součinitel vzpěrnosti ▪ ~ **of compressibility** koeficient stlačitelnosti, součinitel stlačitelnosti ▪ ~ **of dynamic viscosity** koeficient dynamické viskozity ▪ ~ **of efficiency** koeficient účinnosti ▪ ~ **of friction** součinitel tření ▪ ~ **of heat conductivity** tepelná konduktivita, součinitel tepelné vodivosti ▪ ~ **of hydraulic conductivity** součinitel infiltrace ▪ ~ **of impact** dynamický (*rázový*) koeficient ▪ ~ **of imperviousness** koeficient nepropustnosti ▪ ~ **of induction** koeficient indukce, indukčnost ▪ ~ **of linear expansion** koeficient délkové roztažnosti ▪ ~ **of permeability** součinitel propustnosti (*porézního prostředí, např. půdy*), koeficient filtrace ▪ ~ **of roughness** koeficient drsnosti, součinitel drsnosti ▪ ~ **of solubility** Ostwaldův absorpční koeficient; koeficient rozpustnosti ▪ ~ **of swelling** koeficient bobtnání ▪ ~ **of temperature** teplotní koeficient ▪ ~ **of thermal contact** tepelná přijímavost ▪ ~ **of utilization** součinitel využití ▪ ~ **of velocity** rychlostní součinitel (*v mechanice tekutin*) ▪ ~ **of volume compressibility** součinitel objemové stlačitelnosti
celestine celestin *min.*
ceostat celostat *astr.*
coenzyme koenzym
coercimeter koercimetr *el.*, měřič koercivity *el.*
coercive koercivní *el.*
coexistence koexistence
cofaktor kofaktor; algebraický doplněk (*prvku matice*) *mat.*
coffee káva ▪ ~ **trade** obchod s kávou ▪ ~ **urn** kávovar
coffer kufřík; skříňka; bedna; obložení, obití, bednění; stropní kazeta; výstroj jámy
cofferdam ochranná hráz (*proti vodě*); vodotěsná výstroj; jímka; uzávěr z bednění
coffered kazetový ▪ ~ **ceiling** kazetový strop ▪ ~ **floor slab** kazetový strop (*železobetonový*), monolitická kazetová deska
coffering kazetový pohled, kazetování, vyzdívka z cihel
coffin kontejner, přepravník *j. fyz.*
cofunction kofunkce *mat.*
cog zub (*kola*), ozub; blok (*předválcovaný*) *hut.*; hráš *horn.*; kemp (*postranní*); předválcovat ▪ ~ **flywheel** ozubený setrvačnick ▪ ~ **rack** hřeben řízení *aut.*, hřebenová tyč *aut.* ▪ ~ **rail** ozubnice (*ozubnicové*

železnice) ▪ ~ **wheel** palcové kolo, ozubené kolo
cogged ingot předvalek; předválcovaný ingot
cogged joint spoj na ozub
cogging spojení trámů na ozub, kempování ▪ ~ **mill** bloková trať; bloková válcovací stolice ▪ ~ **train** bloková válcovací stolice; předválcovací stolice
cognitive poznávací
cogway ozubnicová železnice
coherence koherence, soudržnost, souvislost, spojitost
coherent koherentní, soudržný, souvislý, spojitý ▪ ~ **scattering** koherentní rozptyl
cohesion soudržnost, koheze, vaznost
cohesionless nekohezní, nesoudržný, sypký
cohesive kohezní, soudržný, vazný ▪ ~ **strength** soudržnost, kohezní pevnost
cohesiveness soudržnost, koheze
coign roh, rohový kámen; vyznívajícím nároží
coil cívka *el.*; závit (*pružiny*), smyčka; kotouč (*drátu*); závit, prsteneč; svinovat (*plech*); natáčet, navinout; točit se (*jako spirála*) ▪ ~ **connection** spojení cívek; vývod (*cívek*) ▪ ~ **core** jádro cívky ▪ ~ **form** kostra cívky ▪ ~ **ignition** bateriové zapalování *aut.* ▪ ~ **loading** pupinace *el.* ▪ ~ **outhead** čelo cívky ▪ ~ **pitch** (*těž coil span*) cívkový krok *el.* ▪ ~ **spring** vinutá pružina (*spirálová*); spirálová pružina; pružný kroužek (*prvek upevnění kolejnic*) ▪ ~ **turning device** navíjecí zařízení (*na drát*) *hut.* ▪ ~ **winding machine** navíječka cívek ▪ ~ **wire** cívkový drát
coiled stočený, svinutý, spirálový ▪ ~ **spring** vinutá pružina (*spirálová*) ▪ ~ **tubing** spirálová trubka
coiler svinovací ústrojí *text.*; svinovačka; navíječka ▪ ~ **drum** buben navijáku
coiling stáčení *text.*; svinování do svitek; vinutí, navíjení; ukládání (*pramene do konve*); spiralizace *genet.* ▪ ~ **reel** svinovačka; navíječka
coin mince; roh zdi; zkosená cihla; razit (*mince*); dolisovat (*prášek*); kalibrovat
coinage ražené mince; právo razit mince
coinbox telephone telefonní automat na mince
coincide koincidovat, shodovat se, kryt se; shodnout se
coincidence koincidence, shoda, soulad; krytí; splynutí; současnost; náhoda, shoda okolností ▪ ~ **circuit** koincidenční obvod, součinný obvod
coincident current selection koincidenční výběr *poč.*
coined gold mincovní zlato
coining ražení (*minci*); dolisování (*prášku*); kalibrování ▪ ~ **press** razicí lis, lis na ražení mincí
coke koks; koksování, spékání se ▪ ~ **build up** tvorba koksu ▪ ~ **deposition** zakoksování ▪ ~ **gas** koksárenský plyn ▪ ~ **oven gas** koksárenský plyn ▪ ~ **oven plant** koksovna, koksárna ▪ ~ **scales** váhová násypka ▪ ~ **yield** výtěžnost koksu
cokeability koksovatelnost (*uhlí*)
cokey koksovna
coking (za)koksování; koksování ▪ ~ **capacity** koksovatelnost ▪ ~ **plant** koksovna ▪ ~ **tar** koksárenský dehet

colamine kolamin *chem.*, aminoetanol *chem.*

colature filtrát

colchicine kolchicin *chem.*

colcothar kolkotar, anglická červeň, lešticí červeň (*prášek*)

cold chlad, chladno, zima; chladný, studený; neaktivní *j. fyz.* ■ ~ **accumulation** akumulace chladu ■ ~ **air-blast** studený vítr *hut.* ■ ~ **boot** studený start ■ ~ **cathode** studená katoda ■ ~ **charge** tuhá vsázka *hut.* ■ ~ **chisel** sekáč; oklepávací kladivo (*na čištění svarů*) ■ ~ **composition** fotosazba *polygr.* ■ ~ **defecation** studené čerění *cukr.* ■ ~ **drawn steel** ocel tažená zastudena ■ ~ **drawing** tažení zastudena ■ ~ **enamelling** smaltování zastudena ■ ~ **extrusion** protlačování zastudena ■ ~ **flow** studený tok, studená deformace; studený mořský proud ■ ~ **forming** tváření zastudena ■ ~ **front** studená fronta *meteo.* ■ ~ **glue** tekuté lepidlo ■ ~ **hammer** kovat zastudena ■ ~ **lap** zavalenina (*vada odlitku*) ■ ~ **moulding** tváření zastudena ■ ~ **plasma** studená plazma *j. fyz.* ■ ~ **reactor** nespustěný reaktor ■ ~ **riveting** nýtování zastudena ■ ~ **rolled** válcovaný zastudena ■ ~ **rolling** válcování zastudena, tváření zastudena ■ ~ **setting** tvrdnutí zastudena; schnutí (*laku*) zastudena ■ ~ **shuts** zavaleniny (*vada odlitku*) ■ ~ **start(up)** studený start *poč.* ■ ~ **storage** skladování v chladu, uchovávání v chladu, uskladnění v chladárně ■ ~ **storage plant** chladárna, chladičí zařízení ■ ~ **store** chladárna, lednice (*místnost*) ■ ~ **straining** zpevnění zastudena ■ ~ **trap** vymrazovačka ■ ~ **waste** neaktivní odpad *j. fyz.* ■ ~ **welding** svařování zastudena

coldfinger ponorný chladič *am.*

colicin kolicin

collaboration spolupráce

collage koláž

collagen kolagen

collapse kolaps; zhroucení; zborcení, vybočení; zával (*porubu*); neúspěch; úpadek; zavalit, zřítit se, zborzit se; zhroutit se, zkolabovat ■ ~ **area** poddolované území ■ ~ **load** mezní zatížení ■ ~ **of a system** zhroucení systému

collapsibility bortivost ■ ~ **test** zkouška na borcení (*písku*) *slév.*

collapsible skládací; sklápěcí, sklapovací, sklopný; bortivý; zasouvací, teleskopický; rozebíratelný ■ ~ **form** (též **collapsible shuttering**) rozebíratelné bednění, rozkládací bednění ■ ~ **gate** posuvná skládací mříž, nůžková mříž ■ ~ **tap** rozpínací závitník, rozpínací závitřezná hlava (*na vnitřní závit*)

collapsing zřícení; zborcení, vybočení; sklápěcí; rozevírací; rozebíratelný; rozpínací; bortivý ■ ~ **load** kritické zatížení (*na mezi zhroucení*) ■ ~ **pressure** kritický tlak

collar nákrůžek; kroužek; objímka; límeček (*středního otoku*); ústí (*vrty*); prsten, prsteneček; manžeta (*např. k lemování trouby na střeše*); věnec; obruč; příruba

■ ~ **beam** hambálek; rozpěra; pozední věnec ■ ~ **bracing** podélné rozepění *horn.* ■ ~ **set** jámový věnec, nosný věnec (*základní*)

collaring navrtávání, zavrtávání; nasazení čepce *stav.*

collate kolacionovat, odsouhlasit účty; snášet *polygr.*
collateral bankovní záruka; vedlejší ujednání; kolaterální, paralelní, souběžný, vedlejší ■ ~ **performance** doplňkový výkon

collating kolacionování, odsouhlasování účtů; snášení *polygr.*

collator zakladač

collect shromažďovat; sbírat, hromadit, zachycovat, jímát; vyzvednout (*z úschovy*), vybírat (*clo, daň*) ■ ~ **shipment** zásilka na dobírku

collecting sběrný ■ ~ **area** sběrná (*infiltrační*) oblast, úvodí ■ ~ **basin** firmoviště *geol.* ■ ~ **belt** přejímací pás, sběrný pás ■ ~ **bottle** sběrná láhev ■ ~ **centre** sběrna ■ ~ **electrode** sběrná elektroda, kolektor, usazovací elektroda ■ ~ **flue** sběrný průduch, sběrný kanál, sběrný sopouch ■ ~ **line** sběrné vedení *el.*; sběrná kolej *el.* ■ ~ **main** sběrné potrubí; sběrný žlab *hut.* ■ ~ **pipe** sběrná trubka, sběrné potrubí ■ ~ **pit** smetiště, odpadová jáma ■ ~ **system** sběrný systém (*kanalizační*) ■ ~ **tank** sběrná nádrž ■ ~ **trough** sběrný žlab ■ ~ **tube** sběrná trubka ■ ~ **vessel** sběrná nádoba ■ ~ **work** jímací objekt, odběrný objekt

collection shromažďování; sbírání, sběr; jímání; odvoz, svoz (*vozidly*); soubor, sbírka, kolekce; inkaso *ek.* ■ ~ **conduit** sběrné potrubí ■ ~ **letter** upomínka (*dopis*) ■ ~ **line** domovní kanalizace ■ ~ **of taxes** výběr daní ■ ~ **shaft** sběrná šachta ■ ~ **storage room** depozitář ■ ~ **tunnel** jímací štol ■ ~ **well** sběrná studna

collective kolektiv; hromadný, kolektivní, společný ■ ~ **emission** celkové vyzářování *meteo.* ■ ~ **farm** zemědělské družstvo ■ ~ **processing** hromadné zpracování (*dat*) ■ ~ **services** společná zařízení ■ ~ **shipment** sběrný náklad ■ ~ **withdrawal** hromadný výběr

collectivization kolektivizace, združstevňování, združstevnění

collector kolektor *el.*; komutátor *el.*; sběrač (*ve flotaci rud*); sběrné kanalizační potrubí; výběrčí, inkasista; sběratel; sběrač ■ ~ **ring** kluzný kroužek spojky *aut.*; kolektorový kroužek *el.* ■ ~ **terminal** kolektorový přívod *el.*

college univerzitní budova s internátem; vyšší odborná škola; kolegium; vysoká škola *am.*; univerzita

collet kleština, upínací vložka, upínací pouzdro

collide kolidovat, narážet, srazit se

collidine kollidin

colliding kollidující

collier horník, havíř; uhlíř; loď na dopravu uhlí

colliery (uhelný) důl; šachta

colligation koligace, kombinace radikálů

collimate kolimovat; ohraničovat; (za)clonit

collimating plane záměrná rovina *geod.*

collimation kolimace *geod.*, záměra *geod.* ■ ~ **axis** záměrná osa *geod.*, záměrná přímka *geod.* ■ ~ **level** indexová libela *geod.*

collimator kolimátor

collinear kolineární *geom.*, ležící ve stejné přímce *geom.*

collinearity kolineárnost *geom.*

collision kolize, srážka, náraz ■ ~ **cross-section** srážkový průřez ■ ~ **diameter** srážkový průměr ■ ~ **frequency** četnost srážek

collisional plasma srážkové plazma *j. fyz.*

colloid koloidium

colloid koloid, koloidní látka; koloidní

colloidal koloidní ■ ~ **silver** koloidní stříbro ■ ~ **solution** koloidní roztok

collophanite kolofanit *min.*

colotype světlotisk, světlotisková reprodukce

colloxylin koloidová bavlna, koloxylin

collusion tajná dohoda (*uchazečů o zakázku*), konspirace

cologarithm kologaritmus *mat.*, záporný logaritmus (*logaritmus převrácené hodnoty*) *mat.*

colon kolon (*část tlustého střeva*); dvojtečka (·)

colonnade kolonáda, sloupofaďi, sloupoví

colony kolonie *geogr.*

colophon tíráž *polygr.*

colorant barvivo, pigment

colouration viz **colouration**

colorimeter kolorimetr

colorimetric/ determination kolorimetrické stanovení ■ ~ **study** kolorimetrické sledování, kolorimetrický výzkum ■ ~ **tube** kolorimetrická zkumavka, kolorimetrická trubice

colorimetry kolorimetrie (*měření barevných hodnot*)

colour barva, barvivo; zbarvení; (o)barvit, zbarvit, natíť ■ ~ **anodized** barevně anodovaný ■ ~ **analyzer** kolorimetrický analyzátor, kolorimetr

■ ~ **bleeding** pouštění barvy *text.* ■ ~ **burst** synchronizační impuls barvy *TV* ■ ~ **change** barevný přechod ■ ~ **code** barevné označení *stroj.*;

barevný kód *el.* ■ ~ **comparator** komparátor zbarvení ■ ~ **contamination** zkeslení barvy *el.*

■ ~ **density** intenzita barvy ■ ~ **doctor** stěrka, rakle

■ ~ **fastness** stálost barvy (*na světle*), stálobarevnost

■ ~ **graduation** odstupňování barev ■ ~ **light signal** světelné návěstidlo *žel.* ■ ~ **mixture** barevná směs ■ ~ **palette** paleta barev ■ ~ **photography** barevná fotografie ■ ~ **printer** barevná tiskárna

■ ~ **rendering** barevné pojednání, vzhled barvy

■ ~ **retention** stálobarevnost ■ ~ **scanner** barevný skener ■ ~ **scheme** barevné řešení, barevné schéma, sestava barev ■ ~ **screen** barevný filtr, barevná obrazovka ■ ~ **separation** separace barev

■ ~ **sequence** sled barev ■ ~ **shade** barevný odstín ■ ~ **stability** stálobarevnost ■ ~ **table** barevnice, paleta barev, tabulka barev ■ ~ **television** barevná televize ■ ~ **transmission** barevný přenos ■ ~ **vision** barevné vidění ■ ~ **work** barvotisk

colouration (*též coloration*) zbarvení, zabarvení

coloured barevný, zbarvený, obarvený ■ ~ **clay** barevná hlínka ■ ~ **enamel** barevný smalt

■ ~ **fast** stálobarevný ■ ~ **opacity** barevný zákal ■ ~ **throughout** probarvený (*naskrz*)

colourer barvič; malíř

colourfastness to washing odolnost barvy proti vodě, vodostálost barvy

colouring barvení, kolorování, tónování, vybarvení, zbarvení, zabarvení ■ ~ **agent** barvičí činidlo, barvičí látka, barvivo, pigment ■ ~ **effect** barvičí účinek ■ ~ **matter** (*též colouring substance*) barvivo; pigment ■ ~ **power** vydatnost barvy

coloury barevnost; barvivost

colourize barvit; zbarvovat

colourless bezbarvý ■ ~ **glass** bezbarvé sklo

■ ~ **protecting lacquer** bezbarvý ochranný lak

colubrine kolubrin

columbic acid kyselina niobická

columbium (*též niobium*) niob

column stoup; sloupec, sloupek; kolona, kolonka, rubrika; sloupcový ■ ~ **base** patka sloupu ■ ~ **capital** hlavice sloupu ■ ~ **chart** sloupcový graf ■ ~ **control** regulace kolony ■ ~ **drilling machine** sloupová vrtačka ■ ~ **efficiency** účinnost kolony ■ ~ **filling** plnění kolony ■ ~ **foot(ing)** patka sloupu ■ ~ **graph** sloupcový graf, sloupcový diagram, histogram

■ ~ **heading** záhlaví sloupce ■ ~ **hold-up** zádrž kolony ■ ~ **of mercury** rtuťový sloupec ■ ~ **of water** vodní sloupec ■ ~ **packing** náplň kolony; plnění kolony

■ ~ **performance** účinnost kolony ■ ~ **pipe** vodící trubka, stoupač trubka ■ ~ **socle** patka sloupu ■ ~ **transformer** jádrový transformátor ■ ~ **vector** sloupový vektor ■ ~ **with helical binding** ovinutý sloupec

columnal (*též columnar*) sloupový; sloupcový, sloupcovitý, na sloupech ■ ~ **coal** uhlí; přirozený koks se sloupcovitou texturou

columniation uspořádání sloupů *arch.*

colure baldachýn; stříška; kotur *astr.*

coma koma *astr.*, *opt.*, asymetrická chyba *astr.*, *opt.*

comb hřeben *text.*, vyčesávací *text.*; hřeben (*zednická škrabka*) *stav.*; česání, vyčesávání; zdršňovat omítku *stav.*; česat *text.*, vyčesávat *text.* ■ ~ **down** přepadat, lámat se (*vlna*) ■ ~ **gauge** závitová šablona *stroj.*

■ ~ **grain** výrazná rovnoběžná vlákna (*dřevo*)

■ ~ **roof** sedlová střecha ■ ~ **tender** česáč (*vlny*) *text.*

combat aeroplane bojové letadlo

combed česaný *text.* ■ ~ **cotton yarn** česaná bavlněná příze *text.* ■ ~ **sliver** česanec *text.*, česaný pramen *text.* ■ ~ **stucco** škrábaná omítka ■ ~ **tow** česaná koudel *text.* ■ ~ **wool** česaná vlna *text.*

comber česací stroj *text.*; česáč *text.* ■ ~ **board** řadnice *text.*

combination slučování, spojování; spojení, sloučení, kombinace ■ ~ **board** potahovaná lepenka ■ ~ **boiler** sdržený kotel, kotel s ohřevem teplé vody ■ ~ **pliers** kombinované kleště, univerzální kleště ■ ~ **room** společenská místnost

combinational kombinační ■ ~ **circuit** kombinační obvod

combinatory analysis kombinatorika *mat.*

combine kombinát; kombinovat, skládat; sestavovat; slučovat; sdružovat ■ ~ **drill** kombinovaný secí stroj pro setí a přihnojování *zem.* ■ ~ **harvester** obilní kombajn *zem.*

combined kombinovaný, spojený, složený; sloučený, sdružený; chemicky vázaný ■ ~ **bending and tension** kombinace tahu a ohybu *mech.* ■ ~ **carbon** vázaný uhlík ■ ~ **fired boiler** kotel s kombinovaným ohništěm ■ ~ **forward and backward extrusion** obousměrné protlačování ■ ~ **ignition engine** motor s kombinovaným zapalováním ■ ~ **pliers** kombinované kleště ■ ~ **pump and turbine unit** společné soustrojí čerpadlo-turbína ■ ~ **section** složený průřez ■ ~ **sheet** soutisk *polygr.* ■ ~ **sulphur** vázaná síra

combing škrábání jádrové omítky (*hřebenem*) *stav.*; česání *text.* ■ ~ **wool** česaná *vlna text.*

combining spojování, slučování

combustibility hořlavost; vznětlivost, zápalnost ■ ~ **of blast-furnace gas** hořlavost vysokopečnického plynu
combustible hořlavina, hořlavá látka, palivo; hořlavý, zápalný, spalitelný ■ ~ **gas** hořlavý plyn; plynné palivo, topný plyn ■ ~ **mixture** hořlavá směs, zápalná směs ■ ~ **substance** hořlavina, palivo

combustion spalování, hoření ■ ~ **air** spalovací vzduch ■ ~ **boat** spalovací lodička *chem.* ■ ~ **bomb** spalovací bomba, kalorimetrická bomba ■ ~ **cell** spalovací komora ■ ~ **chamber** spalovací komora; topeniště ■ ~ **efficiency** účinnost spalování ■ ~ **engine** spalovací motor *aut.* ■ ~ **gas detector** čidlo požárních zplodin, hlásič požáru ■ ~ **heat** spalné teplo ■ ~ **of coal** spalování uhlí ■ ~ **process** spalování, hoření ■ ~ **product** produkt hoření, spalina ■ ~ **rate** rychlost hoření ■ ~ **space** spalovací prostor (*pecce*) ■ ~ **temperature** teplota spalování ■ ~ **tube** spalovací trubice ■ ~ **zone** spalovací pásmo

combustor spalovací komora, spalovací zařízení

comet kometa, vlasatice

cometary nucleus jádro komety

comfort komfort, pohodlí

comfortable komfortní, pohodlný, moderně zařízení
coming-up stage stupeň zahřívání (*při sterilizaci, pasterizaci*)

comma čárka (*interpunkční*); desetinná čárka

command příkaz, povel, rozkaz, instrukce, řídicí signál; příkazový, povelový; řídit ■ ~ **chaining** řetězení instrukcí ■ ~ **code** kód příkazu, operační kód ■ ~ **guidance** dálkové řízení; povelové navádění *let.* ■ ~ **line** příkazová řádka *poč.* ■ ~ **pulse** řídicí impulz ■ ~ **register** registr instrukcí *poč.* ■ ~ **signal** řídicí signál ■ ~ **word** instrukční slovo

commemoration hall pamětní síň

commemorative tablet pamětní deska

commencement počátek, začátek, zahájení
■ ~ **of liability to a tax** vznik daňové povinnosti

■ ~ **of the employment** počátek pracovního poměru

commencing začínající, zahajující, nástupní

commensurability souměřitelnost, soudělnost

commensurable souměřitelný, soudělný

comment (*též commentary*) komentář, poznámka,

připomínka

commentator's booth reportérská kabina

commercial reklama, reklamní šot; komerční,

obchodní, hospodářský; na průmyslové použití

■ ~ **acid** technická (*obchodní*) kyselina ■ ~ **car**

nákladní automobil; užitkové vozidlo ■ ~ **equipment**

průvodní zařízení ■ ~ **granite** obchodní název

pro žulu (*granodiorit, rudu, žulorudu, syenit a*

monzonit) *am.* ■ ~ **name** název firmy, název výrobku

■ ~ **sample** obchodní vzorek ■ ~ **seam** dobytelná

sloj ■ ~ **steel** ocel obchodní jakosti, obyčejná ocel

■ ~ **television** komerční televize (*televizní programy*

financované reklamou) ■ ~ **van** dodávkové vozidlo

■ ~ **vehicle** nákladní automobil; užitkové vozidlo

■ ~ **vessel** obchodní loď

commercialization komercializace, (*průvodní*)

realizace, komerční využití

commercially pure technicky čistý

commercials reklamní vysílání (*rozhlasové nebo*

televizní)

comminute rozmělnňovat, roztírat (*na prášek*); rozdrotit; rozdrtit

comminuted rozmělněný; sypký

comminuting rozdrobení, rozdrčení, rozetření na prášek

comminution rozmělnňování, roztírání (*na prášek*),

rozdrobení, rozpojování

commission pověření; zakázka (*na co*); komise; úřad;

provize, zprostředkovatelská odměna; plná moc;

pověřit, zmocnit (*koho*); zadat; spustit (*zařízení*)

■ ~ **house** zprostředkovatelská firma

commissioning spuštění (*průvozu*), uvedení do průvozu

commisurre spoj; šev

committee komise, výbor

committer příkazce

commodity komodita, artikl, druh zboží, spotřební

předmět; plodina ■ ~ **analysis** zbožíznalství

common společný; obecný, běžný; veřejný (*cesta*);

občanský; obecní (*půda, pozemek*) ■ ~ **battery**

ústřední baterie ■ ~ **battery room** akumulátorovna

■ ~ **block** společná paměťová oblast, společný blok

(*paměti*) ■ ~ **fraction** obyčejný zlomek ■ ~ **garnet**

almandin *min.* ■ ~ **labour** nekalifikovaná práce

■ ~ **lime** nehašené vápno, pálené vápno, oxid

vápenatý ■ ~ **logarithm** dekadický logaritmus,

desítkový logaritmus ■ ~ **mode voltage** souhlasné

napětí ■ ~ **ownership** společné vlastnictví,

spoluvlastnictví ■ ~ **point** uzlový bod *geod.*

■ ~ **product** běžný výrobek, běžná potřeba ■ ~ **repair**

běžná oprava ■ ~ **room** společenská místnost;

sborovna; vysokoškolská jídelna ■ ~ **solder** měkká

pájka ▪ ~ **unit** společná jednotka pro přepočít
 ▪ ~ **wall** dělicí stěna, přička, mezibytová stěna
communal komunální, obecní; společný, veřejný
commune komuna, samosprávná městská obec
communication komunikace; oznámení, sdělení;
 spojení, spoj; přenos dat; přenášení, převod
 (např. sil); přenosový, komunikační ▪ ~ **adapter**
 přenosový adaptér ▪ ~ **band** komunikační pásmo
rad. ▪ ~ **cable** sdělovací kabel ▪ ~ **channel**
 sdělovací kanál, přenosový kanál ▪ ~ **cord**
 záchranná brzda ▪ ~ **engineering** sdělovací technika
 ▪ ~ **line** přenosová linka, spojovací vedení ▪ ~ **link**
 přenosový spoj ▪ ~ **pipe** (vodovodní) přípojka
communications module komunikační modul
community obec, společenství, (organizovaná)
 společnost, veřejnost; shoda; společenský, společný
 ▪ ~ **centre** kulturní středisko, kulturní dům ▪ ~ **room**
 společenská místnost, klubovna
commutability komutativnost *mat.*
commutant komutant *mat.*; komutativní, zaměnit-
 elný
commutation výměna; přeměna, změna
commutative group komutativní grupa, Abelova
 grupa
commutator komutátor, přepínač, kolektor, krokový
 spínač
commute komutovat *el.*; zaměnit
commuter komutátor *el.*, kolektor *el.*; dojíždějící
 pracovník, přespolní zaměstnanec
compact výlisek, lisovaný pudr; kompaktní, hustý,
 hutný, upěchovaný; ucelený; zpevnit, zhutnit
 (zemínu), stlačit, slisovat, upěchovat, zhutit
 ▪ ~ **cloth** hustá tkanina ▪ ~ **disk** (CD) kompaktní
 disk ▪ ~ **layer** kompaktní vrstva ▪ ~ **ore** hutná ruda
 ▪ ~ **rock** celistvá hornina
compacted embankment zhutněný násyp
compacted gravel zhutněný štěrk
compacter válec (na zhutňování zeminy)
compactibility kompaktnost, celistvost; hutnost,
 zhutnitelnost; slisovatelnost (*prášku*)
compacting zhutňování (zeminy), zpevňování, stlačo-
 vání, lisování, pěchování; zhutňovací, zhušťovací,
 lisovací, pěchovací ▪ ~ **by vibration** vibrační
 zhutňování ▪ ~ **factor** míra zhutnění ▪ ~ **pressure**
 lisovací tlak
compaction kompaktnost, zpevňování, zhutňování,
 stlačování, utěsnění ▪ ~ **by ramming** zhutňování
 dusáním ▪ ~ **equipment** zhutňovací stroj ▪ ~ **index**
 součinitel zhutnění, míra zhutnění ▪ ~ **roller** zhutňo-
 vací válec
compactness kompaktnost, celistvost, hutnost,
 hustota, ulehlost, pevnost; skloubenost, semknutost,
 sevřenost
compactore zhutňovač, zpěvňovač, pěchovač
companies court obchodní soud
companies register obchodní registr
Companies Registration Office *brit.* obchodní rejstřík
companion společník, průvodce

company firma, obchodní společnost, podnik;
 družstvo ▪ ~ **account** firemní účet ▪ ~ **address** sídlo
 firmy ▪ ~ **name** jméno podniku, název firmy
comparison test porovnávací zkouška *stroj.*
comparative komparativní, porovnávací, srovnávací
 ▪ ~ **method** srovnávací metoda ▪ ~ **study**
 porovnávací studie
comparator komparátor (*srovnávací obvod*),
 porovnávací zařízení, porovnávací přístroj
compare přirovnat, porovnávat, srovnávat
compared porovnávaný, srovnávaný
comparison komparace, srovnávání, přirovnání,
 porovnání ▪ ~ **by sight** vizuální porovnávání,
 porovnání zrakem ▪ ~ **tube** komparátorová
 zkumavka, kolorimetrická trubice
compartment oddělení, úsek, část; zátyň; přehraďa;
 kupé *žel.*; rozdělit na úseky (*oddíly*) ▪ ~ **drier**
 komorová sušárna ▪ ~ **kiln** komorová pec ▪ ~ **mill**
 komorový mlýn ▪ ~ **of a shaft** oddělení šachty
compass kompas, buzola; rozsah, rámeček, oblast; okruh
 ▪ ~ **brick** radiální cihla, kominovka ▪ ~ **course**
 kompasový kurz, kurz daný kompasem ▪ ~ **needle**
 stříelka kompasu ▪ ~ **plane** člunkař (*hoblík*) ▪ ~ **saw**
 děrovka (*pila*), zlodějka
compasses kružídlo, kružítko
compatibility kompatibilita, slučitelnost; shodnost
geom.
compatible kompatibilní, slučitelný
compelling reason závažný důvod
compensate kompenzovat, vyrovnávat; nahradit
 (*úbytek*); odškodnit (*finančně*)
compensated kompenzovaný
compensating kompenzování, vyrovnávání; nahrazo-
 vání ▪ ~ **action** kompenzační působení ▪ ~ **chamber**
 vyrovnávací komora ▪ ~ **circuit** vyrovnávací obvod
compensation kompenzace, vyrovnání; odškodné,
 náhrada ▪ ~ **of losses** kompenzace ztrát ▪ ~ **payout**
 vyplacení odstupného ▪ ~ **reservoir** vyrovnávací
 nádrž ▪ ~ **screw** vyrovnávací šroub
compensator kompenzátor; vyrovnávač, vyvažovač;
 zásobník ▪ ~ **level** kompenzátorový nivelační
 přístroj *geod.*
compensatory kompenzační, vyrovnávací
competence způsobilost; oprávněnost; pravomoc;
 příslušnost
competent kompetentní; oprávněný; kvalifikovaný
 ▪ ~ **rocks** kompetentní horniny, tvrdé horniny
 (*neschopné plastickeho přetvoření*)
competing konkurenční, konkurující ▪ ~ **goods** konku-
 renční zboží
competition soutěž(ení); konkurence, konkurz
 ▪ ~ **fight** konkurenční boj
competitive soutěživý; konkurenční; konkurence-
 schopný ▪ ~ **fight** konkurenční boj
competitiveness soutěživost
competitor konkurent; uchazeč; soutěžící
compilation kompilace *poč.*, sestavování programu
poč.; kompilační